
BIBLIOTECA NAZIONALE
VITTORIO EMANUELE
10
7 B
29

JOH. CUNRADI DIETHERICI

Professoris olim in Academia Giessena Celeberrimi,

BREVIARIUM HISTORICUM,

Breviter & summatim exhibens

PER CAPITA

HISTORIAM REIPUBL. JUDAICÆ ET IV. REGNORUM Catholicorum, quæ Monarchiæ titulo clarent.

Editio Nova Continuata

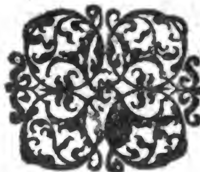
Multisq; locis emendata

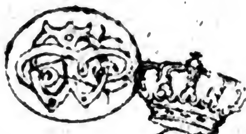
à

MAXIMILIANO PERCELLI,

Histor. Profess. in Academia Marburg.

GIESSÆ,

Sumptibus ALBERTI OTTONIS FABRI,

Typis Henningi Mülleri.

ANNO M. DC. LXXXIX.

VIRO
Magnifico atque Amplißimo
DN. NICOLAO GOEDDÆO.
Serenissimæ Domui Hasso-Cassellanæ à Sanctioribus Consiliis, intimæque admissionis Ministro vitam & felicitatem precatur,

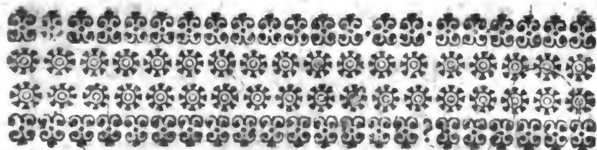
MAXIMILIANUS PERCELLI,
Orator, & Historicus Marburgensis.

QUi te summæ Rei admotum interpellare, atque à publicis negotiis avocare audent magnitudinem tuam ignorant, qui non audent, humanitatem. Quanquam nemo ignorare potest, magnam fastigii Tui partem esse ex rerum usu evolutisque Historicorum monumen-

numentis partam ſapientiam, cui Tu tantum debes, quantum Tibi publica res debet, quantum poſteritas debitura eſt. Tuus ingenii vigor, quo tumultuantis Europæ turbis par es, & conſilii maturitas inde eſt. Illa verò dicendi vis admirabilis, cujus miraculo tot principum aulas, tot procerum conventus, obſtupefeciſti, quid aliud eſt, quàm copioſè loquens ſapientia? Cum ergo orbis & ſeculorum Tibi negotia geſtaque nuncupo, Te in templa Tua inducere mihi videor, nec tam à publica vigilia deflectere, quam lætiſſimo reficere pabulo, antiquis imò ſtudiis, Teque ipſum Tibi reddere. Ex quo, Vir Magnifice, firmiorem ſpem concipio fore, ut famæ Tuæ templum adeuntem, officioſo cultu cum omnibus certaturum, alioque propediem me opere approbaturum non deſpicias. Vale

Dabam Marburgi tertio Idus Decembris MDCLXXXIX.

Hiſt

HISTORICE.

Erum in orbe gestarum scientia, fidelisque Nutrix.

2. Promaconda rerum gloriosè vel secus gestarum, & theatrum Principum.

3. Archivum negotiorum tam civilium quam domesticorum:

4. Physiognomice Regum & Principum.

5. Orchestra omnis generis spectaculorum, seriorum & ludicrorum, lætorum & comicorum, tristium & tragicorum, cum vivis tam actionum quàm personarum simulacris.

6. Gazophylacium disciplinæ togatæ & sagatæ.

7. Magistra morum, Pædagoga prudentiæ, Cynosura fortunæ, Vita antiquitatis.

8. Nuntia vanitatis seculi & magnarum in tribus Statibus mutationum ac vicissitudinum.

9. Speculum consiliorum actionumque vitæ in gubernatione Ecclesiæ & Reipublicæ.

10. Ethica & Politica exemplaris.

HISTORIÆ

1. Duo perspicilla : *Chrono* } *Choro* } *graphia*, quibus perspicitur, *quando & ubi* quid sit gestum.

2. Historia ad rationem *temporum & locorum* cognoscenda; unde omnino unà jugenda Chronographia tanquam *oculus temporum*, Chorographia, *locorum*.

3. Chorographia considerat TERRAM per Insulam, Peninsulam, Isthmum, Continentem, Montes, Colles, Valles, Portus, Promontoria: AQUAM per Maria, Lacus & Flumina, per Freta & Sinus.

4. Synchronismus est congruentia in rebus gestis quoad tempus. Inde notari debet Historia coæva sive contemporanea, parallela & collateralis. Nil temporum supputatione melius, & nihil eâdem disputabilius.

5. Series temporum illustrat seriem historiarum.

6. Epocha seu Æra, certum est atque il-

lustrè cujusque rei initium & *temporis* quasi *retinaculum* fixumque signum.

7. Olympias Græcis notat spatium IV. annorum absolutum.

HISTORICUS

1. Magister prudentiæ, Nuntius Præteritorum, & rerum in toto orbe gestarum ἵστωρ & thesaurarius.

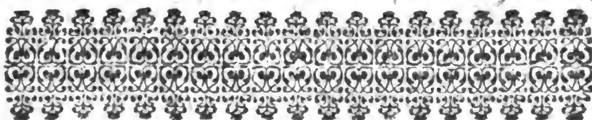
2. Scribere debet libero calamo, sed temperato de aliis, uti scribere de se vult alios, eique nihil præter res gestas scribendum, dilucidè, decenter, decorè, ut ne quid nimis, ne quid minus.

3. Imperiorum, Monarchiarum & Rerumpubl. initia, constitutiones, incrementa, gubernationem, conversiones & translationes exponit perspicuè.

4. In vero asserendo liber, in narrando integer & sine studiô partium, sine odio & adulatione, sine ignorantiâ & malitiâ.

5. In pertexendis βιογραφίαις considerat personæ nativitatem, natales, naturam, ingenium, voluntatem, educationem, studia, dicta, scripta, acta, facta, consilia, merita, mortem.

6. Mnemonicam historiam, cujus artificio memoria juvetur, condere potest, modò fiat aptè.

HISTORIA PRISCI MUNDI.

Periodus I. ANTEDILUVIANA.

A condito Orbe ad Diluvium.

A.M. 1. 1. DEUS trinus & unus *universum hujus mundi theatrum* ex nihilo *sex diebus* absolvit, quorum primus est Lucis. 2. Aëris & aquæ. 3. Terræ & plantarum. 4. Solis, Lunæ & Stellarum. 5. Avium & piscium. 6. Bestiarum & *Hominis*, creaturarum nobilissimi. Gen. 1. v. 1. seqq.

2. Septimo seculi die DEUS ab opere creationis cessat, eumque suo cultui consecrat. Gen. 2. v. 2. 3.

3. Cœlo & terrâ conditâ *de terrâ* Deus primum hominem *Adamum* creat, plasma luteum animat animâ vivâ & intellectivâ, ex animati & in somnum soluti hominis costâ uxorem *Evam* format, eamque viro adducit in adjutorium & societatem conjugalem. Gen. 2. v. 7. 21. 22. 23.

4. Formatos à se singulari modo homines Divinum Numen luce intellectûs, rectitudine voluntatis, harmoniâ omniũ animæ

animæ virium facultatumque, corporis item incorruptibilis ornat præstantiâ. Gen.1.v.26.27.

5. Homini *in Paradisum* introducto omnia in escam concedit, additâ tamen lege de non comedendo fructu ex *Arbore scientiæ boni & mali*, idque sub pœnâ mortis tum primæ tum secundæ. Gen.2.v.8.9.

6. Illecebra fructûs technisque Diaboli sub astuti animalis *Serpentis* schemate latitantis, inducta Eva vetitæ arboris fructum degustat, & in consortium culpæ pertrahit virum, fitque quæ Viro adjutrix data fuerat, adjutrix ruinæ & mortis. Gen. 3.v.1.4.

7. Mandati divini immemor VIR mulieri à Diabolo deceptæ statim credit, de arbore, boni & mali intelligentiam habente, comedit, lapsu horrendo peccatum & mortem in mundum invehit, eoque bolo ipse & uxor spoliati omnium virium, mentis, voluntatis & affectuum integritate & puritate. Gen.3.v.6.

8. Uxoria persuasione deceptus Adam videt actutum, quid patrârit mali non tam in seipsum quàm in totam posteritatem, dum malè sibi conscius aufugit, & pudore nuditatis se abscondit à facie Domini, se-

 rò de-

rò deplorans non ſuam modò ſed omnem poſteritatis miſeriam. Gen.3.8.

9. Venit in paradiſum Deus, reos fruſtra ſe occultantes citat, crimen exprobrat, pœnas denunciat, & in medio juſtitiæ & judicii actu lapſos erigit aliâ ſpe ſalutis de *Semine* venturo, quod contereret caput ſerpentis. Gen.3.v.9.15.

10. Denunciatâ pœnâ & ſimul patefactâ de venturo MESSIA, generis humani Liberatore, promiſſione, ex feliciſſimo Horti Eden incolatu Protoplaſti ejiciuntur, & ad vitæ genus laborioſum transferuntur, aditu Paradiſi terribili cuſtodiâ Cherubimicâ præcluſo. Gen.3.v.23.24.

11. Adam Paradiſo expulſus agit in terrâ maledictâ diro exilio nongentos & triginta duos annos, & inter miſerias crebras ſentit magnitudinem transgreſſionis & fructum primi lapsûs in Filio primogenito Cain & poſtgenitis. Gen.5.5.

12. Sub exilii initium *Cainum & Abelem* diverſi ingenii & inſtituti Filios, gignunt, quorum ille crudeli facinore fratrem Abelem ex æmulatione furioſâ trucidat, & profugus ultrice conſcientiâ vexatur. Gen.4.v.8.11.13.

13. Cain ſanguine innocentis Fratris pollutus expellitur à facie Domini, in exem-

emplum aliorum vagus oberrat; amissâ conscientiæ securitate in urbibus securitatem quærit, domicilium tamen suis condit in terrâ Nod, primumque oppidum de nomine Filii Henoch appellat. Gen.4. 14.15.16.

14. Post cæsum Abelem alius Adamo A.M.
Filius gignitur vitæ integritate & pietate 130.
par, nomine *Seth*, cùm jam esset annorum 130. Gen.5.v.3.

15. Seth procreat *Enos*, Enos *Cainan*, Cainan *Malaleel*, hic *Iared*, Jared *Enoch*, cujus filius Mathusalem Lamechum gignit, ex quo *Noa* venit. Gen.5.v.6.seqq.

16. Religionem Cainicis impietatibus obfuscatam & tantum non obliteratam *Enos* resuscitat, illustrat, & quam ab Avo atque Patre suo hauserat de vero Deo & promisso Messiâ veram religionem in publicis conventibus scholasticisque cœti-
bus prædicat, *cæptumque* tunc solenniter 235
invocari nomen Domini. Gen.4.v.25.

17. Sethi trinepos Henoch ob singularem pietatem vitæque sanctimoniam à Deo,
cum quo *ambulasse* dicitur, in cœlum vi- 987
vus transfertur. Gen.5.v.24.

18. Mathusalem, Noæ avus omnium mortalium fuit μακροβιώτατος, vivit annos 969. solum Deum habens se seniorem. Gen.5.v.27.

19. La-

19. Lamech (non ille Pater Noæ sed abnepos Caini) primus bigamiam inducit, & ex Ada procreat *Iabel & Iubal*, ex Zela *Tubalcain & Naema* filiam, inventores plurimarum artium & opificiorum. Gen. 4. v.19.seqq.

20. Crescente hominum malitiâ & piorum numero ad paucissimos redacto, Deum *pænitet* (tristissimâ hâc voce utitur) suæ creationis, constituitq; delere humanum genus, non ignis sed aquarum supplicio. Gen. 6. v. 7.

21. Diluvii vaticinator Præcoque justitiæ *Noa*, cùm frustra seculo maligno Dei iram promulgasset, à Domino admonitus *Arcam* magnæ capacitatis, tam recipiendæ familiæ quàm animalibus ex omni genere jugatim complectentis accommodam, fabricat, eamq; cum uxore & filiis tribus,
1656. Sem, Cham & Japheth, ac Filiorum uxoribus ingreditur, quô factô aquarum universali diluvio primus ille orbis intercidit totus. Gen. 7. v. 1. seqq.

22. Cataclysmus totum terrarum orbem implens universos mortales involvit & delet, præter paucos è Noæ domo homines nave ingenti, affabrè in hunc usum & solerter ædificatâ, unde genus humanum repararetur.

23. Noa

23. Noa per integrum annum in arcâ commoratus, exſiccatis jam terris, egreditur, ſoteria Deo ſolvit altari erecto, & ſignum clementiæ divinæ *Iridem* in nubibus accipit de hominibus nulla deinceps eluvione & cataclyſmo perituris. Gen. 8, v. 15. ſeqq. & cap. 9, v. 12. ſeqq. 1657.

Periodus II.

POSTDILUVIANA.

A Diluvio usque ad Abrahæ nativitatem.

1. Noa, generis humani poſt Adamum alter Parens, ſecundi Mundi Patriarcha primus, Veteris & novi orbis Janus, ac Viſitator primus, cùm cœpiſſet terram colere & vites plantare, vino inebriatus, nudus in tabernaculo jacet. Gen. 9. v. 21.

2. Poſt illam mundi reſtaurationem vix aquarum vorticibus ereptus Chamus in Parentem, vino largius epoto conſopitũ, peccat, quo contemtu maledictionem & diras incurrit. *Sem* verò *& Iapheth*, quia magnâ reverentia palliũ nudato Patri injecerant averſo corpore accedentes, benedictionem meruêre. Gen. 9. v. 24. ſeqq.

3. Vacui orbis diviſionem facit Noa in tres partes pro totidem filiorum numero

& hæreditate, ut *Sem* intra Orientem, *Japheth* Occidentem, *Cham*, à quo Canaan & Canaitæ orti ſunt, mediis contineretur. Gen. 10. v. 1. ſeqq.

4. Japheth ex Oriente in Occidentem migrat, in maximam hominum multitudinem creſcit benedictionis paternæ vi, ejus poſteritate totam Europam & partem Aſiæ implente. Gen. 10. v. 2.

5. Multiplicato in Noæ poſteris humano genere una erat prius inter eos lingua uſque ad inſanam illam *Turris Babelicæ* ædificationem, quam inſequitur linguarum confuſio & multiplicatio, ut confuſis linguis ipſorum inſolentia in extructione turris altiſſimæ impediretur. Gen. 11. v. 7. 8.

6. Heber, pronepos Sem, *Pater omnium Hebræorum*, à cujus nomine *Hebræis* nomen manet, & à cujus ſtirpe ortum ducit Abrahamus.

Periodus III.

REGIMINIS PATRIARCHALIS.

Ab Abrahamo nato ad Moſem.

Quadruplici poteſtati ac dominatui ſubjecta fuit Gens Judaica, Patrum, Judicum, Regum, Pontificum. Prima gubernationis forma, blandiorque ea *Patrum* ſub Ethnarcha *Abrahamo* cœpit potiſſimum.

1. *ABRA-*

I. ABRAHAMUS.

1. Hebræorum ſive Judaicæ gentis auctor, cui *Pater* Thare, *Patria* Ur Chaldæorum, ex qua vocatur in Haran Meſopotamiæ, indeque egreſſus Dei voce, Patriâ & Patre relictô, in Palæſtinam ſeu terram Chananæorum ſe confert aſſumtâ ſimul 2023
uxore Sara & Lotho, Fratris Filio. Gen. 12. v. 1. & 5.

2. Annonæ caritate in Ægyptum pulſus periculo ibi non minimo exponitur propter raptam à Pharaone uxorem, qui raptus eidem evenit ſub Abimelecho, Rege Gerar, utrobique tamen conjuge inviolatâ Dei auxilio receptâ. Gen. 12. v. 10.

3. Inde reverſus in locum, ubi antea tabernaculum fixerat, denuo ad altare inter Bethel & Hai extructum Jehovam veneratur. Gen. 13. v. 4.

4. *Lothum* in bello illo, quod quatuor fœderati Reges contra quinque Pentapoleos Reges gerebant, captum vindicat è manu hoſtium tumultuariâ manu trecentorum & octodecim Venarum, cui cum prædâ reduci *Melchiſedechus*, Rex Salem, gratulabundus occurrit, pane & vino ad reficiendum militem liberaliter ſuppeditato, Gen. 14. v. 14. ſeqq.

5. Pro

5. Pro *Sodomitis* apud Deum intercedit, qui cũm urbibus circumjacẽtibus ob horrenda peccata igne cœlesti pereũt, Ecclesiâ Lothi prius inde abductâ. Gen. 18. & 19

6. Abrahamum Deus aliquoties invisit, fideque multifariam tentatâ promissionibus erigit amplis, non tantum de terræ Canaan possessione, sed etiam admirandâ seminis sui multiplicatione & benedictione per MESSIAM, benedictum semen, ex lumbis suis nasciturum. Gen. 15. v. 1. seqq.

2048. 7. Ei jam centenario Sara nonagenaria parit filium *Isaacum*, quem die octavo circumcidit, &, ut DEO pateret jubenti & fidem tentanti, immolare constituit in monte Moria. Gen. 21. & 22.

8. Sara demortuâ alteram ducit uxorem *Cethuram*, atque ex ea sex filios suscipit. Gen. 25. v. 1.

9. Moritur anno ætatis 175. delatus in monumentum, quod ante 38. annos sibi atque uxori Saræ comparaverat à Filiis Heth. Gen. 25. v. 7. 8.

2. *ISAACUS.*

1. Obediens in Deum & Parentem, pacisque studiosus.

2. Rebeccam consobrinam, Bathuelis Filiam formâ & virtute præstantẽ, ducit,

quæ,

quæ, poſtquam cum eò vixiſſet annos circiter viginti ſine prole, demum, fæcundata *Gemellos* parit, quorum primogenitus *Eſavus*, alter *Iacobus* ex re & eventu voci- 2108.
tatur. Gen. 24. & 25.

3. Fame coactus ad Abimelechum Regem Palæſtinorum in Geraris peregrinatur, uxoremque Sororis nomine diſſimulans de illâ periclitatur. Gen. 26. v. 1. ſeqq.

4. Gerariti invisus ob gratiam Regis & opulentiam, ſecedit in vallem vicinam, & patientiâ ac prudentiâ ſuâ flectit Regem ad reconciliationem & fœdus. Gen. 26. v. 28.

5. Annis gravis & uſurâ lucis diurnæ orbatus, *Filiis* ſolenniter *benedicit*, aſtuque Rebeccæ matris Fratri natu maximo præponitur Jacob, adorandus Principibus & gentibus. Odium hinc Eſavi in Fratrem usque ad ſanguinem & jugulum. Gen. 27. per tot.

3. *IACOB & ESAV.*

1. Diſſimiles admodum animis moribusq; Fratres gemelli diſcorditer vivunt, de quorum ſatis reſponſum Domini factum, duos in his prænuntiari populos, majorisque poſteros minoris poſteris ſervituros, Gen. 25. v. 23.

2. Eſau

2. Esau agros & venationem amat, Jacobus quietioris vitæ cultor domesticæ disciplinæ vacat. Gen. 25. v. 27.

2148 3. Esau 40. annos natus contra voluntatẽ Parentis, ducit duas uxores Cananæas, gentiles & idololatricas. Gen. 26. v. 34. 35.

4. JACOB primogenituræ dignitatem & jura ab Esavo ad se transfert edulio lentis, modicoque decocto decoquit τὰ πρωτοτόκια Esau. Gen. 25. v. 33. 34.

5. Esavus irâ accensus necem Fratri intentat, quâ ille necessitate compulsus hortatu Matris fugit in Mesopotamiam, & consilio Patris ex domo Laban Rebeccam uxorem accipit, sed non sine curâ & servitio. Gen. 27. v. 41. & cap. 28. v. 1. seq. & cap. 29. per tot.

6. Jacobo in Mesopotamiam tendenti apparet in somnio *scala*, in cujus fastigio stetit Deus, & per quam Angeli ascendunt & descendunt, unde loco dat nomen *Bethel*, Gotteshauß. Gen. 28. v. 7. seqq.

7. Votô factô iter prosequitur, & pervenit tandem in Haran, ubi commoratus in domo Labani avunculi, filiam ejus minorem natu *Rachelem* in uxorem sibi petit, servitium eo nomine in septennium pollicens; sed impleto tempore decipitur, &
792 major natu Filia *Lea* ei supponitur. Gen. 29. v. 20. seqq.

8. Co-

8. Cognita fraude Rachelem sibi poscit, eamque accipit sub durâ conditione pacti novi. Completis bis septem annis petit missionem, sed alio pacto cogitur adhuc sexennium commorari, quò expleto 2205
redit in Canaan. Gen. 31. v. 1. seqq.

9. Ex utrâque conjuge duabusque concubinis fit Pater XII. filiorum & unius Filiæ Dinæ, quæ à Sichem Principe postea fuit rapta & violata, hincque secuta cædes Sichemensis. Gen. 35. v. 23. & cap. 34. v. 1. 2.

10. Filiorum quos ex *Lea* habuit hæc sunt nomina: *Ruben*, *Simon*, *Levi*, *Iudas*, *Issachar*, *Zabulon*: & ex ancillâ Leæ: *Gad & Aser*. Ex *Rachel* verò *Iosephus & Benjamin*, & ex hujus ancillâ: *Dan & Napthalim*: sicque factus ἐκ τῆς πολυγαμίας πολύτεκνος καὶ πρόγονος, magni illius populi ab ejus mutato nomine *Israëlitici* dicti. Gen. 35. v. 23. 24. 25. 26.

11. Josephus ex odio Fratrum, Patris amorem futuramque fortunam ei invidentium, primùm neci destinatur, ast intercessione Rubeni in cisternam conjici- 2217
tur mox Mercatoribus divenditur, inde deductus in Ægyptum, rursum venditur Potiphari, Præfecto Regio, & tandem post varia pericula ad magnos honores evehitur, ubi eidem Fratres supplices facti

mi-

μισαδελφίαν deprecantur. Gen.37. v.18. & seqq.

12. Jacobus propter Josephum amissum; & propter Simonem captivum, & propter abductum Benjaminem seipsum excruciat, quem Filii ex Ægypto reversi lætissimo nuntio exhilarant. Gen.42. v.38. cap. 45.v.25.26.27.

13. Anno ætatis Josephi 40. cum per biennium frumenta ex Ægypto emisset Jacobus per suos Filios, tandemque se Josephus, rei tum annonariæ in Ægypto præfectus, patefecisset, Pater ex Filii suasu cũ totâ suâ prosapiâ eò descendit anno ætatis 30. ubi, cùm exegisset annos 17. moriens adjurat Josephum, ut se sepeliat in terra Canaan. Gen.45.46.& 47.

14. Jacobum Patrem morte beatâ Josephus ætatis anno 110. expletis prius post Patris obitum annis 53. sequitur, postquã jussisset sua ossa in Canaan deferri; & de exitu Israëlitarum ex Ægypto vaticinia dedisset. Gen.49. & 50.

14. Israëlitæ multa patiuntur iniqua per annos 145. à morte Josephi numeratos sub gravi manu Ægyptiorum, quorum dominatione duriter pressi & tantum non servitute Pharaonicã oppressi tandem *straductione per mare rubrum illustri* liberantur à Deo,

à Deo, qui non tam in Ægypto sub Pharaone iis adfuit mirabiliter magnaque edidit miracula, sed & in itinere per desertum præsentiæ & benevolentiæ varia eis testimonia ostendit. Vid. Exod. capp. 1. 2. &c. usque ad 18.

15. Hebræi per fundum maris rubri sicco pede transeunt, sublatis utrinque fluctibus, quos insecutus Pharao cum toto exercitu aquis perit, Mose canente Deo epinicion. Exod. 14. & 15.

16. Egressorum, qui armis uti noverant, numerus 600000. sed ex sexcentis istis virorum millibus nemo ingressus est terram promissam præter Josuam & Caleb, idque in inobedientiæ & diffidentiæ pœnam quadraginta annis in deserto declaratam. Num. 14. v. 20. seqq. Deut. 1. v. 34. seqq.

17. In itinere tentantur *gulâ*, quærentes carnem in deserto, Num. 11. v. 4. *idololatriâ*, fabricantes vitulum, Exod. 32. v. 1. *luxuriâ*, fornicati cum Midianitis. Num. 25. 6. Tota in deserto peregrinatio, absolvitur XLII. *mansionibus*, in quâ XXV. Murmurationes acciderunt.

Atque sic fuit Iudaicæ Politiæ hactenus corpus rude & indigestum.

Periodus IV.

Aristocratia Ducum & Heroum divinitus excitatorum à Mose usq; ad Saulem,

Duces Duo

1. Respublica Judaica distinctius ordinatur, Deiq; jussu populus dividitur in XII. Tribus, juxta numerum XII. Patriarcharum, filiorum Jacob, singulis Principes sive Capita præficiuntur, à quibus singulæ sua sortirentur nomina, propter originem & propagationem paternam.

2. Distributio & divisio isthæc singulari Dei consilio ita ordinatur, non solum, ut totum corpus Politiæ discretum in certa membra, ritè inter se coagmentari, & constituto singulis Tribubus Duce certo, rectius contineri, regi & conservari posset, sed multò magis, ut in Ecclesiâ populi Dei posset certò sciri, ex quâ tribu & familiâ MESSIAS esset proditurus.

1. *MOSES.*

2373 1. Ex Jacobi Patriarchæ pronepote Amram nascitur Dux, Legislator & Propheta. Exod. 2. v. 1

2. Ut

2. Ut truces manus Pharaonis evaderet, ad flumen Nili in fiscellâ scirpeâ expositus à Pharaonis Filia (*Thermutin* vocat Josephus) tollitur, adoptatur, & in spem regni aliquando capessendi educatur. Exod. 2. vers. 5.

3. Aulæ primum Ægyptiacæ alumnus & minister inde à Deo ex rubo ardente 2452
vocatur, ut Aulæ eidem voluntatem Dei de dimissione populi Israëlitici annuntiaret, sed ea ut impetraretur, Pharao *plagis decem* insignibus emolliendus fuit. Exod. 3. v. 3. 4.

4. Petra ab eo percussa largos aquarum latices fundit, cumque in aquis de silice eliciendis Deo diffidit, terram ob id promissionis ingredi prohibetur. Num. 20. v. 11. 12.

5. Socerum Jethro de modo regendi populum consulit, ejusque hortatu regimen cum aliis partitur. *Iudicibus* LXXII. constitutis, sapientiâ, autoritate, doctrinâ & virtute conspicuis. Exod. 18. v. 21.

6. *Decem præcepta* aliasq; *Leges* tam ad cultum divinũ quàm ad civilem vitæ consuetudinem pertinentes, inter tonitrua & fulgura à Deo accipit in monte Sina, ubi, cum XL. dies commoratur, Isarëlitæ interim *vitulum aureum* conflant & honorant. Exod. 20. & 32.

 7. Ta-

7. *Tabernaculum & Arcam fœderis* cum aliis ad cultum Legis pertinentibus fabricari curat, & *Aaronem* Fratrem ad Sacerdotium summum ordinat atque consecrat. Exod. 28. & 29.

8. Israëlitas spoliis Ægyptiorum onustos per mare rubrum deducit, illudque transgressus epinicion Deo canit. Exod. 14. & 15.

9. Vitulum Judæorum aureum, ab Aarone Fratre fabricatum, confringit, & *Serpentem aneum* in deserto erigit. Exod. 32. v. 20. Num. 21. 8. 9.

10. Debellat *Seon* Amorræorum Regem, & *Og*, Regem Basan, quorum ditiones cedunt tribubus Ruben & Gad & dimidiæ Manasse. Num. 3. v. 2. & 20.

11. Eo manus ad Deum levante Amalek cæditur, & rursus manus demittente Israël vincitur.

12. Quinque libros relinquit; continentes historiam conditi mundi & annorum hujus bis mille quingentorum septuaginta.

13. Vixit annos CXX. postquam (uti distinguunt) facit annos 40. in aula Pharaonis, 40. apud socerum suum Midian, 40. in deserto in gubernatione populi Ægypto educti, Deut. 34. 7.

2. IOSVA.

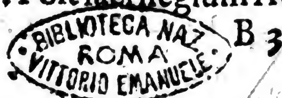
1. Dux & Archus populi Israëlitici inauguratione divinus factus copiis suis perpetuus triumphator procedit, Victor omnium, à nemine victus, felicior Mose, quo Duce non semper pugnatum feliciter. Jos. 1. v. 2.

2. Israëlitas per medium Jordanis di- 2439.
vinitus exiccati alveum præeunte Arcâ in
Palæstinam introducit, in cujus mnemo-
synon lapides XII. pro numero Patrum
erigit, 12. in Galgalis & 12. in ipso Jorda-
ne, ubi Arca steterat. Jos. 3. vers. 9. & cap.
14. v. 1. 2. 3.

3. Primo bellicæ virtutis tyrocinio *Amalekitas*, precante Mose, fortiter profligat. Exod. 17. v. 13.

4. Explorator missus ad hostile solum statim à morte Mosis inducit copias in terras promissionis, transmisso flumine contra *Vrbem Hiericho* muris validè munitam primum contendit, & sine ullis bellicis machinis arietat; septem enim tubis Sacerdotalibus insonantibus & ex septeno Arcæ Domini circuitu muri collabuntur, Urbs evertitur, &, exceptâ Rahabæ domô omnes incolæ trucidantur. Josuæ. 6. v. 1. 2.

5. Post sacrilegium Achan expiatum ex-

pugnatur insidiis urbs *Hai*, Rexque ejus suspendio tollitur. Jos. 8. v. 14. & 29.

6. Ei pugnanti *Solis cursus* per diem uno in cœli loco immotus paruit usque ad victoriæ finem, nunquam auditô miraculô. Jos. 10. v. 13.

2199 7. Devictis vicinarum gentium Regibus triginta & uno totidem Regna imperio Judæorum subjicit, solus ex 600000. hominum Terram promissionis ingreditur, eam sorte distribuit, ratamque singulis tribubus & familiis partem assignat. Jos. capp. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19.

8. Magnanimus Dux præfuit militiæ Domini annos 14. post mortem Magistri & Domini sui Mosis.

II. SECTIO.

Regiminis Judaici Potestas Judiciaria.

SVB JVDICIBVS.

1. OTHONIEL.

1. C[illegible]enezi, fratris Calebi filius, celsi animi Du[illegible]x, Urbem *Chariat Sepher* expu-
2526 gnat, & in [illegible] præmium accipit Axam, filiam Caleb. Ju[illegible] 1. v. 11. 12. 13.

2. Chusa[illegible]nem, Mesopotamiæ Regem, compescit, Sy[illegible]orumque tyrannide Israëlitas oppressos in [illegible] libertatem vindicat. Judic. 3. v. 9. 10.

2. E-

2. *EHVD.*

1. Benjamites, Geræ filius, Jeminis nepos, audax ad facinora, manu ad cædem promtus, consiliis ad bellica negotia celer. Judic. 3. v. 15. 16.

2. Eglonem, Regem Moabitarum, clanculum confodit adactô in viscera ul- 2534
tra capulum ense, indeque armis arreptis populum ab octodecennali servitute liberat. Judic. 3. v. 20. 21. 22. & 30.

3. Gabaonitis Levitæ hospitis uxorem ad stuprum rapientibus tota fere tribus Benjamin ad internecionem deletur. Ju- 2590
dic. 19. & 20.

3. *SAMGAR.*

1. Mirandâ virtute solo pedo pastorali sexcentos Philistæos, latrocinio grassantes, prosternit. Judic. 3. v. 31.

4. *DEBORA Prophetissa.*

1. Animum virilem gerens fæmina Duce Barak vincit Regis Cananæorum *Iabini* 2614
copias, sub Duce impigro & magnanimo Sisara in Israelem progressas. Judic. 4. v. 15. 16.

2. Jahel mulier Sisaram Ducem ex acie Profugum tabernaculo excipit, ac soporatum haustu lactis impacto per tempora clavo trucidat. Jud. 4. v. 21.

5. GIDEON.

1. Dux populi ab angelo deſignatur, & miſſionis ſuæ ſignis impetratis *aram Baal* deſtruit, nomen inde *Ierobaal* ſortitus. Jud. 6. v. 11. & 24.

2. Signis à Deo monetur Iſraëlitas *à Midianitarum tyrannide*, vindicare & ex ſomnii de panibus ſubcineritiis omine hoſtem invadit & cædit. Jud. 7. v. 13.

2654 3. Vindex populi à ſeptennali ſervitute Midianitarum 135000. lampadum fulgore & clangore tubarum proſternit, hoſtium Regibus ſuâ manu confoſſis. Jud. 7. v. 19. ſeqq.

4. Regium nomen ſibi oblatum ſpernit, ſciens famam gubernationis novam Deo diſplicere. Jud. 8. 22. 23.

6. *ABIMELECH.*

2694 1. Gideonis filius ex Sichemenſi Concubinâ degener ſceptrum vi rapit, dedecus gentis & generis ſui, everſor libertatis, patriæ incendiarius, Jud. 8. v. 31. & cap. 9. v. 4.

2. Officium Judicis primus in Tyrannidem mutat, Regem & nomine ſe & imperio deſignari curans, parricida LXX. fratrum & homicida civium Sichemitarum, quos inſidiis circumvenit. Jud. 9. v. 5. & 34.

3. In obſidione oppiduli Thebes & expugna-

pugnatione turris à muliere fragmento lapidis molaris desuper projecto, lethaliter vulneratus servo armigero necandum se præbet, ne fæminæ dextrâ cecidisse dici posset. Jud.c.9.v.53.54.

7. *THOLAS.*

1. Filius Phulæ, patruelis Abimelechi, feliciter & summâ in pace regnat, armis nuspiam sonantibus. Judic.10.v.1.2. 2697

8. *IAIR.*

1. E tribu Manasse civis Gileaditicus, filiorum XXX. Pater, quos civitatum totidem Principes in patriæ tractu constituit Jud.10.3.4. 2720

2. Israëlitæ bono pacis ad delitias idololatricas abusi traduntur Ammonitis per annos XVIII. Jud.10.v.6,7.8.

9. *IEPHTA.*

1. Gileadites, progenie nothus, ob matris infamiam domo ejicitur paternâ, hincque ob inopiam collectâ manu ex latrocinio vivit. Judic.11.v.1.2.3. 2750

2. Ammonitas, qui viginti propè annorum servitute Hebræos presserant, vincit, & XX. insuper civitates subigit. Jud.11.v.21.

3. Voto temerario se obstringens unicam filiam in hostiam Deo offert. Jud.11.v.32.

4. Ephraimitas nobilitate suâ insolescentes civicumque bellum moventes

2766 compeſcit, & quadraginta duo millia proſternit. Jud. 12. v. 6.

10. *ABESAN.* 11. *ELON.* 12. *ABDON.*

Tres hi in judiciariâ ſuâ functione nil memoriâ dignum geſſêre, nec *Abdon* notus niſi numerosâ prole, quippe relinquens XL. filios & XXX. nepotes. Jud. 12. v. 8. 9. 10. 11. 13.

13. *SIMSON.*

2791 1. Iſraëlitarum Hercules, virtute heroicâ & corporis robore præſtans.

2. Mirabilium operum primum, *Diſcerptio Leonis* obviam ſibi in itinere facti. Jud. 14. v. 5. 6.

3. Poſt hoc tyrocinium heroico incenſus animo unus mille Palæſtinos interficit *mandibulâ aſini*, quæ facta eſt poſtea ſitienti fons aquæ. Judic. 15. v. 15.

4. Gazæ concluſus tertia vigilia ſurgit, portas evellit, ſuisque humeris in montem defert. Jud. 16. v. 1. 2. 3.

5. Secreta ſuæ amaſiæ Dalilæ cum ſuo damno patefacit, cujus perfidiâ capitur, hoſtibus Philiſtæis traditur, excæcatur, piſtrino includitur. Jud. 16. v. 16.

6. Moriens plures interficit Philiſtæos quàm vivus, & ſpectaculum Proceribus regni factus, conceptis prius ad Deum precibus, in Palatio arreptis columnis eôdem ſe &

ſe & illos ruinâ ſepelit, nec inultus moritur. Jud. 16. v. 29.

14. HELI.

1. Pontifex de ſtirpe Ithamaris Judicis 2810
titulo populum gubernat, ſacerdotio ſummam poteſtatem jungens. 1. Sam. 1.

2. Ad filiorum, qui divina temerârant ſacrificia, crimina connivens, fractâ cervice ſeveram luit pœnam, filiis duobus in clade amiſſis. 1. Sam. 4. v. 11. & 18.

3. Philiſtæi Iſraëlitas vexant, & Arcam fœderis auferunt. 1. Sam. 4. v. 10.

15. SAMVEL.

2851

1. Annâ, matre ſterili, prognatus templi miniſteriis addicitur, & vi voti puer trimulus offertur Pontifici Heli in Silo. 1. Sam. 1. 28.

2. Votis totius populi in Judicem deligitur. 1. Sam. 3. v. 20.

3. Gymnaſiis patriam decorat, omnemque ad doctrinæ cultum cætus inſtituit. 1. Sam. 3. v. 21. 22.

4. Inſigni victoriâ potitur contra Philiſtæos, Arcam ab iiſdem recipit cum votivis donariis, & oppida ablata recuperat. 1. Sam. 6. v. 2. 3.

5. Populus ab eo Regem petit ſibi dari

& præ-

&præfici, prætæsus veteris regiminis & libertatis, quem & impetrat, cùm instaret, non pensitans ancipites fortunæ eventus atque pericula, quæ eis simul patefaciebat. 1. Sam. 8. v. 4. 5. & 11.

6. Saulem convocato populo constituit Regem, cui postea regni privationem prædicit. Atque sic cessante potestate Judiciariâ sive Aristocraticâ *nova gubernationis forma*, quæ *Regia*, introducitur. 1. Sam. 10. 24. & cap. 15. v. 23

Periodus V.

REGIMEN REGIUM.

I.

A Saule usque ad scissum sub Roboamo Imperium.

1. *SAVL.*

1. Ab asinis ad regnum invitus vehitur,
2881 & à Samuele inungitur Judaici regni Rex primus, corpore præstans, animâ turpis. 1. Sam. 10. 1.

2. Tyrannicè imperat, obstinatus in malo, in irâ furiosus, datus populo, regiminis novi cupido, non ad utilitatem, sed pœnam & flagellum. 1. Sam. 8. v. 4. 5. seqq.

3. Da-

3. Davidi ſub ſpecie deſponſandæ Filiæ & cum conditione gravi, ſi centum præputia Philiſtæorum occiſorum reportaret, inſidias tendit. 1. Sam. 18. 20. ſeqq.

4. Abimelechum, pronepotem Sacerdotis Heli, Davidi exuli faventem, & LXXXV. ſacerdotes in Nobe è medio tollit. 1. Sam. 22. v. 16.

5. Jonathanem, eximiis animi & corporis dotibus ornatum Filium, victoriis felicem invidiâ premit, quem David fidiſſimum experitur amicum. 1. Sam. 20. v. 17.

6. Ammonitas, Philiſtæos, Edomitas, Syros, ulciſcitur & clades regerit. 1. Sam. 14. v. 47. 48.

7. Amaleckitis contra Dei mandatum parcit, unde regni amiſſio ei prædicitur. 1. Sam. 15. v. 8. 9. & 23.

8. Eo reprobato, *David* in Regem ungitur, cujus gloriæ invidet eumque perſequitur. 1. Sam. 16. v. 13.

9. Exuitur Regno propter inobedientiam & præcepta Dei non ſervata, & victus à Palæſtinis in monte Gelboe, ſuo ſe gladio jugulat. 1. Sam. 31. v. 4.

2. DAVID.

1. Patriâ Bethlemiticus, patre Iſai ſeu Jeſſe, è caulâ ad aulam deducitur, variisque

que exercitus molestiis evadit, in periculis prudens, in adversis patiens, in pietate constans. 1. Sam. 16. v. 1.

2. Primum fortitudinis suæ specimen ac tyrocinium edit *Leonem* agnum rapientem, & *Ursum*, se invadentem, perimendo. 1. Sam. 17. v. 34. 35.

3. Plenus fidei ac roboris adolescens, bellicarum tamen rerum ignarus, *Goliathum*, staturâ & robore formidabilem, prosternit, eâque monomachiâ Philistæos humiliat. 1. Sam. 17. v. 49.

2891 4. Anno ætatis 20. à Samuele in Regem ungitur, sed post Saulis mortem, extinctis prius Isbosetho & Abnere, cœpit regnare, annis 7. in Hebron. 33. in Jerusalem. 2. Sam. 5. v. 4. 5.

5. Variis injuriis & persecutionibus per Saulem vexatur, cujus & insidias per deserta & speluncas fugit hostisque mortem luget. 1. Sam. 23. 24. & 26. capp.

6. Multa agit fortiter contra hostes Philistæos, Amalekitas, Moabitas, Ammonitas, Syros, Idumæos, captâque Syriâ imperium suum usque ad Euphratem dilatat. 2. Sam. 8. v. 1. 2. 3. 4. 5. 6.

7. Arcem regiam Sion extruit, pulsis inde Jebusæis & ad futuram Templi structuram reponit auri talenta centum millia, & argen-

argenti mille millia talentorum. 2. Sam. 5. v. 6. 7. 1. Chr. 22. v. 14. c. 29. v. 4. seqq.

8. Paratô Hierosolymis Tabernaculô, Arcam Fœderis cum jubilo & clangore tubæ in illud deducit, & ante eam saltans à Michol uxore illuditur, tanquam Histrio. 2. Sam. 6. v. 16

9. Ob contumeliam Legatis suis illatam Syrorum Regem Hadadeser cum magno exercitu fundit, captis mille & septingentis equitibus, viginti millibus peditum, curribusque prostratis septingentis. 2. Sam. 10 & 1. Chron. 20.

10. Polluit se adulterio sexagenarius & simul ex cæcâ illâ libidinis luxuriâ homicidio Uriæ. 2. Sam. 11. v. 5. & 17.

11. E Bathseba *Salomonem & Nathanem* deficienteque solio Davidis in lineâ Salomonis Regnum post captivitatem Babylonicam ad Nathanis posteros transfertur.

12. Filii ejus inter se grassantur cædibus & libidinibus, polluuntque cubile Patris. Vid. 2. Sam. 13. 2 Sam. 16. 22.

13. Ab Absolone Filio, corda Israëlitarum dulcibus alloquiis Patri subducente, pellitur regno, quod iterum eô occisô recuperat. 2. Sam. 15. v. 6, & 16; cap. 18. v. 14. & cap, 19. v. 14.

14. Ob

14. Ob numeratum populum populus peste perit, & Deus oratione ac sacrificio placatur. 2. Sam. 24. v.15. & 25.

15. Musicus & Citharædus insignis cantores instituit sacros hymnosque componit. 1. Chr. 24. Syr. 47. v.10. 11.

16. Moritur septuagenarius & migraturus ex hâc vitâ instruit Salomonem regni successorem datis variis præceptis, ut sit custos legis divinæ, & ante omnia Deum observet. 1. Reg. 2. v. 1. & 10. 1. Chron. 29. v. 9.

3. *SALOMON.*

1. Initio Imperii à Deo donatur rarâ &
2930. excellenti sapientiâ, eò quod eam rebus cæteris omnibus anteponeret, optione dante Deo. 1. Reg. 3. v. 5. 9. & 12.

2. Amore & studio cultus divini *Templum* extruit Deo magnificum in monte Moria, Arcamque fœderis eò transfert, adjutus ab Hiramo Rege Tyri. Vid. 1. Reg. capp. 5. 6. 7. 8.

3. Regina Arabiæ Hierosolymam venit ejusque admiratur sapientiam. 1. Reg. 10. v. 1. 2.

4. Adoniam Fratrem rerum novarum suspectum è medio tollit, consciumque Abia-

Abiatharum, Summum Sacerdotem, ab officio pontificatus remover, surrugato in ejus locum Zadoco. 1. Reg. 2. 29.

5. Oeconomiam plus quàm regiè instituit, & luxuriæ immodicâ licentiâ vitam transigit. 1. Reg. 4. & 10.

6. Contra expressum Dei mandatum Uxorum & concubinarum se obruit multitudine, & amoribus externarum mulierum seductus consentit in idololatriam, structis quibusdam sacellis & fanis. 1. Reg. 11. v. 1. seqq.

7. In idololatriæ istius pœnam scinditur ejus regnum; illô enim mortuô florentissimum Regnum dilaceratur duas in partes, deficientibus X. Tribubus à Roboamo assiduisque bellis civilibus quassatur. 1. Reg. 12. v. 16.

Periodus VI.

Bipartitum Regnum Judæ & Israëlis.

I. TMEMA.

REGUM JUDÆ,

Sive Regni Hierosolymitani.

1. Reges Judæ dicti, quod Judæ tantùm & Benjaminis tribui præessent, quorum sedes regia mansit Hierosolymis.

2. Eorum regimen durat annos circiter 388. Regum verò Israëliticorum. 255.

3 Perpetua bella civilia gerunt cum Domo Israëlis.

1. *ROBOAM.*

2970 1. Sapientissimi Salomonis filius degener & stultus populum minis irritat, levitate & superbiâ offendit, tributis gravat, roburque imperii sibi à Patre relictum amittit, deficientibus X. tribubus ad Jeroboamum, sequentibus eum duabus tribubus, Juda & Benjamino. 1. Reg. 12. v. 16. 17.

2. Impius, fatuus & superbus Rex Consiliarios sequitur fatuos & juvenes, Seniorum rejectô consiliô ex juvenili quodam fastu. 1. Reg. 12. v. 6. 7. 8. 9.

3. Sesac, Rex Ægyptius, spoliat Templum, ejus auffert Thesauros, & populum sibi facit tributarium. Reg. 14. 25. 26.

2988

2. *ABIAM.*

1. Filius Patre sapientior & fortior, sed nequior. 1. Reg. 15. v. 2. 3.

2. Jeroboami exercitum vincit trucidatis 500000. qui fructus fuit distractionis & dissipationis regni. 2. Chronic. 13. vers. 15. 16. 17.

3. A-

3. ASA.

1. Filius patre superior sapientiâ, justitiâ & militari disciplinâ. 1. Reg. 15. vers. 9. seqq. 2988.

2. Bene meretur de Ecclesiâ eandem repurgans ab idololatriâ, confringens idola. 1. Reg. 15. v. 11. 12. 13. 2. Chron. 1. 2. 3. 4. 5. & succendens lucos, propriamque matrem idololatram amovens.

3. Fœdus cum Rege Syriæ Benhadad init, ejusque auxiliô Basam Regem Israël vincit. 1. Reg. 15. v. 19.

4. Æthiopiæ Regis Zaræ exercitum, decies centena millia (1000000.) militum habentem, delet 2. Chron. 14. v. 9.

5. Ramam urbem Baasæ, Regis Israëlis, destruit. 2. Chron. 16. v. 5. 6.

6. Gravem in morbem incidit, morboque pedum tribus annis laborans obit, plus fisus medicorum quàm Dei ope. 2. Chron. 16. v. 12.

4. IOSAPHAT.

1. Rex pius, sapiens, justus, felix. 2. Chr. 17. v. 3. 4. 3028.

2. Centena millia armatorum habet. 2. Chron. 17. v. 14.

3. Lucos & excelsa idolorum tollit, & publicum Dei cultum commendat severô edi-

edicto Levitis & Sacerdotibus, 2. Chr. 19. v. 8. 9.

4. Judicia, Ecclesiastica & Politica constituit, & Judices compellat his verbis: *Non hominis exercetis judicium, sed DEI; ac Deus ipse est in judicio. Sit ergo timor Domini vobiscum. Rectè cognoscite & sitis executores. 2. Chron. 19. v. 6.*

5. Societate cum Achabo & Ahasia ejus filio initâ in bello contra Syros infelix, extra societatem felix. 2. Chron. 18. v. 1. & cap. 20. v. 35.

6. Vincit Moabitas, vincit etiam Ammonitas, Joramo, Regi Israëlis junctus, sine prælio, precibus & votis. 2. Chron. 20. v. 22. 23.

7. Elias & Elisæus sub eo gubernant Ecclesiam, Elia per translationem miraculosam rapto in cœlum, curru igneo igneisq; equis. 2. Reg. 2. v. 11.

8. Sexagenarius diem suum obit. 1. Reg. 22. v. 51. 2. Chron. 21. v. 1.

3049 5. *IORAM.*

1. Filius degener, crudelis, impius & injustus, gener Achabi ductâ in uxorem filiâ Athaliâ. 2. Chron. 21. v. 5. 6.

2. Regnum ab internecione Fratrum, quo-

quorundam Primatum & Patris Consiliariorum inchoat. 2. Chron. 21. v. 4.

3. Percutit Idumæos rebelles, quos populos antea Rex David subjugaverat, ut essent regni tributarii. 2. Chron. 21. vers. 8. seqq.

4. Ejus scelera punit Deus in liberis, quos trucidant Philistæi, Arabes & Æthiopes; in conjugibus, quæ abducuntur; & denique in ipso corpore Regis per intestinorum dolorem acerrimum eorundemque effusionem. Mortuus caret honore regiæ sepulturæ. 2. Chron. 21. v. 16. 17.

6. OCHOZIAS. 3056

1. A matre Athalia & malis Consiliariis seductus impiè vivit. 2. Chronic. 22. vers. 2. 3. 4.

2. Capitur & interficitur à Rege Samariæ Jehu, & in eo deficit linea Salomonis. 2. Chron. 22. v. 8. 9.

7. ATHALIA. 3057

1. Jorami Regis relicta vidua, mulier tyrannica, astuta & ambitiosa, rapit ad se regnum per scelus, interfectâ Salomonis posteritate. (Atque ita translatum est à Stirpe Salomonis regnum ad stirpem Nathan, qui fuit Salomonis Frater.) 2. Reg. 11. vers. 1.

2. Ante templum jussu Jojadæ Pontificis interimitur, & Joas, filius Ochaziæ, tyrannidi matris clam subtractus, Rex constituitur. 2. Reg. 11. v. 15. 16. 2. Chron. 22. 10.

8. *IOAS*.

3063 1. Primus ex Nathanis familiâ, prudentiâ amitæ suæ Josabæ, conjugis summi Sacerdotis Jojadæ, servatus in illâ cæde Athalianâ, & clam educatus, ætatis anno 7. à Jojada, summo Sacerdote, Rex declaratur & inungitur. 2. Chron. 23. v. 1. 2. 3.

2. Vivô Jojada bene vivit, fidelis erga Deum & beneficus erga Ecclesiam, sed eôdem mortuô infidelis in Deum, sævus in Prophetas, & quidem in Zachariam, filium Jojadæ, quem interficit. 2. Reg. 12. 2. 2. Chron. 24. v. 1. 2. & 22.

3. Altero post interfectum Zachariam anno, parvæ Hazaelis Syriæ Regis copiæ, maximum ejus exercitum terrent, quem obvium missis templi & palatii thesauris placat. 2. Reg. 12. v. 17. 18.

4. Interficitur à suis aulicis in lecto, & sine honore regiæ sepulturæ abjicitur. 2. Chron. 24. v. 25.

9. *AMASIAS*.

3162 1. In societatem regni receptus interficit,

cit, qui occiderant patrem suum Joas. 2. Chron. 25. v. 1. 2. 3.

2. Idumæorum decem millia uno prælio prosternit, & totidem millia de saxo præcipitat. 2. Chron. 25. v. 12.

3. Elatus fortunæ indulgentiâ contemnit Prophetas, idola colit, bellum non necessarium movet Regi Israëlis Joas, à quo victus capitur, & urbs & templum diripitur. 2. Chron. 25. 14. seqq.

4. A suis occiditur, recto filio quadrienni, quem Ephori curant usque ad annum XVI. 2. Reg. 14. 19.

10. *ASARIAS, qui & VSIAS.*

1. Anno ætatis 16. regno admovetur, initio pius & felix, & bonus œconomus. 3140
2. Chron. 26. v. 1.

2. Reditus regios auget ex agricultura, ærariumque tuetur parsimoniâ. 2. Chron. 26. v. 2. & 10.

3. Urbes munit, ædificiis ornat, & disciplinam militarem instruit. 2. Chron. 26. v. 9. 10.

4. Πολυπράγμων fit appetens Sacerdotium, & incendens odores in altari suffimenti, leprâ eo nomine percussus. 2. Chron. 26. v. 16. 17.

11. IOTHAN.

3192 1. Patre ob lepram abdicente regnum Rex declaratur. 2. Chron. 26. v. 23.

2. Splendorem templi auget & portam excelsam ædificat. 2. Chr. 27. v. 3.

3. Ammonitas tributarios facit. 2. Chr. 27. v. 5.

3207

12. ACHAZ.

1. Patris pii impius filius, religionum & rituum externorum stolidus & furens imitator. 2. Chron. 28. v. 2.

2. Cultum Baal instituit Hierosolymis, immolat Molocho Filium, claudit templum Domini, & passim invehit cultus idolorum. 2. Reg 16. v. 3. 4.

3. Rex Syrorum Rezin Victor multos ex Judæa in urbem Damascum transfert. 2. Reg. 16. v. 5

4. Accersit auxilium in concessum Assyriorum Regis *Teglatphul Assar* contra Regem Israëlis Peca & Regem Syriæ Rezin, quibus occisis etiam ipsum Achaz, cujus vocatu venerat, opprimit, vastatâ terrâ & translatis in Assyriam Galaaditis, Galilæis & Nephthalitis. 2. Chronic. 28. vers. 16.

3227

13. EZECHIAS, *sive Hiskias.*

1. Patris pessimi optimus Filius, religionis

nis amator & repurgator, idolorum à Patre cumulatorum deletor. 2. Chron. 29. verſ.2.3.

2. Idola & lucos evertit cum ſerpente æneo.2.Reg.18.v.4.

3. Hieroſolymis obſeſſus miraculosè liberatur,& Angeli auxilio una nocte centum & octoginta quinque millia (185000) Aſſyriorum ſub Sennacherib cæduntur. 2.Reg.18.13.c.19.v.34.&c. Eſa.36.&37.totis. Herodot.lib.2.c.411.p.144.

4. Spectator magnarum calamitatum regni Iſraël,abductâ maximâ parte populi in Medorum regionem per Salmanaſſarem.2.Reg.18.v.9.10.

5.Lethaliter anno ætatis 39. ægrotanti vita prorogatur poſt preces ardentes quindecim annis,& ſignum additur, admiranda retrogradatio Solis ad decem horas, hinc odam εὐχαριστικὴν Deo canit.2.Reg. 20. v.1.2.3.&c. Eſa [illegible] v.1.2.3.&c.

3250

14. *M[illegible]SSES.*

1. Duodecennis regnum capeſſit, Rex impius & idololatra, pii Patris peſſima ſoboles. 2.Reg.21.v.1.2.3.

2. Statuam ſibi ſtatuit, Baali aras erigit, Filium Molocho conſecrat.2.Reg. 21.v.4. 5.6.

3. Esaiam ligneâ serrâ secari præcipit, Chrysostomo & Hieronymo testibus, aliosque Prophetas occidit. 2. Chron. 21. vers. 16.

4. Abducitur à Chaldæis Babylonem, & post decennalem captivitatem inter catenas pœnitentiam agit, regnoque restituitur. 2. Chron. 33. v. 11. 12. 13.

15. *AMMON.*

3365 1. Insanus idolorum cultor, trucidatur à suis servis ob crudelitatem. 2. Reg. 21. v. 19. 20. 21. 22. 23.

16. *IOSIAS.*

3307 1. Octennis puer Rex declaratur, & initium regiminis facit à doctrinæ repurgatione & Ecclesiæ instauratione. 2. Chron. 34. v. 1. 2. 3.

2. Filios habet degeneres, qui Jeremiam abjiciunt in carcerem. Jerem. 37. v. 21. & cap. 38. v. 6.

3. Capit arma sine mandato Dei adversus Nechaum, Ægypti Regem, tendentem adversus Assyrium & Babylonium, contraque Hieremiæ monita pugnans perit sagittâ percussus. 2. Chron. 35. vers. 20. 21.

4. Ma-

4. Magnô omnium ordinum luctu anno ætatis tricesimo nono obiit, & cantorum, cantricumque lugubribus elegiis deploratur. 2. Chron. 35. v. 24. 25.

17. *IOACHAS.*

In Ægyptum abducitur à Pharaone Necao, ibique vinctus interficitur, Rege barbarô indicente tributum terræ Judaicæ. 2. Reg. 23. v. 31. &c. 3338

18. *IOIAKIM.*

1. Filius Josiæ degener fisus Ægyptiorum auxilio denegat promissa Nebucadnezari tributa, & ab eo captus supplicio afficitur, sepultus sepulturâ asini, projectô extra Hierosolymam cadavere, 2. Reg. 24. v. 1. 2. 3. 4. Jer. 22. v. 19. 3339

2. Uriam, Jeremiæ collegam & quoque prænuntium captivitatis Babylonicæ, quærit ad necem, & ex Ægypto, quò fugerat, retractum interficit. 2. Reg. 23. v. 34. Jerem. 26. 20.

3. Librum Jeremiæ, ob vaticinia de excidio civitatis & dissipatione gentis invisum, igne comburit, sed autori nocere nequit. Jerem. 36. 23. & cap. 39. v. 18.

19. *IECHONIAS.*

1. Trimestris Rex Babylonem à Nabucho- 3350

chodonosore deportatur unà cum Matre totâque aula & 18000. hominibus. 2. Reg. 24. v. 12. 13. 14. 15.

2. E vinculis liberatur anno 37. captivitatis, favente Evilmerodacho, & tribuente ei regium victum & honorem. 2. Reg. 25. v. 27. 28. 29. Jer. 52. 31.

20. *SEDEKIAS.*

1. Rex Judæ ultimus Jechoniæ Patruo substituitur, contemtor Domini, Vatisque optima qui suaserat irrisor. 2. Chron. 36. vers. 11. 12.

3355. 2. A Nabuchodonosore contra datum jusjurandum deficit, conspirationis socium quærens Regem Ægypti. 2. Chron. 36. vers. 13.

3. Ob fidem violatam regno privatur, duabus catenis ligatur, & in Filiorum conspectu exoculatus Babylonem mittitur caveæ includendus. 2. Reg. 25. v. 6. 7.

3360. 4. Filiis capti Regis occisis, captâque Hierosolyma, templô incensô ac deletô, & deportatô populô, finis Monarchiæ Judæ regnoque Regio imponitur.

II. TME-

II. TMEMA.

REGUM ISRAELIS.

1. *IEROBOAM.*

2969

1. Ephraimita à decem tribubus contra Rehabeam, Salomonis Filium, eligitur Rex Iſraelis. 1. Reg. 12. v. 20.

2. Inventor novæ idololatriæ ad regnum viam patefacit ſuperſtitione *cultus vitulorum aureorum*, in Bethel & Dan erectorum, eoque ex Bethel Bethaven, ex domo Dei domum iniquitatis efficit, ordinatis pro ſuo arbitratu Altaribus, Feſtis, Sacerdotibus. 1. Reg. 12. v. 26.

3. A Propheta ob idololatriam reprehenditur, quem cum comprehendere conatur, manus ejus exareſcit. 1. Reg. 13. v. 4.

4. Repreſſis Syris veteres regni fines usque ad Damaſcum recuperat.

5. Octingentis millibus in aciem contra Abiam Regem Judæ eductis amittit quingenta millia, duobus tribusve annis poſt infelicem hanc cladem extinctus. 2. Chron. 13. v. 17.

6. Eô mortuô inteſtinis diſſidiis & mutuis cædibus inter ſe Principes regni graſſantur.

2. NA-

2. *NADAB.*

2989 1. Basaam vincit auxilio fiduciario Benhadadi. 1. Reg. 15. 22.

3. *BAASA.*

2990 1. Nadab occiso invadit regnum. 1. Reg. 15. 27.

2. Achiæ Prophetia de Jeroboami domus exterminio completur, obsessoque Gibbethone perit domus Nadabi. 1. Reg. 15. v. 27. 28. 29. 30.

4. *ELAA.*

3013. A Zamri Equitum Præfecto ebrius occiditur, populo exinde in duas factiones abeunte. 1. Reg. 16. v. 9.

5. *AMRI.*

3015 1. Æmulos imperii habet *Zamri & Thebni*, quibus in ordinem redactis pacificè in urbe Regia Thersa regnat sex annos, Zamri Thersæ obsessum eò adigit, ut desperata salute sese in Palatio combureret. 1. Reg. 16. v. 18. 19.

2. Emtô à Semer monte Someron condit Samariam urbem, eòq; sedem regiam transfert, Thersa relictâ. 1. Reg. 16. v. 24.

6. *ACHAB.*

3025 1. Filius Amri, gener Ithobali Regis Tyri,

Tyri, filiam Jezabelem infausto auspicio ducit. 1 Reg. 16. v. 29. 30. 31.

2. Apostata, sacrilegus, avarus, incredulus, simulator, & quo vix alius tetrior Rex extitit. 1. Reg. 16. v. 32. 33.

3. Cultum Baal cum 450. Sacerdotibus instituit, veris Prophetis partim occisis, partim fugatis, partim incarceratis, ut Propheta Elias præter se neminem esse relictum quereretur. 1. Reg. 18. 22.

4. Regem Syriæ Benhadad prælio captum dimittit incolumem contra jussum Dei, ob id reprehensus à Propheta. 1. Reg. 20. v. 42.

5. Nabotho Isabellæ dolis vineam eripit, innocentem lapidari facit. 1. Reg. 21. v. 13. 14. 15.

6. Dirâ punitur fame, quam prædixerat Elias, duratque triennium & semestre. 1. Reg. 17. v. 1. & cap. 18. v. 1. 2.

7. In prælio contra Syros sagittâ vulneratur moritur, sorbentibus sanguinem ejus canibus ad piscinam Samariæ. Jesabel conjux postea ex fenestrâ mandato Jehu præcipitata canibus esca fit. 1. Reg. 22. v. 34. 2. Reg. 9. v. 30.

8. Ejus filii 70. una die in Samariâ occisi, eorumque capita ad Jehu in Jezrahel missa 2. Reg. 10. v. 7.

7. O-

7. OCHOZIAS.

3044 1. Per cancellos delapſus conſuli ſuper valetudine Beelzebub jubet Miniſtros, quibus Elias obviam veniens prædicit ex hoc lapſu Regis mortem. Rex iratus mittit ſatellites ad comprehendendum, quos ignis abſumit cœleſtis, 2. Reg. 1. v. 2.

8. IORAM.

3045 1. Cultum Baal abrogat; vitulos verò Jeroboam retinet, & irâ exardet adverſus Prophetam Eliſæum, quem ad ſupplicium quærit, tanquam turbatorem. 2. Reg. 3. verſ. 2.

2. In obſidione Samariæ in ſummo periculo conſtitutus ſimulat pœnitentiam. 2. Reg 6. 30.

3. Contra Moabitas fœdifragos, in ſocietatem belli adſcitis Joſaphato Rege Judæ ut & Idumæo Rege, exercitum ducit.

4. Per idem tempus *Iorami duo* regnant in utroque regno, Joram enim filius Joſaphat regnum Judæ accipit anno quinto hujus Regis Iſraëlitici Joram.

3057 9. IEHU.

1. Progeniem Achabi divino juſſu extirpat, occidens Joramum, 70. filios Achabi & 42. cognatos Ochoziæ. 2. Reg. 9. v. 24. & v. 7. 10. & 14.

2. Aſtu-

2. Astutè Sacerdotes Baal capit & in fano comburit. 2. Reg. 10. v. 18. 19.

3. In cultu vitulorum aureorum perseverat; hinc cæditur ab Hazael Syriæ Rege. 2. Reg. 10. v. 29.

10. *IOACHAS.*

1. Eô regnante Chazael & Benadad Syri id devastando exequuntur, quod defleverat Elisæus, cùm eum ungeret. 2. Reg. 8. 3085

11. *IOAS.*

1. Syros ter gravissimâ clade affligit; quibus victoriis populus recreatur. 2. Reg. 13. v. 25. 3099

2. Eô regnante senex Elisæus moritur, qui ad convertendum Israëlem gravia ediderat miracula. 2. Reg. 13. v. 14.

12. *IEROBOAM.* 2. *Reg.* 14. 23.

Interregnum sive potius ἀναρχία incidit in Israël annorum XXII. per crebras seditiones mutuasque lanienas, neque secuta meliora tempora sub sex Regibus. 2114

13. *ZACHARIAS.* 2. *Reg.* 15. 8. 3154
14. *SALLUM.* *cap.* 15. 13. 3177
15. *MENAHEM.* *cap.* 15. 17. 3178

3188 16. *PEKAHIA.* 2. Reg. *cap.* 15. 23.
3191 17. *PEKA.* *cap.* 15. 27.
3218 18. *HOSEAS.* *cap.* 17. 1.

1. Omnes Reges illaudati, impii & idolis dediti, è quibus *Sallum*, interfector Zachariæ; *Menahem*, regni invasor, tributarius Regis Assyriorum Phul; *PEKA* eodem scelere, quo assumit imperium, amittit, & sub quo Theglath Pelassar, Rex Assyrius, magnam partem populi transfert in Assyriam. 2. Reg. 16. v. 5.

2. HOSEAS, ultimus Rex, tributarius per novennium, tandem à Salmanassare
2323 Assyriorum Rege captus, & Samariâ expugnatâ cum X. tribubus in captivitatem abductus, finem imponit Regno Israëlitico seu Samaritano. 2. Reg. 17. vers. 4. 5. 6. & 18.

3. Post hanc X. *tribuum dissipationem perpetuam* coloni novi ex Assyriâ Samariam introducti *Samaritanismum* sive religionem ex Judaica & Ethnicâ constantem invehunt. 2. Reg. 17. v. 27. 28. 29.

Periodus VII.

Exilium Babylonicum usque ad reditum Populi.

1. Reges impii ac scelerati peccata peccatis cumulant, crescentibusque delictis divinâ

divinâ irâ traditur populus in manus sævi Regis Babylonii Nabuchodonosoris seu Nebucadnezaris, à quo post anni unius & sex mensium obsidionem urbs Hierosolyma exscinditur, tribusque Juda in Chaldæam cum regiâ stirpe transportatur. 2. Reg. 25. v. 8. 9. 10. 2. Chron. 28. 36. v. 17.

2. Captivitas illa Babylonica continet annos LXX. quibus finitis finitum simul est regnum ipsum Babylonicum, Cyro Babylonem capiente ejusque regnum ad se transferente. Jerem. 25. vers. 11. 2. Chron. 36. 22.

3. Magistratus politicus populi captivati duplex fuit, *supremus*, Regius seu Reges Babylonici, & *Inferior*, Principes populi captivi.

4. Deus mirabiliter populum regni Judæ in hoc exilio angoribus pleno servat. Monarchis Nabuchodonosori, Evilmerodacho, Dario Medo & Cyro suam gloriam patefacit, & genti suæ Judaicæ, solâ supplicatione & miseriâ extremâ Regibus notæ, Remp. tandem restituit & in patriam per Zorobabelem, Esdram & Nehemiam reducit.

※(*⁎*)※

Periodus VIII.

DYNASTIÆ Ἡγεμονικῆς.

Captivitatis per Cyrum Persarum Regem relaxatio usque ad Hasmonæos.

3419 1. Exactâ Periodo LXX. annorum Cyrus edicto Judæis reditum in patriam, & cum urbis ac templi instaurandi potestate priscæ Reipublicæ locum concedit. 2. Chron. 36. 23. Esr. 1. v. 2.

2. Templi instauratio Cyri auspiciis capta sub Cambyse Filio impeditur, mandato postea & sumtibus Darii & Artaxerxis Longimani continuatur, Aggæo & Zacharia Prophetis urgentibus, Esdra demum & Nehemia structuram & sacra officia inauguratione ædis sacræ hilari perficientibus, innovatâ etiam formâ regiminis.

3. Zorobabel Filius Salathiel, nepos Jechoniæ Regis Judæ, gratiam Regis Darii Hystaspis nactus magnificam pro se suisque reditum in patriam & templi restaurationem impetrat. Redux in Palæstinam administrat laudabiliter Rempublicam restitutam, restauratâ Urbe & Templô. 1. Esdr. 3. 2. 3. Esdr. 5. 70. 71. Hag. 1. 14.

Perio-

Periodus IX.

Dynastia familiæ Hasmonæorum seu *Maccabæorum usq; ad Herodem.*

CLASSIS I.

I. PONTIFICUM *simul &* DUCUM.

1. Captivitate solutâ rexerunt populum primò Judæi: deinde degenerante prorsus politiâ Idumæi. Judæi Duces erant vel ex regiâ Davidis per Nathanem posteritate; vel ex sacerdotali Aaronis stirpe oriundi.

2. Maccabæi qui & *Asmonæi*, ex stirpe sacerdotali rerum potiti jura dabant genti primùm nomine *Principis* seu *Ducis*, deinde *Regis*, qui cum Regno etiam Pontificiam dignitatem conjungebant usque ad Herodem Regem.

I. MATTHATHIAS.

1. Summum Pontificatum & politicum populi Ducatum paucis tenet mensibus. 3782

2. Pio zelo inductus opponit se impiis edictis Antiochi Epiphanis, simulque præfectum Regium confodit, audacique manu violatores ararum tollit. 1. Maccab. 2. v. 19. & v. 23.

 3. Colle-

3. Collectô paulatim exercitu religionem defendit armis, aras idolorum evertit, circumcisionem restituit, sanctæque Legi cultum pristinum reddit. 1. Maccab. 2. v. 39. 40.

4. Moriturus Filiis suis curam Ecclesiæ & Religionis commendat, Juda Machabæo belli Duce designato. 1. Maccab. 2. 6. 4.

2. *JUDAS MACCABAEUS.*

3785 1. Insignis patriæ religionis defensor templum repurgat ejectô Jovis idolô, eóque lustrato pulsóque Antiocho Festum Encæniorum, quotannis hyeme celebrandum, instituit. 1. Macc. 4. v. 36.

2. Jejunio & precibus animatus victorias obtinet contra *Apollonium* Samariæ pro Antiocho Rege præfectum, contra *Serinem*, militiæ Regiæ Principem; *Lysiam*, Antiochi Vicarium, ejusque Duces Ptolomæum, Nicanorem & Gorgiam. 1. Mac. 3. v. 1. 2. & 23. cap. 4. 34. cap. 7. v. 2. 3. & 43.

3. Fœdus cum Romanis init, post societatem infeliciter cum Bacchide Demetrii Soteris Duce pugnat, & fortiter in prælio se gerens contra copias Demetrii Regis occumbit pro patriâ fideli Dux atque soter. 1. Maccab. 8. 22. cap. 9. v. 17. 18.

3. JO-

3. JONATHAS.

1. Fratri Judæ succedit, fratrisque Johannis necem vindicat contra filios Jambri. 1. Mac. 9. v. 30. 37. 3789

2. Junguntamicitiam cum eo Rex Syriæ Alexander Veles, Antiochi Epiphanis filius, Demetrius Nicanor, & Antiochus Entheus, 1. Maccab. 10. vers. 3. 15. & cap. 11. 57. 58.

3. Exercitum Bacchidis potentem acie profligat, hosteque ad juratam fidem adactô terræ pacem reddit. 1. Maccab. 9. v. 60. & 70.

4. Dolo & insidiis Tryphonis Asiæ imperio inhiantis capitur cum prole, atque contra fidem neci traditur. 1. Maccab. 12. v. 43. & 48.

4. SIMON.

1. Pro redimendo fratre capto centum talenta & duos illius Filios obsides Tryphoni mittit, qui acceptô lytrô perfidus occidit Jonathanem & Filios. 1. Macc. 13. v. 13. 14. & 23. 3809.

2. Cum Romanis renovat fœdus. 1. Maccab. 14. 17.

3. Per insidias interimitur à Genero Ptolomæo.

5. IOANNES HYRCANUS.

3815 1. Hyrcani reportat clarum nomen, dum procul à Patriâ Hyrcanos bello fatigat.

2. Syriæ plurimas urbes deditione accipit; *Samaritas* vincit everso templo Garitzitano: & *Idumæos* subactos ad circumcisionem adigit.

3. Sub eo cœperunt sectæ famosæ, Pharisæorum, Saducæorum & Essenorum.

4. In hoc Johanne finitur Veteris Testamenti historia, sive historia libri primi Maccabæorum.

CLASSIS II.

II. REGUM *simul &* PONTIFICUM.

1. ARISTOBULUS.

3841 1. Pro Ducis titulo nomen *Regis* diademate sibi imposito assumit, primusque est ex domo Levi, qui ausus fuit pro Rege se gerere.

2. Fratrem Antigonum necat, Matrem, principatûs æmulam, & cæteros fratres in vinculis detinet, ipse quoque stimulante eum conscientia crudelem animam cum fastu ponit.

3. Uxor

3. Uxor ejus Salome ex tribus viri Fratribus Jannæum, cognomine Alexandrum, in torum & regnum recipit.

2. *ALEXANDER IANNÆVS.*

1. E carcere in regnum venit Princeps improbus & sævus in suum genus & Judæos. 3846

2. Octoginta Pharisæos, dum epulis indulget, supra tectum palatii jubet suspendi.

3. Bella cum Ptolomæo Lathuro & Demetrio Eucæro crebra gerit.

3. *ALEXANDRA.*

1. Uxor Alexandri Jannæi, mater Hyrcani & Aristobuli, cara Judæis, amica hosti, blanda Pharisæis. 3873

2. Cadaver viri dilaniandum plebi iratæ offerens ad misericordiam eam flectit.

3. Tigranem arma minitantem è Syriâ Judææ muneribus & donis avertit.

4. *HYRCANUS & ARISTOBULUS Fratres.*

1. Ad Herodis usque tempora de regno disceptant, & Rempubl. sub civilibus discordiis in extremam adducunt perniciem. Hyrcano favebant Antipater Idu- 3881

mæus, cliens Patris ejus, ut & Arethas, Arabiæ Rex. Ariſtobulo autem Scaurus Cn. Pompeji Legatus.

2. Regno ſpoliantur à *Pompejo* Romanorum Duce, qui Hieroſolymis captis Judæam Romanis facit tributariam.

3. Hyrcanus iterum Regno, ſed ademto diademate, redditur, quem Frater ambitione ductus & Pontificatu & Principatu dejecerat.

4. Ariſtobulus vinctus Romam mitti-
3887 tur, quem ejus filii Antigonus & Alexander ſequuntur. Captus gemit in vinculis *Ariſtobulus*, liberatus à Cæſare mittitur in Syriam venenoque necatur. *Alexander & Antigonus* decollantur, ſceptrum à Judæis aufertur, rogantique Herodi Regnum Judææ cum regio diademate conceditur. *Atque ita extinctus Haſmonæorum Principatus.*

Periodus X.

Dynaſtia Herodiadarum usque ad πανωλεθρίαν Politiæ Iudaicæ.

1. *HERODES Magnus.*

1. Herodes, Antipatri Idumæorum Præ-
3922 fecti Filius, Senatu Romano declaratur Rex, Aſcalonites dictus ab Aſcalone, urbe in Idumæâ.

2. Re-

2. Regnum auſpicatur à cædibus & rapinis; XL. Primores occidit; Ariſtobulum Pontificem tollit, Mariamnem uxorem necat, Filios quosdam metu regni trucidat.

3. Libidinoſus planeque Venereus novem uxoribus utitur.

4. Synedrion Judaicum LXXII. Seniorum, ipſo nomine venerandum, è medio tollit.

5. Magis Meſſiam inquirentibus inſidias ſtruit, ipſique Chriſto Servatori in Bethlehem Juda nato, dum bimulos mares in urbe & agro Bethlehemitico trucidari mandat.

6. In morbum incidens tetro fætore & vermibus circa pudenda erumpentibus fætidam animam efflat.

2. *ARCHELAUS.*

1. Herodis Filius, Judææ Tetrarcha constituitur ab Auguſto, cujus juſſu regnum in Tetrarchias dividebatur, ita ut Herodes Antipas & Philippus ſingulas acciperent: Archelaus verò binas. 3949

2. Eô regnante Joſephus cum Maria & infantulo JESU ex Ægypto in Palæſtinam redeunt, Oraculoque moniti ſedem figunt Nazarethæ in Galilæâ.

3. Ty-

3. Tyrannidis accuſatus apud Auguſtum trans Alpes Viennam Allobrogum relegatur.

3. HERODES *Antipas*.

3978 1. Galilææ & Peraæ Tetrarcha ab Auguſto conſtituitur, Tiberio cariſſimus.

2. Aretæ Regis Arabum filiam; deinde Herodiadem Philippi Fratris uxorem ducit.

3. Johannem Baptiſtam, Veritatis Præconem, ſcelerisque improbatorem, capite truncat, inceſtuoſæ adulteræ inſidiis ſeductus, magnique Prophetæ cruore menſam ſuam ac pectus deſfœdat.

4. Dignitate tetrarchicâ regiâque exutus relegatur in Hiſpaniam, nocte dieque conſcientiæ flagris vexatus miſerè obit.

4. HERODES *Agrippa*.

3987 1. Herodis Magni ex Ariſtobulo Filio Nepos à Caligula conſtituitur Rex totius Tetrarchiæ Philippi Patrui.

2. A Claudio Imper. Romano, ditionibus augetur.

3. Cæde Jacobi majoris, Apoſtoli, aliisque perſecutionibus, gratum ſe præſtat Judæis. Act. 12. v. 1. 2.

4. Ab Angelo percuſſus dira morte obit.

5. HE-

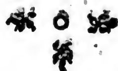
5. HERODES *Agrippa*, *Iunior*.

1. Magnâ apud Claudium & Neronem gratiâ valet, Neronique regnum ſuum teſtamento relinquit. 4007

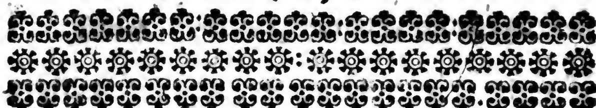
2. Magnificentiâ regiâ ſuperbus Paulum Apoſtolum coram ſe dicentem benignè audit. Act. 25. 23. ſeqq. c. 26. v. 1. ſeqq.

3. Annus Chriſti ſeptuageſimus ſecundus in hiſtoriâ hâc Judaicâ notatu digniſſimus, quia à Tito Veſpaſiano Hieroſolyma obſeſſa, Templum Dei crematum & Regnum Judæ Prorſus penitus ſublatum fuit.

Hæc eſt Cataſtrophe admodum tragica duorum quondam florentiſſimorum Regnorum ISRAELIS & JUDÆ.

MONAR-

MONARCHIARUM QUATUOR HISTORIA.

I. MONARCHIÆ

In genere.

1. Omne regimen dividi in *Monarchias*, *Dynastias*, *Respublicas*, commodè potest.

2. Quatuor Monarchiarum typum & indolem, tanquam in tabulis, egregiâ picturâ exhibet DANIEL Monarchistor.

3. Primæ Monarchiæ primus Monarcha *Prædo* fuit, postremus *Lurco*; Intermedii omnes ferè mali. Nulla hîc intervalla lætiora. Multis magnis sceleribus, tum præcipuè sævitiâ & inhumanitate erga Ecclesiam, pœnas & fatalem sibi periodum accelerat.

Secunda Monarchia repræsentatur *pectore argenteo duobusq; brachiis argenteis*, quæ gentium duarum, Persarum & Medorum typi erant.

Tertiæ Monarchiæ Imperium confertur *æreo Ventri & femori*, imperii autem conditor *Hyrco quadricorni & Pardo quadrici-*

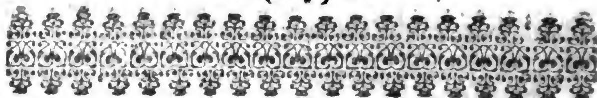
dricipiti, complectiturque Asiam majorem & minorem; in Africâ Ægyptum & Libyam; in Europâ Græciam, Macedoniam, Insulas multas.

Dan. II. 32. 39. VII. 6. VIII. 8.

4. Quatuor Monarchiarum ultimæ Romanæ primordium quidem contemtissimum: ex istis nihilominus initiis tam exiguis, à gemellis abjectis, effloruit & inchoatum est magnificentissimum istud & omnium potentissimum Romanorum Imperium, quod extremis quasi pedum unguiculis in Germaniâ adhuc consistere videmus.

I. MONAR-

I.

Monarchia Babylonica
REGUM CHALDÆORUM & ASSYRIORUM.
Periodus I.
Imperii integri & indivisi.

1718 *A NIMRODO usque ad Sardanapalum.*

1. *NIMROD.*

1. Filius Chusi sextus, nepos Chami, Noæ pronepos, quem nonnulli *Belum*, alii *Saturnum* faciunt.

Gen. 10. *v.* 8. *Berosus lib. p.* 28.

2. Regnandi cupidus armis imperium celsius affectat, & regni sedem *urbem Babel* condit; unde à metropoli instituti noviter regni *Monarchia Babylonica* nomen accipit.

Gen. 10. *v.* 10. *c.* 11. *v.* 9. *Herodotus lib.* 1. *cap.* 178. *pag.* 74. *Strabo lib.* 16. *p.* 535. *Plinius lib.* 6. *cap.* 26. *p.* 80. *Curtius lib.* 5. *c.* 1. *Sibyll. Orac. p.* 200.

3. Vir strenuus, manu ferox, mente fervidus, armis sibi stabilivit regnum, primus mortalium per bella *cœpit esse potens* Monarcha

narcha *in terrâ*, & à dominio *Bel dicitur*.

Gen.10.9.

4. Gloriæ cupidus ſublimen ducit ad ſidera *Turrim*, ſed celſum ſtupendæq; magnitudinis opus diſſipat Deus linguarum confuſione immiſſa; unde ſecuta fuit Diſperſio gentium.

Gen. 11. v. 1. *ſeqq. Herod*. 1. 181. *p*. 75. *Ioſephus*. 1. *Ant. Iud*. 5. *pag*. 11. *Auguſt*. 16. *de Civ. Dei*. 4. *p*. 874.

2. *NINUS*. 1757

1. Imperium à Patre acceptum auget, productis longè lateque finibus.

Iuſtinus lib. 1. *p*. 4. *Diodorus Siculus lib*. 2. *cap*. 2. *p*. 64.

2. Urbem ſibi cognominem *Ninivem* condit, facit regni ſui ſedem relictâ Babylone, novoque titulo *Aſſyriorum Rex* dicitur.

Xenophon de AEquiv. p. 109. *Auguſt*. 16. *de C. D*. 3. *p*. 870.

3. Bellum cum Zoroaſtre Bactrianorum Rege gerit; Armenios & Medos ſubjugat.

Iuſtinus lib. 1. *p*. 5.

4. Semiramidem venuſtate formæ admirabilem Menoni, præfecto Syriæ, eri-

pit, quæ ex ancillâ & meretrice facta fuit Regis uxor & interfectrix.

Diod. Sic. 1. Hist. 56. p. 90. 92. Athenæus.

3. SEMIRAMIS.

1. Fæmina generosa, ingeniosa, ambi-
1957 tiosa, libidinosa, sanguinaria, sublatô maritô Nino, imperium astu & scelere capessit.

Diod. 1. 7. p. 93. & c. 20. p. 104.

2. Maximi nominis virilisque animi fæmina *Babylonem* muris stupendis (qui inter 7. mundi miracula recensentur) cingit, ædificiis & structuris ingentibus amplificat, hortosque pensiles exstruit.

Diod. 2. c. 7. 8. 11. p. 93. 94. 95. 96. Iustin. lib. 1. p. 5. Strabo lib. 16. p. 533.

3. Asiæ felix domitrix Æthiopiam, & Libyam in Africâ, imperio adjicit. Indis bella infert infelix. Urbes ad Euphratem & Tigrim condit.

Diod. 2. 14. pag. 99. cap. 16. 17. 18. 19. pag. 100. seqq.

4. Inscriptione Conditorii avaritiam Darii, Persarum Regis, vanâ auri spe eludit.

Plutarch. Apophth. p. 173.

5. A filio Ninia interficitur, cujus fertur

tur sollicitâsse concubitum. Vivam ad cœlos migrasse sub specie columbæ alii fabulantur.

Diod. 2.20. *pag.* 104. *Iustin.* 1. 2.10. *August.* 18. *Civ. D.* 2. *pag.* 995. *Agathias lib.* 2. *pag.* 54.

4. *NINYAS.*

1. Rex voluptuosus & deses, vinô & amoribus inter concubinas & Eunuchos se oblectat, omnemque Præfectis concredit imperii administrationem. 1999

Diod. 2.21. *p.* 105.

5. *XXX. SUCCESSORES.*

1. Ninyas imperii successores, & nequiiæ simul, triginta fertur habuisse, verbo Reges, solis ferè nominibus nobis noti, uique nihil memoriâ dignum gesserunt; c si esset, nemo dignus fide retulit.

Pseudo Berosus Antiq. f. 54. *seqq. quem sequuntur nonnulli Recentiores.*

6. *SARDANAPALUS.*

1. Ultimus, qui in Ninive regnârunt, ex, vir effæminatus ac scortator insignis ıoribus & vinô se oblectat, non erubens inter scorta sedere & nere muliebri bitu, unde ob insignem mollitiem ejus nen abiit in proverbium.

 Diod.

Diod. 2.23.*p.* 106. *Plut. Or.* 1. *de Virt. Alex.* *p.*337. *Iustin. l.* 1.*p.* 6. *Cicero* 2. *de Fin. p.* 100. & 5. *Tusc.* 5. *p.*266.

2. Vincitur ab *Arbace*, Mediæ & Persiæ
5073 Præfecto, regnoque exuitur adjuvante Beleso sive Belocho, Babylonicorum Præfecto, biennio obsessus.

Diod. 2.23. 24.25. 26. *pag.* 106. &c. *Iustinus d. l.*

3. Desperabundus in rogum se conjicit, seque Gynecæo delitiisque suis comburit in conspectu obsidentium, solo fine vitæ memorabilis.

Diodorus 1. 27.*p.* 40. *Plut.* 1. *de fort. Alex.* *p.* 330. *Cic. ad Attic. Ep.* 6. *pag.* 453. *T.* 3. *Agathias l.* 2. *p.* 55.

Periodus II.

Regni bipartiti.

Divisio Imperii inter Assyrios & Medos Arbace regnum Medorum, Belocho Chaldæorum occupante, utriusque per Cyrum, Persarum Regem, finiti.

1. Divisâ Monarchiâ & scissô regnô *Arbaces* Persarum & Medorum regnum retinet; Babyloniorum verò & Assyriorum Præfecturam *Belochus* tanquam Satrapa, gerit.

2. Jun-

2. Juncta quandoque erant regna, Assyriacum & Babylonicum sub Regibus iisdem, quandoque inter motus varios sejuncta Assyria, Chaldæa & Media sub Regibus diversis, ubi ob incertitudinem Historicorum incerti sæpè dimittimur.

I. DYNASTIA ASSYRIACA.

1. Dynastia Assyriaca à *Phul Belocho* ad *Merodacum.* Intermedii sunt *Phul Assur, Tiglat Pileser, Iareb; Sargon, Salmanasser, Sennacherib.* Ultimus *Assarhaddon* à Merodaco deturbatus regno. Horum natura & res gestæ in libris Regum & Esaia recensentur, quomodo Israëliticum regnum everterint, Judaicum verò vehementer afflixerint.

1. *PHVL BELOCH.*

1. Arma hostilia Israëlitis infert, Regemque eorum Menahem facit sibi vectigalem. 3180

2. *Reg.* 15. 19.

2. *TIGLAT PILESER.*

1. Regi Juda Achazo, imploranti opem contra Syriæ & Israëlis Reges, conjunctis viribus bellum inferentes, succurrit, sed cum Judæ damno. 3209

2. *Reg.* 15, 29. *cap.* 16. 7. *Esa.* 7. *vers.* 17. 18.

3. *IAREB.*

4. *SARGON.*

5. *SALMANASSAR.*

3223 1. Tributarium facit Oſeam, Regem Iſraël, Samariam triennio obſeſſam expugnat, in Aſſyriam transportat decem tribus Iſraëlitarum, eorum regnô deſtructô.

2. *Reg.* 17. *v.* 3. 6. 24.

6. *SENNACHERIB.*

3230 1. Exercitu potenti Hieroſolymam gravi obſidione premit Duce Rabſace, ſed ab Angelo fugatur horrendâ ſtrage.

2. *Reg.* 19. 38. 2. *Par.* 32. 21. *Eſa.* 37. 36. *Tob.* 1. 24.

2. Occiditur à Filiis in templo ſive ſacello idoli ſui Niſroch.

Eſa. 27. *v. ult.*

7. *ASARHADDON. Eſdr.* 4. 3.

Qui ab eo regnaverint, non adeò certum eſt,

II. DYNASTIA BABYLONICA.

1. Dynaſtia Babylonica à Merodach ad Belthaſarem, vulgari opinione. Intermedii *Ben Merodach*, *Nabonaſſar*, eumque inſecuti aliquot Reges ſubobſcuri; poſt rebus geſtis clariſſimi Nabopolaſſar, Nabuchodonoſor, Evilmerodach. Balthaſare. ulti-

ultimo Babyloniorum Regum, Regnum translatum ad Perſas.

1. MERODACH.

1. Præfectus Babyloniæ conſtitutus de- 3234
ſciſcit, imperium occupat, & in Babylone ſedem figit.

2. *Reg.* 20.12.

2. In Babylone regnans per Legatos Ezechiæ, Regi Judæ, de recuperatâ valetudine gratulatur.

Eſa. 39.1. 2. *Reg.* 20.12.

2. NEBVCADNEZAR.

1. A Patre Nabopolaſſare mittitur ad 3342
ſubjugandos rebelles Tyrios & Palæſtinos; Ægyptiorum regnum in provinciam redigit, regnante tum Nechaone.

2. In imagine ſomnii videt ordinem quatuor Monarchiarum, oblitusque revelationis divinæ erigit Statuam auream, quam jubet adorari.

Dan. 2.3. *ſeqq. cap.* 3.1. *&c.*

3. Ob res ſecundas elatus faſtu nimio à Deo deprimitur, mente alienatur, Deoque pœnas ſuperbiæ furore & inſaniâ perſolvit. Septenniô exactô ad mentem redit, regnoque reſtitutus tribuit tandem

justitiæ & misericordiæ laudem DEO.
Dan.4,v.28.seqq.

4. Sedechiam Judæ Regem deficientem exoculat, liberis prius ante oculos trucidatis.

5. Hierosolymam capit, incendio vastat, templique gazâ potitur.
2. Reg. ult.

3. *EVILMERODACH.*

3386 1. Regem Judæ Jechoniam è carcere Babylonico liberat. 2. Reg. 25. vers. 27. 28. 29.

2. Sceleratâ vi Regnum per biennium administrans insidiis Neriglissaris opprimitur.

4. *BALTHASAR.*

3388 1. Ultimus Rex inter pocula sedens spernit Deum Israëlis, eique manus prodigiosa in conclavi ad parietem exarat vitæ & imperii finem.
Dan. c. 5. per totum.

III. DYNASTIA MEDICA.

1. Ab *Arbace* ad *Astyagem*. Intermedii *Mandanes*, *Sarsomenes*, *Artecarmis*, *Arbianes*, *Arsæus* sive Dejoces, *Phraortes* *Cyaxares* eversor Ninives, cujus filius *Astyages* crudelitate regnum perdit, à Cyro captus.

A De-

A Dejoce Medorum res orditur Herodotus, & deducit ad initia Cyri.

2. Astyages, Medorum Rex ultimus, us maternus Cyri, acerbè imperat Me-, Harpago Consiliario unicum filium ulandum proponit; eâ crudelitate reum perdit, Cyro in ultionem proditus. *Herod. lib. 1. c. 119. pag. 51. c. 123. 124. p. 53. cap. 127. usq. ad c. 131. p. 55. &c.*

3. Extinctis & abolitis Regibus omni-s Assyriacis, Chaldæis & Babyloniis, cœ- secunda Monarchia, & Cyrus.

Assyriis domitis Babyloneque captâ
nstulit ad Persas summi moderamina Regni.

II.
ONARCHIA MEDO-PERSICA.

. Expugnatâ Babylone & interfecto thasare *ad Persas & Medos* transfertur onarchia.

2. Sed diuturnitate nequaquam paria it cum Babylonico & Assyriaco Imio.

I. CYRUS.

1. Cambysis Persæ & Mandanes, Filiæ yagis, Filius. Nutrix Spaco, Mitridatæ ulci uxor.

Iosephus 10. *A. l.* 12. *pag.* 350. 352. *Herod.* 1. 107. *seqq. p.* 45. *&c.*

2. Junctis cum *Dario Medo*, Avunculo suo, copiis, Babylonem post biennalem obsidionem expugnat, Regnôque Chaldæorum subjectô primas concedit Dario.

Dan. V. 28. 30. 31. *VI.* 2. 3 *VII.* 5. *IX.* 1. *Esa.* 21. 2. 7. *Herod.* 1. *c.* 178. 188. 191. *p.* 74. 78.

3391 3. Victo, Harpagi consiliis, Astyage Medorum regnum Persico adjicit.

Herod. 1. *c.* 119. *p.* 51. *c.* 123. 124. *p.* 53. *c.* 127 *usque ad c.* 131. *p.* 55. 56.

4. Erga Ecclesiam DEI Judaicamque gentem beneficus, captâ Babylone Judæos liberat, vasa Templi aurea & argentea à Babyloniis ablata restituit, copiamque facit redeundi in patriam, Templumque Hierosolymis instaurandi, annorum LXX. servitute jam finitâ.

1. *Esd.* 1. *v.* 2. 3. 4. 8. 10. *Ier.* 29. 10.

5. Crœsum, Lydorum Regem ambitiosum, prælio superat in Cappadociâ, aureis pedicis vincit, & supplicio ignis destinatum Solonis voce motus dimittit.

Herod. 1. *c.* 1. *p.* 16. *c.* 28. *p.* 11. *c.* 46. *p.* 18. *c.* 71. 75. 76. 81. 86. *p.* 29. *Xenoph. lib.* 7. *pag.* 123. *seqq. Manuel Palæologus Orat.* 1. *pag.* 139. *Frontinus* 3. *Stratag.* 8. *p.* 19.

6. Per Harpagum Asiam minorem oppu-

gnat; Joniam & vicinas regiones subi-
; ipse interim Rex superiorem Asiam
subjicit.

Herod. lib. 1. à c. 169. usq. ad 178. p. 70. &c.

7. A Massagetis profligatur astu Tomy-
is Reginæ & caput truncatum in utrem
guine humanô repletum immittitur.

Herod. lib. 1. c. 204. usque ad 215. p. 85. Justin. lib. 1. pag. 11. 12. Val. Max. 9. 10. pag. 95. Lucianus. Macrob. p. 825. & in Charonte. p. 151.

2. CAMBYSES.

. Patri dissimilis vitâ, moribus & rebus 3421
tis, homo sævus & sanguinarius, in Deos
homines injurius.

. Esd. 4. à vers. 7. ad fin. Herod. 3. 35. p. 175. cap. 89. p. 199. Strabo. lib. 17. p. 657.

. Psammenito, Rege Ægypti ultimo
Pelusium captô, sævit in incolas, in Sa-
dotes eorumque sacra, *AEgyptumque*
sico regno adjicit, quæ manet sub Per-
um imperio quieta usque ad Artaxer-
n Longimanum.

Herod. 3. 1. 10. p. 161. & c. Lucian in Char. p. 151. Tom. 2.

3. Contra *AEthiopas* bellum infelix mo-
, bellumque gerens *contra Ammonios*
narum molibus obruitur exercitus.

Herod. 3. *à c.* 17. *ad* 27. 168. *&c. Iuſtin. lib.* 1 *p.* 12. *Seneca* 3. *de irâ* 20. *p.* 448. 2. *Nat. q.* 30. *p.* 683. *Plut. in Alexand. p.* 680.

4. Orditur Regnum à fratricidio, interfectô Fratre *Smerdi*, ex invidiâ roboris metuque regni.

Herod. 3. *c.* 30. *p.* 173. *&c.* 65. *p.* 188.

5. Ducit contra Legem Perſarum Sororem nomine *Meroen* conjugem, & ex ſe gravidam calcibus conculcans interficit, quod mortem Fratris luxiſſet.

Herod. lib. 3. *c.* 31. *p.* 173. *Bœc. in Tacit. ann.* 1. *p.* 66.

6. Judicem injuſtum *Siſamnem*, quod muneribus ſe corrumpi paſſus fuiſſet, vivum excoriari, ejus pelle tribunal in quo ſedens judicaverat obduci, & ibidem filium Ottanem judicem ſedere mandat.

Herod. 5. 31 *p.* 299. *Val. Max.* 6. *Ex.* 3. *p.* 254.

7. Inſiliens in Equum ſuô ipſius gladiô, vaginâ excidente, vulneratus, inter horrendos animi, malè ſibi conſcii, cruciatus interiit.

8. Eô ſine liberis defunctô ſuppoſititius quidam *Smerdis* regnum fraude ſeptem menſes occupat, quem Perſarũ Principes unà cũ Fratre cæteriſq; Magis interficiunt.

Herod. l. 3. *c.* 61. *pag.* 185. *c.* 64. *p.* 187. *c.* 66. *pag.* 188. *c.* 67. *pag.* 189. *Cteſias in Perſicis pag.* 56.

.56. *Iustin. lib. 1. p. 12. 13. Sulpitius 2. Hist.* *acr. p. 103.*

3. *DARIUS, Hystaspis F.*

. Equi hinnitu per calliditatem Equi- 3429
s designatur Rex, & è campo maximâ
ıpâ reducitur.

erod. l. 3. c. 84. 85. p. 197. Iustin. lib. 1. p. 14. *aler. Maximus. 7. Ex. 3. p. 299.*

. Babylonem rebellantem Ducis Zo-
præstitâ fidelitate recuperat, diruit-
portas & muros.

er. 3. c. 154. usque ad finem libr. p. 221. *qq. Iustin. lib. 1. p. 14.*

. Instaurationem Urbis & Templi
rosolymitani, quam Cambyses prohi-
at, impetrante Zorobabele, Judæis
edit, Aggæo & Zacharia Prophetis
ılum monentibus.

ach. 1. v. 1. 12. Hagg. 1. v. 1. seqq. c. 2. v. 1. *sephus 11. Ant. Iud. c. 3. 4. p. 359. 360.*

. Bellum Jonibus & Atheniensibus
iciter infert, Marathonio prælio vi-
Miltiadis Ducis Atheniensium felici-

rod. l. 6. c. 109. seqq. p. 370. Iustin. lib. 2. *25. 26. Zosimus 1. Hist. p. 323. 324.*

Scythico bello infelix ad suos redit,
ero à defectione Ægyptiorum anno
mum diem obit.

Herod.

Herod. l. 4. init. p. 225. & c. 85. 86. 102. pag. 257. c. 123. pag. 263. c. 135. pag. 267. Iustin. l. 2. pag. 22 Plut. περὶ φιλαδ. *p.* 488.

3465 4. XERXES.

1. Primo regni sui anno *Ægyptios rebellantes* terrestribus simul navalibusque copiis aggreditur & subigit.

Herod. lib. 7. c. 7. p. 384.

2. Quinto regni anno, post Marathoniam Patris pugnam decimo, vindicaturus cladem Patris Darii in campis Marathoniis acceptam, suasu Mardonii bellum movet terrâ marique Græcis, exercitum ingentem irrito conatu Græciæ inducit, *Spartanis* se opponentibus sub Leonide & Pausania, *Atheniensibus* verò sub Aristide, Themistocle & Cimone.

Herod. lib. 7. c. 5. 6. 8. ad 20. p. 383 & c. c. 60. & c. p. 406. c. 184. 185. p. 445. Iustin. lib. 2. p. 27. & c. Maximus Tyrius serm. 3. init. p. 16.

3. Classe navium quatuor mille & ducentarum progressus *isthmo in cassum effosso* Hellespontum navibus jungere festinat, vesanâque gloriâ irascitur *monti Athoni & Hellesponto*, huic plagas inferens tercentum, hac minaces literas mittens: *Atho divine ad cælum usque porrecte, ne meis operibus facias lapides magnas & ad eruendum difficiles, alioqui excisum te projiciam in mare.*

Herod

Herod. lib.7.c.33.34.36.p.397.c.21.22.pag. 393.c.35.p.397.c.54.p.404.Iuven.Sat.10. v.171.

4. Duobus præliis terreſtribus *ad Termopylas* à Leonide, & *Plataas* à Pauſania, & totidem *ad Artemiſium & Salaminem* victus, vix piſcatoriâ evadit ſcaphâ, Themiſtocle ad Salaminem victore.

Herodot. l.7.c.175.176.pag.442.l.8.c.16. pag.469.c.16.p.469.c.24.p.471.c.118.pag. 502.l.9.c.62.63.64.p.537.Zoſimus l.1.p. 324. Iuſtin. l.2.p.28.29. Thucyd. l.1.p.49. Corn. Nepos in Ariſt. c.2. & in Pauſ.c.1.

5. Urbe Athenienſium potitus Bibliothecam aſportat, Græcorumque templa paſſim diruit exſpoliatque.

Gellius 6. Noct. Att. 17. pag. 258. Iuſtin. 2. 10. Strabo. lib. 14.

6, Summâ cum ignominiâ in Perſidem ediens ab Artabano Cubiculario miliumque Præfecto occiditur.

Iuſtin. lib. 3. init. pag. 35. Diod. Sicul. lib. 11. c. 69. p. 391.

5. *ARTAXERXES Longimanus.*

1. Manum dextram habens alterâ lon- 3485
orem Μακρόχειρ vocatur.

Plutarch. in Artox pag. 10. 11. Amm. Marinus lib. 30. p. 430.

2. Arta-

2. Artabanum insidias parantem cum prole tollit, & cædem Patris & necem Fratris Darii & semetipsum ab insidiis vindicans.

Diod. Sic. lib. 11. c. 71. p. 392. Iust. lib. 3. H. c. 2. p. 35.

3. Ægyptii deficientes Inarum Psammetichi Filium, adjuvantibus Atheniensibus, Regem creant, qui mox seditionis pœnas dedêre. Inarô in cruce suspensô, Mutatâ mox fide constituunt Regem Tachum, & Artaxerxi Mnemoni bellum indicunt.

Diodor. d. l. p. 393. Thucyd. Bell. Pelop.

4. Ab ejus obitu aliquot menses regnant, 1. Xerxes 2. Sogdianus.

6. *DARIUS Nothus.*

3526 1. Judæis favet eisque indulget privilegium reditus à Cyro concessum ad restaurationem templi Hierosolymitani.

1. *Esd. 6. v. 1. seqq.*

2. Ægyptii sub eo deficiunt, Regem creant Amyrtæum Sebennitam, & aliquam multis annis Reges habent proprios usque ad Nectanebum, qui regno spoliatur ab Artaxerxe Ocho.

7. *ARTOXERXES Mnemon.*

3545 1. Patris approbat pro Judæis decreta,

eunt-

:que ejus permiſſu Solymam Esra &
ea Nehemias.

Filiam Atoſſam uxorem ducit, &
Concubinas alit, inter quas *Aſpaſiam*
ıit chariſſimam.

*lutarch.p.*1023. *Iuſtinus lib.*10.*p.*82.

Bellum ei movetur à Cyro Fratre,
tantibus Lacedæmoniis, ſed cum pro-
interitu.

*enophon. libb. VII. de Cyri minoris expe-
tione. Plut. in Artox. p.* 1012. 1013. 1014.

. Pacem in Græciâ conficit, à quâ
bani ſe excludunt.

8. *ARTOXERXES Ochus.*

Sævus Princeps, obtruncator octuá- 3588
a Fratrum, Cognatorum & aliorum
ıcipum.

*Ælian.*6.*H.* 8.*pag.*490. *Plutarch.p.*1026.
*urt.lib.*10.*pag.* 898. *Valer.* 9.2.*p.*378. *Iu-
in.lib.*10 *p.*82.

. Sidonem, urbem Phœniciæ claram,
litione Mentoris Rhodii capit, vaſtatis
ılis.

*iod.l.*16.*c.*41.*p.*767 *c.*43 *pag.*769.*cap.*45.
*ag.*771.

. Pulſô Nectanebô Ægyptum recupe-
oppidorum mœnia deſtruit, fana ex-
iat, in ditionem Perſarum redigit.

F *Diod.*

Diod. l. 16. cap. 47. 48. 49. 50. 51. 52. pag. 737. &c.

4. Occiditur à Bagoa Eunucho datâ potione medicatâ.

8. *ARSES vel ARSAMES.*

1610 1. A Bagoa evectus & interfectus, familiâ Regiâ prorſus extinctâ.

10. *DARIUS Codomannus.*

3914 1. Miſſâ ſuperbâ Legatione ad Alexandrum, & *Regem Regum & Deorum conſanguineum* ſe vocat, Alexandrum verò Famulum ſuum & adoleſcentulum Philippi nominabat.

Supplementum Curtii lib. 2.

2. Acinacem geſtat, cui ex gemmâ erat vagina, quem Zonâ aureâ muliebriter cinctus ſuſpendit. Nobilis gladius, modò virilem dextram nactus fuiſſet.

Q. Curtius lib. 3. c. 3. p. 153.

3. Tribus vincitur præliis ab Alexandro Rege Macedonum. 1. ad Granicum Bithyniæ fluvium. 2 ad Iſſum Ciliciæ. 3. ad Arbelam, fruſtra regni ſui partem cum filiâ offerens.

4. Trucidatur in fuga perfidè conſpirante Nabarzane & Beſſo, & moriens Alexandro hoſti benè precatur.

Cur-

urtius libr. 5. c. 12. pag. 469. cap. 13. pag. 78.

Cum quo expiravit Monarchia seda, postquam Medo-Persicum rem ultra CC. & plures annos stetisset.

III.

ONARCHIA GRÆCORUM.

Periodus I.

Alexandri Magni Regimen.

1. *ALEXANDER Magnus*

1. Pater Philippus, Macedonum Rex; A. M.
us Amyntas; Avia Eurydice; Mater 3617
ympias.

2. Annos natus viginti regnum acci paternum bellis gravissimis implican.

Iustinus. libr. 11. p. 83.

3. Devictô Dariô Codomannô, Rege rsarum, inchoat tertiam Monarchiam æcorum, & ex Asiâ in Europam transrtat imperii summam.

1. Macc. 1. v. 1. seqq. Dan. XI. 3. 4.

4. In Deos devotus, in sacra propensus, consiliis bellicis celer & felix, in bibendo

bendo acer, in milites indulgens, in irâ impotens, in periculis sibi non parcens, in victoriis insolens, in amore potens sui, in Aristotelem Præceptorem aliosque literatos liberalis, in doctrinâ gnavus & φιλόμηρος.

5. Persicis copiis ad Granicum profligatis urbem Sardes, Miletum, Halicarnassum aliasque urbes Lydiæ & Joniæ expugnat.

Plutarch. in Alex. p. 672. 673. 687. *Iustin. libr.* 11. *p.* 84.

6. Tyrum, Phœniciæ metropolim, post septem mensium obsidionem epugnat, 7000. trucidatis, 2000. suspensis, & aliquot millibus venditis. Expugnatâ urbe fit Dominus Phœniciæ.

Diod. lib. 17. *à c.* 40. *usq.* 47. *pag.* 849. *Curtius* 4. *c.* 2. 3. 4. *pag.* 277. *Plutarch. pag.* 679. *Iustin. lib.* 11. *p.* 91.

7. Hierosolymam infensô animô adit urbem demoliturus, quod sibi Tyrum oppugnanti commeatum & auxilia negassent, sed Jaddo Pontifice cum omni clero obviam eunte sedatur.

Iosephus 11. *Ant.* 8. *p.* 382. *seqq. Origen. contr. Cels. lib.* 5. *p.* 268.

8. Ægyptum occupat, & de suo nomine

urbem *Alexandriam* condit. Inde Ptonæi eam tenent usque ad Augustum iperatorem Romanum.

Diod. lib. 17. *c.* 52. *p.* 84. *Iustin. lib.* 11. *p.* 92. *Curt.* 4.8. *p.* 317.

9. Thebas ad terrorem inconstantium :æcorum funditus evertit, Pindari Poë- domui & familiæ parcit, & civibus mul- occisis atque divenditis, heroicum adratur animum Timocleæ, Theagenis ıebanorum Principis conjugis.

Diod. l. 17. *à c.* 8. *ad.* 15. *p.* 818. *Plut. Alex. p.* 670. *in Camill. p.* 138. *Polyb.* 5. 3. *p.* 369. *Iustin.* 11. 4. *p.* 84. 85. *AElianus* 13. 7. *p.* 364.

10. Ad Hammonis Oraculum itinere ficil. proficiscitur, de fortunâ futurâ sciitaturus, unde reversus divinos sibi arrot honores, & modo cu[illegible]utus in publim prodit instar *Iovis* [illegible]*mmonis*, interm ut reliquorum fabulosorum Deorũ ispiam.

Diod. 17. 49. *p.* 851. *c.* 50. *p.* 852. *c.* 51. *p.* 853. *Plut. p* 680. *Curt*: 4. 7. *p.* 304. *Iustin. lib.* 11. *p.* 91. 92. *Cic. ad. Attic. l.* 13. *Epist.* 28.

ı. Babylonẽ sponte suâ se dedentem ocpat. *Susis, Ecbatanis & Persopoli* potitur.

Diod. 17. 64. *p.* 862. *Curt.* 5. 1. *pag.* 401. & *c.* 2. *p.* 418. *Plut. p.* 678.

12. In *Scythas* expeditionem sumit.

rt. 7. 9. *p.* 655. *lib.* 8. 1. *p.* 671.

13. In *Indos* movet, apud quos in cujusdam Urbis expugnatione periculi magnitudine eventusque raritate admirabili medios inter hostes solus præliatur.

Curtius 8. 5. *p.* 702. *&* 9. 1. *seqq. Plut. p.* 696. 699. *& Orat.* 1. *de fort. Alex. p.* 327.

14. Indorũ Regem *Porum* sibi supplicem videt, acieque victum liberaliter habet.

Curt. 8. 13. *p.* 768. *c.* 14. *p.* 773. *Iustin. l.* 12. *p.* 103. 104. *Plut. p.* 698.

15. Lysimachum objici Leoni jubet, sed cum ad conspectum ejus concitus Leo impetum fecisset manum amicillo involutam in os leonis intrusit, arreptâque linguâ exanimavit, unde *Leontomachus* ab eo facto dicitur.

Negat id Curtius 8. 1. *p.* 675. *Affirmant Iustin. l.* 15. *p.* 129. *Valer.* 9. 3. *p.* 382. *Plinius* 8. 16. *p.* 112. *Pausan. Attic. p.* 19. *Plutarchus & Arrianus de eo tacent.*

16. Principem amicorum suorum *Hephæstionem* in Deorum recipit numerum, funusque ei indicit permagnificum.

Plut. Alex. p. 704. *Iustin. l.* 12. *p.* 108. *Lucian. de Calumn. p.* 852. 853.

17. Clitũ, à quo erat aliquando servatus, inter pocula liberius loquentẽ, interficit.

Plut. Alex. p. 673. 693. 694. *& de discri. A. & A. c.* 71. *p.* 71. *de Virt. mor. p.* 449. *Curt.* 8. 1. *p.* 679.

p.679.681.682. *Senec.*1. *Ep.*83.*p.*746. *Iustinus libr.*12.*pag.*101.102.

18. Fortunæ insolentiâ superbus homine jor sibi visus *Callisthenē* divinos sibi hores negantem necat, & heroica sua facta dibus & sanguine innoxio contaminat.

Plut.p. 694.695. *Curt.*8.5.*p.*704.709.*c.*8. p.731. *Iustin.lib.*12.*p.*102. *Valer.*7.2.*p.*289. *Themist. Orat.* 4. *ad Val.p.* 79. & *Orat. de Pace.p.*92.

19. Defunctô *equô Bucephalô* exequias cit, urbemque dicat, quam *Bucephali* appellat.

Plut.p. 667. *Curt.* 9.3.*p.*816. *Plin.*6.20.*p.* 76. & *lib.*8.*c.*42.*p.*120. *Gell.* 5.2.*p.*198.

20. Ex Jndiâ in Babylonem reversus ex nio potu extinctus creditur, victus à vi- omnium victor, cùm vixisset annos XXII. imperasset annos XIII. minus atuor mensibus.

*Plutarch.p.*703.705.706. *Iustin. l.*13.*p.*111. *Diod.l.*17.*c.*117.118.*p.*905.906.

21. Corpus defuncti aureô curru mulis XIV. aurô coronatis Alexandriam detur, ibique tumulo splendido infertur, od multis post seculis Imperatores Romni aliquot visitatum venerunt.

*Diod.lib.*18.*c.*26.27.28.*p.*928. *Strabo.l.*17. p.637. *Suet.in August.c.*18.*p.*81.

22. Magnus induperator Asiæ totius-que Orientis subactione sibi ex rebus actis & auctis cognomentum *Magni* acquirit, majori clarior magnitudine, si in virtutibus constans mansisset.

Periodus II.

Divisio & distractio Monarchiæ quadruplex.

3627 1. Defunctô Alexandrô regnis diversis ex unico imperio enatis *Duces* primum distribuunt inter se Provincias, & in quatuor veluti frustra dissecant.

*Diodor. l.*18.*p.* 108.

2. Magnum illud imperium divisione distractum Proceres aliquot ad se rapiunt: *Ptolomæus* Ægyptum, *Seleucus Nicanor* Asiam majorem seu Syriam & Babyloniam, *Antigonus* Asiam minorem, & *Antipater* Græciam.

Hieron. in Daniel. p. 1159.

3. Reges ex Præfectis facti unà cum regnis magnas sibi opes paraverunt; inter se verò mutuis se bellis & certaminibus consumserunt.

*Ivo Carnotensis Chronico.p.*9.

4. Prælia inter Reges Ægypti & Syriæ miserè populum Judaicum afflixerunt, unde à Daniele non nisi regni *Seleucidarum & La-*

Lagidarum fit mentio, ubi per *Regem* *[...]ri* Ægypti Rex per *Aquillonis* Syriæ [...]lligitur.

[D]an.c.11.v.5.per totum.

TMEMA. I.

[P]TOLEMÆORUM regnum in Ægypto.

[...]. Principatûs Ptolemaici neque initia [...]ue finis in laude posita, impietate, in[...]u, crudelitate, avaritiâ, libidine, luxu, [...]errimis Principibus regnum ferè admi[...]rantibus.

1. PTOLEMÆUS Lagi.

[...]. Gregarii militis Filius, Alexandri Ma[...] primùm satelles, postea copiarum [...]x, Ægyptum armis sibi parat post mul[...] cum Antigono habitos conflictus & [...]ultates, eundemque sibi benevolentiâ [...]iciliat. 3627

[I]ustin. lib. 33. p. 114. 118. Pausan. in Attic. [...].13.14.*Hieron in Daniel.p.*1159.

[2]. Hierosolymam fraude capit, Judæ[...] sibi subjicit, & aliquot Judæorum mil[...]n Ægyptum abducit.

[J]oseph. 12. A. 1. p. 388. & lib. 1. contra Ap[p]ionem p. 1050.

[3]. Æger tradit regnum Philadelpho,

 natu

natu minimo, neglectô primogenitô Ptolemæo Cerauno.

Iustinus lib. 16. pag. 133. Laert. in Vit. Philos. p. 173.

4. Ab eo omnes Ægypti Reges addito sibi aliquo cognomento dicti fuêre Ptolemæi.

Ioseph. 8. A. 2. p. 269. Pauſ. Attic. p. 18.

2. PTOLEMÆUS *Philadelphus.*

3665 1. Princeps bene literatus, literatorum Patronus valdè munificus, exulum Musarum hospes.

Laert. in Straton. p. 167. Theocrit. Idyll. 17. per versus 137.

2. Arsinoen sororem in uxorem ducit, & eo incestu nascitur Ptolemæus Evergetes.

Iustin. l. 24. p. 174. Athen. l. 14. p. 462. Pausan. Attic. p. 15.

3. Regnum auget urbibus, opibus, navibus, navalibus, variisque structuris magnificis.

Theocr. d. l. 66.

4. Historias sacras Codice Ebræo comprehensas, suis impensis in Græcum transferri curat idioma, idque per LXXII. Interpretes ab Eleasaro, Sacerdote Summo, missos.

seph. 12. A. 2. p. 389. & l. 2. contra Ap. p. 163. Aristeas singulari libro.

Quos fecerat Parens captivos Ju-
s libertate donat; insuper templum
:osolymitanum splendididis exornat
ieribus.

seph. 12. A. 2. p. 390. 391.

Difficile bellum contra Antiochum
um, Syriæ Regem, gerit, & traditâ fi-
erenice in uxorem felici finit exitu.

an. 11. 6. Iust. lib. 24. pag. 173. Hieron. in an. col. 1160.

Alexandriæ Academiam cum Bi-
:hecâ amplâ erigit, & ἀυτόγραφα Ho-
ι & Sophoclis quindecim talentis ab
eniensibus redemta ibi reponit.

mmianus 22. 16. *pag.* 282. *Gellius libr.* 6. *p. ult. p.* 259.

Astrologiam excolit, artes omnes
ni habet, & affluentibus undique Vi-
octis ex doctorum conversatione &
u literarum illustrius nomen, quam
ıilitari gloriâ aut regni amplitudine,
pit.

3. *PTOLEMAEUS Evergetes.*

Incestuosas inter Fratres & Sorores 3702
nittit nuptias, ut sororis suæ conjugiô
rè potiretur.

2. Seleu-

2. Seleucum Callinicum, Syriæ Regem, ob interfectam sororem Berenicem armis invadit, & multas civitates adimit.

Iustin. lib.27. tot. p. 187. Polyb. lib. 5. c. 10. & 14. pag. 410. Hieronymus in Danielem Col. 1160.

3. Syros & Judæos pendere tributum cogit.

Iustin. d. l. Ioseph. 10. A. 3. p. 401. & cap. 4. p. 402. 403.

4. Veneno tollitur à Filio Philopatore.

4. PTOLEMÆUS *Philopator.*

3728 1. Patrem, Matrem, Fratrem, Eurydicem sororem eandemque uxorem interficit, cognomini suo contrarius.

Polyb. lib. 5. c. 7. p. 388. Iustin. l. 29. p. 194. lib. 30. p. 197. 198.

2. Antiochum Magnum ad Raphiam vincit, victoriâ nesciens uti, venturi incuriosus.

Strabo lib. 16. p. 474. Polyb. lib. 5. c. 18. 19. 20. p. 429. 3 Macc. 1. v. 1. 8. 11. 12.

3. Homeri Poëmata studiosè legit, & in honorem Poëtæ templum extruit.

AElianus 13. Var. H. 22. p. 373.

4. Victor Hierosolymam ingreditur, templum profanat, & in Judæos turbam moventes sævit immaniter.

2. *Macc.*

Macc.1.v.15.c.2.v.1.&c.3.4.v.1.&c.Ioph.12.A.3.p.398.

. Moriens inter meretricum illece- Regnum relinquit filio quinquenni, m Proceres commendant Romanis itelam.

ustin.l.30.p.199.Valer.6.6.p.264.

5. PTOLEMÆUS. Epiphanes.

Nomine duntaxat Ἐπιφανής, nullo in- 3746
i illustris facinore, bello ab Antiocho provocatur.

ausan.lib.1.p.18.

. Accipit in uxorem Cleopatram, p.109
iochi Magni, Syriæ & Asiæ Regis, Fi- i, quas Pater nuptias in spem exitii in- xerat, sed irrito conatu.

6. PTOLOMÆUS Philometor. 3771

. Matrem Cleopatram interimit.

Filiam Cleopatram tradit Alexan- Syriæ Regi, qui in pugnâ interiit.

Macc.10.v.54.seqq.c.11.v.15.16.17.

Judæis Templi in urbe Heliopoli icandi potestatem concedit, quod ie ad tempora Vespasiani stetit.

sepb.13.A.6.p.433.

. Contra eum Primates Ægypti Insur- gunt,

gunt, eique subſtituunt Physconem Fratrem.

5 Cadit in prælio contra Generum ſuum.

7. *PTOLEMÆUS Phyſcon.*

3804 1. Imperium auſpicatur à cæde cruentâ Fratris, Filii, Procerum, Civium, adeò ut omnia compleret tum cædibus, tum exiliis.

Iuſtin. lib. 38. *p.* 235.

2. Vaſto obeſoque corpore fædus dicitur *Phyſcon* à ventris ſaginâ adinſtar farciminis.

3. Crudelitate horrendâ Filium ſuum truncatis manibus, pede & capite, Matri die natalitio mittit pro ſtrenâ.

Iuſtin. lib. 38. *p.* 235. *Valer. M.* 9. 2. *p.* 377.

4. Libidinis nefandæ monſtrum Sororem uxorem ducit; Filiam per vim ſtuprat.

Val. 9. 1. *p.* 372.

5. Academiam Alexandrinam diſſipat; urbem tyrannide exhaurit.

8. *PTOLOMAEUS Lathurus.*

3830 1. In Judæos ſævit immaniter, & eorum Regem Alexandrum Jannæum.

Ioſeph. 13. 21. *p.* 457.

2. Re-

Regno à Cleopatra matre ejicitur, idem occisâ eidem restituitur, revoca- x Insulâ Cypro.

stin. lib. p. 39. 242.

9. *PTOLOMÆUS Alexander.*

Matricida factus, cùm vitæ suæ Ma- 3846
n insidiari audivisset.

stin. lib. 39. p. 243.

Regno deturbatur, & in Insula Coo atus vitam finit.

stin d. l.

10. *PTOLEMÆUS Auletes.*

Vir cognominis sui, Choraulicâ no- 3869
qui non veritus fuit cum tibicinibus licè in habitu regio certare.

rabo libr. 17. p. 640.

Regno à suis, quos crebris erga Ro- o, largitionibus expilârat, dejicitur, ante interim filiâ ejus Berenice, ipso nam abeunte.

aler. M. 5. 1. p. 188.

Romanis pro sui restitutione implo- jussu Pompeji per Aulum Gabinium, æ Præfectum, restituitur, ejecto Ar- ao, quem Ægyptii sibi adsciverant.

io Cassius l. 39. p. 116. 117. Strabo l. 12. p. 209.

209.*l.*17.*p.*641.*Cicero.*1.*Epist.fam.*1.2.5.7.8.9.*Suet.in Jul.c.*11.*p.*7.

4. Recuperatô regnô Berenicem cum Archelao marito interficit, in populum sævit, sed septennio elapso à Filio Ptolemæo Dionysio è vivis tollitur.

11. *PTOLEMÆUS Dionysius.*

3899 1. Ingratus homo, Pompejum Romanum à fugâ Pharsalicæ cædis perfidè occidi curat, â quo tamen ipsius Pater regno fuerat restitutus.

Dio lib. 42.*p.* 187.*Valer. Max.* 1. 8.*p.* 41. *Vellejus* 2.*Hist.p.*580.

2. Controversiam cum Cleopatra sorore de Regno habet, quam, cum suâ & senatus Romani autoritate vellet dirimere Julius Cæsar, Administratores tunc regni Achillas & Plotinus tumultu in urbe Alexandrinâ excitato resistunt, dicentes eo majestatem regiam minui.

Dio l. 42.*pag.* 186. 202. *Jul. Cæsar.* 3.*de bell. civ.fin.p.* 46. *Hirtius de bello Alexand. pag.* 462.*seqq.*

3. In conspectu civium Alexandrinorum pugnâ navali victore Julio victus, lintre aufugiens aquæ perit fluctibus.

Dio l. 42.*pag.* 205. *Hirtius de B. A.p.* 485.

12. *CLEO-*

12. CLEOPATRA.

Ægypto per Julium Cæsarem suba- recarium impetrat imperium.

io libr. 42. p. 205.

Libidinis incontinentis & luxus in- ebilis fæmina κλέ© patriæ & Patris ετæ ἀκλεές.

Fratri Dionysio se jungit regno & le-

io d. p.

.Gratiâ vultus & sermonis M. Anto- n & Jul. Cæsarem, Romanorum Du- dementat, insanis amoribus captat, & udicitiæ prostitutæ præmium impe- , quicquid lubet,

'io l. 43. p. 227. l. 48. p. 373. l. 51. 453.

. Aspidis clam ad mammam admotæ su mortem sibi adsciscit, & virilis au- æ fæmina generosè vitam ponere, m in triumpho Augusti captiva duci ult.

trabo l. 17. p. 639. Plut. Ant. pag. 955. Dio. 51. p. 452. 3920

Ab Augusto Ægyptus in provinciæ nam redacta Romanis subjicitur.

'rabo libr. 17. p. 642.

G THE-

TMEMA II.

REGNUM SELEUCIDARUM.

Reges Syriæ plerique dicti Seleuci aut Antiochi.

1. Qui ab Alexandri morte Regnum suum in Syria stabiliunt, *Selucidæ* dicuntur.

I. SELEUCUS *Nicanor.*

1. Devicto Antigoni æmuli sui Filio De-
3638 metrio ex Ægypto, quò profugerat, Babylonem reversus imperium Asiæ sibi vendicat felici victoriarum cursu, ex servo Alexandri Asiæ & Syriæ Rex factus.

Iustin. lib. 15. *pag.* 129. *Diod. lib.* 19. *c.* 100. 101. 102. *p.* 1036.

2. Demetrium Poliorcetem, Socerum, devictum in vinculis detinet usque ad vitæ finem.

Plut. Demet. p. 914. 915.

3. Duæ ei uxores, *Apame*, è quâ nascitur Antiochus Soter, & Stratonice.

4. Magno labore Bosphorum Cimmerium derivare conatur.

Plinius libr. 6. *c.* 11. *p.* 72.

5. In Indiam mittit ad Sandrocottum Regem Legatum *Megasthenem*, & pòst ad illius

ıs Filium Allotrochadem *Deimachum* *aenensem.* Uterque Legatus res Indicas psêre, sed fide subleſtâ.

;. In ejus memoriam variæ urbes hinc e conditæ & *Seleuciæ* dictæ, honorique ; consecratum fanum in Seleuciâ quâ-ı ad littus maris mediterranei sita.

Strabo libr. 16.*p.*536.

.Lysimacho Thraciæ Rege debellato ab us affine Ptolomæo Ceraunо, Ptolo-i Lagi Filio , interficitur per insidias.

2. *ANTIOCHUS Soter.*

. Incesto novercæ Stratonices amore 3667 mis, nec id Parentis dissensu.

Plut. in Demet. pag. 906. 907. *Valer. lib.*5. *ap.* 7. *p.* 227. *Appian. Syriac. pag.* 126. 27.128.

.,Galatas in acie ab Elephantibus ter-s vincit.

Lucian. Zeux. pag. 323. 324. 325.326. *Tom.* 2.

. Damascum, Syriæ urbem munitam, upat stratagemate.

*Polyenus libr.*4.

3. *ANTIOCHUS Theos.*

. Duas simul conjuges *Laodicen & Be-* 3690 *cem* habet, & instinctu Conjugis pri-necatur secunda.

2. Ab eo *Parthi* deficiunt ſub *Arſace*, & peculiare regnum inſtituunt, *Parthicum* dictum, quod usque ad Alexandrum Severum duravit circiter ſexcentos annos.

4. SELEUCUS *Callinicus*.

3705 1. A parricidio auſpicia regni capit, cum hortante matre Laodice Berenicen novercam cum infante interficit.

Iuſtinus libr. 27. *p*. 187.

2. Aſiæ civitates ſub eo deficiunt ad fratrem Berenices Ptolemæum Evergetem, ſceleris patrati odio ductæ, & crudelitatis exemplo territæ.

3. Ortâ tempeſtate ultricibus undis naufragio perit ejus Claſſis in Deſertores miſſa, ipſo poſt luente ſcelus parricidii fractis cervicibus.

Iuſtinus lib. 27. *p*. 188.

5. SELEUCUS *Ceraunus*.

3725 Poſt infelicem cum Ptolemæo Philopatore pugnam dolo à ſuis interimitur, inque ejus locum Antiochus impubes adhuc ſufficitur.

Iuſtinus libr. 29. *p*. 194.

6. ANTIOCHUS *Magnus*.

3729 1. Vincitur ad Raphiam, oppidum Phœ-

œniciæ, à Ptolemæo Philopatore, amiſ-
Cælesyria.
2. Tres habuit Filios, Seleucum Philo-
:orem, Antiochum Epiphanem & De-
trium.
3. Regno Ægypti à morte Ptolemæi
iliopatoris insidiatur, Juſſus eâ abſtine-
i Senatu Romano.
Iuſtin. lib. 30. p. 191. & lib. 31. init. p. 201. Livius 4. 3. *p.* 345. 350.
4. A Romanis primum in Græciâ, de-
e in Aſiâ, victus magnam partem Aſiæ
ittit, ſibique gratulatur, quod regio-
us perditis liberetur magnis curis, ita
atus cum ſuo infortunio. Aſia ſic pri-
m devicta luxuriam miſit in Italiam.
Florus 2. 8. *p.* 153. *Valer.* 4. 1. *p.* 150. *Plut. Cat.* 342. 343. 344. *Aur. Victor. de Vir. illuſtr. c.* 53. *p.* 399. *c.* 54. *pag.* 403. 1. *Macc.* 8. *verſ.* 6. *&c.*
. Templum Beli ſpoliat ſuo exitio.
Iuſtin. libr. 32. *pag.* 210. *Strabo libr.* 16. *pag.* 547.

7. *SELEUCUS Philiopator.*

Nullis præliis, ſolâ notus avaritiâ, quâ 3764
litos expilavit, tentavitque gazophy-
um ſacrum Hieroſolymitanum expi-

Maccab. 3. v. 3. 6.

2. Veneno sibi ab Heliodoro propinato necatur.

2. *Macc.* 4. *v.* 7.

8. *ANTIOCHUS Epiphanes.*

3774 1. Stultè liberalis, bibax, præsumtuosus.

2. Vere ἐπιμανὴς, magno enim furore religionem veram in populo Judaico extinguere conatur, promiscuè sæviens in miseram gentem sub diversis Ducibus. Eminebat tunc Matronæ & VII. Filiorum constantia, paucissimis sinceris manentibus.

1. *Macc.* 1. *v.* 10. 11. *Dan.* 11. *v.* 21. 24.

3. Soror ejus Cleopatra nubit Ptolemæo Epiphani Ægyptiorum Regi.

4. Ægyptum sub schemate Ptolemæi Philomeroris adversus Physiconem reducendi invadit, ex quâ postea per Legatum Romanorum Popilium cedere jussus in circulo fuit.

Dan. 11. *vers.* 25. 26. 27. 28. 1. *Macc.* 1. 19. *Iosephus* 12. *A.* 6. *pag.* 408. *Liv.* 5. 5. *pag.* 501. *Iustin. lib.* 34. *p.* 217. *Vellejus lib.* 3. *p.* 567.

5. Rediens ex Ægypto Templum Hierosolymis spoliat, idolo super altare Dei collocato consecrat Jovi Olympio.

1. *Macc.*

1. *Macc*. 1. 19. *c*. 2. 29. *c*. 6. 12. 2. *Macc*. 4. 12. *Diod. Siculus lib*. 34. *p*. 1171.

6. Tristi nuntio de cladibus in Judæâ acceptis perculsus inter sævos animi & corporis cruciatus à vermibus corrosus expirat, relicto parvulo Filio.

1. *Macc*, 6. *v*, 16. 17. *Ioseph*. 12. 13. *p*. 419.

9. *ANTIOCHUS Eupator.*

1. Ejus tutor Lysias Octavium Legatum à Romanis missum interficit, idque luit facinus proprio capite. 3786

1. *Macc*. 6. 17. 30. 31. 2. *Macc*. 13. 12.

2. Perfidus erga Judæos perfidiæ & sacrilegii pœnas luit, à Patruele suo sublatus.

Ioseph. 12. *A*. 14. *p*. 419.

10. *DEMETRIUS Soter,*

1. Romanis obses datus pro Antiocho 3788 Epiphane evadit clanculum, regnumque invadit ejecto Eupatore.

Iustin. lib. 34 *p*. 217.

2. Bellum Judææ intulit per Bacchidem, Nicanorem & Alcimum Duces.

1. *Macc*. 7. *v*. 9. 19. 20. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. *c*. 9. *v*. 1. 2. *Macc*. 15. *v*. 3. 4. 5.

3. Alcimum transfugam ex Israel & proditorem *Summum Sacerdotem* Hierosolymis Bacchidem constituit.

1. *Macc*, 7, *v*. 5. 9. *c*. 9. *v*. 55. 56.

4. Ob superbiam & otium suis invisus regno exuitur ab Alexandro.

*Iustinus libr.*36.*p.*219.

11. *ALEXANDER Veles.*

3798 1. Filium Antiochi Epiphanis se venditans Syriæ regnum, tanquam paternum, repetit, Demetrium pellit, ipso mox expulso.

1. *Macc.*10. *v.* 11. 13. 14. *Sulpit.lib.*2.*p.* 219. *Iustinus lib.*36.*p.*219.

2. Cum Jonathane Judæorum Sacerdote & Duce, fœdus pangit.

*Sulpit.d.p.Iosephus.*13.7.

12. *DEMETRIUS Nicanor.*

3802 1. Pronepos Antiochi Magni, filius Demetrii Soteris, Alexandro regnum adimit.

2. Post cladem parthicam ab uxore Cleopatra interficitur.

1. *Maccab.* 14. *vers.*1. 2. 3. *In Hircaniam relegatum scribit Iustinus lib* 36. *p.* 220. *& libr.*38.*p.*236.

13. *ANTIOCHUS Entheos.*

3806 1. Ejus Tutor Diodorus Thryphon, postea ipsius tortor & occisor.

1. *Macc.*11. *v.*54. 55. *Iustinus libr.*36.*p.*220. *& libr.*38.*pag.*237.238.

14. *TRY-*

14. *TRYPHON.*

1. Rapti regni usurpator ab Antiocho Sidete capitur & necatur.

Ioseph.13.*A.d.*12.

15. *ANTIOCHUS Sidetes.*

1. Oblatum sibi à Cleopatra Fratris uxore regnum & conjugium capessit, occiso Tryphone. 3811

Iustinus libr.36.*p*.220.

2. Sævâ fraude interimitur à Fratre Demetrio Nicanore.

16. *ALEXANDER Sebina.*

1. Demetrium Nicanorem interficit, & à Demetrii Filio Antiocho Grypo rursus interficitur.

Iustinus l.39 *p*.239.240.241.

2. Hunc sequuntur *Antiochus Grypus*, *Antiochus Cyzicenus*, *Seleucus Grypi Filius*, *Antiochus Eusebes*, *Philippus* cum Fratre Demetrio, *Antiochus Asiaticus* Eusebii F. cui Pompejus Magnus, Romanorum 3885 Dux, regnum adimit, totamque Syriam una cum Judæâ Romanis adjicit.

Iustinus libr.40.*p*.245.

THEMA III.

MACEDONICUM REGNUM.

1. E divisis Regnis Regna duo *Ptolema-*

orum & Seleucidarum eminent, tanquam rami Græcæ Monarchiæ principes. Cætera duo mirâ vicissitudine vertuntur & evertuntur.

2. Primus Rex PHILIPPUS ARI-
3627 DÆUS, Alexandri Frater, creatur, & adjungitur ei Tutor Perdiccas; & eo interfecto ANTIPATER, qui bellum ab Alexandro Atheniensibus indictum gerit & conficit. Bellum illud LAMIACUM dictum à Lamiis, oppido Thessaliæ.

Diod. Sic. l. 18. *c.* 8. *usque ad.* 19. *pag.* 914. *c.* 24. *pag.* 927. *l.* 19. *c.* 11. *pag.* 976. *Plutarch. Alexand. p.* 707.

3. Perdiccâ à suis Equitibus interfecto Macedoniam invadit Antipatri Filius CASSANDER, trucidatâ Olympiade
3634 Alexandri Matre, Roxane uxore & Filio. Ejus Filii *Antipater* (Antigonum vocant alii) & *Alexander* de regno certantes mutuis se bellis perdunt.

Diod. l. 18. *c.* 36. *pag.* 936. *de Perdiccæ obitu*; *c.* 74. 75. *p.* 963. *c.* 36. *p.* 995. *c.* 49. 50. 51. 52. *p.* 1005. *c.* 73. *p.* 1016. *c.* 75. *p.* 1026. *c.* 115. *p.* 1048. *lib.* 20. *c.* 19. *p.* 1068. *c.* 101. *p.* 1127.

4. DEMETRIUS deinde, dictus *Po-*
3654 *liorcetes*, Rex Asiæ, interfecto Alexandro, à quo in auxilium evocatus fuerat, Pyrrho item & Antipatro pulsis, regnum invadit.

Diod.

Diod. l. 19. *c.* 46. 47. *pag.* 1088. *de Athenis recuperatis*. *c.* 48. 49. *usque ad* 55. *p.* 1090. *de Rhodiis obsessis*. *c.* 103. 104. 105. *pag.* 1128. *c.* 111. *pag.* 1134. *contra Cassandrum*. *Plut. in Demet p.* 888. *&c.*

5. A morte Demetrii PYRRHUS, Rex Epirotarum, septem menses Macedoniam tenet, & pellitur à Lysimacho, Thraciæ Dynasta.

Diod. lib. 22. *c.* 11. *pag.* 1144. *cap.* 14. *pag.* 1145. *Plut. in Pyrrho p.* 389. 390. *& in Demet. pag.* 909. 910. *Iustinus lib.* 16. *p.* 133.

6. Lysimachus eam septem obtinet annos, qui in Asiam demum trajiciens contra Seleucum inter pugnandum perit, tuncque Seleucus Ptolemæi Cerauni oppressus insidiis regnum hoc Macedonicum, quod Lysimacho eripuerat, cum vitâ pariter amittit, septem mensium possessor.

Diod. libr. 20. *c.* 108. 109. *pag.* 1132.

7. Uno anno regnant tres successivè: *Ptolemæus Ceraunus*, *Meleager & Antipater*, deinde annos triginta tres *Antigonus*, dictus *Gonates*, Demetrii Poliorcetæ Filius, cui succedit Filius *Demetrius*, huic *Antigonus*, dictus Δώσων, quia se *daturum*, quod petebatur, identidem ajebat, nihil autem præstabat.

8. An-

8. Antigonum Dosona excipit PHILIPPUS, Demetrii II. Filius, cum quo triennale bellum gessit Romanorum Dux Titus Quint. Flaminius.

Plut. Flaminio Valer. Maxim. 4. 8. *n.* 4. *p.* 184. *Pausan. Achaic. p.* 483. *Florus* 2. 7. *p.* 147. *Polyb. l.* 17. *cap.* 1. *seqq. p.* 731. *Iustin. Histor. lib.* 29. *p.* 195. *Livius* 4. 1. 1. *p.* 321. *cap.* 15. *p.* 324. *c.* 33. *seqq. p.* 329. *lib.* 2. *c.* 9. *seqq. p.* 336. *Victor. de Vir. illust. cap.* 51. *pag.* 389. *Eutrop. libr.* 4. *p.* 648.

3771 9. Ultimus PERSEUS, sub quo regnum Macedonicum fuit translatum ad Romanos Luc. Æmilio Paulo Consule, qui Perseum unà cum uxore, matre & liberis captum ducit in triumphum.

Livius 5. 5. *p.* 500. *Diod. libr.* 31. *pag.* 1163. *Plutarch. Paul. Æmil. p.* 266. *& de fort. Rom. pag.* 318. *Florus.* 2. 12. *p.* 164. *Valer.* 5. 1. *pag.* 191. *Victor. de V. Ill. c.* 56. *p.* 418.

THEMA IV.

REGNUM ASIATICUM.

3627 1. Primus Asiæ & Ponti Rex ANTIGONUS quatuor gerit bella 1. contra Eumenem auxilio Antipatri & Ptolomæi. 2 contra Cassandrum 3. adversus Ptolemæum & Seleucum 4. contra Ptolemæum, Seleucum, Cassandrum & Lysimachum.

Plut.

Plut. in Eumen. p. 583. *&c. Diod. lib.* 18. *c.* 30. *p.* 931. *c.* 48. *p.* 944. *Lib.* 19. *c.* 17. *pag.* 981. *cap.* 28. *seqq. p.* 989. *c.* 44. *p.* 1001. *c.* 48. *pag.* 1004. *c.* 55. *seqq. p.* 1010. *Lib.* 20. *c.* 74. *usque ad* 78. *p.* 1108.

2. Eumene suorum perfidiâ sublato *Antigonus* potentiâ auctior factus contra Cassandrum & Ptolemæum arma sumit, & Athenas Lamiaco bello perditas recuperat. Denuò conjunctis copiis Lysimachi, Cassandri & Seleuci victus.

Iustin. lib. 15. *init. Diod. Sic. lib.* 21. *c.* 1. *p.* 1137. *Plut. in Demet. p.* 902.

3. Successorem habet filium *Demetrium*, ab Urbium expugnatione *Poliorcetem* dictum, quo capto à genero Seleuco, Syriæ Rege, simul finis imponitur huic regno.

4. Postquam Asiæ regnum Syriæ Regibus, cessit, hujus Demetrii Filius *Antigonus*, Macedoniæ Rex constituitur, cujus Posteri in Macedoniâ regnârunt usq; ad Perseum Philippi F. quo à Romanis victo, regnum simul Macedonicum traditur.

Plut. in Demet. p. 915.

5. Dilaceratione eâ Regni ab Alexandro relicti nil turpius nil horribilius dici potest, quâ irreparabile damnum tàm ingen-

genti Monarchiæ ex Posterorum rebus malè gestis illatum fuit, aliis alias tanti regni partes occupantiubs & discerpentibus per bella atrocia, quibus sese invicem tanti Monarchæ indigni successores, per Græciam, Ægyptum, Asiam, multo cum sanguine urbiumque unà & regionum ad Orientem positarum omnium vastatione, consumsêre, ut non nisi confusum chaos imperii fuerit.

HISTORIA ROMANA.

Periodus I.

Italiæ Domini ante Romam conditam.

ÆNEADARUM REGNUM.

1. Trojâ vastatâ ÆNEAS, Princeps Trojanus, post multos terrâ marique errores cum sociis venisse in Italiam creditur.

Dion. Halicarn. 1. *Ant. Rom. à p.* 37. *ad pag.* 46. *Dictys. Cret.* 5. *de bell. Troj. p.* 142. 143. *Dares Phryg. de excid. Troj. p.* 199. *Virgil. libris sex prioribus AEneidos. Ovidius* 13. *&* 14. *Metam. passim.*

2769 2. Ductâ in uxorem *Laviniâ*, Latini, Regis Aboriginum, Filiâ, urbem ex nomine

ne uxoris *Lavinium* condit, propterque Laviniam præreptam Rex Rutulorum Turnus bellum infert.

Virgil. lib. 1. AEneid. init & libb. sex posterioribus AEneidos. Plutarch. in Coriol. p.227. Liv. l.1. p.2.

3. Occiso à Rutulis Latino regnum Latii ad eum devolvitur.

Plinius lib. 3. c.5. p.34.

4. Æneæ Filius succedit ASCANIUS, 2777
qui *Albam* extruit Regiam Latii regnique caput, inque eâ ab eo XIV. Reges tenent sedem solii, *Sylvii* omnes dicti ab Æneæ filio posthumo in Sylvâ educato. Ab eo & posteris feliciter regnatum fuit usque ad Procam, Numitoris & Amulii Parentem.

Servius ad AEneid. p.376. & 6. AEneid. p.1107. Livius 1.3. p.2. Virg. 8. AEneid. v. 43. Propert. 4. Eleg. 1. v.35.

5. Amulius Sylviorum ultimus, fra- 3154
trem Numitorem regno exuit, quo rursus is ipse exuitur à *Romulo & Remo*, Rheæ Sylviæ Filiis, qui Amulio obtruncato Numitori regnum restituunt.

Plut. Rom. p.19. Flor. 1.1. num.5. pag.4. Livius 1. 1. 3. pag. 2. & 6. pag. 3. Victor. de vir. ill. cap. 1. pag. 1.

6. Romulus & Remus Albâ relictâ aliam quærunt sedem, & cum essent monti-
bus

bus per educationem assueti, novam urbem auspicatò aggressi in colle Palatino *Romam*, quæ nunc septicollis, condunt.

Flor. 1.1.5. *pag.* 4. *Livius* 1.1. *Ovid.* 1. *Fast.* *vers.* 242.

Periodus II.

ROMA condita REGES-
que Romani.

1. Primum tempus sive infantia Romani Imperii *sub Regibus* fuit, qui cum finitimis crebrò colluctati sunt.

Florus proleg. libr. 1. *p.* 2.

Electione deferebatur regnum, Regeque defuncto Senatui potestas eligere optimum, sive ex indigenis esset, sive ex civibus, sive ex peregrinis.

Dionys. libr. 4.

1. *ROMULUS.*

3197 1. Urbis Romæ imperiique Romani non sine augurio & cæde conditor ex tenui & despectâ origine.

Plut. Romul. pag. 22. *Quæst. Rom. p.* 286. *de Fort. Rom. pag.* 320. *Cic.* 1. *de Divin. p.* 351. *Flor.* 1.1. *pag.* 6. *Livius* 1.1.7. *p.* 3.

2. Incertâ nativitate oritur, & exitu incerto moritur. Ejus tamen mater creditur Numitoris Filia Rhea Silvia, aliâs Ilia, Virgo

go Vestalis; Pater incertus, & Nutrix Acca Laurentia.

Dionys. Hal. libr. 1. pag. 64. 66. 70. 71. Plut. Thes. p. 1. & Rom. p. 18. 19. Ov. 3. Fast. v. 11.

3. Lactatur à Lupâ sive meretrice, & inter Pastores ac Profugos, inter sylvas, dumeta & montium aspredinem, educatur.

Gell. 6. 7. p. 244. 245.

4. Asylum in proximo Luci fano instituit, Viris eò undique confluentibus malæ notæ & audacibus, ut civitatis beneficio gauderent.

Florus 1. 1. 9. pag. 5. Liv. 1. 1. 8. p. 3. Plut. de fort. Rom. pag. 320. Dion. 2. Ant. pag. 88. Ovid. 3. Fast. p. 70. Iuven. satyr. 8. v. 272.

5. Leges militares & alias nonnullas fert. Legiones constituit. Tres Equitum Centurias ordinat, quibus qui præerat, *Tribunus Celerum dictus*. Centum instituit in Senatu Senatores, quos ab ætate *Patres* appellavit, quorumque Filii *Patritii* dicti.

Dion. 2. p. 83. 84. 85. Plut. Rom. pag. 24. 30. Liv. 1. 1. 8. p. 3.

6. Cæninos sub Acrone, Antennates, Sabinos, Fidenates vincit.

Plut. Rom. p. 27. 32. 3. Dion. 2. p. 101. 116. 117. 118. Livius. 1. 1. 11. p. 4. Valer. 3. 2. p. 97.

7. Virgines Sabinas Romam profectas Ludorum Consualium hypocrisi rapit, &

ſuis in defectu ſexus muliebris jungit. Inde *bellum primum Sabinum T. Tatio Duce* ortum, quod Sabinarum precibus & lacrymis diremtum, fæderequе percuſſô Sabini in urbem recepti fuere.

Dion. 2.*p.* 99. *&c. Plut.pag.* 25. 26.27.28. *Flor.* 1.1. *num.* 10.*p.* 5. *Liv.*1.18.*p.*5.*Victor.* c.2.*p.*13.

8. Acronem, Cæninenſium Regem, cum exercitu proſternit, obtruncatum ſpoliat, triumphat ſpoliis opimis occiſi Ducis Jovi Feretrio ſuſpenſis, victosque diruto eorum oppido Romam traducit.

Plutarch. Rom.p. 26. 27. *Dionyſ. lib.* 2. *pag.* 102. *Liv.* 1. 1. 10.*p.* 4. *Valer. Maximus* 3.12. *pag.*97.98.

9. Fratrem *Remum* interficit impatiens conſortis, ſicque fraterno primi maduerunt ſanguine muri.

Dion. 1. *Ant.pag.*74. *Liv.* 1.1.7.*p.*3. *Plut. in Rom.p.*23.

10. Civitatem in XXX. Curias dividit; Populum in tres tribus; Rempublicam in tria P. *Patres*, *Patritios & Plebejos.* Lictores & ſatellites in miniſterium adſciſcit, inſolentior ſubitò factus.

*Plut.p.*30.34. *Dionyſ.*2.*p.*82.

11. Incerto vitæ exitu fidem divinitatis acquirit, & in numerum Deorum recipitur,

tur, raptus, ut creditur, inter tonitrua & tenebras in aerem ſpectante populo.

Liv. 1. 1, 16. *p.* 5. *Dion.* 1. *p.* 118. *Plut. in Rom. p.* 34. 35. 36. 37. *& Numa p.* 60. *& de fort. Rom. p.* 320. *Lactant.* 1. *de falſ. rel.* 15. *p.* 42.

NUMA Pompilius.

1. Romulo bellicoſo ſuccedens Numa *religioſius* religionem inſtituit, & omnia, 3236
quæ ad cultum Numinis ſacrorumque ritus faciunt, multum pacis adeptus multumque otii.

Plut. Num. pag. 61. 65. *Dionyſ.* 2. *p.* 123. 124. *Ovid. Od.* 12. *v.* 33. *Flor. ibiq; Freinsh. p.* 15.

2. E Curibus, urbe Sabinorum, vocatus ad regnum, Deorum voluntatem *per auguria* inquirit, civitatem armis aſſuetam ad pacis artes traducit, & *Iovi Terminali* terminos ſacrat.

Plut. p. 62. 63. 64. 70. *Dionyſ.* 2. *pag.* 133. 134. *Liv.* 1. 1. 18. *p.* 6. *Ovid.* 15. *Metam.* 44. *v.* 3.

3. Romam Marte feram & ſine lege ſibi traditam *Legum inſtitutione* à bellicâ feritate abducit, ſimulatâ in id Ægeriæ Deæ Nymphæ familiari conſuetudine, ut facilius vulgus Leges acciperet.

Plut. p. 62. *& de fort. Rom. p.* 321. *Liv.* 1. 19. *p.* 6. *Eutrop. l.* 1. *p.* 642. *Val. Max. lib.* 1. *p.* 12.

4. Annum reformat, & in XII. menſes dividit, additis Januario & Februario.

Plut.pag.71.72.Liv.1.1.19.pag.6.Macrob.1.Sat.13.pag.311.Ovid.3.Fast.v.151.

5. Jani Templum exſtruit, belli pacisque ſignum, vel apertum, vel clauſum. Clauſum fuit ſuo tempore.

Plut.de fort.R.p.322.

6. E cœlo cecidiſſe fertur *Ancyle*, ſive ſcutum æneum breve, unde *Saliorum ſacra* orta.

Plut.Num.p.63.69. Liv.1.1.20.p.7.Dion.2.p.129.130.Flor.12.3.

7. Virginibus Veſtalibus, quæ ſub Virginitatis certo voto ſacri ignis perpetui erant cuſtodes, Templum exſtruit.

Dionyſ.2.p.125.126.127.128.Liv.1.1.20.p.7.Flor.1.2.3.p.15.

8. Supra octoginta annos vixiſſe traditur.

Lucian.Macrob.p.820.Plut.p.74.

3. *TULLUS Hoſtilius.*

3279 1. Ex opilione Rex creatur, ſolenni ſuffragio populi, & nihil potius habet bello.

Plut.Num.p.75.Liv.1.1.31.p.10.

2. Contra Albanos dimicat feliciter tergeminis Fratribus Horatiis cum trigeminis Fratribus Curiatiis commiſſis, eorumque deſtructâ urbe defectionis Autorem

rem Metium Suffetium Albanorum Ducem, pernicibus equis distrahi jubet.

Dionys. 3.*p.*154. *seqq. Liv.* 1. 1. 23. 24. 25. *p.* 7. 8. *& de Metii supplicio. c.* 28. *p.* 9. *de urbis excidio c.* 29. *p.* 10. *Flor.* 1. 3. *p.* 18. *Victor. c.* 4. *p.* 44. 45. *Valer.* 7. 4. *p.* 301.

3. Albâ dirui jussâ numero civium Romanorum per Albanos introductos aucto, *Cælius mons* Urbi additur,

Victor c. 4. *p.* 44. *Liv. d. loc. Dionys. lib.* 3. *p.* 137. 172.

4. Equo vectus de Sabinis & Fidenatibus triumphat.

Dion. 3. *à p.* 160. *usque ad p.* 175. *Liv.* 1. 1. 30. *pag.* 10.

5. Fulmine ictus perit domo tota conflagrante, cum Regiâ uxore & Filiis omnique Familiâ.

Plutarch. Num. p. 75. *Plin. libr.* 2. 53. *pag.* 15. *& libr.* 28. *c.* 2. *pag.* 398. *Valer.* 9. 12. *pag.* 401. *Dion. p.* 176. 177. *Liv.* 1. 1. 31. *pag.* 10.

4. *ANCUS Martius.* 3311

1. Nepos Numæ nomen ab incurvo cubito accipit, & è patriciâ Martiorum familiâ nomen magnum habet.

Liv. 1. 1. 32. *p.* 10. *Florus* 1. 4. 2. *p.* 10. *Dionys.* 3. *p.* 183. *Plutarchus in Numa.*

 2. Osti-

2. Oſtiam urbem condit ad oſtia Tiberis, unde nomen.

Plin. 3. 5. *p.* 34. *Ioh. Gobell. Comm. Pii lib.* 11. *p.* 301.

3. Tiberim ponte ſublicio jungit, urbem auget mœnibus, auctisque civibus addit collem Aventinum & Janiculum, Carcerem etiam inſtituit publicum.

Dion. 3. *p.* 182. *Liv.* 1. 32. *p.* 11. *Victor. c.* 5. *p.* 56. *Strabo lib.* 5. *p.* 162.

4. Religionis & agriculturæ ſtudium ſub Tullo intermiſſum reſtaurat.

Dion. 3. *p.* 177. *Vict. c.* 5. *p.* 56.

5. Inſigni in re bellicâ virtute ac fortunâ Latinos, Fidenates, Vejentes, Sabinos, Volſcos vincit.

Dionyſ. 3. *p.* 170. 180. 181. *Conr. Lycoſthen in Plin. de V. I. p.* 100. 101.

5. *TARQUINIUS Priſcus.*

3335 1. Demarati, Mercatoris Corinthii, Filius, & Tutor filiorum Anci regnū ambitu fraudeq; comparat, militum adjſtus favore.

Flor. 1. 5. 1. *p.* 21. *Dion.* 3. *p.* 184. 185. 186. *Valer.* 3. 4. *p.* 116. *Liv.* 1. 1. 34. *p.* 12. *Strabo lib.* 5. *p.* 157.

2. Circum extruit inter Aventinum & Palatinum montem; & Urbem lateritio muro cingit.

Dionyſ. 3. *p.* 200.

3. Centum

3. Centum *Patres minorum gentium* legit.

Dionys. 3. *p.* 199. *Livius d. lib. Victor*, *c.* 6. *p.* 65.

4. De Latinis, *Sabinis & Hetruscis* triumphat tunicâ aureâ alioque ornatu phalerato.

Dionys. 3. *à p.* 189. *usque ad p.* 199. *Livius* 1. l. 35. 36. 37. *pag.* 12. *Plut. Rom. pag.* 27. *Flor.* l. 5. 6. *p.* 22.

5. Filium XIV. annorum, quod in prælio hostem percusserat, *Prætexta* & *Bullâ* donavit; unde hæc ingenuorum puerorum insignia cœperunt.

Macrobius libr. 1. *c.* 6. *Victor. de vir. ill. c.* 6. *p.* 65.

6. A Sicariis duobus, pastorali habitu instructis, securi trucidatur.

Dionys. 3. *p.* 205. 206. *Liv.* 1. l. 40. *p.* 13.

6. SERVIUS *Tullius*.

1. Verna natus urbi favore solius plebis datur, refragante Senatu. 3375

Plut. Quæst. Rom. p. 281. *Dionys.* 4. *p.* 20. 208 209. 218. 242. *Valer.* 3. 4. *p.* 117.

2. Censum populi Romani, in classes & centurias egregiè distributi, primus instituit.

Dion. 4. 220. 221. *Plut. de fort. Rom. p.* 322. *Liv.* 1. l. 42. 43. 44. *p.* 13. 14.

3. Dianæ & Fortunæ templa erigit, Fortunam sibi propitiam summè colens.

Dionys. pag. 230. 232. *Plut. quæst. R. p.* 273. 281. *& de Fort. Rom. p.* 322. *Livius*, 1. 1. 45. *pag.* 14.

4. Urbis pomœria protulit, fossâ & aggeribus munit, additis duobus collibus *Viminali & Esquilino*, atque Urbs septicollis facta & divisa in quatuor partes.

Dionys. 4. *p.* 218. 219.

5. Vejentes & Hetruscos prælio superat.

Dionys. 4. *p.* 231.

6. Nummos, quos ex ære rudi habuerant, primus *notâ pecudum* signat, unde *pecuniæ* nomen.

Plin. 33. 3. *p.* 462. *Cassiod.* 7. *var. Epist.* 32. *p.* 480.

7. A Tarquinio Superbo occiditur, consilio sceleratæ Filiæ Tulliæ, quæ per Patris in vico Cyprio jacentis corpus carpentum agit, unde *Vicus sceleratus* dicebatur.

Dion. 4. *p.* 232. *usq. ad* 242. *ut &* 271. *Liv.* 1. 1. 48. *p.* 15. *Seneca Octav. v.* 299. *Ovid.* 6. *Fast. p.* 162.

7. *TARQUINIUS Superbus.*

3417 1. Superbiâ furoreque elatus, unde & cognomen, regnum scelere invadit, tyranico-

nicoque more in vitam & bona civium grassatur.

Dion. 4. *pag.* 244. 245. 248. *Livius* 1. 1. 49. *pag.* 15.

2. Senatores aliosque falsò accusatos morte exilioque multat.

Dion. 4. *p.* 245. *Messal. Corvin. de Aug. Progen. p.* 534.

3. Fanum *Iovis Latialis* condit, *Capitolini* extruit, feriasque Latinas instituit.

Dion. 4. *p.* 201. 250. 258. *Liv.* 1. 1. 55. *pag.* 17. *Plut. Public. p.* 103. 104.

4. Mendacio allicit in obsequium *Latinos*; *Volscos & Sabinos* domat; *Gabios* bello septenni fatigatos dolo simulati transfugii per Filium vincit.

Dion. 4. *p.* 240. 247. 250 *usque ad* 257. *Liv.* 1. 1. 53. *p.* 16. 17. *Ovid.* 2. *Fast. v.* 659.

5. Ad Lucretiæ, Tarquinii Collatini uxoris, à Filio *Sexto Tarquinio* stupratæ, elus connivet. Inde jurante Bruto & aliis cultrum occisæ Lucretiæ pro libertate triæ Urbe cum omni familiâ exactus, &:

Quem dies vidit veniens superbum,
Hunc dies vidit fugiens jacentem.

Dionys. 4. *à p.* 261. *ad* 277. *Valer.* 6. 1. *p.* 236. *Victor. c.* 9. *p.* 106. *August.* 1. *C. D.* 19. *Plut. de Virtut. Mulierum. Ovidius* 2. *Fast. Senec. cons. ad Marcian c.* 16. *p.* 610.

6. Ejus

6. Ejus non tam superbâ & importuna dominatione, quàm injuriis Filii, excitatus populus libertatis cupidine incenditur, regnumque abrogat, pulso Rege, qui dies, quo *Regifugium* factum, bis quotannis celebratur.

Livius 1. 1. *ult. p.* 18. 19.

7. Ultra nonaginta annos firmâ valetudine vivit, Cumisque vitam finit.

Dionys. 4. *p.* 358. *Plut. Poplic. p.* 98. *Lucian. Macrob. p.* 821.

Periodus III.

CONSULARIS MAGISTRATUS;

Sive Consulum duorum annua Imperia.

1. Pulso urbe Tarquinio mutatus Reipublicæ Status Regius, & Imperium *penes* SENATUM esse usque ad JULIUM Cæsarem, binis quolibet anno creatis Consulibus.

Messala Corvinus de Augusti progen. pag. 532. 533.

2. Pulsis Regibus quotannis ad clavum Reipublicæ sedebant *Consules*, dicti sic, non tam quòd *Reipublicæ consulerent*, quàm quòd *Rempublicam consulerent*, hoc est, populum & Senatum.

Flor. libr. 1. *c.* 9.

3. Re-

3. Republicâ vel vi hostili vel seditione in discrimen summum actâ DICTATOR creabatur, qui tum demum designabatur, cùm vis aliqua major oborta ingentem cladem minitari urbi videretur. Dictus sic, quod sub amplâ potestate futuros Magistratus, & quod esset in rem Reipublicæ præsentem, *dictitaret.* Populi quoque *Magister* nominabatur, unde *Magistratus nomen* factum nomen potestatis.

4. Excitato ob fœneratorum multitudinem motu *Tribuni* conceduntur *Plebi*, qui pro plebe adversus Magistratuum injurias vigilarent. Sic Consularis potestas multum imminuta.

5. Anno libertatis quinquagesimo quarto iterum mutata forma civitatis sub *Decemviratu*, Decemviris leges ferentibus ve scribentibus, qui suâ potestate abusi non diu perstiterunt.

6. Variâ dein fortunâ interveniente *Tribuni militum*, *Censores*, *Prætores*, *Quæstores* & alii admissi, prout inconstantia & ambitio populi poscebat.

❧(***)❧

CON-

CONSULARIS REGNI sive REIPUBL. LIBERÆ

CLASSIS I.

Bellorum in Italia gestorum usque ad Punica Bella.

1. Populi Italiæ ante primum bellum Punicum devicti fuêre varii, Latini, Vejentes, Æqui, Falisci, Samnites, Hetrusci, Volsci.

CENTENARIUS I.

A Junio Bruto ad Cornel. Cossum.

2. Status consularis lubricæ authoritatis fuit instar Lunæ, modo auctus, modo diminutus, nunc eclipticus. *Primus Consul* fuit *Junius Brutus* & ejus collega *Tarquinius Collatinus Lucretiæ* maritus, hoc ob odium nominis mox abrogato, in locum *Valerius Poplicola*, Vir summæ humanitatis ac modestiæ erga populum liberum, unde & nomen accepit, surrogatur.
Plut. in Val. Popl. p. 97. Dionys. 5. p. 286. 287. 292. 314. Liv. 1. 1. 56. p. 17. & lib. 2. c. 2. p. 19. Victor. c. 10. p. 112. c. 15. p. 144. Florus. 1. 9. p. 34. Cicero 3. Offic. col. 523.

3. *Tarquinius* Rex bellum infert Romanis, quo Consul *Brutus*, Monomachus Arun-

Aruntem, Tarquinii Filium, interficiens interficitur.

Plut. Poplic.p. 101. *Liv.* 2. 6.*p.*20.*Flor.*1.10. *pag.*38. *Victor. c.* 10. *pag.*113. *c.*12.*pag.*126. *c.*13.*pag.*133.

3. *Porsena*, Hetruscorum Rex, *Tarquinium* restituturus Urbi indicit bellum, eâque obsessâ peneque captâ, *Horatii* Coclitis in ponte sublicio, Q. *Mutii Scævolæ* in castris hostis, & *Clæliæ* Virginis Obsidis virtus pro libertate Urbis enituit; *Valerius* autem Consul primus Consul triumphavit. 3444

Flor. 1. 10.*p.* 38.*Liv.*2.*c.*9.10.11.12.13.*p.*21. *Dion.* 5. *p.* 293. *seqq. Plut. Parall. p.* 106. *& de Virt. mulier. p.* 250. *& in Vitâ Publicolæ Valer.* 3. 2.*p* 97. *Victor. c.*11.12.*p.*121. 126.

4. Liberatâ iterum Urbe *Tarquinius* tertium movet in Urbem Duce *Manilio*, XL. Latinorum urbibus sibi conciliatis, sed post fractas Latinorum vires, amissis bello filiis duobus & Genero Mamilio Tusculanorum duce, exul moritur Cumis Aristodemum tyrannum anno exilii XII. Lacus *Regillus Regi* ominosus & fatalis 30000. cæsis & captis.

Livius 2. 19. 20.*p.*24. *Flor.* 1. 11.*p.*42.*Vict. c.*16.*p.*151.

5. A Regifugio *Dictator primus* creatur

tur *T. Largius*, & post eum *A. Posthumius* acie ad lacum Regillum bene confectâ clarus, quo nomine pro Republicâ liberatâ Diis *ludos* Circenses & sacrificia præstat.

Livius 2. 18. *p.* 23. *Dion.* 6. *p.* 342. *seqq. Victor. c.* 16. *p.* 151. *Valer.* 1. 8. 1. *p.* 37.

3457 7. Seditionem sive secessionem plebis primam sedat suavibus verbis *Menenius Aggripa*, & memorabili Apologo populum Patribus conciliat, qui ob fœneratorum improbitatem in sacrum montem se receperat. *Tribuni* tunc primùm *Plebi* concessi, primiq; C. *Licinius* & L. *Albinus* creati.

Livius 2. 32. *pag.* 27. 28. *Dion.* 6. *p.* 404. 405. 409. *Flor.* 1. 23. *p.* 96. *Victor.* 18. *p.* 168. *Val.* 8. 9. 1. *p.* 345.

8. *C. Martius* metropolim Volscorum Coriolos aliasque urbes expugnat, & *Coriolanus* dicitur. Exilio ob tribunitiæ potestatis examen multatus transit ad Volscos, qui eo Duce Romam obsident, Româque servatâ per *Veturiam* templum *Fortunæ muliebri* Calendis Decembris conse-
3458 cratur.

Livius 2. 33. *p.* 28. *c.* 39. 40. *p.* 29. 30. *Victor. c.* 19. *p.* 175. *Valer.* 5. 2. *p.* 196. & *c.* 4. *p.* 212. *Dion. Halic. libr.* 7. *Orat. Voturiæ ad filium inter Bardaus* 3. *Herois p.* 461.

9. Fa-

9. *Fabii* trecenti & sex *Vejos* aggrediuntur, cæduntur ad Cremeram fluvium uno die ad unum omnes, uno superstite Fabio tunc absente, diesque ille à Romanis ob hoc infaustus est annotatus, & porta, quâ exierant *scelerata* vocata. 3472

Liv. l. 2. *c.* 48.49.50.*p.*33.& *l.*3.*c.*1.*p.*45. *Dion. l.*6.*pag.* 412. 413. 414. *lib.* 8. *p.* 480. 481. 489. 490. 496. 508. 516. 523. *Victor. c.* 14.*p.*137. *Florus* 1.13.*p.*55.

10. L. *Quinctius Cincinnatus*, ab aratro ad Dictaturam vocatus, obsessa ac pene jam capta *Minucii* cons. castra, egregiâ virtute servavit, & fugatis Æquis, ad boves triumphalis agricola redit. 3493

Florus 1. 11. *p.*43. *Victor. c.*17.*p.*157. *Plin.* 18. 3. *p.* 258. *Dionys. lib.* 10. *Valer.* 2. 7. & 4. 4. *Veget. de R. M* 3. *p.* 5.

11. Legati ad Athenienses missi, propter leges *Solonis* aliaque instituta Græcorum, biennium in eâ peregrinatione consumunt. *Decem-viri* legibus scribundis creati, *undecim Tabulas Legum* proponunt.

Livius 1. 1. 3. 33. 34. *p.* 46. *Dionys. lib.* 10. *pag.* 676. 681.

12. Secessione secunda plebis *Decemviri* ob res indignè gestas abrogantur *Appio Claudio*, scelerate abripiente *Virginiam*, ruit status bis quinque Virorum. 3502

Flo-

Florus 1.24.*p*.97.*Liv*.3.44.45.46.*pag*.49.
Victor.*c*.21.*p*.190. *Cic.de Fin*.*p*.90.

3509 13. Censores primum *Papirius* & *Sempronius*. Creati cives sic notarunt, ut qui Senator esset, ejiceretur Senatu, qui Eques Romanus equum publicũ amitteret, qui plebejus ærarius fieret ac per hoc non esset in albo centuriæ suæ, sc. ad hoc ut esset civis, sed tantummodo pro capite Hububi nomine æra pendere.

Liv.lib.10.& 15. *Ascon. in Divin.pag*. 20.
Rosin.lib.7.*c*.10.*Plut.in AEmil*.

14. Posthumius de *AEquis Volscisque* triumphat, sed ob sævitiam inter tumultum militum lapidibus obruitur.

Livius lib.4.*p*.83.

CENTENARIUS II.

A Cornelio Cosso ad Ap. Claudium Cæcum.

3561 1. Galli Brenno Duce Româ pulsi, Hetrusci cæsi, rem strenuè gerente *M. Furio Camillo*, Dictatore & Triumphatore, gratoque exule.

Liv.1.5.47.*p*.89. *Plut.Camill.Flor*.1.13.*p*.
54.*Victor*.*c*.23.*p*.204.*Veget*. 4.26.*p*.106.
Virgil. 8. *AEn*.*v*.652. *Cass.in.Chr.p*.1325.

3568 2. Plebem contra Senatum *M. Manlius Capitolinus* concitat propter fœnora, & regni affectati reus de Tarpejo Saxo præcipitatur.

Livius

vius 1. 6. c. 11. 14. 15. 16. 17. p. 94. *Valer.* 6.). 249. *Victor.* c. 24 p. 214. *Florus* 1. 26. 100. *Gellius* 17. 21. p. 649. *Virgil.* & *Æ-d.* v. 652. *Elin. H* 28. p. 97.

Prænestiones Romam invadentes 3527
Quintius Cincinnatus, Dictator, coo- sibi Magistro Equitum Servilio A- ad Alliam prælio vincit.

v. 1. 6. 28. 29. p. 100.

Urbem periculo liberat *Titus Man-* ionomachiâ cum Gallo, vasti corpo- omine, commissâ, hostisque torque pto *Torquati* nomen accipit. Hic ter 3590
ator, ter Consul in tertio Consulatu nphat, nemo verò juniorum in trium- obviam processit, quia filium victo- securi percusserat.

v. 1. 7. 10. p. 107. *Flor.* 1. 13. p. 59. *Victor.* c. 28. 235. *Valer.* 6. 9. p. 273. & *l.* 9. *c.* 3. *p.* 380. *Gel-* 9. 13. p. 330. 331. 332. *Plin.* 33. 1. p. 460.

Gallos Italiam vastantes *Sulpitius*
ator, arte terrorem incutiens, repel- 3593

ivius 1. 7. c. 12. 13. 14. 15. p. 108.

. De Tiburtinis, Tarquiniensibus &
scis *Rutilius* triumphat. 3595

vius 1. 7. c. 19. p. 110.

. In societatem recipiuntur *Samnites*, rebelles facti aliquot præliis à *Papirio*

Cursore & aliis vincuntur, exhausti viribus pacem petunt, fœdusque antiquum
3597. obtinent, postquam centum prope annis bellatum cum iisdem fuisset.

Livius l. 7. c. 32. 33. p. 114. 115. *lib.* 9. c. 40. p. 145. c. 44. p. 147. l. 10. c. 14. p. 152. & c. 30. p. 158. & 3. 3. c. 5. p. 199.

3641. 8. Q. Fabius *Hetruscos & Umbros* feliciter vincit.

Livius l 9. 39. p. 144.

CENTEN. III.

A Claudio Cæco ad Livium Salinatorem.

3649. 1. *AEquis* bellum illatum, XLI. oppida incensa, & solo æquata. Deinde *Marsis* atque *Hetruscis.*

Livius l. 9. 45. 46. p. 148.

2. Cum Gallis infelici Marte pugnat L. *Cæcilius*; felicius P. *Cornelius*, Consul, ad internecionem ferè deletis Gallis.

Livius l. 10. c. 26. p. 156.

3660. 3. M. *Curius Dentatus* Consul ter triumphum agit, de Samnitibus, de Sabinis, de Lucanis, & Legatis Samnitium aurum offerentibus ait, se malle imperare aurum habentibus quàm accipere.

Victor. c. 33. p. 261. *Cic. de Senect.* p. 552.

4. Tarentini perfidiâ Romanis nocent Legatis eorum violatis; inde bellum ortum decennale, *Tarentinum* dictum, cuise immiscet ex persuasione Apollinis PYRRHUS

[IUS, Rex Epirotarum, quem tan-
ı Italiâ expellit M. *Curius Dentatus*, 3675
:quam sex annis negotium facesserat
manis.

lorus 1. 18. *p.* 178. *Valer.* 2. 7. *p.* 77. *Victor.*
35. *p.* 276. *August.* 3. *de C. D.* 17. *pag.* 186.
lut. in Pyrrho p. 390.

CLASSIS II.

ellorum Punicorum & Macedonicorum.

. Tarentinum bellum excipit PUNI- 3686
[U]M *primum*, Coss. *Claudio Caudice &*
vio Flacco. Tria enim bella Punica re-
[c]entur. C. *Duillius* Cos. primus Pœnos
:it classe, & primum agit triumphum
itimum; iisdemque victis sub *Luctatio*
lia cedit Romanis, & Carthaginensi.
ex consilio Amilcaris petentibus pax
. Eo bello *M. Attilius Regulus*, magnus
â marique victor, pacem petentibus
thaginensibus cùm iniquas præscri-
:t conditiones, à Xantippo Lacedæ-
nio Duce, qui auxilio advenerant, cap-
uam insolentiam luit damno Roma-
ım maximo. Missus deinde Romam,
ersuaderet & fieri curaret permuta-
em captorum, ipse autem dissuaderet,
thaginem rediens novis exemplorum
lis excruciatur. Durat hoc bellum
tinuos tres & viginti annos, quo pera-
Jani templum clauditur.

Florus 2.2. p. 103. *Victor.* c. 37. 38. 39. 40. 41. p. 307. *Riv.* 3. *H. N.* 11. p. 254. *Acron. ad Hor.* p. 348. *Diod. Sic. Eclog.* l. 23. p. 268.

6. Vix propagatis extra Italiam Imperii finibus nova bella ingruebant *cum Gallis*, cum *Liguribus & Sardis*, cum *Illyriis*. Bellum *Gallicum* virtute primum *AEmilii* ad Pisas, deinde geminatâ *Marci Claudii Marcelli* & C. *Cornelii* ad Acerras & Mediolanum victoriâ confectum.

Florus 2. 3. p. 116. c. 4. p. 120. *Victor.* c. 45. p. 345. *Valer.* 3. 2. p. 98.

3731 7. Secundi belli Punici causa immane odiū Amilcaris adversus Romanos vindictæq; cupiditas in Carthaginensibus fuit. *Amilcar Hannibalis* pater, exercitum in Hispaniā trajecturus, sacrificiis rite peractis, secedere ab aris cæteros jubet, & apprehensa dextra filii, altariq; admota, voluit, ut tactis sacris jurejurando assereret, se quàm primum per ætatem liceret, hostem populi Romani futurum. Occasionem belli quærit Hannibal, oppugnatâ *Sagunto*, socia Romanorum civitate, quâ expugnatâ, superatisque magno cum exercitus damno, montibus Pyrenæis, Rhodano & Alpibus, Romanorum vires tribus præliis fuêre attritæ: 1. quidem ad *Ticinum* quo in prælio P. Scipio adolescens patrem Consulem

n vulneratum, ne in manus hostium
ret, protexit. 2. ad *Trebiam*, ubi cal-
ate Hannibalis, T. *Sempronius* victus
3. ad *Thrasimenum* lacum, ubi tanto
ıorũ ardore pugnatum, ut terræ mo-
ingentem nemo pugnantium sense-
4. ad *Cannas* Apuliæ vicum, ea in cla-
arronis Consul. temeritate perierunt
millia civium Roman. Sine dubio ul-
m hæc clades diem Romanis attulis-
si recta Romam Hannibal perduxisset
citum. Romani vix extremum spiri-
trahentes, à Cannensi cæterisq; cladi-
terũ quasi ad vitam redierunt, & au-
um victorem denuo aggredi. Cuncta-
e sua hostem superbũ *Capuæ* delitian-
Q. *Fabius Maximus* fregit morâ, unde
tator dictus. Claud. *Marcellus* à *Cam-*
pepulit & oppugnatione *Nolanæ* ur-
excussit, *Marcellus* capta Syracusa ab
ıimede defensâ, *Siciliam* omnem re-
t, *Sardiniam* Gracchus eripuit, *Publ.* &
Scipiones in Hispaniam missi, insidiis
nibalis oppressi fuêre. Quibus *Scipio*
or successit & totam recuperavit Hi-
iam. *Hasdrubal*, dum se Hannibali fra-
onjungere affectat à *Livio Salinatore* &
d. Nerone apud *Metaurum* fluvium op-
sus spẽ victoriæ eripuit fratri. Eodem

Duce Scipione Hannibal in Africa victus, & Carthago Romanis tributaria facta est.

Livius l. 3. c. 1. seqq. p. 164. 197. & l. 10. p. 319. 320. Florus 2. 6. p. 125. & c. 17. p. 183. Victor. c. 42. seqq. p. 316. Silius Italicus libro peculiari. Plutarchus in vitis Fabii, Scipionis, Marcelli, Hannibalis. Amm. Marc. lib. 15. p. 53.

8. *Placentia & Cremonga* Coloniæ deductæ, sub adventum Pœnorum cum Annibale in Italiam à Romanis.

Vellejus l. 1. p. 568.

3736 9. Expugnat *Syracusanos* Marcellus, Archimedem circulis suis intentum trucidant milites, & de victis invito Senatu triumphat victor in monte Albano.

Livius 3. 3. 4. 31. p. 238. Florus 2. 6. 33. p. 130. Plut. in Marcell. p. 307. 308. Plin. 7. 37. p. 99. Cicero. 5. Tuscul. p. 259.

CENTEN. IV.

A Livio Salinatore ad Cassium Longinum.

3750. 1. Primum bellum *Macedonicum* gestum cum Philippo, penultimo Macedonum Rege. Victus Philippus à Q. Flaminio Col. ad Cynoscephalas pacem sub conditione tributi certi per decem annos solvendi impetrat.

Livius 4. 1. 1. p. 321. c. 51. p. 324. Florus 2. 7. p. 147. Polyb. lib. 17. c. 1. seqq. p. 731.

3755. 2. Hannibal à Scipione Africano victus

ad Antiochum Regem Syriæ fugit, ıe multa ſuadendo & hortando ad- ùs Romanos incendit. Hinc bellum ra *Antiochum Magnum* geſtum, qui per lium Glabrionem Coſ. Euboicâ in- ignominiosè depellitur, & Thermo- s nō ſolùm natura loci tutis, ſed etiam ſidio & muro obſeptis, ejicitur: Inde Æm. Regillo navali ad Coricum pu- rejectus graviori per Scipionem ad gneſiam prælio devictus pacem petit. ta Aſia minor hoc bello accedit Ro- ıis, & Rex juſſus ultra Taurum mon- ı regnare. Scipio Aſiâ rediens urbem :editur ditiſſimo triumpho, & ab Aſiâ ictâ *Aſiaticus* appellatur.

eantur Autores ſupra allegati in Antiocho.

;. Fulvius *de AEtoliâ* in Achajâ trium- ıt, Ambraciâ urbe, Pyrrhi Regiâ, ever- omnibusque Inſulis intra Ceraunios ntes jugumque Maleum ſubjugatis. 3763.

Florus 2.9.*p.* 158. *Victor.c.* 52.*p.* 395.

4. C. Claudius *Iſtros* inter pocula & ılas obruit, Rege etiam eorum inter- ɔto, qui ob crapulam vix ſe captum gnoverat.

Florus 210. *p.* 159.

;. Bello *Macedonico ſecundo* vincitur PER- 3782.
US, Macedonū Rex ultimus, apud ur-

 bem

bem Pydnam, magnumque & illustre nomen hinc adipiscitur *AEmilius*.

Autores in Perseo allegati.

3801 6. Bellum PUNICUM tertium geritur, in quo Scipio Æmilianus juxta Porcii Catonis consilium Carthaginem, ambitu suo sex milliaria Germanica complectentem, totam incendio funditus evertit, cùm stetisset annos circiter 700. Durat incendium XXII. dies, eamque spectans conflagrationem Scipio lachrymatur. Anni sunt inter secundum & tertium bellum circiter quinquaginta duo.

Florus 2.15.*p*.385.*Vict*.*c*.47.*p*.355.*Plin*.15.18.*p*.215.*Eutrop*.4.*p*.649.

3802 7. Bello Macedonico tertio *Q. Cæcilius Metellus* Andriscum, qui se Persei Macedonum Regis filium finxit, vincit, ob id *Macedonicus* dictus. Macedonia tunc in provinciæ formam redacta.

Florus 2.14.*p*.271.*Val.Max*.7.5.*p*.307.*Victor*.*c*.61.*p*.456.

8. Bello Achaico C. Cornelio Lentulo & L. Mumio Coss. cùm Corinthii Romanorum pulsassent Legatos, Mumius *A-*
3804 *chaiam totam* in deditionem accipit, *Corinthum* incendit, *Thebas* deinde & *Chalcidem* diruit, quod auxilio Achæis fuisset.

Flor. 2.16.*p*.179.*Iustin*.*l*.34.*p*.216.*Victor*.

60.*p*

*p.*451.*Pausan.l.*7.*p.*500.*Plin.*34,2.*p.*471.

Tres uno ferè tempore Romæ cele-
imi triumphi fiunt; Scipionis *Africani*
ctâ Africâ; ante cujus currum ducitur
rubal; *Metelli* ex devictâ Macedoniâ,
s currum antecedit Andriscus; *Mumii*
evictâ Corintho.

utrop.lib. 4.*p.*649.

. Optimus Scipio, ut æmulorum odio
vidiæ locum daret, *Linternum*, Cam-
æ oppidum, ut ibi lateret, commigra-
bique in otio Philosophico ad finem
suæ vixit.

*aler.*5.3.*p.*205.*Senec.Epist.*86.

. In bello Numantino Numantia, quæ
naci obsidione se diu servaverat, à Sci-
e Æmiliano funditus evertitur, inco-
se, suas conjuges & liberos, partim fer-
rtim veneno tollentibus, ut nullus
npho servari potuerit.

. Tiberius Gracchus, Tribunus Ple-
editionem Romæ movens in Capito-
cciditur & in Tiberim conjicitur, po-
ejus frater Cajus Gracchus ob ean-
causam interficitur.

*orus*3.14.*p.*268.*&* 15.*p.*270.*Plutarchus*
Vitâ Grachorum p. 824. *Vict.* *c.*64.*pag.*
72.*August.*3.*de C.D.*24.*p.*201.

. Q. Metellus *Baleares insulas* sub di- 3827

tionem populi redigit, qui inde *Balearicus* dictus.

Florus 3. 8. *p.* 243.

3828. 14. Domitius Ænobarbus Conſ. *Allobroges* vincit, poſtea Q. Fabius, inde *Allobrogicus* dictus.

Flor. 3. 2. *p.* 211. *Valer.* 9, 6, *p.* 388. *Plinius* 7. 50. *p.* 103. *Amm. Marcell. l.* 15. *p.* 56. *Cæſar. lib.* 1. *de B. G.*

3834. 15. Cæcilius Metellus *Dalmatas & Sardos* vincit.

Florus 3. 4. *p.* 222.

3839. 16. Calpurnius *contra Iugurtham*, Numidiæ Regem, cum exercitu mittitur, & poſt eum Sp. Albinus, ſed munere corruptus uterque vincitur, Inde miſſus Metellus hoſtem aſtutiis viribusque frangit; C. Marius opprimit, & Jugurtham catenatum ante currum in triumpho agit.

Saluſtius in Iugurtha per capita 114. *Plut. in vitâ Syll. & Marii p.* 843. 409. *Eutrop. l.* 4. *c.* 8. *p.* 650. *Flor.* 3. 1. *p.* 204. *Vict. c.* 57. *p.* 498. 503.

17. Bellatum multis Hiſpaniæ populis, partim inſeliciter, partim proſperè.

Florus 2. 17. *p.* 183.

CENTEN. V.

A Caſſio Longino ad Octavium Auguſtum quintò Conſulem.

CLAS-

CLASSIS III.

MBRICI & SOCIALIS & MITHRIDATICI BELLI.

CIMBRI, Teutones & Tigurini, fines manos ingressi strages magnas edunt, ɔ exercitu Aurel. Scaurũ interficiunt, 3844. Manlium & Servil. Cæpionem castris s exuunt occisis 80000. Tandem *Ma-* redintegratis viribus, astu ingentique ɔre ad Athesin fluvium eos magna fe- :ate funditus delet occisis 140000. 3849. :at hoc bellum annos XII. quô Germa- um arma primùm Romanis innotuêre.

'lorus 3. 3. *p.* 213. *Plut. Mario p.* 419. *Victor.* 47. *p.* 503. *Eutrop. l.* 5. *c.* 1. *p.* 650.

. Bellum *sociale* inter omnes fere Ita- 3860. ɔopulos contra matrem Romam ge- n, ejus præbuit causam L. *Drusus* Ple- Tribunus, promissam civitatem non stans, deficientibus tum *Picentibus*, *Ve- s*, *Marsis*, *Pelignis*, *Marrucinis*, *Lucanis*, *nitibus*. Militat in hoc bello Cicero ɔnem agens. Pompejus tunc Strabo, gni Pater, Picentes prælio fundit, Ca- Hetruscos, Gabinius Marsos, Carbo inos, Samnites Sylla.

Florus 3. 18. *p.* 279. *App. de bell. civ. libr.* 1. ɔ. 373. *Vict. c.* 63. *p.* 469. *Eutrop. lib.* 5. *c.* 2. *p.* 650. *Cicero Philipp.* 12. *p.* 924.

CLAS-

CLASSIS IV.

CIVILIUM BELLORUM TRIUM.

3862 3. Bellum *Civile primum*, dictum *Marianum*, inter ambitiosum Marium & Syllam juvenem, quo victus Marius, parvâ navicula venit in Africam. Inde absente in Asiâ *Syllâ* à *Cinna* evocatus, junctis sibi *Carbone & Sertorio*, Romam vexant crudeliter, Nobiles trucidant. Sylla victor primò proscribit eos, qui Marianas partes secuti fuerant, sævit nefandâ crudelitate in eos, qui adjuverant, & felicis nomen assumit.

Florus 21. *p.* 296. *Valer* 9. 2. *p.* 374. *Plut. in vitis Marii & Syllæ. Eutrop. lib.* 5. *p.* 650. 651. *Appian de bello Civ. l.* 1. *p.* 383. *Vict. c.* 75. *p.* 559. *August* 3. *de C. D.* 28. *p.* 207. *Sal. in Catil. c.* 11. *Oros.* 5. 21. *p.* 420.

3865 4. Bellum *Mithridaticum* geritur, & tribus ingentibus bellis vincitur *Mithridates*, Asiæ & Ponti Rex, felicitate *Syllæ*, virtute *Luculli* & magnitudine *Pompeji*, qui postea *Magnus* est dictus. Athenis primum occupatis Mithridates Græciâ ejicitur, eoque victo Romani imperium latè per Orientem propagant. Durat autem istud bellum annos XLII.

Florus 3. 5. *p.* 226. *Plut. in Vitis Syllæ, Luculli & Pompeji p.* 464. 466. 498. 499. 636. *Vict. quatuor ultimis cap. p.* 550.

5. Q.

. Q. *Sertorius* Romæ proſcriptus in Hi-
iiâ movet bellum, contra quem mitti-
Pompejus & Q. Metellus. Sertorio à 3872
njuratis Antonio & Perpenna occiſo
Hiſpaniâ triumphat Pompejus.

lor. c. 22. p. 307. Vict. c. 43. p. 468. Appian.
e B. C. l. 1. p. 418. Plut. in Vitâ Sertorii pag.
78. 582. Eutrop. l. 6. init. p. 651.

. Scribonius Durio Pro-Conſ. victis 3875
danis in Thraciâ ad Danubium usque
ius Romanorum penetrat.

iv. 10. 15. p. 521. Saluſt. Fragm. Hiſt. p. 92.
lorus 3. 4. n. 6. p. 222. Eutropius.

. Pompejus *adverſus Piratas* mittitur, 3883
bene confecto bello deſignatur Im-
tor adverſus Mithridatem, Antiochũ,
anos, cæterosq; regni hoſtes, contra
multâ ille cũ laude & gloriâ verſatur.

orus 3. 6. pag. 236. Cicero Orat. pro L. Ma-
l. p. 343.

Autore L. Sergio Catilina *Conjuratio* 3885
inaria erumpit, quam aliquot ſociis in
ere necatis celeriter tollit Cicero
ſul, ob id poſtea P. Clodio Tribuno
is Remp. turbante vertere ſolum coa-
Catilina verò à C. Antonio cum e-
tu cæditur.

orus 4. 1. p. 313. Saluſtius pecul. libro. Plut.
vitis Syllæ, Cicer. Cæſaris. Cicero in 4.
invecti-

invectivis contra Catilin. pag. 442. *& in Epist. p.* 405. 408 429.

9. Romani orbe ferè toto bella gerunt, Pompejo Duce in Asiâ, Julio Cæsare in Europâ, Crasso apud Parthos, Julius Cęsar prosperè res gerit contra Gallos, Helvetios, Hispanos, Belgas, Germanos, Britannos. Exin æmuli ejus facti Pompejus & Crassus.

Vellejus p. 578.

3897 10. M. Licinius Crassus *in Parthos* profectus cum filio Publio interficitur ad Carras unâ cum 20000. militibus cæsis, signisque amissis captus liquefacto in os auro pœnas avaritiæ solvit.

Appianus peculiari libro. Plut. in Crasse vitâ p. 557. 558. 563. *Florus* 3. 11. *p.* 256. *Val. Max.* 1. 6. *p.* 24. *Plin.* 33. 10. *p.* 468.

11. Gravissimum *bellum civile II. Pompejanum* inter Cæsarem & Pompejum oritur, quod variè gestum Cæsar tandem obtinet, victo ad Pharsalum Pompejo, Victus Pompejus in Ægyptũ contendit ad Ptolemæũ Dionysium petiturus auxilium, & ad Pelusium ex insidiis occiditur, fato suo ostendens alium præter se fuisse magnum.

Cæsar lib. 3. *p* 441. 448. 453. *Flor.* 4. 2. *p.* 18.

12. Occiso per Brutum & Cassium Julio Cęsare emergit *Bellum Civile tertium*, quod contra Conjuratores gerunt M. Antonius & Octa-

Octavius. Eo feliciter in Philippicis pis confecto *aliud atrocius* exoritur *inter mnium & Octavianum*, ubi devicto ad ium Antonio universum tandem imum in C. Octavium recidit, appellae *Augusti* à Senatu simul receptâ, faciimperii mutatur, postquā sævitū fuisper annos duodecim bellis civilibus.

3. Romana Aristocratia, quæ hactenus Consulibus floruerat, corruit suis ipsiiribus, Pompejo æqualem, Cæsare suorem ferre nolente, & tamdiu infestis is concursum, donec *unius dominatu* na Reipublicæ mutaretur, Consulum ram Rempublicam excipiente Imperum Romanorum potestate.

Periodus IV.

MONARCHIA ROMANA.

. Quarta & ultima orbis Monarchia ROMANORUM, cujus *initium flu-ns* in JULIO, titubanter eam formanx *stans* in AUGUSTO, eandem maplanè ausu *stabiliente*, quum ad Actium montorium *Antonium* & Cleopatram cens solus Imperium teneret.

. Pugna illa *Actiaca* eventu maxime mecabilis accidit Anno ab *V. C. DCCXXII.*

Spe

Spe tunc plenus *Augustus* & felicibus auspiciis lætus tacito animi augurio Rempublicam sibi spondet Monarchiam, rebus omnibus post Actiacum illud prælium optimè se habentibus: Tunc clausum Romæ *Templum Iani*, & pax illa orbi necessaria parta, quâ constante Servator noster JESUS CHRISTUS voluit nasci in mundum.

3. Cum Servatoris adventu in carnem gratioso quæ cœpit se exerere Monarchia Romana, ea cum ejus adventu glorioso sese iterum abscondet.

MONARCHICI STATUS

Periodus I.

CAESARUM Romæ sive in Occidente Imperii sedem, à Iulio Cæsare ad Constantinum Magnum, tenentium.

CLASSIS I.

Imperatorum ex familiâ Juliâ.

1. *IULIUS Cæsar.*

1. Quartæ Monarchiæ *inchoator* vel potius *præcursor* est Julius, quem sequitur Choragus & Antesignanus Augustus.

2. Nomen *Cæsar* à Majoribus in se derivatum retinet, è quibus primus ejus nominis creditur moriente Genitrice utero materno *excisus* & nomen sibi & successoribus reliquisse. Nomen *Imperator*, quod antea

tea non nisi militiæ supremæ nomen
it; ad regiam dignitatem & supremum
t relictum.

|. Generosam indolem maturè osten-
literarum & armorum exercitiis, unde
dit Heros & armis & literis ornatissi-
s, toti orbi olim & nunc notissimus
ronus literarum literatorumque.

Sueton. c. 55. *p.* 40. *Valer.* 8. 9. *p.* 345.

|. In ædificando sumtuosus, in largi-
o prodigus, in militiâ cautus, in ex-
itionibus velox, in præliis audax; in
nittendis injuriis facilis, in officiis se-
us ac comis.

Sueton. c. 26. *p.* 18. *c.* 32. *p.* 24. *c.* 58. *p.* 44.
. 59. 60. *p.* 45. *c.* 62. *p.* 46.

. Alexandri conspectâ statuâ ingemi-
, lectâque historiâ lachrymatur, æ-
o ingenio præditus.

Sueton c. 7. *p.* 5. *Plut. in Iul. p.* 712.

. Uxores ei quatuor, *Cossutia*, *Corne-*
Pompeja & Calpurnia, è quibus Pompe-
ob adulterii cum Clodio suspicionem
icat, ipse adulterio infamis.

Sueton. c. 6. *p.* 4. *c.* 52. *p.* 15. *Plut. p.* 707.
09. 711. 712. 714.

Tribunus, Quæstor, Ædilis, Præ-
Pontifex, Consul, Dictator, tandem
erator & Monarcha.

*Sueton.c.*5.6.9.10.13.76.*Plut.p.*710.713.725.

3891 8. Juliam filiam Pompejo despondet, quem *Generum* experitur infidum & invidum, nam Soceri ille potentiæ invidens bellum civile movet, exitu Pharsalici prælii notissimum; nam Pharsalicis campis victus in Ægyptum fugit, jussuque Regis Ptolemæi trucidatur, vix navi egressus.

*Sueton. c.*21.*p.* 15.*c.*26.*p.*19.*Flor.*4.2.*p.*320. *Plut.pag.*721.722.726.727.728.729.730. *Eutrop.lib.*6.*p.*652.

9. Annum à Numa Pompilio divisum corrigit, in eum ordinem, quo hodienum utimur, digerit, Fastos ordinat, Calendarium emendat; inque memoriam ejus mensis Quintilis *Iulius* appellatur.

*Sueton.c.*40.*p.*30.

10. In bello felix contra Germanos, Britannos, Gallos, Helvetios, Massilienses, Ægyptios, Africanos, Hispanos.

*Sueton.c.*25.*p.*17.*c.*34.*p.*25.26.*c.*54.*p.*40. *Plut.p.*714.715.716.717.718.719.731.*Eutrop. l.* 6.*p.*652.*Cic. Or.pro Marcello.p.* 799.

11. Judææ regendæ præficit *Antipatrum*, Idumæis ortum, qui confestim constituit *Phasaelum*, filium natu maximum, Hierosolymorum Præfectum, Herodem verò, adhuc adolescentulum, Galilææ dedit.

Iosephus 14.*Antiq.*17.

12. Rege Ponti Pharnace subitâ victo-

ria

prostrato tria verba, *Veni, Vidi, Vici*, ad
natum scribit.

Suet. c. 35. *p.* 26. *c.* 37. *p.* 28. *Plut. p.* 731. *Flor.*
4. 2. *n.* 62. 63. *p.* 326. *Appian.* 2. *B. C. p.* 484.

13. Bello Africano devictis Scipione,
ba & Catone, unôque prælio prospero
bus castris deletis triumphum agit.

Sueton. c. 35. *p.* 26. *Dio lib.* 42. *p.* 148.

14. Romam reversus victor gloriosus
gnos honores sibi decretos admittit, in
natu superbè se gerit, coronâ laureâ de-
tatur; & ex rebus fortunatè gestis inso-
tior statuam sibi auream ponit, salutari
biter gaudet.

Sueton. c. 37. *p.* 27. *c.* 76. *p.* 54. *c.* 78. *p.* 56. *Dio*
l. 43. *p.* 234 235. *lib.* 44. *p.* 242. 243.

15. In animo agitans bellum contra
cos & inde contra Parthos conspiratio-
Bruti, Cassii, aliorumque, vi protractus
Curiam XXIII. vulneribus cæditur,
rte suâ, quam sibi *subitam & celerem* ali-
ando optârat, testatus se *Cæsarem* fuisse.
itus & Cassius iisdem gladiis, quibus
sarem cæciderant, cæsi.

Sueton. c. 80. *p.* 58. *c.* 81. *p.* 59. *c.* 82. *p.* 61. *Val.*
. 7. *p.* 28. *c.* 8. *p.* 41. *Flor.* 4. 7. *p.* 364. *Plut. in*
Cæs. p. 737. 738. 739. *in Anton. p.* 921. 922.
Eutrop. 6. *fin. p.* 653. *Dio lib.* 44. *p.* 249.

16. Felix toto imperio infelici exitu *ino-*

pinatâ morte (quam *optimam* aliquando prænuntiârat) inter Conſpiratorum manus truces, imperium deponit, Cæſar verè *Cæſar* ortu, progreſſu, & interitu; ab Auguſto tamen inter DEOS relatus.

Sueton.c.87.p.65.c.88.p.65.

17. Occiſo Cæſare Conjurati provincias dividunt, & cum Antonio & Lepido, ſuadente ἀμνηςίαν ϗ ἀμνησικακίαν in Senatu Cicerone, pacem faciunt.

Plut in Brut.p.992. in Cæſ.p.740. Dio.l.44. p. 251. ad 257. Vellejus l. 2. p.581. Appian.2. B.C.p.517.518.

2. *Cæſar Octavianus AVGVSTVS.*

3887 1. Equeſtri familiâ progignitur, Patre Octavio, & à Julio Cæſare & nominis & bonorum hæres relinquitur.

Sueton.c.1.2.3.4.5.6.7.p.67.

2. Vinginti annorum juvenis *Conſul* admittitur; *Pontifex maximus* creatur, *Proconſulare officium* in perpetuum accipit. Imperiũ paulatim ſine titulo dominationis firmat.

Suet.c.25.p.97.Dio l.46 p.322. & l.54.pag. 539.Eutrop.l.7.p.653. Cic.Philipp.5.p.879.

3. Tres uxores habet, *Claudiam, Scriboniam, & Liviam Druſillam*, quam ex conſenſu mariti Tiberii Neronis, cùm gravida eſſet adhuc duxit.

Suet.c.62,63.p.120.& in Tiber. c.4.p.163.

Macrob.

Macrob. 2. Saturn. 5. p. 405. Vellej. 2. p. 588.

4. Imperator quidem felix, sed *Pater in-*
x, funera Marcelli, Lucii & Caji videns,
iamque infamen ob prostitutam pu-
:è pudicitiam.

Sueton. p. 122. 123

:. Eloquentiam studiaque liberalia ab
te primâ cupidè exercet, Literatos vi-
liberaliter fovet ipse literatissimus.

Sueton. c. 84. 85. 86. 87. 88. 89. p. 138. &c.

5. Judicia melius ordinat, consiliis mo-
andis *Mecanatem & Salustiam Priscum*
mos admittit, Provincias omnes de-
bit, & certos singulis Rectores, Præsi-
, Proconsules & Præfectos imponit.

ueton. c. 47. 119. Tacit. 3 Ann. 4. Strabo
b. 17. p. 720. p. 721.

. Rempublicam armis firmat, rem
tarem ordinat, Urbem ædificiis & o-
is auget, legibus & Magistratibus or-
Templa restaurat novaque ædificat,
tibus castella imponit, hinc haud va-
audibus *Pater Patriæ*, quam augustis-
im relinquit, dictus.

Diol. 42. p. 493. l. 54. p. 526. 541. l. 56. p. 584.
ueton. c. 29. 30. 32. 33. p. 91. Eutrop. l. 7. p.
54. Flor. 4. 3. p. 353.

. Ob Julii Cæsaris necem una cum M.
onio bella absolvit civilia quinq; duo

 adver-

adversus M. Antonium *Mutinense & Actianum*; *Philippense* contra Brutum & Cassium, Julii percussores, ex voto gerit, quos in campis Philippensibus duplici conficit prælio, *Siculum* contra Sextum Pompejũ, duobus præliis confectum, uno apud Mylas altero apud Artemisium, *Perusinum* contra L. Antonium, Marci Fratrem.

Suet. c. 9. 10. 11. 12. 13. *p.* 72. *Vellej. lib.* 2. *p.* 583. *Dio lib.* 48. *p.* 385. *Flor.* 4. 7. *p.* 363. *& c.* 8. *p.* 368. *Plut. Brut. p.* 1009. *Eutr. l.* 7. *p.* 653.

9. Bella *in Germaniâ* per *Drusum* privignum & *Quintilium Varum* gerit, infelici ferè exitu, hunc enim prosternit Arminius in Westphalia, illum mors præmaturè tollit. *Tiberium* quoque privignum mittit in Germaniam contra Caninefates, Rhætos, Bructeros, Cheruscos. Quintilianam cladem tantâ fert impatientiâ, ut caput interdum allideret foribus, clamando: Quintili, redde Legiones.

Suet. c. 23. *p.* 84. *& in Tiber. c.* 17. *p.* 175. *& in Claud. c.* 1. *p.* 275. *Flor.* 4. 12. *p.* 386. *Horat.* 1. *od.* 24. *p.* 30. *&* 4. *od.* 4. *p.* 104. *Vellej.* 2. *Hist. p.* 589. 591. 592. *Dio l.* 54. *p.* 535. 542. 543 *l.* 56. *p.* 582.

10. Societatem unà cum M. Antonio & Lepido *Triumviratus nomine* init, noviq; Triumviri partito imperio Nobiles, aliosq;

viros

os illustres proscribunt, quos inter Ci-
:o, animo erga Optimates variabilis, si-
ıl abripitur.
Florus 4. 5. *p.* 361. *Plut. in Antonio, Bruto & Cicerone. Sueton. c.* 12. 13. *&* 17.
11. Triumvirorum unus *Antonius* fortu-
Collegæ invidens bellum movet inte-
ıum, eoque se suamque fortunam ever-
, victus bis, primò circa Mutinam, & ul-
ıò circa promontorium Actium.
Florus 4. 3. *p.* 353. *Sueton. c.* 10. 11. 12. *p.* 73. *Plut. Anton. p.* 923.
12. Antonio & Cleopatrâ celeri succes-
ad Actiacum Promontorium superatis
copolin in rei memoriam condit, & Æ-
ptum subjugatam sub Præfecto primo
ornelio Gallo provinciam facit. Devi-
ıs Antiochus suis se manibns interfecit:
leopatra aspidibus ad mammas appensis
e spoliat vitâ.
Florus 4. 11. *p.* 378. *Suet. c.* 17. 18. *p.* 80. *Dio l.* 50. *p.* 426. *Eutrop. p.* 654.
13. Dalmatas, Cantabros, Hispanos, Da-
s, Salassos, Parthos, feros tunc populos,
bigit, Indis Scythisq; victorem celebran-
ous.
Sueton. Aug. c. 20. *p.* 82. *Florus* 4. 12. *n.* 12. *p.* 385. *n.* 46. *p.* 386. *Orosius l.* 6. *p.* 537. 538. *Suet. c.* 21. *p.* 84. *Eutrop. l.* 7. *p.* 654.
14. Subactis populis Tributum & Cen-

sum imperat, promulgatque edictum, ut totus orbis ditionis Romanæ in singula capita censeatur.

Luc. 2. *v.* 1. 3. 5. *Ioseph.* 18. *A. l.* 1. *p.* 516. *Iornandes l.* 1. *p.* 709.

Initium Æræ Christianæ. 15. Seculo beatissimo rerum potitur nascente sub eo JESU, mundi Salvatore & pacis Rege; atque pace terrâ marique partâ *Iani templum* claudit.

Sueton. c. 22. *p.* 84. *Orosius* 6. 22. *p.* 543. *Origenes* 2. *contr. Cels. p.* 81. *Dio l.* 51. *p.* 457. *Plut. de fort. Rom. p.* 322.

16. Mensem sextilem à se *Augustum* appellat, quod eo Consulatum primum inierat, & finem bellis civilibus imposuerat.

Sueton. c. 31. *p.* 94. *Macrob.* 1. *Sat.* 12. *p.* 309.

17. Imperii tutelam privigno Tiberio tradit, & Nolæ in Campaniâ non sine suspicione veneni dolo Liviæ uxoris parati moritur anno ætatis LXXV. omnium Imperatorum pace & bello felicissimus.

Suet. c. 99. 100. *p.* 154. 155. *Vellejus* 2. *p.* 589. 593. *Tacit.* 1. *Ann.* 5.

18. Superstes divinos honores admittit, templa sibi construi patitur, & è vivis sublatus in Deorum numerum adsumitur.

Diod. 15. *p.* 457. & *l* 56. *p.* 596. & *l.* 59. *p.* 641. *Horat.* 1. *od.* 2. *v.* 41. & 3. *od.* 3. *v.* 9. & *od.* 5. *v.* 1. & *l.* 2. *Epist.* 1. *v.* 15. *Tacit.* 1. *Ann.* 10. *Suet.* c. 52. *p.* 113.

9. Ab augurio, vel, si mavis, ab auctu
bis & Imperii cognomen *Augusti* acci-
principatusque sui sceptra 56. annis fe-
:er & moderate tenet.

uet. c. 7. p. 71. Dio lib. 53. p. 506. Vellejus 2.
11. 1.

3. *Claudius* TIBERIVS.

. Ex Secessu Rhodio Romam reversus A. C. 14.
Augusto adoptatur in Filium, Colle-
1 Imperii & Monarchiæ hæredem.

ueton. c. 11. *p.* 169.

. Versipellis callidusque simulator si-
ationem sibi & dominatui adhibet,
nò benignus & moderatus, postea cru-
s, & à morte Liviæ Matris atque Ger-
ici ferocior.

Dio l. 57. *p.* 598. 600. 603. *Suet. c.* 24. *p.* 181.
27. *p.* 183. *c.* 30. *p.* 185. *Xiphil. p.* 255. *Tacit.*
. Ann. 1. 6. 24. 52. 71. *&* 6. 24.

. Imperium ab *Agrippa*, nepotis Au-
i ex filiâ Juliâ, cæde auspicatur, ut in
erio tutior sit, novumque Imperato-
1 nimiis honoribus prosequebantur
atores.

Vellejus l. 2. *p.* 590. *Tacit.* 1. *Ann.* 6. *Suetón.*
22. *p.* 179.

.. Primâ ab infantiâ in augusti domo &
â educatur ad militiæ regnique artes.

Novem annos natus Patrem defunctum pro Rostris laudavit. Doctus insigniter & eloquens, sed ingenio admodum insidioso & subdolo.

Sueton.c.6.p.165.c.11.p.169.c.70.71.p.215. c.11.p. 169.c.53.54.p.202.203.c.57.usque ad 63.

5. Voluptati & ebrietati insanè deditus, & ob bibacitatem militari joco *Claudius Biberius Mero* dictus.

Sueton.c.42.pag.193.c.43.pag.194.c.45. pag.195.

6. Provinciarum tutor expilationes provinciarum ferre nequit, usus probo dicto: *Boni Pastoris est tondere pecus, non deglubere.*

Sueton.c.32.p.187.Oros.7.4.p.578.

7. Conjugiis infelix Juliam uxorem, Augusti filiam, repudiat, postea necat Vipsanicam, Agrippinam invitus deserit.

Sueton.c.7.pag.166.c.11.pag.170.Tacit.1. Ann.53.

8. Ab Augusto in Germaniam mittitur contra Rhætos, Vindelicos, Caninefates, Bructeros, Cheruscos. Missus etiam in Dalmatiam & Pannoniam.

Sueton.c.9.p.167.c.16.p.174.c.18.p.175.& in Aug.c.20.p.83.

9. Ger-

9. Germanicum, Drusi Fratris filium, successu rerum in Germaniâ clarissimum timens, Romam sub specie honoris revocat, aliò amandat, & veneno tollendum curat.

Sueton. in Calig. c. 1. 2. 3. 4. 5. *pag.* 221. 223. 224. *in Tiber. c.* 52. *pag.* 200. *Tacit.* 1. *A.* 6. & 52. *num.* 1. 2. & 62. & 2. 43. 8. & 4. 17. *Dio l.* 57. *pag.* 602.

10. Ælium *Sejanum* in gradu honoris eminentissimo collocatum dejicit, cujus cadaver pedibus per plateas ducitur triduoque insepultum in Tiberim abjicitur, memorabili exemplo, quàm honorum aulicorum fastigia sint periculosa.

Sueton. c. 65. *pag.* 212. *Vellejus* 2. *pag.* 594. *Valer.* 9. 11. 4. *Iuven. sat.* 10. *v.* 66. *Dio l.* 58. *pag.* 625. 626.

11. Imperii ejus anno XV. baptizatur CHRISTUS, & XVIII. patitur ignominiosam mortem crucis pro salute nostrâ, quem Pilato suadente numero Deorum adscribendum judicat.

Luc. 3. 1. *Tertull. Apol. c.* 5. *pag.* 668. *Oros.* 7. 4. *p.* 578. 579.

12. Perit veneno è vivis sublatus ingenti cum gaudio populi ætatis anno 78. Regnavit annos integros viginti duos & menses septem.

Suet.

Sueton.c.73.74.p.218. Tacit.6.A.50. Dio lib. 58.pag.636.

4. *Cajus* CALIGULA.

1. A caligis militaribus ita dictus, Patris optimi Germanici degener Filius. Mater
37 Agrippin a, Agrippæ Filia.

Dio l.57.p.602. Sueton.c.9.p.228. Tacit.1.69. 4 Suidas Excerpt.p.957.

2. Prodigus, gulosus, crudelis, stolidus, contumeliosus, libidinosus, superbus, incestuosus, invidus, saltator, aleator, cantor, auriga.

Suet.c.24.p.242.c.72.seqq.p.246. Tacitus.6.9.2.&15.72.4.Dio 59.p.637.

3. Doctorum osor & iniquus Juris consultorum censor. Salutaribus monitis Macronis, Præfecti Prætorio, refragatur eumque ad laqueum cogit.

Sueton.c.34.p.251.c.53.p.267.

4. Sorores tres germanas incestat, & stupratas relegat.

Sueton.c.36.p 253. Suid.Exc.col.858.

5. Pontem supra mare inter Bajas & Puteolos trium millium & sexcentorum fere passuum construit, & histrionicâ pompâ incedit. Ridiculam deinde expeditionem contra Oceanum Britannicum suscipit.

Suet.c.19.p.237.c.31.p.250.c.46.p.262. Dio l.59.p.650 657 Xiphil.p.252.

6. Pro Deo coli vult, victimasque sibi

offerri

offerri præcipit, Deorum & Dearum habitu sibi assumto. Templo Hierosolymitano imaginem suam inferri jubet, sed obstinatè resistitur à Judæis.

Suet. c. 22. p. 240. c. 52. p. 267. Tacitus. 5. H. 95. Joseph. l. 18. c. 11. p. 649. l 19. c. 1. p. 652. & 2. de Bell. Iud. 9. p. 790. Philo Legatione ad Cajum.

7. Natus ad crudelitatem interitum urbis & exitium Reip. optat hac usus voce: *Vtinam populus Rom. unam haberet cervicem*, ut vero præsagio Tiberii dictus fuerit: *Natrix Reipublicæ.*

Suet. c. 30. p. 249. c. 11. p. 229. Dio l. 59. p. 647. 661.

8. A Cassio Chærea, Cohortis Prætoriæ Tribuno, XXX. vulneribus conficitur, trucidatique carnes dentibus laceratæ.

Sueton c. 57. 58. 59. p. 270. Tacitus 1. An. 32. 5. & 3. H. 68. 2. Ioseph. 19. A. l. 1. p. 653. Dio pag. 660. 661. Conf. in C. n. 3. p. seq.

5. *CLAVDIVS Cæsar.*

1. Primus à militibus Prætorianis Imperator dicitur inopinatâ electione anno ætatis quinquagesimo obscuroque protractus angulo humeris militium ad castra defertur, totus trepidans. 41

Dio l. 60. pag. 662. Suet. c. 10. p. 283. Ioseph. 19. Ant. 2. p. 668. 669.

2 Homo simplex & stultus, animo & cor-

corpore desformis, ebrietate, stupris & aleis infamis, sævus& sanguinarius, in quo verè *Claudio claudicabat* utroque pede, sagato & togato, Respublica.

Sueton c. 29. *seqq.p.*305. *Tacit.*12. *A.*67.

3. Caji cædem, quam antea approbârat, ulciscitur, Chæream reliquosque necis autores interimit.

Dio l. 60.*pag.*664. *Suet.c.* 11. *pag.* 284. *Iosephus* 19. *A.*3.*p.*672.

4. Infelix conjugio, *AEmilia* virgine repudiatâ; *Liviâ Medullinâ* ipso die nuptiarũ amissa; *Plautia Herculanilla & AElia Petinâ* ob libidinũ probra divortio missis; *Messalinâ* ob adulterium occisâ, *Agrippina*, Germanici F. filiâ, quæ maritum veneno necat.

*Sueton.c.*26.*p.*301.302. *c.*27.*p.*303.

5. Uxoris & Libertorum Narcissi & Pallantis consiliis atque arbitriis paret, eorum potestati se permittens.

Dio l. 60.*p.*663. *Suet.c.*25 *p.*301.*c.*28.*p.*304. *c.*29.*p.*305.

6. Herodem Agrippam Regem Judææ in regno per Cajum ante concesso confirmat; Claudium Felicem, Libertum, Judææ administrandæ præficit, coram quo S. Paulus de fide& judicio futuro disputat.

*Actor. c.*23. *vers.* 26 *c.*24. *v.*10. 22. 25. 27. *Tacit.* 5. *Hist.* 9. 7. *Sueton.c.* 28. *p.*304. *Ioseph.*

sephus 2. de B. I. 12. pag. 796. 797. & 20. A. l. 6. pag. 694.

7. Exercitu in Britanniam ducto potissimam Britannorum partem vincit, Plautioque regendos mandat, unde ipsi *Britannici* cognomen factum.

Sueton. c. 17. pag. 291. & in Vesp. c. 4. p. 423. Dio l. 60. p. 676. Tacit. in Agr. c. 17. Cassiod. Chron. p. 1340. Oros. 7. 6. p. 587.

8. Judaicæ religionis hostis Judæos Româ expellit.

Actor. 18. 2. *Sueton. c.* 25. *pag.* 301. *Oros.* 7. 6. *pag.* 588.

9. E Britannia reversus Romam fame graviter laborantem reperit, & de futurâ annonâ solicitum se præbet.

Act. 11. 28. *Suet. c.* 18. *p.* 292. 293. *Xiphil. pag.* 258. *Ioseph.* 20. *A.* 2. *p.* 686.

10. Portum ad Ostiam civitatem exstrui curat, aggeribus in ipso mari jactis & circumductis brachiis. Lacum Fucinum magnis laboribus in Lirim amnem educit.

Dio lib. 60. *pag.* 669. *Suet. c.* 20. *p.* 293.

11. Messalinâ ob adulterium occisâ Agrippinam Neronis ex Domitio Matrem, ducit, cujus dolo interit veneno in boleto accepto.

Dio

Dio lib. 60. p. 683. 685. Suet. c. 36. p. 310. c. 43. 44. p. 315. 316. Ioseph. 20. A. I. 7. p. 693.

12. Imperavit annis XIII. mensibus VIII. diebus XX. Mortuo divini decernuntur honores, novumque Deum ridet Nero successor, dicens Claudium esu boleti medicati factum fuisse Deum. Vixit annos LXIV.

Tacit. 12. A. 69. 4. Suet. c. 33. p. 347.

6. *Cl. Domitius* NERO.

54 1. Quinquennio primo vivit optimè, ut laudatus Princeps videretur, postea evadit omnium crudelissimus, Caligulam & Claudium malis moribus ac crudelitate superans.

Sueton. c. 7. 8. 9. 10. 16. p. 324. Dio lib. 341. c. 61. p. 689.

2. Occultè primùm & sensim varia petulantiæ genera exercet; postea publicè ostendit nullum non crudelitatis & libidinis genus sibi esse notum.

Sueton. c. 19. p. 333. c. 26. p. 340. c. 27. p. 341. c. 38. p. 354. Tacit. 14. A. 13.

3. Lurco, scortator, mastuprator, incestator, profusor, sacrilegus, raptor, doctorum osor.

Sueton.

Sueton.c.27.28.29.*pag*.341.c.30.31.32.*pag*. 343.c.56.*p*.371.*Dio p*.690.693.706.714. 719.720.

4. Malè educatus *sub saltatore & tonsore* maturè Circensibus ludis se oblectat, variaque spectaculorum edit genera. Paulò melius *sub Seneca* edoctus Latinè & Græcè feliciter perorat.

Sueton.c. 6.*p*.333.c.22.*pag*.325.c.51.*p*.369 *Tacit*. 15.*A*. 6. *Dio l*. 61 *pag*. 689.697.698 716.718.

5. Musices, inprimis ejus quæ *ad citharam*, experimenta dat plurima, ejusque nomine Achaiam musicorum agonum altricem, adit. Plausu dein & cantu Isthmum perfodere tentat, reversusque in Italiam fossam ab Averno ad ostia usque Tiberina navigabilem perducere.

Suet.c. 20. 21.22.23.*pag*.333.c.40.*pag*.357. c. 41.*p*.359.c.54.*p*.370. *Plinius* 34.18.*p*. 483. *Dio l*.62.*p*.708.715.

6. Post matrem *Agrippinam*, Fratremque *Britannicum*, Uxorem *Octaviam*, Amitam *Domitiam*, & Affines interfectos; Educatorem Præceptoremque Senecam, itemque Lucanum, ad necem compellit. Ob eam tyrannidem, ut parricida, culeo dignus habitus.

Sueton.c 33.*p.*347. 34.*p.*348.*c.*35.*pag.*350. *c.*36.*p.*352.*c.*37.*p.*353.*c.*45.*p.*362.*Ioseph.*20. *A.I.* 5.*p.*694. *Dio p.* 691,694.

7. Romam incendit, urbemque in flammas ſurgentem ſe conſcio ſpectat è turre Mæcenatis lætus Incendiarius, culpâ translatâ in Chriſtianos.

*Sueton. c.*38.*pag.*355. *Dio l.* 62.*pag.* 707. 712. *Tacit.* 15. *A.* 44.

8. In Chriſtianos primus ſuppliciis ſævit, novis & inuſitatis pœnis afficit, eorumque Apoſtolos *Petrum & Paulum* occidit.

Tacit. 1. *A.* 15. *Caſſiod. Chron. pag.* 690. *Tertull. Scorpiac. pag.* 615. *Apol. adv. gent. p.*669.

9. *Gallorum* Duce Julio Vindice & *Hiſpanorum* Duce Sergio Galba *defectionem* videt, victoriis haudquaquam clarus.

Sueton. c. 40.*pag.* 357.*c.* 42.*pag.* 360. *& in Galba c.*9.*p.*380.*Dio l.*63.*p.*724.

10. A Senatu & populo ad necem quæſitus prævertit nefarias ſibi manus inferens; ſicque qui Romam civili ſanguine impleverat, tandem ipſe ſanguine ſuo ſe maculat, & unà cum ſanguine imperium vivus videnſque amittit. Summâ lætitiâ celebrat urbs lethum Tyranni, quô nullus toto pejor in orbe fuit.

Suet.

Sueton.c. 47.*p.*364. *c.* 48.*p.* 365. *c.* 49.*p.* 367.*c.*57.*p.*371.*Dio lib.*63.*p.*727.

CLASSIS II.

ERVIO SULPITIO GALBA usque DFLAVIUM DOMITIANUM.

1.*Servius Sulpitius* GALBA. 68

1. Consensu Optimatum ad fasces im-atorios vocatur ex Hispaniâ Tarraco-isi, circa Narbonam urbem Gallicam Oratoribus Senatûs primùm exceptus. *Sueton. c.* 8.*p.*379.*c.* 10.*p.* 381.*c.* 11.*p.*382. *Plut.in Galba p.*1057.

.In urbem venit annos LXXIII. natus, bi & militibus invisus ob avaritiam, ri-em & corporis deformitatem, rem in lâ omnem agentibus Tito Vinio, Cor-io Lacone,& Icelo liberto.

ueton.c. 12.*pag.*383.*c.* 14.*pag.*384.*c.*15.16. *ag.* 385. 386. *Tacit.* 1. *H.* 5.*n.*3.4.6. *Xiphil. ag.*303.

. Insidiis Ottonis, successoris Imperii, oro Romano à milite gregario capite acatur, caputque ad Ottonem defer-qui cum ludibrio circumferendum li-& calonibus donat.

*ueton. c.*19.*pag.*389.*c.*20.*p.*390. *Dio l.*64. *ag.* 730. *Xiphil.pag.*303. 306.*Tacit.*1.*Hist.* .1.4.& 49.1.

4. Severitas breve ejus imperium septem mensium fecit, haud vano præsagio Tiberii: *Et tu Galba quandoque degustabis imperium*; *degustandi* verbo breve regnum notans.

Sueton. c. 4. *p.* 375. *Tacit.* 6. 20. 3. *Dio libr.* 64. *pag.* 728.

2. *M. Salvius* OTHO.

1. Suffragiis militaribus Imperium accipit.

69 2. Necat Galbam, ut imperio potiatur, potiens non diu possidet.

Dio lib. 64. *p.* 372.

3. Inconsulta audacia Vitellium aggreditur, fraude circumventus exercitum perdit, imperio & vitâ se privat, atque sine exequiarum pompâ Brixilli tumulatur.

Sueton. c. 8. 9. *pag.* 399. 400. 401. *Dio lib.* 64. *pag.* 733. *Plut. in Ottone. Ioseph.* 5. *B. I.* 8. *p.* 896. *Xiphilinus p.* 307.

3. VITELLIUS.

69 1. Neronis æmulus, nullo facto notus, nisi tyrannide, vitâ pessimâ vitæque congruenti exitu & brevi imperio.

Tacit. 2. *Hist.* 70. 6. *Sueton. c.* 11. 12. 13. *pag.* 412. *in Vespas. c.* 7. *p.* 430. *Xiphil. p.* 309.

2. Ab

2. Ab eo exercitus deficit, & sacramento dato Vespasianum sibi eligit.

Sueton. c. 15. *p.* 416. *& in Vesp. c.* 6. *p.* 428.

3. Miserrime necatur, & unco trahitur in Tiberim.

Suet. c. 16. 17. 18. *p.* 417. *Dio l.* 65. *p.* 744. *Tacit.* 3. *Hist.* 85. 7. *Eutr. p.* 655.

4. *Flavius* VESPASIANUS.

1. Imperator mitis & clemens, affabilis & popularis, moderatè minimeque ambitiosè regnat, Regnumque ferre collapsum reparat & auget, verè *Pater Patriæ* dictus. 70

Suet. c. 12. *p.* 433. 434. *c.* 13. *p.* 434. *c.* 15. *pag.* 435. *c.* 21. *p.* 439. *c.* 22. *p.* 440.

2. Romam veteribus incendiis ac ruinis sub incendiario Nerone collapsam restaurat. *Capitolium* à Vitellio incensum reparat. *Amphitheatrum* extruit. Templum magnificum *Paci* extruit. Antiquitatem amans monumenta varia erigit.

Suet. c. 8. 9. *p.* 431. *c.* 9. *p.* 432.

3. In Professores munificus, quique primus Rhetoribus & Poëtis annua centena stipendia constituit.

Sueton. c. 18. *p.* 437.

4. In Judæâ degens Deum consulit in monte Carmelo.

Ioseph 3.*I.* *B.* 3.14.*pag.*851.852.*&* 5.*c.*10. *pag.* 895. *Sueton.c.*5.*pag.* 427. *Tacit.* 2. *H.* 74.75.76.77.78.*&* 4.*H.*4.

5. Ob avaritiam & tenacitatem taxatur, & ob vectigal urinarium male audit.

*Suet. c.*16.*p.*435.*&* *c.*23.*p.*440. *Xiphil.pag.* 319.322.*Eutr.p.*655.

6. In Judæam rebellantem arma sumit & oppugnat, quam Titus Filius postea totam expugnat. De Judæis triumphat splendidè.

Sueton.c. 4.*pag.* 425. *Iosephus* 4. *de B. Iudaico c.*5.*seq.pag.* 870.*l.*6.*c.*24.*pag.* 176. *Xiphil.pag.*318.

7. Stans erectis pedibus animoque firmo moritur anno ætatis LXIX.

*Sueton.c.*24.*pag.*441.

5. *TITUS Vespasianus*

79 1. Optimus Princeps, eloquentiâ excultus, militiâ clarus, erga omnes comis & affabilis, negans oportere quenquam à Principe tristem discedere. Dictus hinc *amor & delitium generis humani.*

*Sueton.c.*1.*p.*442.*c.*3.*p.*443.*c.*7.*pag.*447. *c.*8.9.*pag.* 450.*Xiphilin. pag.*324.*Tacit.*4. *H.*86.*Eutr.p.*655

2. Amphitheatrum ædificat, & in dedicatio-

ione quinque millia ferarum occidit.

Sueton. c. 7. p. 447. Cassiod. p. 690. Xiphil. p. 327. Eutr. p. 655.

3. Gentem Judæorum domat ferro, nmâ, fame, Hierosolymam expugnat, o æquat, & victoriam Deo fert accem.

Sueton. c. 5. p. 444. Tacit. 5. Hist. 1. Ioseph. 7. B. I. 16. p. 967. c. 24. p. 977. & passim. Xiphil. p. 318.

4. Britanniam omnem sub Julio Agria redigit in potestatem.

Xiphil. p. 325. Tacit. Agricola c. 33. &c.

5. Febre correptus magno cum luctu natûs omniumque mœrore obit ætat. LII. inter Divos relatus.

Sueton. c. 10. p. 451. Eutr. p. 810.

6. *Flavius* DOMITIANUS. 81

1. Sævus, arrogans, inexorabilis, obscæ-s, segnis, prodigus, timidus, suspiciosus, bitiosus, luxui & libidini deditus, Patri Fratri omnino dissimilis.

Sueton. c. 22. de libidine, c. 14. p. 468. 469. de timiditate; c. 10. 11. 12. pag. 462. de sævitiâ. Tacit. 4. H. 2. & 68. & in Agricola c. 41. 42. 44.

2. Consanguineos trucidat; Nobilissimos ex Senatu interficit, Tito Fratri insidias struit, Flavium patruelem interimit, ut Neronianæ sævitiæ hæres dici mereatur.

Sueton. Tit. c. 9. p. 450. & in Dom. c. 2. pag. 454. c. 15. p. 469.

3. Domitiam uxorem ob commissum adulterium repudiat, sed eam postea reducit. Neptem ex Fratre Juliam incestat.

Sueton. c. 3. pag. 455. c. 22. pag. 475. Xiphil. pag. 329 330.

4. Magnificus & prodigus in ædificando Pantheon, Isium, Serapium, Capitolium & alia reparat. Odéum extruit, Bibliothecas restaurat.

Sueton. c. 5. pag. 457. Eutr. pag. 656. Cassiod. pag. 690.

5. Ut semper aliquid agere videretur, muscas venatur stiloque ferreo conficit, aleâ se oblectat, sagittando se ostentat.

Suet. c. 3. p. 455. c. 19. p. 474. Xiphil. p. 615.

6. Fæminas ferri tractandi inscias pugiles publicè instituit.

Sueton. c. 4. p. 455.

7. Philosophos omnes uno die, uno edicto, innoxios & inauditos urbe & Italiâ ejicit.

Suet.

ueton. c. 10. pag. 464. Xiphil. pag. 334.
. Christianos persecutione acri vexat; ohannem Evangelistam in Pathmum lam relegat, cui tunc Apocalypsis re-ta fuit.

Apoc. 1. vers. 9. Euseb. 3. Hist. Eccles. 18. pag. 7. Hieron. Catal. S. Eccles. pag. 351. Iorandes pag. 709.

. De Dacis & Cattis duplicem agit mphum, sed de Germanis falsum.

ueton. c. 6. pag. 458. Tacit. Agric. 39. 2. Dio ag. 761. Xiphilin. pag. 330. 332. Eutrop. ag. 656.

o. Minervam præcipuâ veneratione t, inque ejus honorem Collegio insti-) Quinquatria singulis annis celebrat, ituit & quinquennale certamen Jovi pitolino.

ueton. c. 4. p. 456. 457.

1. Arrogantissimus mortalium *Domi- & Deum* se jubet appellari, statuas si-on nisi aureas & argenteas deposcit, ium paternam in templum conse-.

ueton. c. 13. pag. 467. Xiphil. pag. 334. Eutr. ag. 655.

2. Universis exosus conspiratione U-s & Cubiculariorum septem vulne-

ribus confoditur, & cum ingenti dedecore tumulatur. Plebs ejus nece exhilarata imagines deturbat.

Sueton. c. 17. p. 471. Xiphil. p. 335. 337.

CLASSIS III.

A COCCEJO NERVA AD PHILIPPUM ARABEM.

1. *Coccejus NERVA.*

96 1. Trajanum adoptat, Trajanus Adrianum, Adrianus Antoninum, nec adoptiones reperias feliciores.

Eutr. lib. 8. pag. 656. Spartian in Adrian. p. 289. 293. Dio p. 773. Xiphil. p. 360.

2. Bonus & beneficus Princeps, & ab omni cæde & sævitia alienus, beneficus in orphanos & cives egenos.

Tacit. Agric. c. 3. n. 1. & Hist. 1. 1. n. 5. 6. Iornand. p. 710. Dio l. 68. p. 773.

3. Domitiani edicta abolet, sævitiam, quæ in Christianos exercebatur, abolet, & Evangelistam Johannem aliosque proscriptos revocat.

Euseb. l. 3. c. 21. p. 38. Dio l. 68. p. 772. Hieron. Catal. E. S. p. 352.

4. Imperium resignat, ejusque insignia *Trajano*, præteritis cognatis, tradit, qui inde *Trajanus Nerva* dictus.

Plinius Panegyr. ad Trajan. p. 7. 8. 9. 10. 29. 36. 77.

2. Ul-

2. Ulpius TRAIANUS

?rimus Cæsarum peregrinus, ortu Hi- 98
us & ex Hispaniâ excitus, comis erga
tum, largus erga populum, bonis bo-
nec malis nimis asper, in bene meritos
ıs, litium reformator, justitiæ acer de-
›r; hinc inter acclamationes mansit:
or Augusto, melior Trajano.

inius dict. Panegyr. per totum. Eutro.
g.656.

Munimenta ac castra circa Rhenum,
sub Druso à Romanis constitua, re-
t, nova parat, & *Germanici* titulum
›it.

tr. lib. 8. pag. 656. Plinius Panegyr. pag.
3.

Doctos liberaliter fovet, Bibliothe-
rigit, studia neglecta reparat, studio-
lolescentes publicè alit, *Neratii Prisci,*
scientiâ conspicui, consiliis delecta-
eumque sibi successorem optat.

nius Paneg. pag. 39. Iuvenal. Sat. v. 1. 2.
Xiphil. p. 339. Spartian. c. 7. p. 289.

Imperio quidem utilis & necessarius,
ı Christianos persecutor omnem lau-
imperii optimi defœdat.

Plin.

Plin. 10. Epist. 97. 98. p. 434. 435. Tertull. Apol. adv. g. c. 2. p. 665. c. 6. p. 671.

5. Parthos debellat, Dacos, Armenios, Arabes & Assirios subigit, res maximas ad Orientem gerit, & imperii limites ad rubrum usque mare promovet. Armeniâ subactâ *Optimi* cognomen accipit.

Plinius Paneg. pag. 13. 14. 76. 77. Dio l. 68. pag. 775. 776. 781. 784. 787. Xiphil. p. 340. 341. 345. Eutrop. 656. Cassiod. p. 690.

6. Ex Persiâ rediens apud Seleuciam Isauriæ profluvio ventris extinguitur, mortuoque honores divinos decernit Senatus,

Spart. in Adr. p. 289. Eutrop. p. 657. Cassiod. p. 691. Dio p. 760. Xiphil. p. 350.

3. *Ælius* ADRIANUS.

117 1. Imperator doctus & pacificus. Astrologiæ & Geographiæ studiosus, Græcæ linguæ deditus, & ob eam eruditionem *Græculus* dictus.

Xiphil. p. 352. Eutrop. l. 8. p. 656. Spart. c. 1. p. 288. c. 26. p. 293.

3. Omnes Romani populi provincias perlustrat, nihil non percontans in Galliâ, Germaniâ, Hispaniâ, Græciâ, Asiâ, Siciliâ, Africâ, Arabiâ, Ægypto.

Xiphi-

phil. pag. 353. 355. *Spartian. c.* 11. 12. 13.
g. 290.

In voluptatibus Venereis nimius, er-
corem frigidus amator, insanus ama-
Antinoi adolescentis; cui statuas pas-
erigi curat.

phil. pag. 356. *Spart. c.* 14. *p.* 291. *Victor.*
g. 616. *Orig.* 2. *contr. Cels. p.* 136. 137. 138.
l. 8. *pag.* 395.

Equos & canes amavit tantopere, ut
ortuis sepulchra constitueret. Bory-
ni Equo monumentum marmoreum
inscriptione ponit.

phil. p. 356. *Spart. c.* 20. *p.* 292.

Primus barbam nutrit, ut tegeret
era.

phil. in Traj. p. 344. *Spart. c.* 26. *p.* 293.

In Professores liberalis, in orphanos
gnus, in Christianos æquanimis, in
consultos propensus.

art. c. 14. 15. 16. 18. 20. *p.* 291.

Armeniam, Assyriam & Mesopota-
n, quas Romano Imperio Trajanus
nxerat, Persis timidus restituit.

utrop. l. 8. *p.* 656. *Spart. c.* 5. *p.* 289.

Hierosolymam reædificatam à suo
ine *AEliam* appellat, & Carthaginem
uratam Adrianopolim.

Spart.

Spart. c. 20. p. 292. Philostorg. l. 7. c. 11. p. 98. Vlpianus l. 1. §. 6. ff. de censibus.

9. Judæos, qui perpetuo tumultuabantur, ad internecionem propè delet, cæsis, ut fertur, unâ die 500000. quorum seductor fuerat Pseudo Messias Barcocab, Judæis postea dictus *Bar Cozba*, sive Filius mendacii.

Xiphil. p. 356. 357. Spart. c. 14. p. 291.

10. Primus est Imperatorum, quorum Constitutiones in Justiniani Codicem translatæ supersunt.

Lib. 6. Cod. tit. 23. lege 3. meminitque illius Constit. Iustinianus in Iust. tit. de testam. §. sed cum aliquis In Pandectis multæ leges Constitutionum Hadriani meminerunt.

11. Magno cruciatu morbi hydropici perit in Bajis, moriensque exclamat *Multi Medici Regem sustulerunt.*

Xiphil. pag. 359. Spart. c. 25. 26. pag. 293. Victor. pag. 616.

4. *ANTONINVS Pius.*

138 1. Alter Numa, *Pii* cognomen accipit ob clementiam, & in Deos superstitionem.

Spart. Adr. c. 24. pag. 293. Xiphil. pag. 261. Eutr. l. 8. pag. 656.

2. Pa-

Pacatè regnat, sine sanguine, sine cæ-
vili, dicens, se malle unum civem ser-
,quam mille hostes occidere.

phil. pag. 362. *Victor, pag.* 616. *Capitol. in*
tâ c. 9. *pag.* 297.

Uxor ejus *Faustina*, Annii Veri Filia,
isto conjugio, cujus mores liberiores
æquo animo, ex eâque quatuor susci-
beros, duos masculos duasque fœ-
as, quarum junior M. Antonio Philo-
o desponsatur.

pitolinus c. 1.

Magnâ prudentiâ Rempublicam
usus consiliis Ulpii Marcelli, Volu-
inidii, Veri, Salvii, Valentis, Metia-
'aboleni

pitolinus cap. 12. *pag.* 298.

Christianis, quibus infensus reddeba-
:quior fit lectâ Justini Apologiâ. Nec
is molestus est concessâ iis circum-
e.

seb. 4. *H. E.* 11. 12. 13. *p.* 54. *c.* 18. *p.* 60.

Alpini casei esu avidiori mortem sibi
erat, & à Senatu in Divorum nume-
ooptatur.

itol. c. 13. *p.* 298.

5. Marcus

5. *Marcus Aurelius* ANTONIVS, *cognomento* Philoſophus.

162 1. Quod Imperator Philoſophiam libenter audiret, *Philoſophus* dictus. Inter Salios Sacerdotes educatur, ſimilis ſibi ipſi ſemper; doctrinâ ſimul & vitâ Philoſophus.

Capitol. c. 4. p. 299. c. 16. p. 362. c. 19. p. 302. Xiphil. p. 373.

2. Venatione, pilâ, luctâ, curſu & picturâ delectatur.

Lamprid. p. 310.

3. Uxoris *Fauſtinæ*, quæ fuit Fauſtinæ matris infauſta filia, mores impudicos diſſimulat, unde ex adulterio natus Commodus.

Capitol. 5. 7.

4. LUCIUM VERUM, Fratrem & Generum, *ſocium imperii* aſſumit; qui hinc in Jure Juſtinianeo *Divi Fratres* appellantur, & ſic primò imperium à duobus Auguſtis rectum.

Capit. c. 7 p. 300. c. 25. p. 303. & in Vero pag. 305. 306. Xiphil. p. 363. 368.

5. Poſt mortem Veri *Avidius Caſſius*, Syriæ Præfectus, deſciſcit, imperiumque affectat.

Vulcatius in Caſſio. p. 307. 308. 309.

6. Ejus

6. Ejus exercitus precibus *Legionis Christianæ Melitenæ* (ab insula Melite sic dictæ) servatur, Marcomannis fusis & fulminibus cœlitus postratis; unde κεραυνοβόλος seu *fulminatrix* legio dicta. Ab hinc, qui Christianis fuerat iniquus, redditur æquior, permittens omnibus esse impune Christianis.

Dio l. 71.*p.*811. *Capitol.c.*24.*p.*303. *Tertull. Apol.adv.g.c.*5.*p.*671 *& ad Scap.p.*450.*Xiphil.p.* 366. 367. *Lucianus Pseudom.p.* 571.

7. Scævolâ Jurisperito in consiliis utitur, jusque restituit, ipseque summâ curâ summâque æquitate jus dicit.

*Capitol. c.*11.*p.* 301. *c.* 24.*p.*303.*Vict.p.*616.

8. Triumphat de Parthis & Sarmatis, de Quadis & Vandalis. Germanorum auxilia contra Germanos emit, eâ ipsâ arte, quâ etiam nostro tempore Germani vincuntur.

*Capitol. c.*13.*p.* 301. *c.*17.*p.*302. *c.*21.*p.*303. *c.*27.*p.*304. *Victor.p.*616.*Eutr.* 657.

9. Moriturus filium Commodum commendat Senatui, si dignus fuerit imperio, & post mortem pro Numine colitur.

*Capitol.c.*28.*p.*304.

6. *M. Aurelius* COMMODUS.

1. Flagitiosus, crudelis, gulosus, bibax, 180

ribus confoditur, & cum ingenti dedecore tumulatur. Plebs ejus nece exhilarata imagines deturbat.

Sueton.c.17.p.471.Xiphil.p.335.337.

CLASSIS III.

A COCCEJO NERVA AD PHILIPPUM ARABEM.

1. *Coccejus NERVA.*

96 1. Trajanum adoptat, Trajanus Adrianum, Adrianus Antoninum, nec adoptiones reperias feliciores.

Eutr. lib.8. pag. 656. Spartian in Adrian.p. 289.293. *Dio p.* 773. *Xiphil. p.* 360.

2. Bonus & beneficus Princeps, & ab omni cæde & sævitia alienus, beneficus in orphanos & cives egenos.

Tacit. Agric. c.3.n.1. & Hist. 1. 1.n.5.6. Iornand.p.710. Dio l 68.p.773.

3. Domitiani edicta abolet, sævitiam, quæ in Christianos exercebatur, abolet, & Evangelistam Johannem aliosque proscriptos revocat.

Euseb.l.3.c.21.p.38. Dio l. 68.p.772. Hieron. Catal.E.S.p.352.

4. Imperium resignat, ejusque insignia *Trajano*, præteritis cognatis, tradit, qui inde *Trajanus Nerva* dictus.

Plinius Panegyr. ad Trajan.p.7.8.9.10.29. 36.77.

1. *Ulpius* TRAIANUS

1. Primus Cæſarum peregrinus, ortu Hiſpanus & ex Hiſpaniâ excitus, comis erga Senatum, largus erga populum, bonis bonus, nec malis nimis aſper, in bene meritos gratus, litium reformator, juſtitiæ acer defenſor; hinc inter acclamationes manſit: *Felicior Auguſto, melior Trajano.* 98

Plinius dict. Panegyr. per totum. Eutro. pag. 656.

2. Munimenta ac caſtra circa Rhenum, olim ſub Druſo à Romanis conſtitua, reſtituit, nova parat, & *Germanici* titulum accipit.

Eutr. lib. 8. *pag.* 656. *Plinius Panegyr. pag.* 9.13.

3. Doctos liberaliter fovet, Bibliothecas erigit, ſtudia neglecta reparat, ſtudioſos adoleſcentes publicè alit, *Neratii Priſci*, juris ſcientiâ conſpicui, conſiliis delectatur, eumque ſibi ſucceſſorem optat.

Plinius Paneg. pag. 39. *Iuvenal. Sat. v.* 1. 2. 3. *Xiphil. p.* 339. *Spartian. c.* 7. *p.* 289.

4. Imperio quidem utilis & neceſſarius, ſed in Chriſtianos perſecutor omnem laudem imperii optimi defœdat.

Plin.

Plin. 10. *Epist.* 97. 98. *p.* 434. 435. *Tertull. Apol.adv.g.c.*2.*p.*665.*c.*6.*p.*671.

5. Parthos debellat, Dacos, Armenios, Arabes & Assirios subigit, res maximas ad Orientem gerit, & imperii limites ad rubrum usque mare promovet. Armeniâ subactâ *Optimi* cognomen accipit.

Plinius Paneg.pag. 13. 14. 76. 77. *Dio l.*68. *pag.* 775. 776. 781. 784. 787. *Xiphil.p.*340. 341. 345. *Eutrop.* 656. *Cassiod.p.* 690.

6. Ex Persiâ rediens apud Seleuciam Isauriæ profluvio ventris extinguitur, mortuoque honores divinos decernit Senatus.

*Spart. in Adr.p.*289. *Eutrop.p.*657. *Cassiod. p.*691. *Dio p.*760. *Xiphil.p.*350.

3. *Ælius* ADRIANUS.

117 1. Imperator doctus & pacificus. Astrologiæ & Geographiæ studiosus, Græcæ linguæ deditus, & ob eam eruditionem *Græculus* dictus.

*Xiphil. p:*352. *Eutrop. l.* 8. *p.* 656. *Spart.c.*1. *p.*288. *c.*26. *p.*293.

3. Omnes Romani populi provincias perlustrat, nihil non percontans in Galliâ, Germaniâ, Hispaniâ, Græciä, Asiâ, Siciliâ, Africâ, Arabiâ, Ægypto.

Xiphil

Xiphil. pag. 353. 355. *Spartian. c.* 11. 12. 13. *pag.* 290.

3. In voluptatibus Venereis nimius, erga uxorem frigidus amator, insanus amator *Antinoi* adolescentis; cui statuas passim erigi curat.

Xiphil. pag. 356. *Spart. c.* 14. *p.* 291. *Victor. pag.* 616. *Orig.* 2. *contr. Cels. p.* 136. 137. 138. & *l.* 8. *pag.* 395.

4. Equos & canes amavit tantopere, ut iis mortuis sepulchra constitueret. Borystheni Equo monumentum marmoreum cum inscriptione ponit.

Xiphil. p. 356. *Spart. c.* 20. *p.* 292.

5. Primus barbam nutrit, ut tegeret vulnera.

Xiphil. in Traj. p. 344. *Spart. c.* 26. *p.* 293.

6. In Professores liberalis, in orphanos benignus, in Christianos æquanimis, in Jureconsultos propensus.

Spart. c. 14. 15. 16. 18. 20. *p.* 291.

7. Armeniam, Assyriam & Mesopotamiam, quas Romano Imperio Trajanus adjunxerat, Persis timidus restituit.

Eutrop. l. 8. *p.* 656. *Spart. c.* 5. *p.* 289.

8. Hierosolymam reædificatam à suo nomine *AEliam* appellat, & Carthaginem restauratam Adrianopolim.

Spart.

Spart. c. 20. p. 292. Philostorg. l. 7. c. 11. p. 98. Vlpianus l. 1. §. 6. ff. de censibus.

9. Judæos, qui perpetuo tumultuabantur, ad internecionem propè delet, cæsis, ut fertur, unâ die 500000. quorum seductor fuerat Pseudo Messias Barcocab, Judæis postea dictus *Bar Cozba*, sive Filius mendacii.

Xiphil. p. 356. 357. Spart. c. 14. p. 291.

10. Primus est Imperatorum, quorum Constitutiones in Justiniani Codicem translatæ supersunt.

Lib. 6. Cod. tit. 23. lege 3. meminitque illius Constit. Iustinianus in Iust. tit. de testam. §. sed cum aliquis In Pandectis multæ leges Constitutionum Hadriani meminerunt.

11. Magno cruciatu morbi hydropici perit in Bajis, moriensque exclamat *Multi Medici Regem sustulerunt.*

Xiphil. pag. 359. Spart. c. 25. 26. pag. 293. Victor. pag. 616.

4. *ANTONINUS Pius.*

138 1. Alter Numa, *Pii* cognomen accipit ob clementiam, & in Deos superstitionem.

Spart. Adr. c. 24. pag. 293. Xiphil. pag. 261. Eutr. l. 8. pag. 656.

2. Pa-

2. Pacatè regnat, sine sanguine, sine cæde civili, dicens, se malle unum civem servare, quam mille hostes occidere.

Xiphil. pag. 362. *Victor. pag.* 616. *Capitol. in Vitâ c.* 9. *pag.* 297.

3. Uxor ejus *Faustina*, Annii Veri Filia, infausto conjugio, cujus mores liberiores tulit æquo animo, ex eâque quatuor suscipit liberos, duos masculos duasque fœmellas, quarum junior M. Antonio Philosopho desponsatur.

Capitolinus c. 1.

4. Magnâ prudentiâ Rempublicam gerit, usus consiliis Ulpii Marcelli, Volusii, Vinidii, Veri, Salvii, Valentis, Metiani & Jaboleni

Capitolinus cap. 12. *pag.* 298.

5. Christianis, quibus infensus reddebatur; æquior fit lectâ Justini Apologiâ. Nec Judæis molestus est concessâ iis circumcisione.

Euseb. 4. *H. E.* 11. 12. 13. *p.* 54. *c.* 18. *p.* 60.

6. Alpini casei esu avidiori mortem sibi accelerat, & à Senatu in Divorum numerum cooptatur.

Capitol. c. 13. *p.* 298.

5. Marcus

5. *Marcus Aurelius* ANTONIUS, *cognomento* Philosophus.

162 1. Quod Imperator Philosophiam libenter audiret, *Philosophus* dictus. Inter Salios Sacerdotes educatur, similis sibi ipsi semper; doctrinâ simul & vitâ Philosophus.

Capitol. c. 4. p. 299. c. 16. p. 362. c. 19. p. 302. Xiphil. p. 373.

2. Venatione, pilâ, luctâ, cursu & picturâ delectatur.

Lamprid. p. 310.

3. Uxoris *Faustinæ*, quæ fuit Faustinæ matris infausta filia, mores impudicos dissimulat, unde ex adulterio natus Commodus.

Capitol. 5. 7.

4. LUCIUM VERUM, Fratrem & Generum, *socium imperii* assumit; qui hinc in Jure Justinianeo *Divi Fratres* appellantur, & sic primò imperium à duobus Augustis rectum.

Capit. c. 7 p. 300. c. 25. p. 303. & in Vero pag. 305. 306. Xiphil. p. 363. 368.

5. Post mortem Veri *Avidius Cassius*, Syriæ Præfectus, descîscit, imperiumque affectat.

Vulcatius in Cassio. p. 307. 308. 309.

6. Ejus

6. Ejus exercitus precibus *Legionis Christianæ Melitenæ* (ab insula Melite sic dictæ) servatur, Marcomannis fusis & fulminibus cœlitus postratis; unde κεραυνοβόλος seu *fulminatrix* legio dicta. Ab hinc, qui Christianis fuerat iniquus, redditur æquior, permittens omnibus esse impune Christianis.

Dio l. 71. *p.* 811. *Capitol. c.* 24. *p.* 303. *Tertull. Apol. adv. g. c.* 5. *p.* 671 *& ad Scap. p.* 450. *Xiphil. p.* 366. 367. *Lucianus Pseudom. p.* 571.

7. Scævolâ Jurisperito in consiliis utitur, jusque restituit, ipseque summâ curâ summâque æquitate jus dicit.

Capitol. c. 11. *p.* 301. *c.* 24. *p.* 303. *Vict. p.* 616.

8. Triumphat de Parthis & Sarmatis, de Quadis & Vandalis. Germanorum auxilia contra Germanos emit, eâ ipsâ arte, quâ etiam nostro tempore Germani vincuntur.

Capitol. c. 13. *p.* 301. *c.* 17. *p.* 302. *c.* 21. *p.* 303. *c.* 27. *p.* 304. *Victor. p.* 616. *Eutr.* 657.

9. Moriturus filium Commodum commendat Senatui, si dignus fuerit imperio, & post mortem pro Numine colitur.

Capitol. c. 28. *p.* 304.

6. *M. Aurelius* COMMODUS.

1. Flagitiosus, crudelis, gulosus, bibax, 180

M ambitio-

ambitiosus, incestuosus, prodigus, ærarii raptor, optimi Patris pessima proles.

Lamprid. c. 4. 5. 6. 7. *pag.* 310. 311. *Xiphil. in Anton. pag.* 374. *in Commodo p.* 370. 377. 380. *Spartian. in Severo. c.* 21. *p.* 323. *Herodianus l.* 1. *& p.* 38. 40.

2. Sororem Lucillam prius constupratam occidit, Senatores aliosque sine judicio interimit, ad nutum Cleandri Cubicularii itemque Perennis & Concubinarum multa patrans.

Capitol. c. 5. *p.* 311.

3. Britannos per Ulpium Marcellum, Ducem magnanimum & vigilantem, debellat.

Xiphilin. pag. 375. 376. 377. 378. *Lamprid. c.* 8. *pag* 311.

4. Herculis & Mercurii habitu vestitus divinos honores poscit.

Lamprid. c. 8. 9. *p.* 311. 312. *Xiphil. p.* 380. 382. 384. *Herod. l.* 1. *p.* 45.

5. Gladiator & luctator eximius; Jaculator certissimus; Contifex & Aurigator egregius.

Lamprid. c. 11. 12. *pag.* 312. *c.* 18. *pag.* 313. *Xiphilin. pag.* 378. 281. 382. 383. *Herodian. pag.* 42. 43. 44

6. Infensus iis, quibus aut divitiæ erant, aut

aut dignitas, quosque necare constituit, nisi morte fuisset præventus; nam strangulatus à palæstrita nefariam animam efflat.

Herodian. p. 47. 48. 49. 50. Lamprid. c. 17. p. 313. Xiphil. p. 385. 387.

7. *P. AElius* PERTINAX.

1. Ex Grammatices Professore bonus *Præfectus Vrbi*, & ex præfecturâ urbanâ melior *Imperator*. 193

Xiphil. p. 386. 387. Capit. c. 1. p. 314. c. 9. p. 315 c. 3. p. 316. Herodian. l. 2. p. 60. 62. 65.

2. Mercaturæ & agriculturæ incumbit. Sycophantarum osor; frugalitatis amator. Erga Senatum civilis & officiosus.

Capitol. c. 3.

3. Uxoris *Flaviæ Titianæ* adulteria alieno amore *Cornificiæ* Concubinæ compensat.

Capitol. c. 13. p. 316.

4. Militibus ob parsimoniam invisus à Læto Præfecto perfidè occiditur, funusque ei apparat Severus.

Xiphil. p. 397. Capitol. c. 11. p. 316. & in Albino c. 14. p. 329. Herod. p. 69. 70. Zosimus l. 1. p. 330.

8. *DIDIUS Iulianus.*

193 1. Inſubribus ortus emto principatu inglorius, circa imperium indiligens, populo & Senatui inviſus.

Herodian. lib. 2. pag. 72. *ſeqq. Xiphil. p.* 391. 393. *Spart. c.* 4. *p.* 317. *Zoſimus. p.* 330.

2. Pronepos Salvii Juliani, Jureçonſulti illius eminentis, quem *ſublimiſſimum Legum & Edicti perpetui conditorem* appellat Juſtinianus.

L. 2. *C. de Vet. Iur. enucl. L. ſi quis* 10. *C. de condict. indeb. L. int. antiquam C. de Vſuf.*

3. Imperium intra ſecundum menſem amittit, juſſu Severi à gregario milite peremtus.

Xiphil. p. 395. *Spart. c.* 8. *p.* 318.

9. *Septimius SEVERUS.*

139 1. Aſtrologiæ nimium deditus ex genethliacorum ſcientiâ Juliam ignobilem & adulterio famoſam ducit, ex quâ ſuſcepit filium Getam.

Spart. c. 18. *p.* 322. *Victor. p.* 618.

2. In Britannos movet, 30000. profligat, murumq; per transverſam Inſulam ducit.

Herodian. l. 3. *p.* 145. 146. *Spartian. c.* 18. *p.* 322. *Xiphil. p.* 421. 422.

3. Peſcennium Nigrum & Clodium Albi-

Albinum, regnum ſibi aſſerentes, prœliis aliquot intra triennium confectis, è medio tollit. *Nigri* caput amputatum Byzantii affigitur cruci, pariterque *Albino* præciſum caput Romæ patibulo affigitur, & cadaver in Rhodanum abjicitur.

Herodian. l. 3. p. 144. ad 127. Spartian. c. 6. pag. 320. c. 9. 10. 11. 12. pag. 302. 322. & in Peſcennio p. 324. ſeq. Xiphilin. p. 398. 399. 400. 408. Zoſimus p. 331.

4. Septimium Plautianum ex tenui loco evehit ad ſummum honoris & potentiæ gradum, ejus conſiliis omnia agit, filiam ejus jungit filio Baſſiano; ſed versô tandem animô trucidari jubet in Palatio.

Herodian. lib. 3. p. 134. 135. 136. 142. Xiphilin. p. 413. Spart. c. 14. p. 321.

5. Inſtinctu Plautiani perſecutionem contra Chriſtianos permittit, occaſione datâ à milite Chriſtiano, liberius religionem profitente.

Spartian. c. 17. pag. 322. Euſeb. 6. H. E. 1. 2. 3. p. 86. 87. 88.

6. Benevolentiâ ſingulari complectitur *AEmilium Papinianum*, Prætorio Præfectum, ſummæ autoritatis Jure conſultum omniumq; conſenſu Coryphæum, ex cu-

jus Scholâ multi Jurisperiti prodierunt, quemque suis Filiis Magistrum ac Tutorem reliquit.

Lampridius. Alexand. c. 6. 8. p. 355. Zosimus lib. 1. p. 637. Spartian. Septim. c. 21. p. 323. Xiphil. p. 421.

7. Ex Byzantio capto & diruto lætus exclamat: *Tandem & Byzantium cepimus.* Ipsi civitati libertatem & jura demit, bona civium publicat, urbem & agrum Perinthiis concedit.

Xiphil. pag. 401. 402. 403. 404. 407. *Suidas. p.* 869.

8. Severi nomen ob severam & perduram militaris disciplinæ exactionem accipit; & severâ arthritide consumtus moritur Eboraci in Britanniâ.

Xiphil. p. 424. 425. *Spart. c.* 19. *pag.* 322. *c.* 23. 24. *p.* 323. *Herodian. p.* 149. 152. 154. 156. 157. *Eutr.* 657.

10. *Antoninus Bassianus* CARACALLA.

211 1. Ob formæ elegantiam Imperator eligitur, asper & sævus, superbus, incestuosus.

Spart. in Severo c. 20. *pag.* 322. *c.* 21. *p.* 323. *Herodian. l.* 4. *p.* 158. 163.

2. Prius

2. Prius doctus, Doctorum postea hostis & Aristotelis osor.

Spart.c.1.p.329.Xiphil.p.429.430.

3. Clodiam Vestalem vitiat. Cum Noverca Julia concumbit, quæ dixerat: *Si libet, licet*, eamque uxorem ducit.

Eutr. pag. 658. Xiphil. p. 432. Spart. in Sev. c. 21. p. 223. & in Carac. c. 10. pag. 331. Herodian. p. 167.

4. Fratrem Getam *Divum* appellat, & in sinu matris confodit, crudelitateque magnâ Fratris amicos persequitur. Æmylium Papinianum, parricidii improbatorem, securi ferit.

Xiphil. p. 426. 427. 431. Vict. p. 618. Spart. c. 2. p. 329. 330. & in Geta c. 6 p. 333. Herod. p. 161. 162. 166. 244. Zosimus p. 332. 333.

5. Sævit *in Alexandrinos* magnis cædibus, quod illum per dicterium Oedipum, Juliam verò Jocastam nominassent. Sævit *in Medicos aulicos*, quod noluissent accelerare mortem Patris; & in *Præceptorem* quoque suum.

Xiphil. p. 435. Spart. c. 6. pag. 330. Herodian. pag. 173. 174. 175.

6. Spe conjugii & pacis Parthos fraudulenter cædit.

Xiphil. p. 433. 435. Herod. p. 176. 177. 178

7. Alexandri Magni ſimia in veſtitu.

Herod.p.170.Spart.c.2.p.329.Xiphil.p.428.

8. In cloaca ſedens confoditur à Martiali, verè cloaca Diaboli.

Herod. l. 4. p. 184. 185. Xiphil. p. 437.

11. *M. Opilius MACRINUS.*

217 1. Ex vili & variâ fortunâ aſcendit ad Imperium, delitioſus, ſuperbus & ſanguinarius.

Herod.p. 187. 198. 199. Xiphil.p. 440. Capit. c.12.133.p.335.

2. Victus à Parthis pacem turpiter multis millibus redimit.

Xiphil. p. 441. Capitol. c. 1. p. 133. c. 8. p. 335. Herod.p. 190. 191. 192.

3. A militibus deſertus interficitur, eâdem perfidiâ à ſuis deſtitutus, quâ ipſe miles fuit in ſuum Cæſarem.

Xiphil. p. 443. Capit. c. 14. p. 336. Herod. pag. 208. *Zoſim. p. 333.*

12. *M. Aurelius Antonius*

HELIOGABALUS.

218 1. Heliogabalus dictus à Sacerdotio Dei Heliogabali. *Varius*, quod vario ſemine è ſcorto genitus, ſtupro Antonini, unde *Antonium* ſe dicit.

Lam-

Lampridius c. 1.2. p. 338. Capitol. in Macrino c. 7. p. 334. Herod. l. 5. p. 20. Vict. 618.

2. Aſtu & conſiliô Matris Imperator à militibus creatur.

Herodian. l. 5. p. 202. 203.

3. Imperium orditur à nefandis ſtupris & infandis libidinibus, nequiſſimus imperator & alter Sardanapalus. Virginem Veſtalem ducit uxorem.

Lamprid. c. 5. 6. 8. 9. p. 339. c. 11. p. 340. c. 19. 20. p. 341. c. 26. pag. 342. c. 33. pag. 344. Herodian. p. 113.

4. Impuros & flagitioſos homines: item aurigas & hiſtriones, facit Legatos, Conſules, Duces.

Lamp. c. 6. p. 339: c. 11. 12. p. 340. c. 20. p. 341.

5. Prodigalitate ſtolidâ ærarium exhaurit, uſus menſis argenteis, auratis & gemmatis vehiculis, cacabis aureis, calceamentis gemmeis.

Lamprid. c. 19. p. 341. c. 23. 24. p. 342.

6. Luxu prodigioſo convivia varia inſtruit, miniſtrantibus ante menſam nudis puellis. In lucernis balſamum, in tricliniis crocum exhibet.

Lamprid. d. c.

7. In convivium ſimul convocatis octo calvis, octo luſcis, octo podagroſis, o-

cto ſurdis, octo inſigniter nigris, octo inſigniter longis, octo notabiliter obeſis, octo naſutis, petulantiam ingenii oſtendit, veluti græcorum proverbium ἅπαντ' ὀκτὼ obſervaturus.

Lamprid.c.29.p.343.

8. Propoſito præmio jubet ſibi comparari millena pondo aranearum, ſibique decem millia pondo aranearum colligit, ut inde oſtenderet magnitudinem urbis Romæ.

Lamprid.c.26.p.342.

9. Vir muliere corruptior *Senatum mulierum* in colle Quirinali inſtituit, ſub muliebri habitu inter puellas deliteſcit, in balneis cum mulieribus lavat, & muliebri nomine *Baſſianam* pro Baſſiano ſe appellari jubet, & ut alter Tireſias utrumque ſexum expertus muliebrem pronunciat ſuaviorem.

Lamprid.c.4.p.338.339.

10. Cybelem & Bacchum nominari ſe jubet, pro Deo coli vult.

Lamprid.c.28.p.343.

11. Ridiculas & monſtroſas cœnas Paraſitis apparat, exhibens cereos, ligneos, eburneos, fictiles & marmoreos cibos, vaſa ranis & ſerpentibus repleta.

12. A

12. A Prætorianis obtruncatur, per cloacas ducitur, in Tiberim cadaver alligato saxo projicitur, hinc per contemtum *Tiberinus* dictus, & militum acclamatione *indomitæ & rabidæ libidinis catulus.* Verè prodigium hominis & merum opprobrium Imperatorum turpiter vixit, turpius mortuus est.

Lamprid. c. 17. *p.* 341. *c.* 33. *p.* 344. *Herod. p* 222.

13. *Alexander SEVERUS.*

1. Imperator justus & æquus, doctus & disertus, militaris disciplinæ severus observator, unde & ei nomen. 222

Lamprid. c. 3. *p.* 345. *c.* 12. *p.* 346. *c.* 25. *p.* 348. *c.* 30. 31. *p* 349. *c.* 35. *p.* 350. *c.* 44. *p.* 351.

2. Verè *Mammæus* à studio in matrem Mammæam, ex cujus arbitrio & consilio multa administrat infeliciter & cum proprio exitio.

Herod. p. 226. 227. 239. 252. *Lamprid. c.* 14. *p.* 346. *c.* 20. *p.* 347

3. Magno honore *Domitium Vlpianum*, clarissimum Juris consultum Papiniiq; studiosissimum, prosequitur, adeò ut *Amici*, imò *Parentis* titulo dignatus fuerit. Nominis famâ etiam sub eodem Alexandro claruerunt

ruerunt *Iulius Paulus*, *Callistratus*, *Hermogenianus*, *Sextus Pomponius*, *Herennius*, *Modestinus*, *AEmilius Macer*, *Licinius Rufinus* ex quorum libris multæ leges in Jure sunt decerptæ.

L. 4. C. de locato conducto. Vid. jac. Labittus in Indicibus Iuris à p. 21. ad 430.

4. Ex his Julium Paulum, Ulpianum, Modestinum, in consilio habet, eorumque hortatu utiles leges condidit. Prima ejus in Codice Constitutio est L. 2. de Pignorat. actione.

Lamp. c. 15. 16. p. 347. c. 26. p. 348. c. 34. p. 350. c. 51. p. 353. c. 68. 355. Zosimus p. 334.

5. Christum Servatorem in suo Larario coluisse dicitur, Christianis nihilominus Ulpianus, ejus Jureconsultus, manet iniquus.

Lamprid. c. 22. p. 347. c. 29. p. 349. c. 40. p. 351. c. 49. p. 352. c. 51. p. 357. Eutr. p. 658.

6. Artaxerxem, Regem Persarum, invadit, ut Mesopotamiam à consobrino Heliogabalo deperditam recuperet, sed redit à Persia triplici exercitu valdè attrito.

Herodian. p. 227. ad 241. Victor. p. 618. Eutr. p. 658.

7. E Perside rediens Germanos, Rhenum

num Danubiumque hostiliter transgressos datâ pecuniâ pacat, nolens bello periclitari.

Herod. p.243. seqq. Lamprid. c.59.61.p.354.

8. Lavacra virorum & fæminarum promiscua submovet.

Lamprid. c.24.p.348.

9. Ineptiarum aulicarum censor nanos & nanas, moriones, histriones, mimos, scurras, joculatores, nugatores, aretalogos aulâ ejicit.

Lamprid. c.34.p.349.

10. Thurinum Verconium fumos vendentem fumo necat.

Lamprid. c.36.p.350.

11. In expeditione Germanicâ unà cum Mammæâ matre prope Moguntiacum nefariè occiditur dolo Maximini.

Lamprid. c.60.p. 354. c.63.p. 355. Herod. p.251. Zosimus p. 336. Capit. in Maxim. c.7. p.357. Cassiod. p.695.

14. *Julius MAXIMINUS Thrax.* 235

1. Thrax ortu, homo trux; barbarus genere ac moribus, maximus in crudelitate, corporis robore stupendus, Phalaris Romanorum.

Herodian. l.7.p.253.258.261.262.263. Capitol. c.1.2.p.356, c.6,8.p.357.

2. Ex

2. Ex opilione miles, & militum favore Imperator sine Senatûs decreto.

Herodian. in Alexand. p. 246. 247. Eutr. p. 658. Vict. p. 618.

3. Conscius ignobilitatis suæ Nobilem nullum circa se patitur.

Capitol. c. 9. p. 357.

4. Edax & bibax, vini amphoram capitolinam ebibit uno quandoque die, comestis libris carnis 40. aut etiam 60, voracitate stupendâ.

Capitol. c. 4. p. 356.

5. Filium cognominem *Iulium Verum Maximum* Collegam imperii assumit, juvenem superbiæ immensæ.

Capitol. c. 8. p. 357. & in Maxim. jun.

6. In Christianos tyrannidem exercet, inter quos Christianæ religionis confessores sublati Lucianus, Antiochenus Presbyter; Pamphilus, Presbyter Laodicenus; Protoctetus, Ecclesiæ Cæsariensis Presbyter.

Euseb. 6. H. E. 28. p. 98. Suidas. p. 873.

7. Germaniam trans-Rhenanam vastat, de spoliis & incendiis gloriatur, seq; victorem Germaniæ venditat.

Capit. c. 11. 12. 13. p. 358. Herod. p. 258.

8. A Militibus cum Filio necatur apud Aquile-

Aquilejam, capiteque Romam misso reliquum corpus in profluentem projicitur, exultante populô.

Capit. c. 23. p. 360. & in Balbin. c. 11. p. 370. Herodian. p. 311. 313. Eutr. p. 658. Zosimus lib. 1. p. 640.

15. *M. Antonius* GORDIANUS.

1. Octogenarius eligitur contra Maximinum Imperator, & imperium invitus suscipit. 236

Capitol. in Max. c. 13. 14. 15. 16. p. 358. & in Gordianis c. 8. 9. 11. p. 363.

2. Nuntio filii Gordiani, à Maximini Duce Capeliano occisi, perculsus seipsum laqueo suffocat, miseramque animam indignè evocat.

Capit. Max. c. 19. pag. 359. & in Gord. c. 15. 16. p. 364. Vict. p. 619.

16. *Clodius* BALBINUS *& Maximus* PUPIENUS.

1. Senatus consulto contra Maximinum unà cum nepote Gordiani Imperatores eliguntur.

Capitol. in Maxim. c. 20. p. 359. c. 24. p. 360. & in Gordianis c. 10. p. 363. c. 12. p. 365.

2. Ambo à militibus interficiuntur, indigno factis exitu.

Cap.

Capit.c.13.14.p.370.Herod.p.321.Eutr.l.9. pag.658.

17. *GORDIANUS Iunior.*

238 1. Duobus Gordianis in Africa, & duobus Regni Competitoribus ſublatis, regnat ſolus, optimæ indolis adoleſcens.

Capitol. Gord. c.31.p.367. & Balb. c.3.pag. 368. Herod.l.8.p.321.

2. Magnis copiis contra Perſas tendit. Saporem coercet, Carras, Niſibin aliaque oppida recipit.

Capitol. c.23. p.366. Eutr.l.9.p.658. Victor. pag. 619.

3. Philippi Arabis, Præfecti Prætorio, inſidiis perimitur, & novem illi, à quibus fuit peremtus, ſuis gladiis perierunt.

Capitol. c.30.31.pag.367.c.33.pag.368. Eutr. pag. 658. Iornandes, l. 1.pag. 710. Caſſiod. pag.695.

CLASSIS IV.

A PHILIPPO usque ad CONSTANTINUM MAGNUM.

1. *Iulius PHILIPPUS Arabs.*

244 1 Obſcuris parentibus ortus per ſeditionem & calliditatem imperium arripit.

Capitol. in Gord. c. 29.30.31.p.367. Zoſim. l.1.p.641.

2. Ludos

2. Ludos ſeculares cùm urbis milleſimum natalem exegiſſet, celebrat magnificentiſſimè, ubi per incuriam lychnorum nocturnorum magna urbis pars conflagrat.

Capit. c. 33. pag. 367. Vict. p. 619. 631. Eutr. p. 658. Caſſiod. p. 695.

3. Decium Pannonium adverſus Scythas mittit, qui pluribus præliis ſuperatus infectâ re Romam redit.

4. Unà cum Filio prope Veronam à Satellitibus crudeliter neci datur.

Victor. p. 619.

2. *Q. Trajanus* DECIUS.

1. Panno gente, mente Tyrannus, in imperii conſortium Filium adſciſcit. 251

Zoſim. l. 1. p. 643. Vict. p. 631.

2. Chriſtianos funeſtis cladibus vexat, Romæ Fabianum, Hieroſolymis Alexandrum, Antiochiæ Babylam, Epiſcopos interficit.

Iornandes l. 1. pag. 710. Euſeb. 6. 39. p. 100. c. 41. p. 101. 102. Suidas. p. 873. Photii Biblioth. p. 761.

3. Cum Filio Decio & exercitu Gothis à Treboniano Duce ſuo proditur, in paludem præcipitatus miſerè perit, & Filius ſagittâ trajicitur.

Zosim.p.643. Cassiod.pag.695.Vict.p.619. Amm.Marc.lib.37.

3. VIBIUS *Trebonianus.*

252 1. Suffragio militum Imperator salutatus in consortium imperii adsciscit Filium Volusianum.

Vict.

2. Iu Christianos persecutionem continuat, & edicta contra Viros sanctos promulgat.

Euseb.7.1.p.107.

3. Pacem à Scythis redimens Romam redit, alterum è filiis Decii adoptat, negligenter imperium administrat.

Zosimus.l.1.p.644.

4. Ab Æmiliano vincitur, & unà cum Filio propè Interamnum Italiæ civitatem à proprio milite interficitur.

Eutr.p.658.Zosim.p.645.

Iulius ÆMILIANUS.

1. Legionum Pannoniæ Dux Scythas, cum quibus ignominiosum percusserat fœdus Decius, gloriosè devincit.

Zosimus in Gallo.

2. A militibus pecuniâ corruptis eligitur, & imperio paucis mensibus usus ab iisdem occiditur.

Zosimus.

4. P. Licinius VALERIANUS.

1. Initio Christianorum fautor, postea 253
persecutor à Mago quodam Ægyptio persuasus, sub quo Cyprianus & Lentulus martyrii coronam acceperunt.

Euseb.7.10.p.10.p.109.c.12.p.111.

2. Imperium contra Scytharum & Marcomannorum varias incursiones tueri nequit.

Zosimus p.646.647.648.649.650.

3. A Sapore, Persarum Rege, victus & captus Regi prandenti aut equum ascendenti fœdâ servitute servit, pro scabello septuagenarius, & tandem vivus detractâ pelle excarnificatur.

Trebell. in Valer.c.3.4.5.p. 372. & Gallien. c.9.10.p.375.c.16.pag.376.& in XXX. Tyran.p.380. Zosimus p. 650. Vict.p.619.632. Eutr.pag.658. Cassiod.p.695.

5. P. Licinius GALLIENUS.

1. A Patre Augustus factus initio imperii laudabiliter se gerit, mox ex ignaviâ, luxuriâ & ferociâ imperio valdè nocivus.

Trebell. c. 3. pag. 373. & in 30. Tyr. num. 25. 28. pag. 383. Victorin. 620. Eutrop. pag. 658.

2. Provinciarum defectiones æquo fert animo, & imperii vaſtationem vilipendit.

Trebell.c.4.6.p.374.c.9.pag.375.c.16.17.pag.376.Iornand.p.711.

3. Eccleſiis Chriſtianis, quas prius perſequebatur, pacem reddit.

Euſeb.l.7.c.13.p.112.

4. Deſes & ſecurus domi dum ſedet, *triginta Duces*, qui *Tyranni* dicuntur, imperium uſurpant diverſis orbis partibus.

Trebell. c.16.p.376. & in XXX. Tyr.p.377. Vict.p.620.

5. Vario eventu cum Scythis pugnat.

Trebel.c.7.p.374.c.11.12.13.p.375.Zoſim.pag.650.

6. Ad Mediolanum occiditur cum Fratre Valeriano à Cecropio Dalmata.

Vict.p.620.632.Zoſim.p.652.

267 6. *Flavius* CLAUDIUS.

1. Dalmatiâ ortus Imperator comprobatur imperio utilis, frugi ac moderatus.

Trebel. in Galbo c.14.15.p.376. in Claudio c.1.2.3.p.385.c.13.p.387. Iulianus in Caſar.p.837.

2. Aureolô Tyrannô ſublatô, Scythas, Sar-

Sarmatas, Quados, Ægyptios, Gothos, diverſis præliis fortiter vincit.

Trebel. c. 5.6.7.8.9. pag. 386, Eutr. pag. 659. Iornand. 711. Zoſim. p. 654.

3. Sirmii in Ungariâ ex morbo decedit, & ſtatuâ aureâ honoratur Romæ in Capitolio.

Vict. p. 632.

4. Quintillus, Frater illius, Imperium accipiens poſt dies 16. obtruncatur à militibus, à quibus jam fuerat electus Aurelianus.

Trebel. c. 12. pag. 387. Eutr. p. 659. Caſſiod. pag. 695.

7. *L. Domitius* AURELIANUS. 269

1. E Daciâ obſcuro genere prognatus conſenſu Legionum Cæſaream coronam geſtat.

Vopiſc. Aurel. c. 3. 4. p. 389. c. 16. p. 391.

2. Magnâ in bellis felicitate vincit Francos prope Moguntiam; Marcomannos domat, Bojos reprimit.

Vopiſc. c. 7. p. 389. c. 18. 19. p. 391. Vict. p. 621. Zoſim. p. 655.

3. Zenobiam, Palmyrenorum Reginam, magnæ virtutis fæminam poſt decennale bellum magnâ ſtrage vincit, & in triumphum ducit.

Trebell. in 30. *Tyr. n.* 29. *pag.* 383. *Vopisc. in Aurel. c.* 22. *seqq. pag.* 392. 393. *Eutrop. pag.* 659. *Iornand. pag.* 711. *Zosim. pag.* 656. 657. 658. 659.

4. Canabium, Gothorum Regem ad ripam Danubii magno prælio vincit, abducitque eâ ex pugnâ decem mulieres in triumphum, quæ virili habitu acerrimè pugnârant.

Vopisc. c. 22. *p.* 392.

5. Obit Zenophrii in Græciâ Scribæ sui nefariâ manu interfectus, iter faciens inter Byzantium & Heracleam.

Vopisc. c. 35. 36. *p.* 294. *Vict. p.* 621. *Eutr. pag.* 659. *Zosim. p.* 662.

8. *Claudius* TACITUS.

276 1. Imperialem dignitatem à Senatu oblatam aversatur, & invitus eligitur.

Vopisc. Aurel. c. 41. *p.* 395. *Tacit. c.* 3. 4. 5. 6. 7. *p.* 397. 398.

2. Post sex mensium imperium à militibus occiditur, & postea etiam Florianus Frater, bimestris Imperator, qui sibi imperium, ut hæreditarium, poposcerat.

Vopisc. cap. 13. *pag.* 399. *& in Prob. cap.* 10. *pag.* 402. *Victor. pag.* 621. Zosim. *pag.* 662. 663.

9. M.

9. M. Aurelius PROBUS.

1. Dalmata gente militaribus suffragiis ad Principatum extollitur invitus. 277

Vopisc. Prob. c. 10. p. 402.

2. Princeps verè probus, fortis & bellicosus.

Vopisc. in Floriano c. 3. *p.* 399. *Iulianus in Cæsarib. p.* 837.

3. Alemannos domat & supplices habet; Francos Galliam invadentes repellit. Illyricum recipit.

Vopisc. c. 13. 34. 16. *pag.* 403. *Eutr. p.* 659. *Zosim. p.* 664. 665.

4. Saturninum Proculum & Bonosum, regni affectatores, Coloniæ interficit.

Vopisc. c. 18. *pag.* 403. *& in Proc. ac Bon. p.* 407. *Vict. p.* 621. *Zosim. p.* 663.

5. Ad Sirmium in Ungariâ manu proditoriâ occiditur.

Vopisc. c. 20. *p.* 404. *& in Caro c.* 1. *pag.* 408. *Eutr. p.* 659. *Cassiod. p.* 694.

10. *Aur. CARUS.* 282

i. Nomine & re Carus, vitâ integer, morum amabilitate acceptus.

2. A Persis victoriam reportat. Sarmatas victoriâ insigni reprimit.

Vict. p. 621. *Eutr. p.* 659. *Cassiod. p.* 694.

3. Filios Carinum & Numerium regni consortes facit, cùm bellum Persicum consensu militum aggrederetur.

Eutr.p.659.

4. Subactâ Mesopotamiâ ad Tigrim usque progressus fulminis ictu tactus perit, & Numerianus Apri Soceri insidiis opprimitur. Carinus aliquamdiu superstes, improbus & sceleratus, in castris peremtus obit.

Vict. p.621. Eutr. 659. Iornan. p. 711. Suidas pag. 874.

II. *Valerius* DIOCLETIANUS.

284 I. Diocles prius dictus *Diocletianus* mavult dicier, & ex superbiâ Jovianus. Originis obscuræ, Scribæ Filius, natione Dalmata.

Eutrop. l. 9. p. 659.

2. Ab initio regiminis cùm imperii molem majorem prævideret, quàm ut unius humeris sustineri posset, Coimperatorem sibi adsciscit Maximianum, qui se ab Hercule *Herculeum* dixit, ingenii incivilis hominem. Hi rursus suum uterque Concæsarem, alter *Constantium* Constantini Magni Patrem, alter *Galerium*, quos novis conjugiis sibi firmant.

Eutr. p. 660.

3. Impe-

3. Imperium cum Maximiano, itidem Dalmata, communicatū admirabili concordia & felicitate unà & gerit & deponit.

Iulianus in Cæsar. p. 838. *Eutr. p.* 660.

4. Magnificus in structuris, parcus in ludis scenicis & Circensibus, in vestitu sumtuosus.

Eutr. p. 660.

5. Bellum infert Sarmatis, Sarracenis & Persis.

Eutr. pag. 659. *Mamert. Panegyr. ad Max. pag.* 238. 242. 244. *& in Geneth. p.* 280. 281 282.

6. Gothos repellit, contra Quados & Marcomannos pugnat, imperiique limitibus milite copioso castellisque munitis prospexit.

Eutr. p. 660. *Zosim. p.* 689.

7. Ægyptum sub Achille Tyranno rebellantem adit, Busirin, Copton & Alexandriam expugnat, cædibus & proscriptionibus rebelles in ordinem redigit.

Hist. misc. 10. 42. *Vict. p.* 622. *Eutr. p.* 660. *Suidas p.* 874. *Oros.* 7. 25. *p.* 624.

8. Romam veniens Thermas splendidè condit, insignique pompâ triumphat.

Photius ex Olympiod. p. 114.

9. Laudem Imperii bene gesti maculat

 Chri-

Christianorum persecutione sæva, eorum templa evertit, libros exurit, &ultra 17000 Christianorum occidit.

Euseb. l. 8. à c. 3. usque ad 14. *p.* 125. *Oros.* 7. 25. *p.* 626. *c.* 26. *p.* 629.

10. Parastata Maximiano rusticos in Galliâ tumultuantes, qui Bagaudas nominabant, delet; Alemannos, Herulos & Francos compescit, Britanniam invadentes expellit; in Africam tendit.

Oros. 7. 25. *pag.* 628. *Victor. pag.* 622. *Eutr. pag.* 659.

11. GALLERIUM sibi successorem destinat, & Valeriam filiam elocat, sub quo Illyricum tuetur, Sarmatas & Carpos vincit. Narsi Persarum Regi resistit variaque cum eo fortunâ pugnat.

Vict. p. 622. *Oros.* 7. 15. *p.* 625.

12. Depositis imperii insignibus præfert vitam privatam imperio, in privatis agris & villis contentus otio rustico. Ejus exemplum sequitur *Maximianus*, qui tradit fasces imperiales non Maxentio, quem filium habebat, sed imperii caritatem paterno amori præferens, *Constantio Chloro*, privignæ suæ marito. Dum resumere cogitat imperii fasces, occiditur Maximianus.

Zosim.

Zosim.l.2.p.671.673.Vict.p.632.Eutr.pag. 660.Cassiod.p.694.Suid.p.875.

13. Pacato orbe Romano Diocletianus victoriis insolens se ut Deum adorari jubet, sibi pedes osculari, qui etiam post mortem veneno sibi illatam inter Divos refertur.

Vict.pag.622.Cassiod p. 694. Iornand.pag. 711.Eutr.p.660.

12. CONSTANTINUS *Chlorus.*

1. Turbato Reipublicæ regimine partitur imperium cum Galerio, quod interturbant Maxentius, Severus, Licinius, 293 Maximinus junior.

Eutrop. lib. 10. pag. 660. 661. Zosimus lib. 2. pag. 674.

2. Explorat fidem Aulicorum suorum aulaque expellit Apostatas.

Euseb. de Vitâ Const. c. 11. 12. p. 164.

3. Mari celebris victor contra nobilem Piratam Allectum, Carusii interfectorem, Britannici imperii raptorem.

Eutr.p.659. Oros. 7.25.p.624.

4. Eboraci in Angliâ placidè obit, anno Imperii XIII. cui interfuit morienti Constantinus Filius & imperium ejus accipit.

Eutr.p.660. Zosim.l.2.p.672. Philostorgius 1.Hist.Eccl. 5.p.5.

13. MAXEN-

13. MAXENTIUS.

106 1. Romæ à Prætorianis fit Imperator contra Severum, quem Italiæ tunc Dominum à Patre constitutum vincit.

Eutr. l. 10. p. 660. Zosim. l. 2. p. 672. Oros. 7. 28. p. 636.

2. Persecutionem in Christianos exercet.

Euseb. 8. H. E. 14 pag. 132. c. 15. 16. 17. pag. 133. 134. 135.

3. Tyrannide utitur in Romanos, qui auxilium Constantini implorant, & impetrant læto eventu, profligatô in Italiâ Tyrannô.

Eutr. p. 661.

4. Victus à Constantino propriis perit insidiis, in Tiberim lapsus mergitur, cæsique caput jucundum populo præbet spectaculum.

Vict. p. 623. Zosim. l. 2. p. 676. 67.

Periodus II.

Cæsarum Constantinopoli sive in Oriente, à Constantino Magno ad Constantinum Irenes & Carolum Magnum, Imperii sedem figentium.

1. A Constantino Magno ad Carolum Magnum Occidentali imperio per alienos subinde

ſubinde inſeſſores infeſtato imperatoria ſedes manet *Byzantium*, ibique ſumma imperii poteſtas in Oriente tutiori exercetur loco. Hinc Imperium dividi cœptum in Orientale & Occidentale.

2. Sedes Byzantium ſive Conſtantinopolin translata ademit Romanæ urbi multum ſplendoris & dignitatis. Secutæ inde clades multæ, aliæ poſt alias. Gothi, Hunni, Longobardi Italiam fædâ populatione vaſtant.

3. De rerum ſummâ invicem contendentibus Imperatoribus *Vandali & Gothi* in gremio Imperii nidum quærunt, miſerè diſtracto inter ſe terrarum orbis imperio, & modò Occidente turbato, modò Oriente. Imperium interdum à duobus, interdum à tribus Auguſtis adminiſtratum.

4. Italia per Præfectos, quos *Exarchos* vocitabant, ſub quibusdam Imperatoribus adminiſtrata, donec Longobardi Exarchatum in ſe transferrent.

5. Chriſtiani hactenus ſub tyrannide Maxentii, Diocletiani & aliorum Imperatorum Ethnicorum miſerrimè vexati, poſt tot exantlatas miſerias quaſi portum quendam in Conſtantini nomine vident.

CLAS-

CLASSIS I.

1. CONSTANTINUS *Magnus*

306 1. Ob res præclarè gestas verè *Magnus*, & *Major* ob Christianismum susceptum, *Maximus* ob religionis Christianæ in terris propagationem, & pacis Ecclesiasticæ quasi postliminio restitutionem.

Oros. 7.28.*p*.635.637.939.

2. Abnegato idolorum cultu omnique Ethnicâ superstitione ejuratâ Christianam religionem amplectitur, constans fidei Christianæ sectator & primus religionis Christianæ vindex.

Zosimus lib. 2. *p*. 685. *Socrates* 1. *Hist. Eccles.p.*.1.2.

3. Amplis sumptibus *Templa & Scholas* extruit, dotat, omnemque suam curam & studium in veram religionem confert.

Euseb. de Vitâ Constant. 4. *c*.58. 59. 60. *Eunap: de Vit. Phil p*.33.

4. Delubra & nemora gentilium destruit. Ludos scenicos in honorem Deorum institutos tollit.

Oros. p.939. *L. un. Cod. de Gladiat. Relatio Symmachi de ara Victoria*, & *Prudentii libri duo Symmacho oppositi.*

5. Discordiam Ecclesiæ sustollit Nicæ-

no

no Concilio contra Arianam hæresim coacto.

Oros.7.28.p.638.639.

6. Quatuor ei Filii, *Crispus*, *Constantinus*, *Constantius*, *Constans*. Crispum supplicio afficit ex acusatione iniqua & falsâ criminatione Faustæ Novercæ.

Oros. p. 639. Zosim. 2. pag.685. Philost.2.4. p.10. Niceph.16.42.p.1051.

7. Licinio sororem Constantiam dat, quem deinde infensum hostem habet sed infelicem; cum enim Christianos immaniter vexaret, bello opprimit, quamvis affinem, quamvis confæderatum.

Oros.7.28.p.638. Eutr.10.p.661.

8. De *Maxentio*, Imperii invasore, triumphat, postquam gesserat bellum biennale.

Vict.p.623. Oros.7.28.p.637. Eutr.p.661. Zosim.2.p.675.

9. Bella feliciter suscipit ac finit, debellans *Scythas* per Gallicanum, *Gothos* Thraciam populantes, *Sarmatas*, quorum Ducem catenatum abducit.

Oros.p.639. Eutr.lib.10.p.661.

10. Duos Francorum Reges captos bestiis objicit, insigni ferocis animi in hostes argumento.

11. Constantinopolin à nomine suo appellatam alteram sedem Imperii facit, urbem

urbem ædificiis, portubus & navalibus ſummâ curâ inſtruens.

Oroſ.p.639.Philoſt.2.Hiſt.E.9.p.15.Socrat. 1.H.2.f.23.

12. Conſtantinopolitanam Eccleſiam evehit ad Metropolitanam. Romanæ Eccleſiæ Epiſcopo Sylveſtro II. amplas Italiæ terras non conceſſit.

Sozom.7.9.p.675.

13. Lege latâ ſancit, ne quis amplius crucis ſupplicio in honorem crucis Chriſti puniretur.

Sozom.1.H.E.8.pag.549.Nicephor.7.46. pag.347.

14. Imperiô inter Filios tres divisô moritur, & magnificè tumulatur in atrio & veſtibulo Templi Apoſtolorum.

Philoſt.3.2.p.24.Eutr.p.661.

2. *Triga Fratrum Auguſtorum.*

I. CONSTANTINUS II.

337 1. Cum Fratribus duobus, *Conſtante & Conſtantio*, ſocios gerit imperii faſces, & dividit imperium, eo obtinente Galliam, Hiſpaniam & Britanniam; *Conſtante* Italiam, Africam, Illyricum, Græciam; *Conſtantio* Thraciam, Aſiam, Ægyptum & Orientem.

Eunap.

Eunap.p.40.Zosim.2.p.691.

2. Natu major non contentus sorte Imperii, bellum Constanti infert, & in acie multis prostratus ictibus in Asiam profluentem propè Aquilejam projicitur, imperii trienniô nondum finitô.

Eutr. p. 661. Socr. 2. 3. f. 42. Cassiod. p. 695. Zosim. 2. p. 692.

2. *CONSTANS.*

1. Francos Galliam populantes, gravi prælio vincit, pacemque petentibus concedit.

Ammian. l. 3.

2. Pius Princeps defensorque Orthodoxorum contra Fratrem, cui mittit literas de restituendo Paulo & Athanasio.

Athanas. Apot. ad Const. pag. 525. 528. Epist. ad Solit. pag. 525. 640. Philost. 3. 12. pag. 45. Socr. 2. 18.

3. Seditione à Magnentio concitatâ perit gladio Gaisonis, obitumque defleverunt amare Orthodoxi.

Philost. 3. 22. pag. 55. & 26. p. 59. Athanas. Apol. ad Constantium. Zosimus 2. p. 692.

3. *CONSTANTIUS.*

1. *Magnentius* interfectô per Gaisonem Constante imperium arripit, quem

Constantius superat memorabili ad Mursam prælio, iterumque in Galliâ victum ad necem adigit. Imperii summa *Veteranioni* concessa malè cedit, cui imperium abrogatur. Gallus in subsidium regni lectus fidelior fuit, ast ob calumniatorum delationes, dignitate pariter ac vitâ privatur.

Eutr. pag. 661. *Zosim.* 2. *pag.* 694. 695. 696. 667. 698. 699. 700. 701. *Philost.* 3. 28. *p.* 50. & 4. 1. *p.* 62.

2. Arrianæ hæresi addictus Athanasium & Orthodoxos ejicit, & Concilium Sirmii congregat pro Arrianis.

Athan. Apol. pro fugâ p. 560. 1. & *Epist. ad Solit. p.* 641. *Hilarii liber peculiaris. Sozom.* 3. 2. & 5. *p.* 585. *Philost.* 4. 3. *p.* 65.

3. Sapori Regi Persarum in Mesopotamiâ resistit, & magnâ clade acceptâ paciscitur.

Ammian. l. 20. *p.* 197. *Eutr. p.* 660.

4. Constantium Patruum & Dalmatium patruelem neci dat.

Philost. 2. 4. *p.* 10. *c.* 17. *p.* 22. *Zosims.* 2. *p.* 692. *Oros.* 7. 29. *p.* 640.

5. Bellum contra Julianum parans Tarsi ægrotat, moriens de mutatâ religione & Athanasii exilio dolet, & cum ejus morte Aria-

Ariana tempeſtas, quantumvis potens, ceſſat, aliquantiſper ſerenitate Eccleſiæ data.

Hier. Epiſt. 3. ad Heliod. col. 31. & adv. Lucifer. Philoſt. 6. 5. pag. 85. Ammian. l. 21. p. 215. Eutr. p. 662.

3. *JULIANUS.*

1. Mortuis ſine prole Conſtantini liberis Imperator ab exercitu, concordi conſenſu, Pariſiis ſalutatur, cum in Galliâ rem ſtrenuè geſſiſſet. 361

Ammian. l. 15. p. 57. & l. 20. p. 193. Libanius ad Iulian. p. 180. Zoſim. l. 3. p. 702. 703.

2. Metu Conſtantii adoleſcentiam modeſtè tranſigit, & auditâ morte Conſtantii Conſtantinopolin veniens aſtutè ſibi favorem hominum conciliat. Epiſcopos Catholicos revocando & Remp. ordinando. Mutatus in alium ſubitò hominem vitam agit ſceleſtam, Magorum & meretricum contubernia ſectans.

Ammian. lib. 16. pag. 73. 74 75. lib. 22. pag. 249. Philoſtorg. 6. 7. pag. 85. Theodoretus. lib. 3. c. 4.

3. Studiis delectatus ſcripta varia colligit, legit, eloquentiæ incumbit.

Ammian. l. 16. p. 74. Mamertin. in Paneg. Eutr. p. 662.

4. Religionem Christianam ejurans *Apostatæ* cognomen accipit, hostisque Ecclesiæ Christianis persecutionem movet, eorumque Scholas occludit.

August. 18. de C. D. 52. col. 1125. Sozom. 5. 2. p. 62. 4. Philostorg. 7. 1. pag. 86. c. 4. pag. 89. 90. Socrates 3. 1. pag. 81. 82. Ammian. lib. 22. pag. 252.

5. Restaurationem *Hierosolymitani Templi* Judæis in odium Christianorum indulget, Pariter concedit instaurari *Templum Delphicum*. Utrumque terriculamentis divinitus immissis impeditum, terræ motibus & fulminibus disjectum.

Ammianus lib. 23. init. Socrates 3. 17. pag. 96. Sozomenus 5. 22. pag. 649. Niceph. 10. 32. pag. 598. 599. Philostorg. 7. 9. pag. 95. 96. c. 14. pag. 101.

6. Pace cum *Francis* factâ *Agrippinam Coloniam* recipit; & post insignem *contra Allemannos* apud Argentoratum victoriam Moguntiacum petit, ponteque compacto Rhenum transit, *Trajani castrum* aliquando eversum renovat.

Ammianus lib. 16. pag. 27. lib. 21. pag. 219. Eunap. pag. 76.

7. Contra

7. Contra Persas pugnans de improviso sagittâ ictus, inter blasphema contra Christum verba spiritum emittit, sanguine prius versus cœlum sparso. Inde secutum Romani Imperii decrementum.

Zosimus 3. *pag.* 728. *Philost.* 7. 15. *pag.* 104. *Ammian. lib.* 24 *pag.* 348. *Hieron. Epist. ad Heliod. col.* 31. *& in Vitâ Hilarionis. col.* 334. *& in Habac. cap.* 3. *col.* 457. *Eutr. p.* 662.

4. IOVIANUS.

1. Bonus Princeps, excelso animo & staturâ, militum amore suffragioque communi ad imperium rapitur, brevis regni Imperator.

Ammian. lib. 25. *p.* 357. *Socrat.* 3. 19. *f.* 97. *Philost.* 8. 1. *p.* 106.

2. Salutaris Ecclesiæ Princeps *Christianismum* promovet, templaque idolorum iterum claudit. Athanasium ab exilio Alexandriam revocat, & in pristinam reponit dignitatem.

Sozom. 3. 20. *p.* 101. *Philostorg.* 8. 5. *p.* 111. *Eutrop. l.* 10. *fin, Zosim. l.* 3. *pag.* 730. 731. 732. *Ammian,* 25. *p.* 371.

3. Cum *Sapore Persarum Rege* pacem iniquâ conditione inire cogitur, traditâ Nisibe & parte superioris Mesopotamiæ.

Zosimus. 3. p. 730. 731. 732. Eutr. l. 10. fin. p. 662. Iornandes. l. 1. p. 711. Rufus in Breviar. pag. 641. Ammian. l. 25. p. 361.

4. Unica ejus Constitutio extat in l. 5. Cod. de Episc. & Cler.

5. Constantinopolin petens Dadastanæ in conclavi, à recenti tectorio insalubri, mortuus reperitur, vel, ut alii scribunt, suorum insidiis.

Ammian. l. 25. fin. p. 371. Oros. 7. 31. p. 646. Socr. 3 22. f. 102. Sozom. 6. 6. pag. 646. Hieron. Epist. ad Heliod. col. 31. Philostorg. 8. 8. pag. 112. Eutr. lib. ult. fin. pag. 662. Zosim. 3. pag. 733.

5. *VALENTINIANUS Major.*

364 1. Pannonius ex tribu Scutariorum Imperator à militibus salutatur Niceæ, ritúque militari scuto imponitur.

Philostorg. 8. 8. p. 113. Zosim. l. 3. fin. p. 734.

2. Imperium cum Valente dividit, atque Oriente illi commisso, ipse in Occidentem discedit, bono quidem animo, sed tristi eventu,

Ammian. l. 26. c. 15. p. 374. 380.

3. Sub Juliano militans ob fidei Christianæ professionem militiæ honore privatur, & in exilium mittitur.

Sozom.

Sozom. 6. 6. *pag.* 646. *Theodor.* 3.16. *p.* 259. *Philost.* 7. 7. *p.* 93. *August.* 18. *de. C. D.* 52. *col.* 1125. *Socrat.* 4.1. *f.* 103.

4. Britannos ſe efferentes compeſcit. Saxones repellit. Francos retundit, contra Alemannos ſe munit ad Nicrum.

Latinus Pacatus in ſuâ ad ipſum Panegyri. Ammian. lib. 27. *p.* 417. 421. 424. *lib.* 28. *p.* 441. 442. 452. 453.

5. Hæmorrhagiâ obit, cum moveret in Sarmatas.

Ambroſius in Oratione funebri P. Diaconus in Valent. pag. 521. *Ammian. lib.* 30. *pag.* 514.

6. VALENS.

1. Initio regni *Procopium* Juliani cognatum, Conſtantinopoli rebellantem ſupprimit. Sublato intra octavum tyrannidis menſem Procopio rebellionem renovat *Marcellus Protector*, ſed ab Equitio, Duce exercitus, captus miſerè vitam inter cruciatus finit.

Philost. 9. 5. *p.* 122. *Zoſim.* 4. *p.* 736. 737. 738. *Ammianus l.* 26. *p.* 382. 383. 396.

2. Arrianâ hæreſi infectum Eccleſia orthodoxa ſentit perſecutorem.

August. 18. *de. C. D.* 52. *col.* 1126.

3. Præliô cum Gothis infeliciter commissô vulneratur, & ab iisdem victus in hortensi quodam tuguriolo crematur, cùm imperasset annos XIV. menses quatuor, dies novem, & vixisset annos fere quinquaginta.

Themist. Orat. ad Valent. p. 64. *Philost.* 9. 17. *p.* 131. *Zosimus.* 4. 747. 748. 749. 750. 751. 757. *Socrat.* 4. *c.* 27. 28. 31. *fol.* 123. 126. *Ammianus. lib.* 31. *pag.* 557. 558. *Orosius.* 7. 33. *pag.* 651. 652.

7. GRATIANUS.

375 1. Reipsa Gratianus primitias imperii Deo offerens, exules Episcopos revocat, & Ecclesiam pristino nitori restituit, expulsis Arrianis.

Socrates. 5. 2. *f.* 127.

2. Equestri militiâ clarus, moribus verecundus & castus, sedulus in regno, liberalis & comis, doctus, Poëta juxta ac Rhetor excellens.

3. Gothos sive Scythas, qui ab Hunnis expulsi fuerant, gentem tunc novam & Romanis gravem, profligat.

Hier. Epist. 30. *ad Fabiol. col.* 257. *Philost.* 9. 19. *pag.* 133.

4. Alemannis gravi clade ad Argentoratum

ratum subactis *Alemannicus & Germanicus* appellatur.

Iornandes 1.*p*.712.*Oros*.7.33.*p*.65.

5. Theodosium ex Hispaniâ evocatum, Collegam assumit, & Orientis Imperatorem constituit.

Iornandes 1.*p*.712.

6. Ausonium Poëtam, Præceptorem, creat Consulem.

7. Insidiis *Maximi* apud Lugdunum Galliarum perit, qui imperiô sibi arreptô Italiam invadit & *Aquilejam* occupat.

Hier. Epist.3. *ad Heliod.col*.31. *Socr*.5.11.*f*.132.*Sozom*.7.13.*p*.678.

8. Fl. *Magnus Maximus* arreptô in Britanniâ imperiô Fl. *Victorem* Filium declarat Cæsarem. Eo Italiam invadente fugit ad Theodosium cum matre Justinâ & Sorore Gallâ Valentinianus. Idem *cum Theodosio* Pannoniâ confligit, & *ad Aquilejam* captus Tyrannus obtruncatur.

Philost.10.8.*p*.139.*Zosimus*.4.*p*.766.767.769.770.

8. *VALENTINIANUS II. Iunior*.

1. Quadrimus puer sexto post parentis Valentiniani obitum die imperii sceptra accipit, cui se opponit *Maximus*, qui *Magni*

cognomen è Constantini Magni prosapia accipit.

Socrat.4.26.f.123. Zosimus 5.p.745.

2. Instinctu Justinæ matris Ambrosium & Orthodoxos affligit, dissuadente Cancellario regni Benevolo.

3. In Galliâ ad Viennam fraude Arbogastis Franci, Aulæ Comitis, noctu strangulatur in cubiculo, & Eugenius invadit regnum, postquam biduo ante excessum accersivisset Ambrosium ad accipiendum Baptismum.

Ambros. Orat. fun. p. 3. 6. 9. 11. 12. T. 3. Hier. Epist. ad Heliod. p. 31. Zosim. 4. p. 774. 775 Socrat. 5. 24.

9. *THEODOSIUS I.*

379 1. Gratiani & Valentiniani Collega per XIV. annos, Imperator excellens literis, pietate, justitiâ, fortitudine, disciplinæ militaris observatione.

August. 5. de C. D. 26. pag. 330. 331. Ambros. Orat. funebri.

2. Invaletudine ejus compertâ, *Gothi* Thraciam, Epirum, Macedoniam & Pannoniam invadunt, , quos Gratianus reprimit. Athanaricum, Gothorum Regem, honorificè excipit, vitaque mox functum regio honore curat sepeliri.

Clau-

Claudianus Consulatu Honorii. Zosim. l. 4. pag. 759.

3. Hæreticorum osor acerrimus, *Arrianos* ex urbibus proscribit. *Idola* evertit, & templa repurgata Orthodoxis reddit.

Socr. 5. 16. 17. f. 134. Prosper. 3. de Prædict. 38. pag. 170. Sozom. 7. 15. p. 679.

4. Post devictum Maximum *Romam* venit, ejusque Urbis malas consuetudines abrogat.

Socrat. 5. 18. pag. 134. Claudian. 2. de laud. Stil. v. 141.

5. Impotens iræ necem Præfecti militum Boterichæ graviter ulciscitur, Thessalonicensium 7000. sine discrimine crudeliter necatis, ob hoc templo prohibitus ab Ambrosio Episcopo.

August. 5. de C. D. 26. p. 331. Sozom. 7. 24. p. 686. Theod. 5. 17. p. 299.

6. Valentinianô interfectô, Turbatores exercitus aut imperii *Arbogasten & Eugenium* cœlo pro se militante vincit, hoc capto & occiso, illo se ipsum perimente.

Sozom. 7. 22. p. 685. Zosim. 4. p. 778. Oros. 6. 35. p. 659. Socr. 5. 24. p. 144. August. 5. de C. D. p. 330. Claudian. in Olyb. v. 103.

7. Con-

7 Conjugio *Placillæ & Gallæ*, piarum fæminarum, felix Arcadium & Honorium, adhuc pueros, Cæſares declarat, & Arſenio Præceptori cum ſeveritate educandos committit.

Sozom. 7.6. *p.* 673. *Theod.* 5.18. *fol.* 301. *Zoſim.* 4. *p.* 768. 769.

8 Rebus magnâ felicitate & ſucceſſu confectis, *Rufinum* in Oriente, *Gildonem* in Africâ, *Stiliconem* in Occidente rebus ordinandis conſtituit, quorum fortuna & felicitas quantum crevit, tantum mutata fuit.

Claudian. Laus Serenæ v. 140. 149. *& in Rufinum.*

9. Piè in Chriſto Mediolani, præſente Ambroſio, diem ſuum obit, Oriente *Arcadio*, Occidente *Honorio* relicto, illi Ruffino huic Stilicone Tutore conſtituto. Conſtantinopolin delatum funus honorificè tumulatur, & diebus quadraginta elapſis ab Ambroſio panegyrica oratio in defuncti laudes, præſente Honorio, habetur.

Ambroſ. Orat funebri. Zoſim. 4. *fin. p.* 779. *Sozom.* 7. 28. *pag.* 690. *Diaconus* 13. *init. p.* 666.

10. Rebus humanis vix exemtô piô Imperatore Ruffinus imperium invadit, quem

quem Stilico tollit, Eutropius Occidentem pessundat, Gildo Africam spoliat.

10. *Fl. ARCADIUS.*

1. Ut Honorius Tutorum perfidiâ fuit infelix, ita & Frater, qui *Rufinum & Eutropium* imperio insidiantes opprimit. 395

Zosim. lib. 5. p. 780. 784. 785. 786. *Socr.* 6. 1. *pag.* 146. *Sozom.* 9. 7. *pag.* 696. *Claud. libris in Ruffinum. Philostorg.* 11. 3. *pag.* 147. *c.* 6. *pag.* 152.

2. Horribilibus terroreque plenis motibus, incursionibus, deprædationibus Hunnorum aliorumque populorum solicitatur vexaturque foris & intus.

Zosim. l. 5. *p.* 796. 797. 798. 802. *Philost.* 11. 8. *p.* 154. 155. 156.

3. Seductus ab Eudoxiâ Jo. Chrysostomum, Gainę, homini Gotho & Ariano primum obstridentem, deinde Reginæ Eudoxiæ, in exilium pellit, restituit, iterum pellit.

Socr. 6. 16. *f.* 160.

4. Theodosium Filium Orientis imperii hæredem designat. Tutore relicto Isdigerda Persarum Rege, quâ occasione religio Chistiana in Persiam propagatur.

5. Decessit anno uno ante mortem Chrysostomi, relicto hærede Imperii Filio unico.

unico Theodosio, octo annorum puero; cùm vixisset annos XXXI.

Socrat.6.21.*f*.162.

II. HONORIUS.

1. Imperii fasces sibi à Patre traditos unà cum Fratre Arcadio gerit.

Zosim.4.*p*.779.

2. Conjugio infelix nullam post se Sobolem relinquit, extinctis duabus ante nuptias Sponsis, Stiliconis filiabus.

3. Alaricus, Gothorum Dux, Dalmatiâ, Pannoniâ & Græciâ variis deprædationibus vastatâ infesto exercitu petit *Italiam*. Primùm vi, postmodum fraude & proditione *Romam* capit, captam igne & gladiô devastat, & ATTALUM, Urbis Romæ Præfectum, creat Anti-Cæsarem, quo honore diu non fruitur.

Zosim.l.5.*p*.812.813.*&* *l*.6.*p*.827.828. *Oros*.7.*c*.39.40.42. *Socr*.7.10.*f*.168.*Sozom*.9.*c*.6.7.8.9.*p*.712.713.*Philost*.12.*c*.3.*p*.161.162.163.*c*.5.*p*.164. *August*.1.*de C.D*.7.*p*.41.*Diaconus*.*l*.13.*p*.667.

5. *Stiliconem* *&* *Gildonem* imperio insidiantes summâque potestate abutentes tollit. *Eucherium*, Stiliconis filium, affectati regni reum trucidari jubet.

Zosimus

Zosimus 5.*pag*.780.808.809.810.811.813. *Oros*.3.38.*p*.672.*Sozom*.9.4.*p*.711. *Diaconus l*.13.*p*.666.667.

6. Gladiatorias pugnas & munera abrogat. Seculares ludos infeliciter resuscitat.

Prudentius libro 2.*adv. Symmachum*.

7. Idolorum templa everti jubet, & contra hæreticos edicta promulgat.

August. 18. *de C. D.* 54. *col*. 1133. *Prosper*. 3. *de prædict*. 38.*p*.170.

8. Vandalos & Alanos Hispaniam turbantes *Castino Duce* aggreditur. Constantio Duce *Constantinum*, Tyrannum Arelaticum, *Attalum* Anti. Cæsarem, *Iovinum* aliosque rebelles superat.

Diaconus lib. 14. *pag*. 667. 668. *Iornandes pag*.713.

9. Contra eum *Heraclianus* Præfectus, victoriâ & dignitate insolens conjurat, in Africâ primum tyrannidem invadit, & ingenti classe Italiam accedit.

Diaconus l.14.*p*.667.

10. Hydropicus Romæ moritur, fulgente ante ejus mortem per multos dies crinitâ stellâ.

Philost.12.11.*p*.172.

12. *THEO-*

12. THEODOSIUS.

1. In vero religionis virtutumque Zelò
408 optimè educatur per sororem *Pulcheriam*; supra ætatem sapientiâ, pietate, ingenio, & omnibus virtutibus pollentem Virginem.

Sozom. 9. 1. *p.* 709. *Philost.* 12. 7. *p.* 166.

2. Cæsar ad exemplum mitis, pius atque benignus, doctus, exulum liberalis hospes.

3. Synodum *Ephesiam* convocat contra Nestorium, præsidente Cyrillo, Episcopo Alexandrino.

4. Bello, petit *Gensericum* Vandalorum Regem, Italiæ direptorem, cum quo pacem facit.

Diac. l. 13. *p.* 667.

5. *Attilæ*, Regi Hunnorum, bellum Orienti inferenti, occurrit per Duces, & per Legatum Priscum pacem init.

6. Author Codicis Theodosiani, quo continentur Constitutiones Christianorum Principum, initio facto à Constantino Magno, fine verò in hoc Theodosio juniore. Eum Codicem è latebris & situ eruit Ferdinandi I. jussu Jo. Sichardus.

I. Sichardi Præfat. ad. Ferd. ann. 1528.

7. Bibliothecam Byzantinam conqui-

sitis undique atque coemtis Codicibus locupletat.

Socrates 7. 22. *Niceph.* 14. 13.

13. *VALENTINIANUS III.*

1. Constantii & Placidiæ, Honorii Sororis, Filius à Theodosio, Arcadii Filio, Byzantii educatur, postquam in cunis adhuc vagiens unà cum matre ab Honorio ejectus esset. 425

Philost. 12. 11. *pag.* 172.

2. Valido exercitu constituitur Imperator, victo captoque *Iohanne*, qui mortuo Honorio cum purpurâ arripuerat Occidentis Imperium.

Socr. 7. *c.* 23. 24. *p.* 177. *Philost.* 12. 11. *p.* 172. 173. 174. *Iornand. p.* 713.

3. *Aetium* qui contra Attilam aliosque imperii hostes feliciter signa gesserat, falsò per *Maximum* delatum sua manu interficit.

Cassiod. p. 696. *Diac. l.* 15. *p.* 670.

4. Sublato Aetio ATTILA, qui vivo Aetio se movere vix audebat, cum quingentorum millium exercitu in Italiam descendit, Aquilejam occupat, Romam obsidet, cujus ferocitas occursu Leonis Papæ mitigata fertur.

Diac. l. 15. *p.* 670.

5. Post Duces optimos *Aetium & Bonifacium* Comitem & Praefectum Africae, sublatos mollem eo & effaeminatam vitam agente hostes imperii res suas egregiè expediunt, orbemque Romanum in calamitatem ingentem conjiciunt.

Diac. l. 16. pag. 671.

6. Impulsu Fl. Anitii Maximi in campo Martio occiditur Valentinianus minimè valens & martialis, nullaque posthac justa Imperii fuit forma usque ad Carolum Magnum.

Diac. 16. p. 671.

Terminus OCCIDENTALIS IMPERII instans.

1. Occidentale Imperium occiso Valentiniano relinquitur diripiendum hostibus variis; Italia Gothis, Gallia Francis, Britannia Scotis, Africa & ipsa urbs Roma Vandalis, magna pars Europae Hunnis, potissimum Genferico & Attila tyrannidem exercentibus. Conspirant in perniciem imperii Gothi, Alani, Vandali, Heruli, Suevi, Burgundiones, Hunni, Angli, Franci, Alii terram, mare alii transmittentes sedes quaerere novas instant.

Oros. 7.37. p. 667. c. 38. p. 672. c. 40. p. 678.

2. Ab hoc tempore fuit Occidens sine

certo

certo Imperatore usque ad Carolum Magnum, & Italia orbata Ducibus magnanimis gentium peregrinarum direptionibus prorsus patebat, tristissimo dilacerationis ac devastationis exemplo.

CLASSIS II.

OCCIDENTIS Principum, *ignobilium atque inertium.*

1. *Fl.* MAXIMUS.

1. Valentiniano ob vitiatam uxorem interfecto imperium arripit copulatâ sibi per vim Eudoxiâ Valentiniani uxore, quæ ad iram à marito commota Gensericum ex Africâ evocat Romam. 455

2. Eo cum Theodosio de imperio certante *Franci* invadunt Galliam.

3. Novo hospite & hoste Genserico ad mœnia urbis Romæ adveniente aufugit, & in fuga lapidatus membratim discerpitur.

2. AVITUS.

1. Post Maximum interfectum *Avitus Arvernus*, Militum Magister, invitatus à Theodorico, Rege Gothorum, suscipit insignia imperii nomine Imperatoris, cujus nomen neque is neque ejus Successores tueri valuerunt, umbratiles revera Imperatores.

3. *Julius* MAIORIANUS.

457 1. Degradato Avito succedit *Majoranus*, qui expeditionem in Africam suscipit, & progressus in Hispanias Gensericum ad pacem petendam adigit. Optimus ille Imp. occiditur fraude *Severi*, qui succedens Gensericum reprimit.

2. Severo per venenum sublato salutatur Imperator. 4. *Anthemius*, quem necat Ricimer, Militiæ Magister, 5. *Olybrio* surrogato.

3. Anicio Olybrio succedit 6. *Glycericus* quem bello petit Vindemius, Ostrogothorum Dux. Gylcerium pellit 7. *Iulius Nepos*, quem deturbat militum præfectus 8. *Orestes*, & Filium 9. *Momyllum* regno admovet.

4. Momilus ille dictus fuit AUGUSTULUS ominoso cognomento, quia fatali quodam casu regnum Occidentis sub eo deficit, barbaris & peregrinis Italiam tenentibus usque ad Carolum M. Augustus Imperio splendorem dedit, variâque sub rerum fortunâ sceptrum per manus diversorum Principum delatum ad Augustulum in Occidente, sub quo Occidentale Imperium occidit ac defecit, barbaris & peregrinis Italiam invadentibus.

5. Rem-

5. Rempublicam itaque Romanam à *Principatu Augusti* usque ad *Principatum Augustuli* per quingentos plus minus annos Cæsares domi forisque administrarunt, magnâ ex parte flagitiosi & scelerati, & quorum plerique regnum violentâ morte terminârunt.

CLASSIS III.

Convulsio Imperii per Gothos, Vandalos, Longobardos.

1. Post obitum Theodosii vesper & ortus in Romanum insurgit imperium, hinc tumultuantibus *Gothis*, illinc *Longobardis* isthinc *Vandalis & Hunnis* omnia terrore miscentibus. Vandalicum in Africâ excipit Gothicum in Italiâ bellum.

2. Infidâ regni societate *Arcadius & Honorius* terrarum orbem inter se partiti perfidâ statim Præfectorum insolentiâ premuntur. Dux *Rufinus* in Oriente, *Gildo* in Africâ, *Stilico* Occidente consilia contra regnum clandestina ineunt, sed nullus occultiora & pejora quàm *Stilico*, quia aliud agens, aliud simulans, ut filio Eucherio imperium conciliaret, Rufino prius cæso suadet Arcadio, ut Gothos,

quos Theodosius regno stipendiarios fecerat, exautoraret. Dictum factum Gothi qui 25. annos summâ fide stipendia Romana meruerant, injuriâ hâc lacessiti sibi Regem Alaricum creant, & ad bellum Imperatori f ciendum solicitant. Factum bellum, nusquam se movente Stilicone, & porta Gothis Romæ aperta anno Honorii octavo.

3. Primus è barbaris ALARICUS per mediam festinans Italiam arma admovet gentium Reginæ Romæ, expugnat, diripit, relinquit.

4. Primus Barbarorum *Odoacer*, Herulorum & Rugiorum Rex, Italiam ingressus *Regis Italici* sibi nomen sumit, capto ad Ticinum *Oreste* ejusque Filio *Augustulo*, quem spoliat imperio, sibi constituit, & Occidentem penitus ab imperio Romano avellit, Româ urbe iterum direptâ.

5. Odoacro eripit regnum *Theodoricus Veronensis*, Ostrogothorum Rex, animum sibi addens ex dissipatis Imperatorum Rom. viribus & jurgiis intestinis, post quem Gothici Reges *Athalaricus*, *Theodotus*, *Vitiges*, *Theudibaldus*, *Ataricus*, *Totilas*, *Tejas* in Latio sibi Rempublicam constituere parant, qui & bello diuturno & tot

cladi-

cladibus confecti victori tandem populo Rom. imperium reddere coguntur, & cum eodem in unum mixti populum paulatim illud invexerunt idioma, quo hodie Itali utuntur ſemi barbaro, cùm in Italiâ ſubſtitiſſent annos 77.

6. Totilas Romam ingreſſus muros ſubvertit, urbem diripit, incendit, deſolatur.

7. Devictis Gothis Italiam quidem liberat Narſes, Imperatoris ſui Juſtiniani nomine imperium Italiæ tenens, ſed ut *Longobardis* viam ſternat, quorum Rex *Alboinus* ſub Juſtino II. occupato Mediolano Regis ſumit titulum. Hunc ſecuti *Clepho*, *Antharis*, *Agilulfus*, *Adoaldus*, *Arioaldus*, *Rotharis*, *Rodoaldus*, *Aribertus*, *Perthāritus*, *Grimoaldus*, *Garibaldus*, *Cunibertus*, *Luitbertus*, *Ragumbertus*, *Aribertus II.* *Aſprandus*, *Luitprandus*, *Hildeprandus*, *Rachis*, *Ariſtulphus*, & ultimus *Deſiderius*, cujus Dominatum unà cum regno Longobardico exſcindit, & Italiam antiquæ libertati reſtituit 774. Carolus Magnus, cujus Pater Pipinus, Francorum Rex, initium fecerat. Pentapolis tunc & Æmilia Pontifici à Pipino data, à Carolo M. confirmata, quod vulgò *Patrimonium Petri* vocant.

 8. Lon-

8. Longobardis in Italia grassantibus Cæsares per *Exarchum* (sic vocabant Vicarium sive Præfectum) eam Italiæ partem administrant, quæ à Longobardis nondum possidebatur. Sedes Exarchatus *Ravenna* erat, quâ à Longobardorum Rege Aistulpho captâ an. 751. Exarchatus simul expirat. Exarchi autem numerantur quindecim à Longino usque ad ultimum Exarchum.

9. Imperii Romani distractio & dilaceratio ut fiat conspectior, notari merentur irruptiones per *Hunnos*, *Vandalos*, *Francos*, *Anglo-Saxones* factæ, quibus augescentibus vires imperii maximè minuebantur. Eminentior est præ reliquis eruptio *Hunnorum* sub *Attila*, qui 500000. Hunnis orbem terrarum populatur, Rom. imperium penitus ferè dissipat, fœdè vastans Italiam, Germaniam, Galliam, Pannoniam, Thraciam. Natum se is dicebat ad concussionem gentium, & *flagellum* se Dei vocabat. *Veneti* tum mediis se in fluctibus occultant, & contra furores hostis œcumenici in Insulis maris Adriatici ad locum etiamnum celebrem, qui *Rivvaltus* nominatur, urbem extruunt, cujus principia admodum parva suis progressionibus omnis nunc orbis provocant urbes. Terror

ror tandem gentium, qui gladio Martis reperto dominium sibi orbis fuerat pollicitus, non in gremio Martis, sed Veneris inter amplexus operosam exhalat animam: Eo autem defuncto Hunni *Hungariam* obtinent.

10. Vix se recollegerat *Roma* (cujus mœnia pro monumento victoriæ dirui jusserat Attila aliquibus in locis) ecce à *Genserico*, Vandalorum Rege, iterum capta luget, omnibus imperialibus ornamentis in Africam transportatis. Post hunc *Odoacer*, cum Herulis Italiam intrat, Romam occupat, Augustulum pellit, in mediâ Italiâ annis quindecim regnat.

11. Nil tristius hac rerum facie. Turbata omnia, Ecclesia, politia, regnum, domus. Uno represso Tyranno surgit alter τυραννικώτερος, Attila abeunte adest novus Tyrannus Gensericus. Tentant armis imperium nunc *Ostrogothi*, nunc *Vestgothi*. Nunc *Burgundiones*, nunc *Franci* è Germannis progressi, nunc *Anglo-Saxones* incursitant, sensim Romanorum rebus collabentibus & novis hincinde Principatibus emergentibus.

12. Româ varie pressâ à Longobardis

Romani tunc Pontifices ad Francorum auxilia confugiunt, qui Caroli Magni Regis ductu Italiam ingressi, pulsis Longobardis, eorumque Desiderio Rege capto, totâ ferè Italiâ potiti sunt.

CLASSIS IV.

Imperatorum Orientis *usque ad Carolum Magnum.*

1. MARTIANUS.

450 1. Ortu obscurus, Marte non nihil clarus, sed animo pacificus, illud sæpe usurpans: *Dum in pace esse possumus, arma non induamus.*

2. Pacem facit cum Persis & Vandalis.

3. Synodum Chalcedonensem convocat contra Eutychetem, cui 630. Episcopi intersunt, diciturque Concilium Oecumenicum IV.

4. Constantinopoli moritur, ejusque in locum Asparis Patritii factione militumque Orientalium suffragiis Imperator creatur Leo Thrax, militum Tribunus.

2. LEO *Magnus.*

457 1. Primus, qui ab Anatolio, Patriarcha Constantinopolitano, coronatur.

2. Diversas Constantinopoli Basilicas erigit.

3. Mediocriter doctus doctos in precio habet, & optat stipendia militum in literarum Magistros conferri.

4. Bel-

4. Bella gerit cum *Genserico*, Vandalorum Rege, morsque Cæsaris interrumpit bellum.

3. *ZENO Isauricus*.

1. Deformis animo & corpore imperium sine laude tenet. 474

2. Basilisco Fratre seditionem movente exulare mavult quàm regnare.

3. Revocatus ab exilio Basiliscum relegat in Cappadociam, qui cum suis fame & frigore perit.

4. Theodoricum dictum Veronensem, patritiâ & Consulari dignitate exornat, cum exercitu in Italiam mittit ad deturbandum Odoacrum, quo victo Italiæ Rex Theodoricus factus ibi annos XXXIII. regnum gessit.

5. Vivus sepulchro includitur.

6. Finis Imp. Rom. in Occidente, Augustulo pulso per Odoacrum.

4. *ANASTASIUS*.

1. Initiò probus, postea Atheus, Eutychianus, ex Diacono factus Imperator. 491

2. A Thracibus pecuniâ pacem redimit.

3. Magistratus vendit; statuam sibi erigit.

4. Fulmine ictus interit.

5. *IUSTINUS Thrax*.

1. Genere obscurus, prius subulcus, deinde 518

deinde bubulcus, post faber lignarius, tandem Imperator.

2. Severum hæreticum Theopaschitam proscribit. Arrianos persequitur, pro quibus Theodoricus decertat.

3. Pelagianæ hæresi favet.

4. Justinianum ex sorore nepotem adoptat & imperii facit consortem, diademate manibus propriis imposito.

6. *IUSTINIANUS.*

527 1. Virtute Belisarii Ducis *Persarum Regem Cabadem*, inde *Gothorum ac Vandalorum Reges Vitigem & Gelimerum* debellat, & in Africâ delet regnum Vandalicum.

2. Belisarius classe in Italiam profecturus in itinere Siciliam *dejectis Gothis* occupat.

3. Romæ à Totila obsessæ subvenit, incolis vacuam recipit, resarcit, pristinæ majestati asserit, Narsetis Ducis ductu Totilam ejusq; successorem Tejam extinguit, & unà Gothicum nomen ac imperium; postquam per annos 18. cum iis bellum fuisset.

4. Leontium & Tiberium invasores jugulat.

5. Dalmatiam armis recipit. Napolim obsidio-

obſidione capit. Coſroem Perſarum Regem per Beliſarium debellat.

6. Magnificum Conſtantinopoli templum *S. Sophiæ* erigit, ampliſque reditibus decorat.

7. Pace cum Perſis renovatâ, & Africâ ferè totâ receptâ Conſtantinopoli eduntur *Inſtitutiones*, ac paulò pòſt *Digeſta* ſive *Pandecta Iuris civilis* Romani Imperii ex multis Veterum Juris autorum ſcriptis operâ Triboniani & aliorum interpolata. Inde anno elapſo *Codex Iuſtiniani* novus, abrogato priore, prodit, confectus ex tribus Codicibus, Gregoriano, Hermogeniano & Theodoſiano. Sequentibus autem annis *Conſtitutiones Novellæ* ſecutæ.

Vid. Labittus Indicibus Iuris p. 650. ſeqq.

8. Devictis Gothis Italiam, tanquam Orientalis Imperii provinciam, gubernat, *Narſete* ibi relicto, ſub quo Longobardi cum Rege Alboino vocantur magno cum Italiæ detrimento.

Diaconus lib. 1. cap. 16. & 18. lib. 2. capp. 6. & 7.

7. IUSTINUS II.

1. Quieſcentem à turbis Italiam & barbaris à Juſtiniano purgatam accipit, vir 565

Avun-

Avunculo dissimilis, Princeps vecors & avarus.

2. Jus Cæsareum de divortio ex consensu mutuo conjugum faciendo, quod Justinianus sustulerat, renovat.

3. Pelagianismo addictus in fidei Catholicæ contemtum multa patrat.

4. Ravennæ *Exarchatum* instituit primo Præfecto Longino Narsete, optimo Italiæ administratore, ignominiosè ad pensum in Gynecæo partiendum ex Italiâ avocato.

5. Longobardi sub Rege Alboino in Italiæ parte nobili *regnum* sibi peculiare instituunt, seque justos Italiæ Dominos venditant, Imperatoribus tum reliquias imperii per Exarchos, quorum erat sedes Ravenna, gubernantibus. Finis Exarchatus fuit sub Constantino Copronymo.

6. Ex cladis Persicæ nuntio phrenesi & morte corripitur.

8. TIBERIUS CONSTANTINUS.

578 1. Justini gener haud degener bellum contra Cosroem & Hormisdam Persas Duce Mauritio feliciter gerit.

2. Munificentiâ erga subditos & liberalitâ-

ralitate erga pauperes animos sibi omnium devincit.

9. *MAURITIUS*, *Cappadox.*

1. Heros inclytus imperium cum laude administrat, primus ex Græcorum genere ad Imperii fastigium evectus. 586

2. Inter eum & Gregor. I. Papam grave intercedit de sedis Constantinopolitanæ prærogativâ dissidium. Cum Johanne Patriarcha.

3. Ex Scriba Comes & Dux exercitûs, dein Imperator.

4. *Persas* per Ducem Philippicum debellat, & ad pacem petendam adigit. *Sclavos* reprimit. Ea bella describit octo libris Theophylactus Simocatta, quinque Persicum, tribus Slavicum. Longobardos ex Italiâ pulsurus cum exercitu suo cæditur, quâ victoriâ Longobardi urbes omnes suæ tyrannidi subjiciunt.

5. Ob captivos à Chagano Avarum Duce non redemtos venit in contemtum, & exitium sibi accelerat.

6. Ob avaritiam duodecim captivorum millia unico per capita numulo redimere recusat; inde à militibus desertus à Phoca

à Phoca cum totâ familiâ crudeliter occiditur. Imperator omnium infelicissimus, qui vidit interfici filios, filias, uxorem, seipsum, & in hac miseria audita non nisi vox: *Iustus es Domine & rectum judicium tuum.* Non alius Augustus calamitatem fortius tulit.

10. *PHOCAS.*

602 1. Avaritia & luxuria infamis imperium malè partum negligit à barbarorum incursione defendere, ejusque negligentiâ ficiunt diversæ Provinciæ.

2. Diribitor Papalis eminentiæ Romano Pontifici Bonifacio III. fores ad primatum aperit, *universalis Episcopi* nomen concedens.

3. Persarum Rex Cosdroes Mesopotamiam & Syriam occupat. Hierosolymam diripit cruce Christi ablatâ.

4. Narsetem Ducem, qui rebellarat, vivum cremari jussit.

5. Conspiratione in eum initâ per Heraclium Africæ Præfectum horribiliter membris truncatur Cæsaricida, stirpisque Mauritianæ excisor cum stirpe sua penitus perit.

II. TME-

II. THEMA.

A Scissione Monarchiæ Rom. sub Heraclio captæ per Mahumetem in Oriente & per Pontificem Rom in Occidente factâ, usque ad Carolum Magnum.

II. *HERACLIUS.*

1. Cosroam Persarum Regem victoriis superbum tribus gravissimis præliis superat, receptâ iterum *Syria & Hierosolymis* aureoque invectus curru Constantinopoli triumphat. 610

2. Ob incestuosas nuptias cum Martinâ fratris Filiâ infelix in se & liberis.

3. Ambidexter in religione Monothelitarum hæresin fovet, à qua resipiscens orthodoxæ fidei regulam suscipit, Pyrrhumque relegat tanti in se mali autorem.

4. Saraceni ob stipendia negata deficiunt, & MAHOMETE Duce cum Mahometismo principatum novum stabiliunt. Initium hinc *AEra Hegiræ* sive *Muhametana A.C.622.* an. Heraclii duodecimo.

5. Judæos ad Christianismum compellit.

6. Perdit Asiam, Syriam, Ægyptum, Hierosolymam, ac Saracenis tantas Provincias relinquit. Sisebuthus Gothus Ro-

manis Hiſpanias adimit. Sic decrevit Imperium.

7. Sex ſuæ ſtirpis ordine Auguſtos habet, deficitque in Tiberio progenies Heraclii ſive Heraclionidarum ſtirps, occiſo à Philippo Bardane.

12. *CONSTANTINUS IV.*

641 1. Poſt patrem regnat IV. menſes, veneno à novercâ Martinâ ſublatus, ut Heraclionem fratrem ad imperiale Solium promoveret, ſed eum populus in cædis Conſtantini vindictam mox exilio dedit.

2. HERACLION decennis cum matre Martinâ regnat. In exilium pellitur naſô truncatus, mater verò, per cujus fraudes promotus fuit, linguâ.

13. *CONSTANS II.*

642 1. Conſtantini IV. filius degener, crudelis, libidinoſus, avarus.

2. Theodoſium fratrem interimit.

3. Monothelitarum hæreſi adhæret Pauli Epiſcopi Conſtantinopolitani impulſu.

4. Cum *Saracenis & Longobardis* infeliciter belligeratur.

5. Romam ſpecie religionis veniens aufert multa Urbis ornamenta.

6. Syra-

6. Syracusis occiditur propter insolentiam & exactiones, in balneo ferventi aquâ perfusus, & postea strangulatus.

14. *CONSTANTINUS V.*
Pogonatus.

1. Audita Patris Constantis nece in Siciliam profectus pœnas de parricidis sumit. Inde sexennio exacto prolixâ barba, qui prius imberbis abierat, redit Constantinopolin, unde *Pogonatus* dicebatur. 668

2. Astrologiæ peritus & Medicinæ.

3. Saracenos Constantinopolin obsidentes profligat, & in triginta annos inducias concedit.

4. Fratres Tiberium & Flavium imperii consortium affectantes naribus mutilat.

15. *IUSTINIANUS II.*

1. Armeniam, Mediam, Albaniam, Hircaniam Duce Leontio recuperat. Cypro Saracenos pellit. 685

2. Sergio Pontifici Romano se opponit.

3. Rupto fœdere Arabas imprudenter concitat.

4. Ob sævitiam in cives exosus nasum

 amittit

amittit suasu Leontii, militum Præfecti; unde ῥινότμητος, *Rhinotmetus*; ab obtruncatis naribus dictus.

5. Pulsus regno ad Trebellium Bulgarorum Regem confugit, & post decennale exilium à Bulgaris regno restitutus se ulciscitur severè.

6. Intermissium exilio regnum infelicius recipit, cum regno vitâ privatus, & cum Tiberio filio unico trucidatus.

7. Æmulus imperii Leontius militum
694 seditione concitatâ se facit Cæsarem, cui triennio post Tiberius Absimarus, patriti-
697 us Byzantinus, apud Africam Cæsar ab exercitu electus opponitur, qui Leontium naso multatum in carcerem trudit.

16. *PHILIPPUS Bardanes.*

711 1. Ferreis vinculis ab Absimaro inclusus in exilium mittitur, & à Justiniano revocatus fit Imperator.

2. Imagines templo eliminat, & de abrogandis Imaginibus legem constituit.

Ex Rolevincio & Adone Viennensi Goldastus in libr. de Imper. Edictis de cultu Imaginum pag. 5. & 6.

3. Imperio oculis effossis privatur ipsâ vigiliâ Pentecostes per Anthemium, qui arrepto imperio se Anastasium vocat, contra

tra quem à militibus *Theodosius* Imperator salutatur. Uterque Monachus factus.

17. *LEO Isaurus.*

1. Imagines templis ejicit, unde *Iconomachus* dicitur. 716

Veterum Historicorum testimonia affert Goldastus lib. de Imper. Decret. pag. 16. 17. 18.

2. Saracenos ab obsidione Constantinopolis repellit; postea ab eâdem arcet Agallianum.

3. Constantinum filium bimulum hæredem coronæ facit

4. Excommunicatur à Gregorio III. Papa. Inde Ravennæ, Romæ, Capuæ, Præfectorum sequutæ cædes, & Papæ sedes & potentia auctior reddita.

18. *CONSTANTINUS VI. Copronymus.*

1. Paternæ religionis non minus quàm imperii hæres, crudelitate, luxuriâ & sacrilegio infamis. 741

2. Ob baptismatis aquam in Baptisterio stercore fædatam *Copronymus* dicitur, infans enim in mediâ baptismi ceremoniâ aquam sacram ventris solutione maculat.

3. Sacrarum imaginum certamen continuat, eaque causa cogit Concilium Constantinopolitanum.

Goldastus in Decret. Imper. de cultu Imaginum. pag 19. seqq.

4. Bulgaris bellum infert, eorumque Regem Teleticum regno exuit. Arthabasdum domesticum hostem, exoculat.

5 Longobardorum Rex Aistulphus expugnat Ravennam, finemque imponit Exarchatui Impp. Constantinopolitanorum, fugato ultimo Exarcho Eutychio.

6 Elephantiaco morbo correptus obit, ejusque cadaver postea effossum & ignominiæ causâ crematum.

19. *LEO IV.*

775 1. Infans adscifcitur in imperium, unde *Porphyrogenitus* dictus, paternorum vitiorum una cum regno hæres.

2. Paternæ Sententiæ de tollendis Imaginibus æmulator uxorem Irenem, Scythicæ gentis mulierem, ob imagines apud eam repertas repudiat.

3. Coronam auream gemmis onustam Ecclesiæ S. Sophiæ subtrahens & portans carbunculis in capite punitur & perit.

4. Unicam expeditionem, & quidem ignominiosam, in Syriam facit.

20. CONSTANTINUS VII.

1. Cum matre Irene regnans imperio plus obest quàm prodest. 780

2. Irene ambit filio filiam Caroli Magni, Irenem Carolus M.

3. Cardani Bulgarorum Regi pro vectigali stercora jumentorum mittit.

4. Irenem matrem ab administratione dejicit, & ab ea captus oculis orbatur eo ipso die, quo oculis privàrat Nicephorum Patruum aliosque Proceres.

CLASSIS V.

Divulsio Imperii tempore Caroli Magni, & Instauratio Imperii Rom. in Occidente.

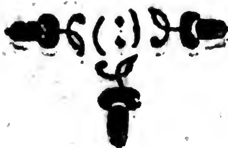
1. Sublato an. 797. Imperatore Constantino VII. Longobardis Italiam infestantibus Romanumque Imperium affectantibus, translatum ad *Carolum Magnum* imperii occidentalis ἀξίωμα, promovente rem Leone III. Pontifice Romano. 800

2. Leo III. Pontifex dum magnum illum Pipini, Francorum Regis Filium imperii occidentalis Imperatorem Romæ creat & consecrat, eo ipso Saracenis primò, mox etiam Turcis, portam ad Christianos per Orientem constitutos aperit, regnantibus interim vel potius grassantibus in O-

riente usque ad captam à Turcis Constantinopolin Imperatoribus nomine magis quàm re.

3. Carolus ejusque Successores quo magis thronum Leonis & succedentium Paparum extulerunt largitionibus & demissionibus, èo majora decrementa dederunt throno Imperii.

4. Græci amisso Imperio Occidentis summam rerum in Oriente usque ad tempora Friderici III. Imp. tenent, tandemq; fatali conversione rerum totum regnum Orientis & flos Nobilitatis concidit, Ecclesiis & Scholis prorsus eversis, Turcico autem Tyranno florentissimas regiones occupante, quas duro servitutis jugo adhuc premit, Christianis Principibus interim in se suosque sævientibus; Principum quippe Græciæ cum Imperatore suo dissensione tandem *Turcica potentia*, dum allicitur *per Iohannem Cantacuzenum & Iohannem Palæologum*, simul invehitur in proprium exitium.

IMP.

IMP. ORIENTIS.

THEMA I.

1. *NICEPHORUS Logotheta.*

1. Irene Imperatrice in Lesbum relegatâ invadit imperium, crudelitate & avaritiâ conſpicuus. 812

2. Pacem init cum Carolo Magno hâc conditione, ut ambo *Auguſti fratresque* dicantur, Orientis alter, alter Occidentis.

3. Acciſis imperii viribus fauſto poſt diſtractionem initio *Tributarius* Aaronis, Principis Saracenorum potentiſſimi, auri copiâ magnâ & annuo tributo pacem emit, pudendâ quidem, ſed tum neceſſariâ penſione. Hinc *Aurothetæ* dignior nomine eſſet; tria enim millia numiſmata in tributum proprii capitis pendebat, & tria Filii ejus, tricena millia regnum.

4. Pipino, Caroli M. Filio, ſuppetias fert contra *Venetos*, ex quo bello Victores Veneti regni ſui ſedem *Ducatu* ſtabiliunt.

5. Bulgaros inconſultius multò quàm rerum ſuarum & temporum illorum ferebat ratio laceſſens capitur & decollatur à Crumo Rege Bulgarico, ejusque *Crani-*

um pro poculo inter Barbaros usurpatur.

2. *MICHAEL Curopolates.*

1. Fœdus cum Carolo à Nicephoro per-
811 cussum renovat.

2. Bello infelix contra Bulgaros, proditùs à Copiarum Præfecto Leone.

3. Pertæsus imperii missis Leoni regni insignibus Monasterium ingreditur.

3. *LEO V. Armenius.*

813 1. Cum Ludovico Pio renovat amicitiam per fœdus.

2. Crumum adversus Constantinopolin exercitum ducentem repellit.

3. In templo cantans occiditur insidiis Michaelis Balbi, quem majestatis reum in custodia haberi jusserat.

4. *MICHAEL Balbus.*

820 1. Leone Conspiratorum technis occiso in carcere Imperator salutatur.

2. Linguâ tardus, rudis literarum, impius, crudelis.

3. Saraceni Hispanienses *Cretam* occupant; & aliquot post annis Saraceni Africani Siciliam sibi subjiciunt; posteaque magnam partem Italiæ, præsertim in Apulia & Calabriâ Euphemium in *Siciliam* ad Saracenos coercendos mittit, sed eam amittit

amittit cum ingenti Italiæ & Græciæ incommodo Saracenis eam per ducentos & amplius annos insidentibus.

4. Thomam rebellantem maritimis copiis vincit crudeliterque occidit.

5. Cretam Saracenis eripere tentat.

5. THEOPHILVS.

1. Justitiæ defensor, studiorum cultor, imaginum hostis. 829

2. Calvaster omnibus tonsuram præcipit.

3. Lupanaria vetat.

4. A Saracenis affligitur, & ob amissos Duces mœrore expirat.

6. MICHAEL III.

1. Cum matre Theodorâ regnat moderatè, eaque semota pessimè cum scurris, 842 mimis, lenonibus, scortis, è quorum sodalitio unum Gryllum, cynædum pessimum, per ludum facit Patriarcham Constantinopolitanum.

2. Bonarum literarum & scholarum Philosophicarum restauratorem *Bardam Cæsarem* è medio per sicarios tollit.

3. Saraceni Cretam eripiunt, & hinc inde Imperium vellicant.

4. Vitam turpiter transactam sequitur turpis exitus, à Basilio, Imperii Consorte,

ſorte, per dolum ſublatus, ut ſolus potiretur regno.

7. BASILIUS *Macedo.*

867 1. Patre agricola natus primùm ſervus Theophilizæ, deinde Patritius & Protoſtrator interfecto Barda, demumque adoptatus à Michaele Imperatore Imperii pars & ſocius fit.

2. In adminiſtratione rerum civilium pervigil, in audiendis ſubditis comis, in juſtitiâ acer, in egenos liberalis, in ædificandis & reficiendis templis aliiſque ædibus ſacris aſſiduus.

3. Synodo præviâ *Photium*; Epiſcopum Conſtantinopolitanum, ſede deturbat, ejuſque libros comburit.

4. *Saracenos*, qui ex Creta moventes magnam Peloponneſi partem occupaverant, paſſim profligat.

5. Inter multos pro Republicâ & Eccleſiâ exantlatos labores tandem ſucceſſore Filio declarato obit febri.

8. LEO VI. *Philoſophus.*

887 1. Princeps ſapiens & doctus, rei militaris peritus, *Tactica*, quæ etiamnum extant, optimè ſuæ genti tradidit. Præceptorem habuit Michaelem Pſellum, cujus ſcripta adhuc extant.

2. Le-

2. Legem Patris Basilii *de usuris non sumendis* per se bonam abrogare cogitur, quod nemo gratis pecuniam suam commodare cuipiam vellet.

3. Juris Cæsarei corpus Græcè novat ex Digestis, Codice, Institutis, Novellis, nec non ex πϱοχείϱῳ Νόμῳ à seipso & Constantino Fratre conscripto sub Βασιλικῶν nomine libris LX. complet.

4. Adversus Bulgaros Turcarum Ugrorumque auxiliis cum detrimento utitur.

9. *ALEXANDER.*

Leonis Frater, Princeps impius, tutorie nomine Imperium accipit, donec adolesceret Constantinus. 911

10. *CONSTANTINUS VIII.*

1. Porphyrogennetus dicitur; Virtutibus juxta & vitiis clarus. 912

2. In regno varias insidias evitat, nunc solus, nunc cum aliis regnans dubiâ fortunæ aleâ.

3. Literarum studia egregiè excolit, ipseque diversa scripta Reipublicæ necessaria componit, quorum quædam adhuc extant.

4. Italiâ intestinis bellis afflictâ Calabriam, Apuliam, partemque Campaniæ, Du-

Ducum tunc Longobardorum Beneventi & Capuæ commorantium, recuperat.

5. Septuagenario major Imperium deponit.

11. *ROMANUS Lecapenus.*

919 1. Malus Princeps & voluptuarius, vino & otio deditus.

2. A Filiis imperio privatur, & Monasterio includitur.

12. *NICEPHORUS Phocas.*

963 1. Filiis Romani duobus præteritis ab exercitu Imperator acclamatur, & Constantinopoli à Polyeucto Patriarcha coronatur.

2. Bello impiger res præclarè gerit in Cilicia adversus Saracenos, Cretamque 140. annis à Barbaris obtentam recuperat.

3. Immanium tributorum exactor venit in odium & contemtum subditorum, & à Johanne Zemisce Præfecto subornatâ per uxorem militiâ subdolè tollitur.

13. *IOANNES Zemisces.*

1. Barbarorum terror Russos, Scythas

969 & Turcas vincit.

2. De Persis triumphat, imagine S. Mariæ currui impositâ.

3. Eu-

3. Eunuchi Basilii perfidiâ veneno perit.

4. Ab eo in consortium imperii adsciti.

14. *BASILIUS & CONSTANTINUS.*

1. Basilius avaritiâ morumque acerbitate; Constantinus ignaviâ, se invisos reddunt. 975

2. Constantinus tres relinquit Filias, Eudoxiam, Theodoram & Zoen.

15. *ROMANUS Argyropylus.*

1. A Constantino Gener & imperii hæres eligitur. 1028

2. Uxorem Zoen adulteram tolerat, & à Michaele adultero occiditur.

3. Reditibus Ecclesiæ 80. auri libras quotannis ex ærario addit.

4. Syriam perdidit.

16. *MICHAEL IV. Paphlago*

1. Ex Argentario fit Imperator, moribus deformis. 1034

2. Per scelus imperium invadit, per pietatem deponit Ascetarum amplectens instituta.

3. Sicilia amittitur; Bulgari deficiunt.

17. *MICHAEL Calaphates V.*

1. Privatur oculis ob uxorem perfidè 1041

repu.

repudiatam, & cum Constantino Cæsare Patruo suo relegatur.

18. CONSTANTINUS *Monomachus.*

1042 1. Princeps stupidus, prodigus, adulter, uxorius.

2. Sub eo *Normanni* Apuliam occupant; *Saraceni* deficiunt Persidemque invadunt.

19. THEODORA.

1056 Optima Augusta feliciter & moderatè imperat.

20. MICHAEL *Stratonicus VI.*

Miles exercitatus, sed rudis in imperando; unde regno se ipsum abdicare cogitur.

21. ISACIUS *Comnenus.*

1. Præfectus Legionum tyrannicè im-
1057 perium invadit.

2. In venatione apro prodigioso territus vestem induit Monachicam in Studensi Monasterio.

3. Ædem D. Teclæ erigit.

22. CONSTANTINUS *Ducas.*

In Deum pius ejus ope Scythas ma-
610 gno fundit prælio.

2. Conscribitur jussu ejus à Michaele

Atta-

Attaliata, Proconsule & Judice, *Opus Nomicum* seu *Pragmaticum*, quod *Synopseos* nomine adhuc extat.

3. Tres relinquit filios, eosdemque Imperatores cum Eudoxia conjuge, Imperii curatrice constituit.

4. Eudoxia Virum sibi adjungit Romanum, cognomento Diogenem.

23. *MICHAEL Ducas, VI.*

1. Coronatur à Joanne Xiphilino Patriarcha, qui Epitomen Dionis composuit. Præceptor ei fuerat Psellus Mathematicus, cujus extant libri de Mathematicis disciplinis. 1071

2. Princeps ignavus nulliusque animi in Monasterium detruditur, urgente Nicephoro.

3. Eudoxia immemor fidei, *Romano Diogene* in maritum sibi lecto, habenas imperii arripit, re malè cedente; iste enim oculis privatus, illa in Monasterium detrusa.

24. *NICEPHORUS Botoniates.*

1. Ex Imperatore fit Monachus, Alexio urgente, passus quæ fecerat ipse, à Comnenis imperio exutus. 1078

25. *ALEXIUS Comnenus.*

1. Infelix bello ad pacis se convertit studia, redemtâ ab Henrico Imp. pace.

2. Orphanotrophia erigit, & gymnasium fundat.

26. *IOHANNES Comnenus.*

1118 1. E conjugio Pater filiorum quatuor, *Alexii*, *Andronici*, *Isaacii*, *Manuelis*, minimi natu, cui dignitas *Sebastocratoris* obtigit.

2. Scythas Thraciam invadentes vincit, & Persas callidè superat.

3. Lectulo in aciem delato filios animat.

4. Sagitta se saucians in venatione obit.

27. *MANUEL Comnenus.*

1. Astrologicis prædictionibus addictus,
1143 luxuriosus, hypocrita.

2. Ducit è Germaniâ Bertham, Filiam Berengarii Comitis Sultzbacensis, felicissimi soceri duorum Imperatorum, Romani & Græci.

3. Christianorum sub Conrado III. expeditionem ad recuperandam Palæstinam moratur, dolôque pessimo calcem vivam farinæ miscet, unde magno numero moriuntur.

3. Infe-

3. Infeliciter cum Iconiensi Sultano pugnat.

28. *ALEXIVS Comnenus.*

1. Sponsa adolescentulo spondetur Agnes, filia Philippi Franciæ Regis. 1180

2. A Tutore Andronico necatur quindecim annorum puer.

29. *ANDRONICVS Comnenus.*

1. Interfectis, quotquot Imperatori Manueli fideles cognoverat, regnum usurpat; Alexio fidelitatem jurat, mox eo interfecto & regnum & uxorem sibi jungit. 1183

2. Nicæam, quæ ab ipso defecerat, frustra oppugnat.

3. Horribili vitæ exitu luit pœnam infidelitatis & tyrannidis suæ immanis contra Francos & Latinos, Constantinopoli trucidatos.

30. *ISAACIVS Angelus.*

1. Fœdus cum *Saladino* init, nocetque Recuperatoribus Palæstinæ sub Friderico Barbarossa. 1184

2. Filia Irene Rogerio, Siciliæ Regi, nuptum datur; deinde Philippo, Barbarossæ Filio.

3. Ab Alexio Fratre exoculatus carceri mancipatur.

31. *ALEXIUS Ducas, IV.*

1195 1. Parricidio infamis in fugam compellitur, restituto in imperium Alexio, Isaaci Angeli Filio.

32. *ALEXIUS V. Murzuflus.*

1. Philippi Sueviæ Ducis auxilio redditur regno.

2. A Myrtillo vitâ & imperiô privatur.

1204 3. Occupatâ à Francis, qui *Latini* appellabantur, Constantinopoli Imperii decus Balduino, Flandriæ Comiti, obtingit.

THEMA II.

EXPEDITIO in terram Sanctam sive *Palæstinam* instituta sub

PHILIPPO, Rege Francorum.

1. Eorum hactenus regnum tenuit gens Pontica Græca, sed cædibus & crebrâ seditione, intestinâque Principum discordiâ post varias tragœdias deficit, & à Græcis *ad Francos* Imperium transfertur.

IMPERATORES Orientis ex Militia sacra FRANCORUM.

1. *BALDUINUS, Comes Flandriæ.*

Flandriæ Comes, quo à Bulgarorum

Rege

Rege Johanne capto & interemto ſuccedit Frater.

2. *HENRICUS.*

Pace cum Bulgaris firmatâ Ducis eorum Filiam ducit, cui ſuccedit Gener. 1205

3. *PETRUS, Comes Altiſiodorenſis.*

1216

A Theodoro Laſcari in itinere interimitur, Imperium interim adminiſtrante uxore Jolanda, donec accerſeretur ex Galliis Filius

4. *ROBERTUS.* 1221

5. *BALDUINUS.* 1228

Ultimus Latinorum Imperator, qui in Oriente imperarunt, profugus in Galliâ conſeneſcit. Francisque imperio deturbatis *Palæologi* ſceptrum obtinent.

THEMA III.

IMPERATORES

ORIENTIS ex Palæologorum familiâ.

1. *MICHAEL Palæologus.*

1262

1. Primus ſplendorem imperatorii nominis intulit familiæ ſuæ, eâ gloriâ ducentorum propè annorum ſucceſſione felix.

2. Conſtantinopolin noctu per proditores

tores introitu dato recuperans Latinis eripit regnum acto in fugam Balduino.

3. Cum Genuensibus constituit pacem perpetuam.

Curopal. de Official. Constant. p. 137.

2. *ANDRONICUS. I.*

1283 1. Ejus Palatium virtutis & justitiæ officina.

2. Imperii consortem facit Michaelem Fratrem, eoque defuncto Constantinum Despotam.

3. *ANDRONICUS II.*

1328 1. Avum, à quo coronabatur, imperio exuit.

2. Inter dissidia Græcorum Ottomannicum imperium crescit.

4. *IOANNES Cantacuzenus.*

1. Tutor datus Johanni Palæologo im-
1341 perium invadit.

2. Filiam *Orchani Turcarum Regi* cum damno Græciæ elocat; Pupillo *Ioanni* alteram.

3. Contra Genuenses, sociis Venetis & Rege Arragonum, bella gerit infausto exitu.

4. Regno exactus ad exilii sui solatium Monasterium ingreditur, atque ibi assumto

to Monachi habitu, *Ioasaph* dictus, scribit contra Saracenorum hæresin Apologias quatuor totidemque Orationes contra Mahumetum.

5. *IOHANNES Palæologus.*

1. Cum Turcarum Rege societatem init, ut Bulgaros reprimat. 1360

6. *ANDRONICVS III.* } *Fratres.*
7. *EMANVEL Palæologus* }

8. *IOANNES Palæologus.*

1. Ab Eugenio Pontifice Rom. ad Concilium Florentinum invitatus, insigni comitatu comparuit. 1425

9. *CONSTANTINVS Palæologus.*

1. Diversis præliis Turcas prosternit, quibus postea fit tributarius, tandem Constantinopoli victâ victori ludibrium capite ejus per urbem & castra circumgestato.

2. CONSTANTINOPOLI captâ cessat cum Constantino Græcorum in Oriente regnantium imperium, *Mahomete II.* d. 29. Maji an. 1453. urbem intrante cum maximo Christianismi damno. 1435

3. Urbium illâ Reginâ captâ cadit *corona Imperii Orientalis*, & simul alto de culmine,

mine, quo tristius nil cogitari potest, doctrinarum & Ecclesiæ præcipua sedes, expulsis in Italiam aliasque Regiones Viris piis & doctis.

4. Avulso Oriente immortale odium & nunquam sanabile vulnus inter finitimos *Turcas & Christianos* hucusq; durat, Deo interim non permittente pro suâ in nos misericordiâ, ut portæ Ottomanicæ prævaleant. Conatibus Tyranni illius Byzantini pessimis obstat hodiè *una & unica Respublica Veneta*, quæ hoc currente anno terrâ marique cum Barbaro confligit & utrobique vincit. Digitus Dei hic est.

Sic habuit finem tua, Constantine, *propago*,
Et subito casu, quæ valuêre, ruunt.

IMPERII ROMANI

Periodus III.

Imperii ad Germanos Translatio.

1. Rebus sub Byzantinis Imperatoribus negligenter constitutis mœstum variis infortuniis imperium *Carolus Magnus* reficit, & in magnâ rerum omnium jactatione ac nutatione multa & magna gerendo *Occidentale imperium*, inter Gothorum, Vandalorum & Longobardorum furores collapsum, resuscitat, magno successu auget, majori-

majoribus consiliis suffulcit, Orientali propriis Imperatoribus relicto.

2. Longobardorum in Italiam infusione *factiones* perpetuæ gliscebant *inter Exarchos* Ravennæ nomine Imperatoris subsistentes & *Longobardos*, contra quos vocatu Senatûs populique Romani, nutu Papæ, consensu Imperatoris Orientalis Nicephori, Carolus ille Magnus accersitus Dominatum illum Longobardicum fregit, & in hanc nostram nationem Germanicam non sine insigni virtute hoc augustum Imperii Romani nomen intulit. Inde *Romanô-Germanicum* nuncupatum.

3. Translato ab Oriente in Occidentem imperio sub felici sceptro Caroli illius verè Magni *Italia, Gallia & Germania* unione admodum salutari coadunantur. Nullo unquam vinculo reuniri valuit regnum Orientis cum Occidentis imperio unumque in corpus ac systema recoalescere, tentante frustra Carolo συναρμογὴν eoque ipso spe citius dilabebatur Byzantinorũ thronus; In Occidente adhuc imperii summi majestas hospitatur, & angustis sub finibus (missis regnis Galliæ, Angliæ, Hispaniæ, Italiæ, & aliquâ parte Germaniæ) felicissimos nunc annos numerat sub tranquillo

imperio Leopoldi I. sic transeunte gloriâ imperii de uno loco in alterum. Orandum est, ut pace nobis per Dei gratiam redditâ posthac consilia fiant sana in corpore Reipublicæ sano.

Periodus III.

CLASSIS I.

A CAROLO MAGNO usq; ad Interregnum magnum ante RUDOLPHUM HABSBURGENSEM.

THEMA I.

IMPERIUM CAROLIDARUM sive *Cæsares generis Carolini.*

1. CAROLUS MAGNUS.

A. C. 800 PIPINI, Regis Francorum, Filius, è Germanis primus in Occidente Regnum obtinet; vacillante per negligentiam Impp. Orientalium imperio *Augusti* titulum recipit, sacratissimique Imperii *Romano-Germanici* conditor evadit, nomine tunc Imperatoris in Græciâ titulotenus existente, in Italiâ autem prorsus exulante.

2. Prin-

2. Princeps animi & corporis robore magnus, magnanimus, pius, constans, temperans, lenis, affabilis, benignus, ab omni ambitione & superbiâ alienus, juri dicendo studiosus, literarum literatorumque Nutritor magnificus, erga Ecclesiam & Ecclesiasticos munificus.

Eginhardus in vitâ Caroli M. p. 9. 10. 11. Marianus Scotus l. 3. hist. at. 6. p. 439. Sigebertus Chron: pag. 556. 557. Siffridus Presbyter. lib. 1. hist. p. 686.

3. Coronatur à Leone III. Papa Romæ in Ecclesiâ D. Petri die natali Christi. Natalis hic annus & dies Romano-Germanici Imperii novantiqui Occidentalis.

Regino lib. 2. Chron. p. 34. Sigebert. p. 557. Eginhard. p. 11. Annal. Caroli. p. 32. 33. Albertus Stadensis Chron. fol. 85.

4. Quatuor ei conjuges, iisque defunctis quatuor Concubinæ fuerunt. Prima conjux *Hermingardis*, Desiderii Longobardorum Regis Filia, annoque vix peracto repudiatur. Secunda *Hildegardis*. è quâ ei nati Carolus, Pipinus & Ludovicus. Tertia *Fastrada*. Quarta *Luitgardis*. Concubinarum nomina dantur *Gersvinda*, *Reginopyrga*, *Adelinda*, *Himmeltruda*, quæ ei peperit Pipinum degenerem.

Eginhard. in vita c. p. 8. Sigeb. ad A. 792. p. 556.

5. Varia

5 Varia & difficilia gessit bella. Bello omnium gravissimo *Saxones* sub Witekindo aggreditur primus, quod durat triginta duobus annis. *Hunnos* Germaniam vastantes octavo demum anno subigit. *Longobardos* Desiderio eorum Rege capto Italiâ ejicit, extinctoque Longobardorum regno Filium Pipinum, Italiæ Regem, constituit. *Aquitanos* sub Hunoldo inquietos in ordinem redigit. *Saracenos* in Hispaniâ vincit. *Bajoarios* sub Thassilone insurgentes compescit: *Brittones* & *Danos* domat. *Bohemiam* per Legatos placat.

Eginhardus pag. 4. 5. 6. 7. *Regino p,* 25. 26. 30. *Gotfridus Viterb.* 17. *Chron .p.* 442. *Sigebert. p.* 552 . 558. *Hepidani Annal. pag* 7. *Alb. Stad. Chron. f.* 78. 79. 80. 81. 83. 84. *Vinc. Belnac.* 23. *Spec. Hist.* 170. *f.* 330. *Crantz.* 2. *Sax. cap.* 3. 4. *p.* 31. *cap.* 5. 6. *pag.* 32. *Lupold de Bapenberg. de princ. Germ. Zelo in relig. c.* 4. *f.* 9.

6. Castro Erespurg expugnato Idolum *Irminseul* sive statuam Hermanni, à Saxonibus cultam, evertit, & primus in regiones Saxonicas religionem Christianam propagat.

Regino sub A. 771. *p* 25. *Witichind.* 1. *Ann. p.* 6. *Lambertus Schafnaburg. p.* 153. *Crantzius,* 2. *Sax.* 9. *p.* 35. *Rolevinc. Fascic. T. p.* 164.

7. Comitia, Synodos & Conventus convo-

convocat Reginoburgi an. 792. Paderbornæ an. 777. Wormatiæ 787. Ingelhemii 788. Francofordiæ 794. Aquisgrani 797. & 808. Turoni, Cabilone, Rhemis, Arelati, Moguntiæ 813. Compoſtellæ, 803. ubi Eccleſiæ ſtatuitur Primas S. Jacobus adhuc θρησκείᾳ ibidem clarus.

Annales Regum. Franc. p. 22. 26. 27. 29. 40. Regino. p. 25. 27. 31. Turpinus in Vitâ Carol. cap. 19. p. 79. Vincent. 24. ſpec. hiſt. 17. f. 333. b. Lupold de Babenperg. c. 11. f. 16. b.

8. Epiſcopatus condit & inſtituit Halberſtatenſem anno 777. Bremenſem 788. Monaſterienſem 791. Paderbornenſem & Oſnabrugenſem. Monaſteria varia fundat, plurimaque beneficia Cœnobitis præſtat. Templum Aquisgrani S. Mariæ dicat.

Fundationis Eccleſiæ Bremenſis literæ an. 788. datæ apud Chytr. lib. 3. Saxon. p. 944. Crantz. 1. Saxon. 14. p. 38. c. 23. p. 46. 1. Metrop. 3. p. 5. c. 5. p. 6. c. 7 p. 7. c. 14. p. 38. Lupold. Babenp. c. 9. f. 14.

9. Conſilio Alcuini Præceptoris & auſpiciis duorum Scotorum inſtituit *Academiam Pariſienſem* in Gallia: cui adjicit *Papienſem & Bononienſem* in Italia. Fundat item *Scholam Oſnabrugenſem*, *& Collegia Canonicorum* inſtituit, ut eſſent Scholæ doctrinarum & pietatis.

Crantz. 1. Metrop. 2. p. 3. 4. 2. Saxon. 40. p. 37.

10. Ser-

10. Sermonem nostrum patrium excolit. Mensibus nomina indit germanica. Gesta memoratu digna colligi & conscribi, sibiq; etiam in mensâ prælegi jubet. Textus Evangelicos pro Ecclesiis ordinare præcipit Alcuino. Ipse se scribendo exercet.

Eginhardus in Vitâ C. p. 10. Vicent. Beluac. 23. Spec. hist. 175. f. 331. Crantz. 2. Sax. 8. p. 34. 35.

11. Testamentum conficit de divisione regni inter Filios, congregatisque Regni primoribus Ludovicum Filium, Aquitaniæ tunc Regem, consortem sibi totius regni & imperialis nominis hæredem constituit anno 813. isque anno sequenti moritur ætat. LXXII. Aquisgrani pleuritide, verè Pater Orbis.

Eginhard. in Vit. Car. p. 12. 13. Annales Franc. p. 40. Alb. Stad. f. 86. 87.

2. LUDOVICUS PIUS.

814 1. Magni Patris magna soboles à studio religionis & in Ecclesiam liberalitate Pius appellatur.

Anonymus Autor Vitæ Ludov. p. 55. 60. 64.

2. Aquisgrani Imperator salutatur, coronatus & unctus Remis à Stephano IV. Papa.

Marianus Scotus p. 440.

3. Uxores habuit duas, *Irmengardem*, Lotha-

Lotharii, Pipini & Ludovici matrem; & *Juditham*, filiam Welfonis, primi Comitis Altorfensis, ex quâ suscepit Carolum Calvum.

Autor anonymus p.44. Marianus p. 440. Freculphus præfat. Chronicorum Tom. 2. Albertus Stad.f.87.

4. Biennio regni exacto *Lotharium* majorem natu filium, consortem imperii assumit. *Pipinum* Aquitaniæ, *Ludovicum* Bajoariæ Reges constituit. Pravis consiliis inductus dominandiq; libidine incensus *Bernardus*, Pipini majoris Filius, Italiæ rebellat, qui vix Alpibus superatis capitur oculisque privatur.

Sigebert.p. 561. Aimoni Continuator 5. 18. 19. Hermannus Contractus p. 129. Annales de Ludov. pag. 40. 43. Regino l. 2. pag.40. Albertus Stad.fol.87.

5. Bella perosus studia pacis amabat, Saxones clementiâ sibi reddit magis fidos. sed idem provocatus ad arma æquè fortis fuit, Marte clarus militiâque contra varios hostes hinc inde surgentes, *Slavos*, *Danos*, *Britannos*, *Saracenos*, tandemque *contra proprios Filios*, regnum affectantes.

Annales de Ludov. p. 43. 52. 53. Ludolp. de Babenperg. c. 4 f. 9. Marianus p.440.

6. Infausto & nefario bello à *Filiis* oppugnatur, primasque fert in hâc persecutione

tione Lotharius, cujus & rebellium copias instructâ acie expectat inter Argentinam & Basileam in campo dicto mendaciorum sive Lügenfeld. Gregorio tunc Papa interveniente arma utrinque posita fuêre.

Marianus p. 441. Annales de Ludov. p. 56. Vincentius Bel. 42. Spec. 34. p. 335. Annales Bertini c. 42. Crantz. 2. Sax. 23. p. 47.

7. Imperium ex consilio pravo Primatum, maximè Ecclesiasticorum, ejurare cogitur, destitutusq; auxilio & consilio in vinculis circumducitur, sub custodiâ claustrali apud Suessiones detinetur, postea restituitur ab Optimatibus Monasterio evocat[9], uxoremq; unà ex Monasterio recipit.

Regino lib. 2. p. 40. 41. Herm. Contr. p. 154. Sigebertus p. 563. Lamb. S. p. 14. Crantz. 1. Metrop. 27. p. 20.

8. Scholas ad Christianismi propagationem hinc inde à Parente institutas fovet. Hildesheimensem Ecclesiam instituit, Corbejense Monasterium ad flumen Visurgin fundat. Monasteria institutis strictioribus ordinat, Ecclesiasticum statum reformat, Cleri mores dissolutiores emendat; Leges Ecclesiasticas & civiles promulgat; Ecclesiæ Romanæ amplissimorum redituum donationem, ab avo Pipino & Carolo

rolo Patre & se concessam diplomate confirmat.

Annales de Ludov. pag. 44. Sigebert. pag. 561. Lamb. Schafn. pag. 154. Gotfridus Vit. p. 463. Vincent. Beluac. 24. S. H. f. 335. Lupoldus de Babenp. de Zelo I. C. c. 11. f. 16. Crantz. 1. Metrop. p. 10. & c. 26. p. 19.

9. Haraldum, Daniæ Regem, ad baptismum adducit, & Erico Regi S. Ansgarium Episcopum mittit cum Collegis, quorum ministerio in Daniæ regno semen Evangelii spargitur.

Marianus p. 441. Rolevinc. in Fasc. T. p. 65. Alb. Stadens. f. 87. 89. Crantz. 2. Sax. 25. p. 471.

10. Moguntiæ moritur, tumulatur Mediomatricibus in Lotharingiâ juxta tumulum Hildegardis Matris ætatis LXIV. Eclipsis & Cometa ejus obitum antecedunt.

Regino lib. 2. p. 41. Herm. Contr. p. 130. Albert. Stad. fol. 90.

3. LOTHARIUS.

1. Patre etiamnum vivo Cæsareâ digni- 840
tate ornatur Aquisgrani; & Romæ die Paschatos in Ecclesiâ B. Petri à Paschali Papa coronam suscipit.

Sigebertus p. 561. Albert. Stad. f. 88.

2. Nuptias celebrat in Theodonis villâ cum Irmingarde, Hugonis Comitis & Ba-

væ Filiâ, cum quâ genuit Ludovicum, Lotharium & Carolum.

Regino lib. 2. p. 41. Marianus p. 441. col. 1. Albertus Staden. fol. 88.

3. Primogenitus Pii impiè & perfidè Patrem oppugnat, eoque reconciliato veniam omnium impetrat.

Vide in Lud. Pio num. 6.

4. Decertat acri bello *cum Fratribus* de imperii divisione, Sergio Papa se interponente, magnoque prælio primum prope Fontaneum vincitur à Ludovico & Carolo Calvo; deinde in Sentiacâ valle.

Witekindus 1. Ann. p. 9. Nithardus quatuor libris à Pithæo editis. Regino p. 41. Marianus 3. 6. p. 442. Sigebertus pag. 564. Siffridus p. 687. Herm. Contr. p. 154. Rolevinc. Fascic. T. f. 66. a. Otto Frisingensis 5. Chron. 53. fol. 62. b. Alb. Staden. fol. 91.

5. Ab ejus nomine, vel, ut alii volunt, à filio ejus secundo genito, *Lotharingia* nomen accipit.

Regino lib. 2. p. 41. Marianus 3. 6. p. 442.

6. Relicto Imperio & regno filiis diviso sumit cucullum Monachalem Prumii, tactus scelerum in Patrem commissorum pœnitentiâ.

Regino 2. pag. 42. Gotofrid. Vit. part. 17. p. 463. Rolevincus pag. 66. Beluacensis 24. S. H. 37. fol. 336.

4. LUDO-

4. LUDOVICUS.

1. Regni Lombardici coronam à Sergio Anno 844. Imperialem à Leone IV. anno 849. & ab Hadriano II. regni Lotharii Fratris coronam accipit anno 871. 855

Herm. Contr. p. 130. Sigebert. p. 566.

2. Imperator optimus, pace bonus, meritis consiliisque gravis, de Imperatoris nomine disceptat cum Basilio Macedone, Orientis Imperatore.

Regino lib. 2. p. 54. Scriptum pro defensione tituli Imper. apud Goldast. Constit. Imp.

3. Uxorem habet Luitgardam, Ericonis Gvelfi filiam, ex quâ suscepit Irmengardim à Carolo Calvo, Postea Bosoni, Regi Provinciæ, collocatam.

Regino lib. 2. p. 57. Marian. p. 444.

4. Beneventanorum Ducem *Adalgisum*, Græcorum præsidiis contra se insurgentem, compescit, civitates Campaniam & Lucaniam in deditionem recipit; sed fraude Ducis periclitatur, atque ad pactum juratò ineundum tractus juramenti nexu per Papam Joannem absolvitur.

Regino lib. 2. p. 52. 53. 54 Sigebertus p. 568.

5. Italiam contra Saracenos, agri Beneventani depopulatores, defendit.

Gothof. Viterb. 17. p. 464.

6. Moritur absque masculâ prole Mediolani, & in Basilica Ambrosianâ sepelitur.

Regino 2. pag. 54. Herm. p. 131. Marian. p. 443. Sigebert. p. 569.

5. CAROLUS CALVUS.

875 1. Ludovici Pii ex Juditha Filius à Johanne VIII. Pontifice coronam accipit imperii largitionibus contra Fratrem natu majorem Ludovicum, Germaniæ Regem.

Regin. l. 2. p. 56. 57. Marian. p. 443. Sigeb. 569. Acta Coronationis apud And. du Chesne Tom. 2. p. 467.

2. Ducit Ermentrudin, Odonis Comitis & Ingeltrudis filiam, ex quâ suscipit tres filios, Carolum, Carolomannum, Ludovicum. Carolus trucidatur ob juvenilem petulantiam incauto animo. Carolomannus oculis jussu Patris privatur. Abbas factus Cœnobii Spiernacensis.

Regino lib. 2. p. 52.

3. Controversiam movet Ludovici, Germaniæ Regis, Filiis de paternis ditionibus. Ludovicus junior gladio suum jus tuetur, cladeque felici apud Andernacum vincit Patruum.

Regino lib. 2. pag. 56. 57. Sigebert. p. 569. 570. Otto Frising. 6. 6. f. 65.

4. Con-

4. Consecrat Ei Calvo Eclogam *de Calvis* Hugbaldus, Elvolnensis Monachus, versibus 136. constantem, cujus vocabula omnia primam literam C. habent.

Extat libellus seorsim editus in 8. Intulit Barthius Adversar. T. 1. lib. 46. c. 21.

5. In Italiam evocatus Nortmannis liberum in Galliâ grassandi spatium relinquit, pacemque ab eis emit.

Regino lib. 2. p. 54. Crantz. 2. Norvveg. 4. pag. 356. c. 6. p. 357.

6. Veneno à Judæo Sedechia, quo Medico utebatur, propinato Mantuæ perit.

Regino l. 2. p. 57. Sigebert. p. 570. Beluacensis 24. S. H. 44. f. 337.

6. *LUDOVICUS III. Balbus.*

1. Ob impeditiorem & tardiorem linguam *Balbus* cognominatus turbatum regnum accipit, coronatus à Johanne VIII. Pontifice. 877

Regino lib. 2. pag. 57. Sigebert. p. 570. Marian. p. 444.

2. Ex *Ansgardâ*, Harduini Comitis Filiâ, quam jussu Patri severo repudiabat, tulit *Ludovicum & Carolomannum* Galliæ Regem; & secundo matrimonio ex *Adelhaida* posthumum *Carolum*, Galliæ Regem cognomento Simplicem.

Regino lib. 2. pag. 57. Marian. p. 444. Sigebert. p. 570. Otto Fris. 6. 6. f. 65.

3. Nihil gerit strenuè, vixque duobus annis rerum potitus Compendii in Italià obit, relicto Tutore proli futuræ Odone, Roberti Andegavensium Ducis Filio.

Hermann. C. p. 131.

7. CAROLVS *Crassus.*

880 1. A Corporis obesitate cognomentum *Crassi* adipiscitur, ineptus hinc ad liberorum procreationem.

2. Post Patruum suum Carolum Calvum veneno sublatum magno cum exercitu superatis Alpibus Romam uxore comite contendit, & à Johanne VIII. qui & Calvum unxerat, unà cum Richardâ Conjuge ungitur, & *Imperator* appellatur.

Hermann. Cont. p. 131. Marian. p. 444. Sigebert. p. 570.

3. Imperator trium regnorum, *Germaniæ, Italiæ & Galliæ*, duobus Fratribus Ludovico & Carolomanno mortuis, florento quidem & amplo imperio, sed infidâ admodum fortunâ nulloq; rerum successu.

Cothof. Viterb. col. 468. Regino l. 2. p. 97.

4. Richardin, Regis Scotiæ filiam, Conjugem suam adulterii cum Luitwaldo Vercellensi Episcopo, falsò accusatam repudiat, ipsô postea à suis repudiatô, ipsâ secedente in Monasterium Andlo.

Regino lib. 2. p. 63.

5. Maxi-

5. Maxima ei adversitas fuit cum *Normannis*, Galliam & Germaniam assiduarum incursionum motu concutientibus, cum quibus pacem init adsignando iis certam in Franciä sedem, à novis incolis *Normannia* dictam, quæ antea erat *Neustria* appellitata.

Helmoldus Chron. Sclavorum l. 7. p. 73. Sigebertus col. 467. Siffridus pag. 687. Vinc. Beluac. 24. H.S. 48. f. 337. b.

6. Godofredum, Normannorum Regem, pacat Frisiâ provinciâ concessâ, & Gislâ filiâ Lotharii in matrimonium datâ, simulque ex sacro baptismate Christianum factum suscipit.

Regino lib. 2. p. 60 Otto Frising. 6. 8. f. 65. b. Siffridus Prebs. 687.

7. Fundat unà cum Patre *Monasterium S. Bartholomæi* Francofordiæ ad *Mœnum*. Calamitatibus Ecclesiæ succurrendis vix sufficit, collapsâ fere religione inter perpetua Regum & Pontificum dissidia.

Antiquum diploma apud Latomum in stemmatibus Ecclesiæ Barthol. Hincmarus in Epistola ad Carolum.

8. Imperio dejectus bonisque omnibus spoliatus à Luitberto Archiepiscopo

 Mogun-

Moguntino ſuſtentatur, & eleemoſinarius pie moritur in Augienſi cænobio tumulatus.

Regino 2. pag. 63. Marianus p. 44. Godefrid. col. 467. & 478. Otto Friſing. 6. 9. fol. 65. b.

8. ARNOLPHUS.

887 1. E Carolomanno per Litovindæ contubernium natus prævio Procerum Imperii conſenſu Romæ imperiali coronâ inſignitur à Formoſo Pontifice.

Regino 2. p. 58. 70. Autor Compilationis Chronologicæ p. 730. Gotfrid. 17. p. 470. Otto Friſ. 6. 13. f. 66. b.

2. Uxores duas habuit 1. *Agnetem*, Græcam origine, unde ei Filii *Arnolphus*, cognomento *Malus*; Comes in Schiten & Bajoariorum poſtea Rex ſtirpsque Palatinorum Rheni Bavariæq; Ducum; & *VVernherus*, Comes itidem in Schiern; 2. *Iutam*, unde prognatus Ludovicus IV. Imperii ſucceſſor. Ex concubinâ *Helingarda* natus ei *Zventebaldus*, à Rege Moravorum ſuſceptore ſic dictus.

Regino lib. 2. p. 66.

3. Bis cum Normannis confligit, primùm abſens victus, ſecundò præſens cladem reddit victor. Victi Chriſtianam fidem amplectuntur.

Regin

Regino lib. 2. p. 67. Gotofrid. col. 469. Otto Frising. 6. 11. f. 66. Rolevinc. in Fasc. f. 68. à Herman. Chron. p. 131. Sigebert. p. 572.

4. Zuentibaldum, Moravorum & Bohemorum Principem, inquieti ingenii hominem, infidelitatis pœnam subire cogit egregiâ clade.

Regino lib. 2. p. 66. Sigebertus p. 572.

5. Zuentibaldo Filio honores & bona Megingardi Comitis largitur, regnumque Lotharii Principum consensu in Comitiis Wormatiæ habitis concedit.

Regino lib. 2. p. 68. 69. Sigebert. p. 573. Otto Fris. 6. 12. f. 66. b.

6. Ratisbonam, ubi sedem regni habuerat Parens, ampliat & restaurat: S. Emerani templum reliquiis S. Dionysii è Galliâ delatis exornat.

Diploma Cæsaris apud Eyzinger. Paralip. Thes. pag. 50. Otto Frising. 6. 11. fol. 66. Crantzius 3. Metrop.

7. Guidone per tumultum in Italiâ Rege creato, Italiam sibi urbisque imperium vindicat, & Româ primus post Gothicam tempestatem potitur, lepusculo viam monstrante.

Luitprandus lib. 1. c. 7. 8. 9. 10. p. 96. 97. 98. 99. Sigebertus p. 573. Regino l. 2. p. 69. 70. Siffridus p. 687. Lupoldus de Babenp. c. 4 fol. 9. b.

8. Duo per eum concilia habita, primum Moguntiæ ann. 888. secundum se præsente Triburiæ ann. 896. mense Novembri.

Conciliorum Tom. 3. Regino pag. 69. Marian. p. 446. Lupold. de Babenp. c. 11. f. 17. a. Albertus Stad. f. 9. b.

9. Exautorato Poppone, Comite Hennebergico, Thuringiam committit regendam Conrado Comiti Franconiæ.

Regino lib. 2. p. 68.

10. Veneno soporifero intoxicatus de vitâ periclitatur, cui succedit phthiriasis, quâ misere extinguebatur Oetingæ in Bavaria, sepultus Ratisbonæ in Monasterio ad D. Emeranum.

Regino pag. 71. Marianus p. 445. Sigebert. p. 574. Compilator Chronolog. p. 730. Gothofr. col. 470. Rolevinc. in Fascic. T. f. 68. a. Otto Fris. 6. 13. f. 66. b. Albert. Stad. f. 97.

9. LUDOVICUS IV. ultimus Carolingorum.

899 1. Septem annorum puer Ottonem, Saxoniæ Ducem, Tutorem accipit, fide & fidelitate nulli secundum. Inde solennibus Comitiis Forchaimii Procerum consensu Rex nuncupatur.

Regino 2. p. 71. Lambert. p. 155. Marian. p. 445. Siffrid. p. 688. Sigebert. p. 576. Hepidann. p. 9.

2. Luit-

2. Luitgardin, Ludolfi Saxoniæ Ducis filiam, uxorem fuisse dicunt Witichindus & alii, sed inveteratum errorem esse ostendit Meibomius.

Not. ad Witechind. p. 44. 45. Mallinckroot de Cancell. p. 24.

3. Hungaris per Italiam & Germaniam multis annis grassantibus variâ fortunæ & infortunii aleâ restitit.

Luitprandus lib. 2. cap. 1. 2. 4. 5. 6. p. 101. 102. 103. 104. Sigebert. p. 574. 575. Regino p. 71. 72.

4. Comitem Bambergensem Adelbertum, interfectorem Conradi Tucis Franconiæ, sibi ab Hattone Archiepiscopo Moguntino subdolè traditum, capite mulctat.

Regino lib. 2. p. 72. Otto Fris. 6. 15. f. 67. a. Herman. Contr. p. 132. Marian. p. 575. Sigebert. p. 575. Siffrid. p. 688. Lambert. p. 154. Luitprand. lib. 2. c. 3. p. 102. 103. Ekkehard. de casibus S. Galli c. 1. pag. 40. Albert. Stad. f. 97. Chronicon Anstale p. 312.

5. Infelix Imperator mœrore conficitur, quod bella infeliciter gereret, sepultus Ratisbonæ in Cœnobio C. Emerani, & cum eo unà progenies Caroli Magni.

Reginonis Continuator p. 74.

6. Nondum 20. annos natus obit, eoque extincto Caroli Magni domus deficit imperiique titulum amittit, cui ob maternum à Carolo in se derivatum sanguinem annecti potest Conradus. *Gotfri-*

Gotfridus col. 472. *Siffridus* 1. *p.* 688. *Compilator p.* 731. *Albert. Stad. p.* 98.

10. CONRADUS I.

912. 1. Conradi Francorum Comitis Filius consilio Ottonis Saxoniæ Ducis qui imperium constanter recusabat, in Imperatorem eligitur à Germaniæ Proceribus.

Gotfrid. col. 472. *&* 474. *Witichindus l.* 1. *p.* 6.

2. Uxor ei Cunegundis, Luitpoldi Bajoariæ Ducis vidua, Caroli Crassi filia.

3. Seditioso motu conjurant in electum Regem *Giselbertus*, *Dux Lotharingorum*, *Arnolphus Bavariæ Dux*, *Henricus Dux Saxoniæ*, *Berchtoldus & Erchinger*, *Sueviæ Rectores.* Pulso Arnolpho Duce Bavariam totam occupat; & Eberhardo Fratri concedit. Conjuratorum manus feliciter evadit.

Luitprandus lib. 2. *c.* 7. *p.* 105. *Wittichindus lib.* 1. *pag.* 9. *Sigebertus* 576. *Conradus Lichtenau, Abbas Vispergensis p.* 200. *Albert. Stad. f.* 98.

4. Vicinus morti *Henricum*, *Saxoniæ Ducem*, quem inimicum habuerat, Successorem Imperii designat transmissis ad eum regni insignibus, regalibusq; ornamentis.

Luitpr. 2. 7. *p.* 105. *Gotfridus* 17. *col.* 472. *Urspergensis p.* 207.

5. Quedlinburgi moritur & Fuldæ tumula-

mulatur, imperio à Carolingâ domo ad Witikindæam translato.

Witichindus pag. 9. Urspergensis p. 208. Continuator Reginonis pag. 74. Marian. p. 447. Gotfridus col. 474.

THEMA II.

Imperatores ex familiâ SAXONUM.

I. *HENRICUS AUCEPS.*

1. Nascitur ex stirpe Witekindi Magni Patre Ottone, Duce Saxoniæ, matre Luitgarde, Arnulphi Imperatoris Filiâ. 920

Witichindus lib. 1. pag. 7.

2. Uxorem habet primam *Hatburgam*, Monialem; secundam *Mathildam* filiam Thiderici Comitis Ringelbergensis: ex qua suscipit Filios tres, *Ottonem*, *Henricum*, *Brunonem*, & Filias quinque.

Witich. lib. 1. p. 10. Albertus Stad. fol. 101.

3. Suasu Conradi Regis eligitur à Proceribus Imperii Fridslariæ, & imperii insignia accipit, cum esset in aucupio, unde Auceps dictus.

Rheginonis Supplementum p. 74. Godfridus col. 474. Compilator Chron. p. 731. Albertus Stad. fol. 98. 100.

4. Primus post Caroli Magni posteros aliâ ex familiâ regnum tenet primusq; tanquam

quam ancyle imperii *Lanceam clavis Christi ornatam* consecrat, quæ hodienum ostenditur Norimbergæ.

Gotfr. col. 473. 474. *Luitprand.* 4. 12. *p.* 135. *Sigebert. p.* 578. *Ursperg. p.* 21. 2. *Siffrid. p.* 688. *Lupold. de Bap. c.* 12. *f.* 18. *Albert. Stad. f.* 101.

5. Præ animi modestiâ unctionem & coronationem solennem recusat, dicens: satis mihi est, ut præ Majoribus meis Rex dicar.

Witichindus lib. 1. *p.* 9. *Otto Frisigensis lib.* 6. *c.* 17. *f.* 68. *b. Sigeb. p.* 579. *Ursperg. p.* 203. *Siffrid. p.* 688. *Albertus Stad. f.* 100. *b.*

6. Dignitatem regiam ægro ferebat animo *Arnolphus*, *Bavariæ Dux*, Ungaricoque exilio redux affectat regnum, fax & turbo sui temporis, quem gravi oratione ad obsequium flectit. Consors factionis erat *Burckhardus Sueviæ Dux*, quem supplicem factum in gratiam recipit.

Witekindus 1. *Annal. p.* 8. *Otto Frising.* 6. 18. *f.* 69. *Luitprand.* 2. 7. *pag.* 106. *Ekkinhard. de Monast. S. Galli c.* 1. *p.* 45. *Ursperg. p.* 208.

7. Lotharingiam à corpore Imperii Germanici per Carolum Simplicem Galliæ Regem, avulsam recuperat, vi cessionis obtinet, eidemque pacandæ Eberardum præficit.

Witekind. lib. 1. *p.* 9. 10. *Reginonis Contin. p.* 75. *Sigebert. p.* 577. *Ursperg. p.* 209. 211.

8. Hun-

8. Hungaros assiduis incursionibus Germaniam expilantes circa Mersburgum ingenti superat clade, cæsis & profligatis 40000. tranquillitatemque Germaniæ reddit.

Witekind. lib. 1. p. 110. 11. Sigebert p. 579. Otto F. 6. 8. p. 69. a. Luitpr. 2. 8. 9. p. 10. 11. Helmold Chron. 1. 8. p. 24. Albertus. Stad. f. 102.

9. Pacatâ Germaniâ Saxoniæ urbes muris, legibus & armis munit.

Witekind. l. 1. p. 11. ejusque exscriptor Urspergensis p. 212. Crantzius 3. Sax. 12. p. 71. & 3. Metrop. 9. p. 65.

10. Gormonem, Daniæ Regem, pacem petere cogit; Juliâ domatâ Slesvicoque expugnato Marchionatum Slesvicensem constituit.

Luitprand 3. 5. pag. 120. Witichind. lib. 1. p. 14. Sigebert. p. 579. Albertus Stad. f. 102. Crantz. 3. Sax. 25. p. 77. Helmold 1. 8. p. 25.

11. Expulsis Henetis Marchiam Brandeburgensem constituit. Slavos Vandalosque debellat.

Witich. 1. p. 11. Sigebert. p. 578. 579. Rheginonis C. p. 75. Crantz. 3. Vand. 16. p. 63.

12. Ludos equestres & torneamenta primum nationi Germanicæ commendat, quorum specimen exhibetur Magdeburgi.

De hoc tamen dubitatur.

13. Obiit

13. Obiit in Monasterio Memmeleben, & Quedlinburgi sepelitur ætatis suæ anno prope LX.

Witechind. 1.*p.* 14. *Luitprandus* 4. 7. *p.* 132. *Rheginonis C.* *p.* 75. *Albertus Stadensis f.* 103.

2. *OTTO MAGNUS.*

936 1. Coronatur ab Hildeberto, Præsule Moguntino Aquisgrani: & postea Romæ à Johanne XII. cui *Magni* nomen peperit rerum gestarum gloria.

Witekindus initio libri secundi p. 14. *Sigebert. p.* 583. *Languis in Chron. Citziensi p.* 757. *Albert. Stadens. f.* 10.

2. Princeps magnanimus, pius, prudens, justus, clemens, strenuus, constans, in omnem occasionem rei bene gerendæ intentus.

Luitpr. 4.7.132. *Witechind. lib.* 2. 23. *Rolevinc. f.* 69.*a.*

3. Ante regni susceptionem sororem Regis Anglorum Eduardi *Editham* ducit, è quâ *Luitholphum* gignit. Postea *Adelheidam*, Rudolphi Burgundiæ Regis filiam, Regis Italiæ Lotharii viduam, è carcere liberatam, ducit, suscipiens ex eâ tres filios *Henricum*, *Brunonem* & *Ottonem* successorem, & filiam *Adelheidam*, quam Hugo Capetus, Comes Parisiorum & Rex Galliæ sibi jungit.

Rhegi-

Rheginonis Continuator. p. 75. 78. Sigeb. p. 579. Chron. Citizense p. 759. Rosvvitha de gestis Ottonum c. 3. p. 164. 165. Alb. Stad. f. 101. 105. 106.

4. In Italiâ *Berengarium III. Longobardorum Ducem*, ejusque filium *Albertum* in ordinem cogit & postea eorum insolentiam exilio compescit. Longobardiam, Italiam, Siciliam, Calabriam, quæ sub Berengariis fuit, Romano Imperio restituit.

Rheginonis C. p. 78. 80. Herm. p. 133. Luitpr. 66. p. 152. 154. Chr. Citiz. p. 757. Otto. Fris. 6. 19. f. 68. b. c. 21. 22. 24. f. 69. Alb. Stad. f. 106.

5. Tanquardum, fratrem nothum, & *Henricum*, fratrem Germanum, cum conspirationis sociis *Eberhardo*, *Duce Franconiæ*, & *Giselberto*, *Lotharingiæ Duce* Sororio suo, superat. Filium *Luitolphum* Generumque *Conradum* in se insurgentes compellit ad obedientiam. Miscent se turbatoribus Pacis *Filii Arnolphi*, Ducis Bajoariorum, & Fridericus, Moguntinus Episcopus.

Witekind. 2. Annal. p. 16. 17. 18. 19. 20. 25. Luitprandus lib. 4. c. 8. 9. 10. 11. p. 133. 134. cap. 16. p. 138. Reginonis C. p. 76. Ekkehardus c. 5. p. 61. Sigebertus p. 579. 580. 581. Rosvvida c. 8. v. 47. p. 169. Albertus Stad. f. 104.

6. Boleslaum, Bohemiæ Regem, domat, & in obsequium reducit fidele.

Witekind. l. 3. p. 24. Sigebert. p. 581. Crantz. 3. Sax. 14. p. 72.

7. Ludovico Franciæ Regi suppetias fert contra Hugonem, Parisiorum comitem.

Witichindus 2.p.23. & 3. p.24. Sigebert. p.582. Reginonis C.p.76. Otto. F.6.19 fol.68.b. Albertus Stad. f.105.

8. Haraldo, Daniæ Rege, feliciter victo, Christianismum in regno propagat, inque memoriam victoriæ mare quod Danos à Nordmannis dirimit, **Ottensundt** vocatur.

Helmold. lib.1 c.9.p.26.27. Lupold. de Bapenb. c.2.f.6. Albertus Stadens. f.105.b.

9. Hungaros Germaniam vastantes tribus præliis cum tribus Ducibus laqueo necatis, disjicit, actis Deo solenniter gratiis.

Witechindus 2.p.13.16.18. Reginonis C.p.79. Lambertus Schafnab.p.1. 56. Otto Fris.6. 20.f.68.b. Alb. Stad. f.107. Sigeb. pag. 583. Godofr. col. 476. Hepidan. Ann. pag.11. Lang. Chron. Citic p. 756.

10. Sclavorum gentem immitem ad mitiora instituta Christianismi deducit, victisque tributa imponit.

Helmoldus lib. 1.c.9. n.8. p.27.c.10.n.5. p. 28. VVitekind p.19. Lang. Chron. p.756.

11. Sclavis conversis *Archiepiscopatum Magdeburgicum* fundat; domitisq; Sorabis, Vandalis, & Henetis instituit collegia *Mersburgense* ad Salam, *Misnense* ad Albim, & *Zicense* ad Ebistrum.

Helmold.

Helmold. 1.c.11.p.30. *Albertus Stadensis f.* 118. b. *Crantz.* 3. *Metrop.* 10. p. 66. & c. 12. p. 149. & 6. *Metrop.* 27. p. 157. *Lang. Chron. Citic.* p. 755. 758.

12. Romam profecturus Saxoniam relinquit gubernandam *Hermanno Billingo*, qui ob fidelitatem & justitiam *Dux Saxoniæ* constituitur.

Albertus Stadensis fol. 107.

13. Leonem Papam convocato Clero declarat rejecto *Iohanne XII.* submotôq; *Benedicto V.* schisma tollit, multaq; pro pace Ecclesiæ & Reipublicæ constituit in Italia. Urbe Româ in deditionem acceptâ Benedictum sede destitutum mittit in Germaniam ad Adaldagum Archiepiscopum, qui Hamburgi exul tumulatur in templo.

Reginonis C. p. 82. 83. *Sigebert.* p. 584. *Otto Fr.* 6. 23. f. 69. *Langius Chron. Citic.* p. 757. *Rolevinc. Fascic. fol.* 69. 70. *Lupoldus de Bebenp. cap.* 4. *fol.* 10. *Albertus Stadensis fol.* 107. 108.

14. Comitatus & Ducatus *Episcopis & Abbatibus* committit cum seculari potestate & regalibus insigni regiæ potestatis decremento, *Brunoque* ejus frater, Episcopus Coloniensis, primus jurisdictionem exercet secularem.

Reginonis Contin. p. 79. Witikindus p. 10. ejusque exscriptor Ursperg. p. 213.

15. Ottonem filium consortem imperii facit, postquam militiæ suæ tyrocinia sub auspiciis Patris dextre posuisset contra Saracenos & Græcos Apuliæ & Calabriæ incumbentes.

Witekind. l. 3. p. 34. Godofr. col. 478. Crantz. 3. Saxon. 15. p. 88.

16. Synodis Ingelhemii alibique celebratis de rebus Ecclesiæ & Imperii decreta promulgat.

Lambert. p. 156. Hermannus Contr. p. 133. Reginonis C. p. 77. Otto Fris. 6. 19. f. 68. b.

17. Obit Quetlinburgi, tumulatur Magdeburgi in Templo cathedrali à se constructo, statuâque honoratur.

Sigebert p. 586. Ekkehard. in vitâ Notkeri c. 31. pag. 380. Albertus Stad. fol. 109. a. Lang. in Chron. Citz. p. 767.

3. OTTO II.

973. 1. Ottonis Magni in Imperio & bellicis virtutibus hæres haud quaquam degener Wormatiæ puer septennis vivo Patre eligitur: Aquisgrani ordinatur: Romæ præsente Patre coronatur.

Albertus Stad. f. 109. b. Cosmas Pragensis Chr. lib 1. p. 16. Otto Fris. 6. 25. f. 70. a. Sigefr. p. 583. Reginonis C. f. 80. Crantz 4. Sax. 15. p. 88.

2. Nicephori Imperatoris Constantinopoli-

nopolitani privignam *Theophaniam* ducit uxorem, è qua tulit Ottonem III.

Reginonis C. p. 84. Hepidannus p. 12. Lambertus S. p. 156. 157. Crantz. 4. Sax. 15. p. 88. Albertus Stadens. f. 107. b.

3. Henricum, Bavarorum Ducem, rerum novarum cupidum domat, Bavariamque ereptam Ottoni, Sueviæ Duci, Ludolphi Fratris Filio, tribuit.

Lambertus S. p. 157. Sigebert. p. 587. Hepidannus pag. 12.

4. In Lotharium, Franciæ Regem movet, qui Lotharingiam, Rom. Imp. provinciam, occupaverat, jure jurandoq; adigit, ut prorsus pro se & posteris ab eâ abstineret

Lambertus pag. 157. Siffridus p. 587. ejusque verbis Vincentius 24. S. 90. p. 343 Hepidannus. p. 12. Crantz. 4. Sax. 18. p. 89.

5. In Calabriam & Apuliam usque bella translato à Græcis & Saracenis *circa Bussentellam* Romanorum proditione prælio vincitur, fuga elapsus à Piratis ad mare capitur, haud cognitus parvo pretio redimitur, victusque victor redintegrato prælio contra Saracenos evadit, *Pallida mors Saracenorum* dictus fuerit.

Lamb. p. 157. Herman. p. 134. Gothof. col. 480 Hepidannus p. 12. Siffridus p. 688. Rolev. f. 70. b. Chr. Laurisheim. p. 71. Crantz. 4. Sax. 20. p. 91.

 6. In-

6. In rebelles & perfidos Italos graviter animadvertit, improviso adventu *Beneventum* capit & diruit. In Italos Legatos & Proceres, convivio à se exceptos severitatem exercet supplicii, injuriarum quarundam memor.

Siffridus Presb. p. 688. *Crantz*. 3. *Metrop*. 35. *p*. 79. 80.

7. Henetos, Wandalos & Bohemos, Episcopatus *Havelbergensem & Zizensem* infestantes, compescit, Duxque Miescus à Diabolo abreptus rebellionis pœnas luit.

Crantz. 3. *Metrop*. 35. *pag*. 79. *&* 4. *Sax*. 18. *p*. 89.

8. Sagittâ venenatâ percussus, vel, ut volunt alii, ventris profluvio perit Romæ, & in D. Petri Fano tumulatur.

Otto Fris. 6. 25. *fol*. 70. *Hermann. pag*. 135. *Lamb. p*. 157. *Marian. p*. 448. *Sigebert. pag*. 588. *Siffrid. p*. 689. *Albertus Stadens. p*. 112. 767. *Lang. Crantz*. 4. *Sax*. 20. *p*. 91.

4. OTTO III.

984 1. Priusquam ad regnum veniret, à Willegiso, Præsule Moguntino, educatur, annos vix natus undecim Aquisgrani voluntate Procerum ab eodem Willegiso in Regem ungitur, & post triennium à Gregorio V. Romæ consecratur.

Duode-

Duodechinus pag. 475. *Sigebertus pag.* 588.

2. Liberos tulit nullos *ex Maria Arragoniâ*, conjuge ſatis laſcivâ, quæ, ut fertur, Comitem quendam Mutinenſem ſolicitat, & cum ille nollet obſequi, tentatæ pudicitiæ nomine per calumniam accuſatur.

Siffridus p. 689. *Godfridus p.* 482. *Crantz. Sax.* 26. *p* 94.

3. Româ occupatâ Papæ Johanni, à Creſcentio Conſule intruſo, oculos erui jubet. *Brunonem* Ottonis Sueviæ Ducis Filium, *Gregorium V.* dictum, Pontificatui reſtituit, & poſt hujus obitum *Gerebertum*, nominatum *Sylveſtrum II.* Papam inſtituit.

Lambertus p. 158. *Sigebert. p.* 589. 590. *Siffrid. p.* 689. *Rolevinc. f.* 71. *c. Compilator. p.* 732. *Lupoldus de Bapenberg. c.* 4. *f.* 91. *Crantz.* 4. *Sax.* 24. *pag.* 93. 3. *Metrop.* 39. *pag.* 83.

4. Electorale Collegium inſtituiſſe non ſine conſilio Papæ Gregorii *dicitur*, ut in poſterum non per ſanguinis ſucceſſionem ſed electorum Germaniæ ſuffragio non niſi Germanici ſanguinis Principi Imperium conferretur.

Rolevincius Faſcic. f. 70. *Refragantur recentiores plerique omnes.*

5. Febre, vel, ut volunt plerique, venenatis chirothecis ab uxore Crescentii missis perit.

Hermann. Contr. p. 135. Sideb. p. 590. Vincent. Beluac. 24. S. H. 108. f. 345. Rolevinc. f. 70. Crantz. 4. Sax. 26. p. 94. & 3. Metrop. 40. p. 83.

5. HENRICUS *Sanctus.*

1002 1. Votis Regni Procerum solennibus Cæsareos honores auspiciis gerit optimis, à Willegiso Moguntiæ consecratur, Ticini Anno 1005. Rex Italiæ coronatur, & Romæ à Benedicto VIII. coronatur.

Marianus p. 499. Sigeb. p. 590, 591. Rolevinc. pag. 71.

2. Pietate, castitate & beneficentiâ in Ecclesiam *Sancti* nomen meruit. A vitio luxatæ coxæ *Claudus* etiam dictus.

Siffridus p. 689. & Compilator Chronol. iisdem verbis p. 733. Crantz. 4. Sax. 32. p. 97.

3. Sororem Giselam elocat Stephano, Ungarorum Regi, hac conditione, ut Ungaricum regnum ad Christianismum ducat. Ex eo Hungarorum Apostolus dictus.

Sigebert. 592. & ex eo Vincentius 25. Spec. H. 9. f. 346. Siffrdus p. 689. Gotfridus p. 483. Otto Fris. 627. f. 70. a. Rolevinc. p. 72. Lupold. c. 2. f. 7. Albert. Stadensis. f. 113. a.

4. Vivit cum Kunigundâ uxore in voto Virginitatis, in thoro sine thoro, cum uxore absque uxore γάμῳ vere ἄγαμος.

Siffrid.

Siffrid. pag. 689. Compilator. p. 734. Lupoldus c. 13. f. 20. Crantz. 4. Sax. 35. p. 99. 4. Metrop. 5. p. 91. 92.

5. Poloniæ Regem & Bohemiæ Ducem *Boleslaos* debellat, eosque tributarios facit.

Bellum ab Anno 1006 *protractum usque ad Annum* 1018. *Siffrid. p.* 689 *Compilator.* 733.

6. Græcos Saracenorum auxilio Italiam invadentes Normannorum adjutus fidelitate expellit: Normannisque eò postea translatis Græcorum incursiones felicius cohibentur.

Hermannus p. 136. *Marianus p.* 449. *Sigeb. p.* 592. *Compilator. p.* 733.

7. Episcopatum *Bambergensem* fundat ex Comitatu, Bambergæ ipse sepultus cum Uxore.

Otto. Frif. 6. 27. f. 70. a. Godfridus p. 483. Sigeb. p. 591. Compilator p. 733. Cosmas Pragens. lib. 1. Chron. pag. 20. Albertus Stad. p. 112. 114. Lang. Chron. C. p. 770. Lupold. Bab. c. 9. f. 15. Crantz. 4. Sax. 29. p. 95.

8. Expugnat arcem Rheni Hammerstein, ejusque Comitem Ottonem deturbat, judicio Concilii propter illicitum matrimonium a ntea anathemati datum ab Etkenboldo, Archiepiscopo Moguntino.

Rupertus Tuitiensis in Vitâ S. Heriberti c. 26. p. 262. in Tom. 2. Surii Hist. S.

9. Magno cum Ecclesiæ luctu moritur, &

 in ma-

in majori Ecclesiâ Bambergensi, quã fundaverat Papaq; consecraverat, sepelitur, & post mortem ab Eugenio consecratur.

Gotfrid.p.483. Rolev. p. 71. Albert. Stad. p. 115.

THEMA III.

IMPERATORES ex familiâ FRANCONICA.

1. CONRADUS II. Saliquus.

1024 1. Electores in ejus dissident electione, & dissensione post biennium sublatâ, cum ob virtutem & rei militaris scientiam tùm etiam propter Henrici testimoniũ eligitur.

Hermannus p. 136. Sigebert p. 593. Wipo c. 1. p.423. Paul. Lang, Citizens. p. 771.

2. Pater Ei Henricus, Franconiæ Dux; *Mater* Adela, Gerardo Metensium Comite nata; *Uxor* Gisela filia Hermanni Sueviæ Ducis, unde ei nascitur Henricus, Carolini Sanguinis per matrem tradux surculus.

Wipo in Vitâ Conradi p. 428. Gotfridus p. 491. Otto Fris. 6. 28. f. 70. b Autor Annalium breviorum de Landgr. Thuringiæ p. 957. Sigfrid. p. 690.

3. In *Vandalos & Ungaros* movet, eosque petere pacem cogit. Polonorum Regem fidelitate sibi conciliat.

Sigfr. p. 594. Hermannus p. 136. Marianus p 450. Otto Fris. 6.28. p. 70. Albertus. Stad f. 116. Wipo c. 23. p. 429.

4. Burgundiam à Sororio Rudolpho relictam armis sibi vendicat, eamq; Odone,

Cam-

Campaniæ Comite, ejecto abjicit Romano imperio.

Herman. 136. *Gothefridus p.* 486. *Sigeb pag.* 595. *Otto Fris.* 6.30.31 *fol.*71. *Wipo c.* 29. *p.* 438. *c.*31. *p.*439 *c.*38 *p.* 444.

5. Italiâ turbatâ exercitu ingreditur, Mediolanenses rebellionem excitantes compescit, & Episcopos aliquo animoso consilio dejicit.

*Gothofr. p.*486. *Herman. p.*137. *Sigebert.p.*594. 596. *Otto Fris.*6.31.*f.*71.*b.* *Alb.Stad.f.*119.*b.*

6. Ludovicum, Caroli Ducis è stirpe Carolinâ Filium, exulem suscipit, & in Thuringiâ *Vice Dominum* constituit, unde Landgraviorũ Thuringiæ & Hassiæ propagatio.

*Sigfr.p.*692. *Historia de Landgraviis Thuring. cap.* 11.*p.*913. *Paul. Lang. p.* 772.

7. Ernestum Suevum, conspirantium Ducem, prælio vincit.

*Gothofridus p.*490. 487. *Rolev.p.*72. 73. *Otto Fris.*6.29.71. *VVipo p.* 431.

8. Subitaneâ morte *Trajecti* obit: *Spiræ* in templo S. Mariæ à se fundato tumulatur.

*Godfr. Vit. p.*486. *Crantz.*4. *Metrop.*12.*p.*96.

HENRICVS III. Niger.

1. Eligitur duodecennis *Mindæ* in Regem Romanorum, vivente & curante Patre, *Aquisgrani* consecratur: *Romæ* à Clemente II. coronatur. 1039

Godofr. col. 492. *Lambertus p.*162. *Crantz.* 4. *Metrop.*10.*p.*94.

2. U-

2. Uxores duas habet, *Gunildam*, Canuti Danorum & Anglorum Regis Filiam, quâ sine liberis mortuâ duxit *Agnetem*, filiam Wilhelmi, Comitis Pictaviensis, ex quâ suscipit Henricum IV.

Herm.p. 140. *Siffrid. p.* 691. *Otto Frif.* 6. 32. *f.* 71.

3. Tribus Pontificibus *Benedicto IX. Sylvestro III. Gregorio VI. depositis*, novum Papam Svidgerum Bambergensem Episcopum in sede Pontificia collocat, veterum Imperatorum jura in electione & confirmatione Pontificis recuperat.

Lambertus p. 160. *Marianus. p.* 451. *Sigebert. p.* 597. *Siffrid. p.* 1040. *Hermann. p.* 138. *Rolev. p.* 72. *Compilator. p.* 735. *Albert. Stad. fol.* 122. *b. Lupoldus de Bab. cap.* 4. *f.* 10. *Crantz.* 4. *Metrop.* 32. *p.* 107. *Otto Frif.* 6. 32. *f.* 72.

4. Bohemorum Regem *Bretislaum* annua tributa contumaciter detrectantem, imperata facere cogit.

Sigeb. p. 596. *Hermann. p.* 117. *iisdemq; verbis Marian. p.* 450. *Lambert. p.* 159. *Alb. Stad f.* 120. *Cosmas Pragensis lib.* 2. *Chr. p.* 28. 29. 30.

5. Debellat *Hungaros* Regi suo infideles, cæsoque ad Jaurinum Aba *Petrum* Regem regno restituit, hocque trucidato in venatione *Andream* confirmat.

Hermann. p. 138. 139. *Sigebert. p.* 596. *Albert. Stad. f.* 121. *b.* 122. *Lamb. Schaf. pag.* 159. 160. *Crantz.* 4. *Metrop.* 32. *p.* 107.

6. Nor-

6. Normannorum insolentiam mitigat ferens suppetias Papæ Leoni.

Sigeb.p.597.Goth Vit.p.494.Hermannus p. 144.Otto Fris.6.32.f.72.

7. Gothofredum Lotharingum sibi insidiantem nunc vinculis detinet, nunc dimittit, semper infidelem. Socium se facit Lotharingicæ factionis Comes Flandriæ Balduinus,

Sigeb.p.598.Otto Fris.6.33.f 72.

8. Obit *Botfeldæ*, quod fuit castrum Goslariæ vicinum, juxta Patrem & Matrem Spiræ sepultus.

Lambert.p.163.Marian.p. 451. Hermanni Supplementum p. 147. Lang.Chron.C p.774.

3. *HENRICUS IV.*

1. Puer septennis sub Agnete matre imperio admovetur; cruentis postea contentionibus cum Gregorio VII. *super jure electionis Romanorum Pontificum* decertat, hujusque & Principum quorundam odiis gravatus in imperio usque ad vitæ exitum turbatur. 1054

Lamb.Schaf.p.66.

2. Uxores duas habet, quarum prior *Bertha*, Ottonis Marchionis Italiæ Fæmina. Posterior *Praxedis*, vidua Udonis, Marchionis Brandeburgensis, filia Regis Russorum.

Lamber-

Lambertus p.176. Albertus Stadens: fol.131.b.

3. Cruentis consiliis Papa sese opponit Imperatori Orientis & Occidentis, nostrumque Cæsarem excommunicat, Principibus & subditis à fidelitatis juramento absolutis. Excommunicatus Concilia eam ob causam curat haberi, Moguntiæ & apud Brixiam Noricam.

OttoFrising.6.35.f.73.Lambertus p.233.243. Marianus p. 455. 456. Vespergensis p.237. 238. Crantz.5.Metrop.16.p.129.

4. Exautorato Cæsare *in Rudolphum, Sueviæ Ducem*, confert Papa imperium missâ coronâ cum hâc inscriptione.

Petra dedit Petro, Petrus diadema Rudolfo. Godefridus p. 479. Erphesfordiensis Monachus, Continuator Lamberti. p.252.253. Beluacensis 25.Spec.51. Spec.p. 352. Crantzius 5. Metrop.15. p.128. Urspergensis p.235. Albertus Stadensis f. 137.138. Aventin.lib.5.p.458.459.

5. Anti-Cæsari opponit sese Cæsar gravibus aliquot commissis præliis, in quorũ quarto cæsus fuit Cæsar ille Pontificalis ad Elistrum amissâ dextrâ, quâ jam expiraturo allatâ serò nimis suam deplorat infidelitatem, adstantes Episcopos sic affatus. *Hæc est illa*, dextra, *quâ Imperatori meo fidem dedi, quam vobis autoribus fefelli, de quo vos Deo rationem reddetis.* Factum id Anno 1080.

Helmold.

Helmold. 1. 28. 29. *p.* 72. 76. *Godofr.p.*501. *Crantz.Sax.*7.*p.*110.*&* 5.*Metrop.*16.*p.*124. *Albert.Stad.f.* 139.

6. Sublatoè vivis Rudolpho, *Hermannus, Lüzelburgensis Comes*, Pontificis instigatione substituitur, qui, dum castellum quoddam impugnat, à fæminæ cujusdam, grande ex arce saxum deturbantis, manu occiditur. Hoc sublato nec dum conquiescit Pontificis ira & simultas, per quam *Eberdus, Saxoniæ Thuringiæ* Marchio, evehitur, sed & ille suo exitio.

*Ursperg.p.*239.*Crantz.*5.*S.*10.*p.*112.113.

7. Post cæsum Rodolfum tota mole belli in Papam conversâ Cæsar Romam urbem suæ potestatis facit, & Gregorio dejecto substituit Clementem.

Helmold. 1,30.*p.*77.

8. Consiliis Papæ Urbani concitatur Filius Conradus, & Papæ deinde Paschalis alter Filius Henricus in Patrem.

*Helm.c.*33.*p.*84.85.*Dodechin.p* 461. *Albert.Stad. f.*141.143.145.147.

9. In hac orbis Christiani tragœdiâ oppugnant Cæsaris Solium *Magnus & Hermannus*, Duces Saxoniæ, *Otto*, Dux Bavariæ, *Eberdus*, Saxoniæ Marchio, *Udo*, Marchio Brandenburgensis, quibus sesociant Episcopi & ipse Filius. Conjurationis est Πρόεδρος Pont. Rom. lætus rerum turbidarum in spem potentiæ augendæ spectator. 10.

10. Saxones magnâ conſpiratione contra eum inſurgunt, & Hartzburgi prope Goslariam invadunt, de quibus biennio elapſo cruentam reportat victoriam juxta fluvium Unſtruth.

Otto Friſ. 6. Chron. 34. f. 73. Erphesfordenſis p. 253. Lambertus p. 220, 221. Gotfr. p. 499. Alb. Stadenſ. p. 138. 154. Aventin. lib. 5. p. 450.

11. Non ſine magnâ æmulatione *Fridericum, Baronem Hohenſtaufenſem*, poſthabito Bertholdo, Zaringiæ Duce, *Suevorum Ducem* facit.

Otto Friſing. 1. de Frid. 8. f. 4.

12. Poſt immenſos labores Heros afflictiſſimus in ipſo expeditionis contra Filium procinctu deſtituitur; & qui victor fuit Rudolphi, qui victricibus armis Saxones domuit, Filii tandem nefariis armis cedere cogitur.

Godefr. col. 503. Dodechin p. 465. Coſmas Pragenſis Chron. lib. 3. p. 55. 56. Crantz. 5. Sax. 20. pag. 118.

13. Sub eo expeditio celebris ſtudio recuperandi Palæſtinam à Chriſtianis Principibus ſuſcipitur, capitur urbs Hieroſolyma, primusque Rex Hieroſolymitanorum Godofredus conſtituitur.

Otto Friſ. 7. cap. 2. 3. 4. 5. 7. fol. 75. 76. Albertus Stad. f. 141. 142. 144. Aventin. lib. 5. p. 469.

14. Re-

14. Rebus in Italiâ & Germaniâ concidentibus obit Leodii, corpusque, quod per quinquennium ſteterat inſepultum, tandem tumulo Spiræ infertur, tumultibus in imperio inſepultis.

Gothofr. col. 504. *Helmold.* 1. 33. *pag.* 84. 85. *Cantz* 5. *Sax.* 2 4. *p.* 121. *Langius p.* 780.

4. *HENRICUS V.*

1. Pontificum impulſu arma capit adverſus Patrem, ſed qui juvat Papam armis, idem ipſe à Papa excommunicatus ejusdem ſolii Papalis fit perſecutor. 1106.

Helmold. 1. 39. *p.* 96. *Gothofr. col.* 508. *Albert. Stadenſ. f.* 149.

2. Papa *Paſchalis* captus ſe ſubmittit Cæſari, ei inſignia Imperii ſolenni ritu confert & Jus Cæſarum in collatione Epiſcopatuum literis confirmat. Aſt reverſo in Germaniam Cæſare reſcindit Papa omnia.

Dodechinus p. 467. 468. *Sigebertus p.* 614. *Robertus de Monte p.* 618. *Gothofr. col.* 507. *Coſmas Pragenſis lib.* 3. *Chron. p.* 64. *Lang. Chron. p.* 780. *Gregor. Heymburg in confut. primat. Papa. p.* 573. *Trithem Chron. Hirſaug. p.* 111.

3. Uxorem habet *Mathildin*, Henrici Regis Angliæ Filiam, ex quâ unicam filiam Mathildin ſuſtulit, quæ nubit Uladislao II. Regi Poloniæ.

Wilhelm. Gemitenſis de Ducibus Normannis p. 674. *Robertus de Monte p.* 616. *Otto Friſ.* 7. 15. *f.* 79. *Simeon Dunelmenſ. Hiſtor. Reg. Angl. cap.* 232.

4. Contra *Boleslaum*, *Poloniæ* Regem; pugnat infeliciter; & infelicius contra *Saxones*, quorum Dux Lotharius victor evadit in Comitatus Mansfeldensis Sylva Welphisholtz. Cecidit eo in prælio Hoyerus Comes de Mansfeld, princeps militiæ regiæ.

Helmold. 1. 40. *n.* 4. *p.* 98. *Cosmas Pragensis lib.* 3. *Chron.p.* 58. 59. 60. *Alb.Stad.f.* 154 *Langius Chr. Citic.p.* 783. *Crantz.* 6. *Metrop.* 7. *p.* 146.

5. Sine virili decedit stirpe, Spiræque juxta Patrem Henricum, avum Henricum, & proavum Conradum sepelitur; unde versus.

Filius hic, Pater hic, Avus hic. Proavus jacet isthic.

Godfridus col. 506. *Siffrid.p.* 692. Rolev. *p.* 75. *Albertus Stad.f.* 155 *b.*

5. *LOTHARIUS Saxo.*

1. E Comitibus Querfortensibus ad
1125 Ducatum Saxonicum, hinc ad gradum imperii summum promovetur, Moguntiæ electus, Aquisgrani coronatus, Romæ consecratus.

Helmoldus 1. 41. *p.* 107. *Robertus de Monte p.* 621. *Gotfridus p.* 509. *Albertus Stad.f.* 156.

2. Uxor *Richisa*, Henrici Pinguis, Comitis Northemii, Filia, ex quâ ei *Filius* unicus *Lotharius*, qui infans moritur, & duæ *Filiæ*,

Filiæ, una *Gertrudis*, uxor Henrici ſuperbi, Ducis Bavariæ & Saxoniæ, altera *Hedvvigis*, Ludovici Landgravii Thuringiæ uxor.

Trithemius Chr. Hirſ. p. 124. 130.

3. Sueviæ Ducem Fridericum, unà cum Fratre Conrado rebellantem coercet, Leopoldo Duci Auſtriæ & Carolo Flandriæ Comiti ſpem regni aufert. Bojemorum tumultus ſedat, & conciliatis ſibi Bohemiæ ac Bavariæ Ducibus Urbes *Spiram*, *Auguſtam*, *Vlmam*, & alias Imperii recuperat.

Gothofr. 17. *p.* 511. *Otto Friſ.* 7. 17. *f.* 79. *b. c.* 19. *f.* 80. *Dodechinus p.* 470. *Erphesfordenſis p.* 254. *Trithemius Chron. Hirſaug. p.* 120.

4. Sublatis in Italiâ Pontificum diſſidiis *Innocentium Papam* à Romanis pulſum ſuæ reſtituit ſedi, & ab eodem coronatur.

Dodechinus p. 471. *Godfridus p.* 510. *Robertus de Monte p.* 624. *Lupoldus de Bapenb. cap.* 11. *fol.* 17. *Trithem. Chron. Hirſaug. p.* 121.

5. Rogerio, Siciliæ Rege, captâ Calabriâ & Apuliâ ſubacto: Reginaldo in Ducatum ſubſtituto; Roberto, Capuæ Principe, confirmato, tranquillitatem Italiæ reddit,

Otto Friſ. 7. 20. *f.* 80, *b. Gotfridus col.* 511. *Dodechinus p.* 472. *Rolev. f.* 76. *Lupoldus de Bapenb. c.* 4. *f.* 10. *Trithem. Chron. Hirſ. p.* 126.

6. Leges civiles in Apuliâ inventas operâ Irnerii illuſtratas è Gothicis tenebris in lucem, reduxiſſe, atque ad culturam re-

vocasse dicitur. Pandectas Juris, qui jam Florentiæ monstrantur, Pisanis donat jubetque ut sedulò & accuratè explicentur.

Hier. Henning. 2. Geneal. op. dedicat. p. 3. Boet. Epo. 2. de jur. Saxon. 1. p. 157. Peucer. 3. Chron. p. 209.

7. Generum suum Ludovicum III. Thuringiæ Comitem, ejusdem provinciæ Landgravium; Conradũ, Wettini Comitem, Misniæ & Lusatiæ Marchionem, facit.

Dodechinus pag. 471. Anonymus Scriptor de Landgraviis Thuringiæ c. 18. p. 916.

8. Studio religionis *Cænobium Lotharianum*, Luthren dictum, condit, in quo ipse à morte sepultus est. *Chemnicense* item in Misniâ extra urbem fundat. *Olsenum* vetus prope Verdam instaurat. Cænobia item *Homburganum & Aldestetense* ampliat.

Langius in Chron. Citic. p. 787. Trithem. Chr. Sponh p. 249. Compilat. Chronol. p. 739.

9. Septuagenario major in valle Tridentina obscuro quodam in pago & casâ vilì è vitâ excedit, corpusque in Cænobio Lothariano, à se sic dicto, tumulatur.

Dodechinus p. 472. Erphesfordensis p. 255. Siffridus p. 692. Otto Fris. 7. 20. f. 80. b.

THEMA IV.

IMPERATORES ex familiâ SUEVICA.

1. CONRADUS III.

1. Pater Ei *Fridericus*, Dux Sueviæ; Mater

ter *Agneta*, filia Henrici IV. ſororque Henrici V. Uxor *Gertrudis*, Comitis Sultzbachii Filia, è qua Ei *Henricus & Fridericus* nati. Confluentiæ eligitur Rex & Aquisgrani à Theodevino Cardinale coronatur.

Dodechin.p.472 Robertus de Monte p.625. Siffridus p.692. Gotfr.p.510 Otto.Friſ.7.22.f.81.

2. Imperii æmulum habet *Henricum Superbum*, Ducem Bavariæ & Saxoniæ, qui utroque Ducatu exuitur & proſcribitur in Comitiis Würtzburgenſibus & Goslarienſibus.

Godefr.p.511. Otto Friſ.7.23. f.81.ib. Guntherus Ligur.1.v.617. Albert.Stad.f.160.b.161.

3. Bellum gerit famigeratum *contra Guelfum*, Bavariæ Ducem, Henrici Superbi Fratrem, quem fugat ad oppidum Winsberg, & ob mulierum, in maritos pietatem hoſti parcit, pacemq; & amicitiam cum eo facit.

Otto Friſ. 7.25.f.82.b.Gotfridus col. 512 513. Nauder.vol.2.Gen.38.fol.182.

4. Bellum ſacrum in Palæſtinam pro recuperatione terræ Sanctæ primus aggreditur, & tandem ſiniſtro ſucceſſu, ab Emanuele Palæologo deceptus gypſo farinæ immixto, ſinit.

Helmoldus 1. Chron.59.n.3,4.p. 142.c. 60 tot. p. 143. Godefrid., col. 514. Robertus de Monte p.628. Guil.Tyr.16.Itin. Hier. 9 p.902. Otto Friſ.7.30.f.83. Albert. Stad.f. 165. Felix Faber

 Monachus

Monachus Ulmensis 1. Histor. suev. 13. p. 132. Crantz. 6. Metrop. 29. pag. 158. 159. Trithem. Chron. Sponh. pag. 250. & in Chron. Hirsaug. p. 131. Platina in Lucio II. p. 171.

5 Obit non sine veneni suspicione Bambergæ, & sepelitur in Monasterio Lorchensi.

Robert. de Monte p. 631. Vinc. Beluac. 27. S. H. 127. fol. 395. Trithem. Chron. Hirsaug p. 135. Otto Frising. 1. de Frider. 63. f. 22. b.

II. FRIDERICUS I. *Barbarossa.*

1152 1. Magno Procerum consensu eligitur Francofordiæ, & coronatur Aquisgrani ab Arnoldo, Coloniensi Archiepiscopo, deinde Romæ à Pontifice Adriano.

Otto Frising. 2. de gestis Friderici 2. 3. fol. 23. Guntherus 1. Ligur. v. 445. Trithem. Chron. Hirsaug p. 135.

2. Staturâ procerâ, sublimi & excitato Spiritu, facie eleganti, sed capillo & barbâ rufâ. Inde *Barbarossa* dictus.

Radevvicus de gestis Frid. lib. 2. c. 80. fol. 83. a. Gotfrid. Viterbiens. Chron. p. 519.

3. Dimissâ ob consanguinitatem uxore *Adila* Diepoldi à Vohburg, Marchionis filia, secundam accipit *Beatricem*, & cum eâ dotis nomine Burgundiæ partem maximam.

Guntherus 1. Ligur. v. 758. & lib. 5. v. 334. 244. Otto Frising. 2. 29. f. 36. b.

4. Bavaros & Austriacos dissentientes compo-

componit: Henricumque VIII. Austriæ Marchionem, Ratisbonæ creat primum Ducem Austriæ.

Guntherus 5. Ligur. v. 564.

5. In Italicis contra Pontifices & Proceres dissentientes expeditionibus Urbes frequentibus præliis affligit, tandemque cum iisdem Constantiæ pacem & concordiam init. Duces ei inter alios præcipui Otto Witelsbachius, stirps & origo Palatinorum Comitum Bavariæque Principum, & Bernhardus Palatinus.

Gunther. 7. Ligur. v. 239. & 6. v. 674. Urspergensis p. 296. seqq. Albert. Stad. f. 189. 190. 194. *Crantz. 7. Metr. ult. p. 169. Trith. Ch. Hirs. pag.* 157.

6. Mediolanum capit, eidemq; tertium rebelli, muris & ædibus omnibus dejectis aratrum per medium urbis inducit, sale etiam insperso.

Helmold. 1. 90. *n.* 4 *p.* 205. *Otto Frising.* 2. *c.* 12. 13. 14. *f.* 27. *Radevicus lib.* 1. *c.* 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 40. 41. 42. 43. *lib.* 2. *c.* 25. 27. 28. 29. 34. 38. 46. *fol.* 49. *&c. Urspergensis p.* 297 298. 299. 300. 305.

7. Arnoldum, Archiepiscopum Moguntinum, cùm Moguntini in Monasterio S. Jacobi occidissent, de iisdem supplicium sumit Cæsar: cujus Præsulis successorem sub schismate Pontificum *Canra-*

dum, Comitem à Witelsbach, qui Alexandro contra Victorem adhæserat, exautorat, ejusque in locum surrogat Christianum, Cancellarium suum.

Conradus in Chronico rerum Moguntiac. p. 454. 455. 456. Dodechinus p. 475. Gunther. 1. v. 395. &c. Crantz 6. Sax. 18. p. 149. Erphesphord. pag. 256. de Christiano Crantz. 7. Metrop. p. 168.

8. Ducem Poloniæ ad tributum solvendum adigit & Silesiam dividit inter tres filios Uladislai, Bohemorum Regis, *Boleslaum, Mieslaum*, *Conradum*, primos Silesiæ Principes.

Guntherus 6. Lignr. v. 446.

9. Franciæ Ducatum, hæreditario jure ob obitum Ducis Friderici acceptum, donat Episcopis Wirtzburgensibus.

Trithem. Chron. Hirsaug. p. 154.

10. In schismate Pontificum Victoris partes missis per regna literis contra Alexandrum III. tuetur, cum quo tandem reconciliatur amicè Venetiis.

Dodechin. p. 475. Helmold. 2. 17. p. 268. Trith. Ch. Hirsaug. p. 140. 141. 155.

11. In Comitiis Erfurti celebratis *Henricum Leonem*, *Ducem Saxoniæ & Bavariæ*, propter crimen læsæ majestatis & rebellionis Electoratu & Ducatibus Bavariæ & Saxonię privat, quo exauctorato in conventu Würtzburgico, ob navatã in bellis Italicis egre-

egregiam operam constituitur Dux & Elector Saxoniæ *Bernhardus*, *Comes Ascaniæ*, à quo tres familiæ postea descenderunt.

Helmoldus 2. 24. p.276. Robertus de Monte p. 672. Autor. Hist. de Landgrav. Thur. c. 19. p. 917. Trithem. Chron. Hirs. p. 154. Albertus Staden s. f. 193.

12. Urbem *Lubecam*, auctam privilegiis ad Imperii societatem adscribit, quam libertatem tum Gisebertus de Warendorp, Consul Lubecensis & Legatus Reipublicæ obtinet. *Sic Ratisbonam, Hagenoam, Rotenburgum, Memmingum, Eslingam, Reutlingam, Heilbronnam, Aldenburgum in Misnia* evexit & privilegium dedit Hamburg. ut nemo ædificet castrum penes civitatem.

Helmoldus 2.35.n.8.p.295. Crantz. 6. Vandal. 15. pag. 136. Frater Felix Fabri 1. Hist. Su. p. 105. Regkman. Chron. Lubec. lib. 2. f. 11. 12. Georg. Fabrit. 6. orig. Saxon. p. 628. Albin. Chr. Misn. Lambec. 1. Rer. Hamburg. p. 185.

13. Severa mulctatione propter excitatas se absente turbas in Imperio *Hermannum, Comitem Palatinum*, cum decem Comitibus complicibus, inter quos *Gotfrid Comes de Spanheim*, *Henrich de Catzenelnboge*, *Conradus Comes de Kirberg*, cogit, ut in pœnam *Canes* posterioribus pedibus ad humeros religatos per Teutonicum milliare portent.

OttoFris.2.28.f.36.Dodechin.p.474. Guntherus 5.Ligur.v.194.Trithem Ch. Hirsaug. pag.137

14. In *Expeditione Hierosolymitana*, magno apparatu Papæ & Principum institutâ felix rebus præclare contra Saracenos gestis, infelix obitu.

Arnoldus, Helmoldi Continuator, 3.27. p. 356. c.29. p 357. c.30.p.360 c.31.p.362. c. 32. p. 363. c. 33. p. 365. c.34.p.369. Urspergensis p.311. seqq. Albertus Stad.f. 197. 198. Godofridus Pantaleon. p. 253.254. 255. 256. 257. 258. Crantz.7. Saxon. init. p. 173. cap. 38. p.199. & 7. Dan.18. p. 165. Langius in Chron.p.789.

3. *HENRICUS VI.*

1. Rex à Patre Friderico designatus Aquisgrani coronâ insignitur à Philippo, Archiepiscopo Coloniensi, postea tradito castro Tusculano à Pontifice Cœlestino III.

Godofr.p.519. Arnoldus 4.4.p.388. Crantz. 7.Sax.3.p.175. Albertus Stad.fol.192.

2. Fuit in agendis rebus strenuus, in hostes acer, in largiendo munificus, facundus eloquio, facie decora, statura mediocris, ingenio prudens.

Sched. Chron.fol.230. Albert.desc. Ital. p.279. Gunther. Liguria. v. 64. Vincent. Belv. 29. Sp.Histor.51.fol. 417.

3. Ex Constantiâ, Rogerii Regis Siciliæ & Apuliæ Filiâ quinquagenariâ Filium Panormi, nomine Fridericum, suscipit.

Ursper-

Urspergensis in Frid. p.311. Rolev. *p.79. Albertus Stad. fol.197. Lang. Chr pag.790. Crantz. 6. Sax.49 p.170. Trithem. Chr.* Hirs. *p.159.*

4. Obsidet *Neapolin* frustra, exercitu lue afflicto; iteratâ verò obsidione capit.

Arnoldus 4. 5. p. 389. Crantz. 7. Sax.3.p.175.

4. In *Siciliam* trajiciens potitur regno, quod totis nomine repetebat ob uxorem Constantiam. *Apulia & Calabria* quoque totâ potitur.

Urspergensis p.317. Albertus Stad. f. 199. 200. Crantz.7.Sax.6 pag.177. & 7. Metrop.17.p. 179.Trith. Chron. Hirs. *p.160. Otto de S. Blas. Chr. 39.p.218. Crus.2.* A.S.*37.p.217.*

5. Saladino in Asiâ mortuo hortatu Pontificis Cœlestini III. in Palæstinam expeditionem instituit, motibus Itálicis morteque præmaturâ à majoribus conatibus impeditus.

Arnoldus lib.5 toto per capita quinque p. 429. Willebrandus ab Oldenborg. Itiner. terræ Sanctæ p. 125.126.134.142. Crantz.7.Sax.9.p.179. Trith. Chron. Hirs. *p.161.*

5. Reducem ex Palæstina expeditione Richardum Angliæ Principem ob injurias Leopoldo Austriæ Duci, illatas cepit, & post. XVIII. mensium carcerem dimittit cum CL. auri pondo solvisset.

Sigon. lib. 15.p.353. Meibom. Histor. Leon. p. 267. & seq. mut. Chron. p.162.

7. Ordinem Militum Teutonicorum, qui

qui adhuc der Teutsch-Orden vocatur, à Friderico, Sueviæ Duce, in Palæstinâ institutū, una cum Papa Cælestino confirmat.

Crantz. 8. Sax. 3. pag. 203. Crantz. 7. VVandal. pag. 159.

7. Ex veneni potu Messanæ, Siciliæ oppido, obit, & Panormi sepelitur in maximo Templo, relicto filio quinquenni Friderico, cujus curam Philippo Fratri commendat.

Godefrid. Pantal. p. 262. Lang. Chron. p. 795. Trith. Ch. p. 161.

4. *PHILIPPUS.*

1199 1. Moguntiæ à majori parte Imperii Procerum Rex renunciatur, ab Archiepiscopo Tarentino consecratur, Aquisgrani coronatur.

Arnoldus 6. 2. p. 451. & 7. 1. p. 500.

2. Competitorem regni 1. *Bertoldum, Zaringiæ Ducem*, ultro sibi cedentem in amicitiam recipit. 2. *Ottonem Henrici Leonis Filium* profligat. Uterque incitatus & irritatus à Papa Innocentio III. fuerat.

Godefrid. Pantaleon. pag. 263. 264. 265. 266. 274. 276. 277. Arnold. 6. 2. 3. p. 451. Ursperg. p. 319. 320. 321. Trith. Ch. H. p. 162. Lang. pag. 795. c. venerabil. de Elect.

3. In uxorem accipit Irenen, Isaaci Angeli, Imperatoris Græci filiam, Alexi Imp. sororem, quæ promissa fuerat Tancredo, filio

filio Rogerii notho. Quatuor filiarum mater erat Regina, quæ post nuptias Imp. Ottonis cum filiâ Brunsvici celebratas moritur.

Matthaus Bappenheimius Chr. Australi p.321.

4. Bambergæ in cubiculo sicariâ trucidatur manu ab *Ottone VVittelsbachio, Comite Palatino*, quem postea Marscalcus de Calent juxta Danubium interfecit.

Arnoldus 7.14.p.355. Godfrid.Pantal. p. 279. Urspergensis p. 324. Lang.Chron. Cit.p.797. Crantz.7.Sax.28.p. 193. Magnum Chronicon Belgicum p. 211.

5. Spiræ regali sumtu & magnificentiâ tumulo infertur.

Brusch. p.879. Crus. A S.12.p.534.

5. *OTTO. IV.*

1. Princeps superbus animi altitudine clarior quàm consilii magnitudine, Aquisgrani coronatur ab Adolpho Coloniensi, & Romæ ab Innocentio III. 1208.

Godofredus Pantaleon. p. 278.279. Robert. de Monte p.678.681.fol.202. Alb. Stad. fol. 202. Arnoldus 6.1.p.449. & 7. 21.p. 567. Crantz. 7. Sax. 15.p.183. b.28. p. 193. Chronicum magnum Belg.p. 218. Urspergensis p.326. Langius p.797. Siffridus p. 693. Crantz. 7.Sax.31. 32. p.195.196. Trithem. Chr. Sponſ. pag. 162. 261. Hirsaug.p.165.168.

2. Ottonem Wittelsbachium ob parricidium ejusque conscium Henricum, Marchio-

Marchionem Histriæ in comitiis Francofortensibus ex voluntate cæterorum Principum proscribit.

*Arnold.*7.16.*p.*559.*Lang.Chr.p.*797.

3. Uxores duas ducit, *Mariam*, Ducis Brabantiæ Filiam; & *Beatricem*, Philippi Imperatotis Filiam. Ex utraque ἄτεκνος.

Arnoldus 7. 19. *pag.* 562.356.*Godefr.Pantal.p.* 281. *Otto Samblasian.Chron.c.*51.*p.*226.

4. In Italiâ prosperis utens successibus totam sibi *Apuliam & Calabriam* subjicit, civitates in deditionem accipit, & inter res feliciter gestas excommunicationem Papæ Innocentii incurrit.

Godefridus Pantaleon, *p.* 279. 280. *Trith. Chr. H.p.*169.

5. Prælio profligatur à Rege Franciæ Philippo ad Bovinensem pontem commisso inter Lilam & Tornacum.

Crantz. 7. *Saxon.* 33.34. *pag.* 196. 197. *Trithem. Chron.Hirsaug. pag.* 169. *&* *Sponh. p.* 261. *Guilelmus Brito in rebus gest.Philippi libro* 10. *&* 11.*per tot.Urspergensis p.*333.

6. Obit ex dysenteriâ in castro Hartzberg, & Brunsvigæ in Ecclesiâ S. Blasii sepelitur.

*Albert.Stad.fol.*204.*Crantz.*7.*Sax.*39.*pag.*199. *Walsingham in Neustr.hypod.p.*461.

6. *FRIDERICUS II.*

1218 1. Legitimis suffragiis electus diadema

anno

anno ætatis 20. accipit, à Sigfrido, Moguntinensi Electore, in Regem ungitur, Romamque profectus ab Honorio III. coronâ exornatur.

Albert. Stad. fol. 204. Godef. Pantal. p. 280. 281. 282. 291. Urspergensis p. 334. Langius. p. 266. 267. Crantz. 7. Sax. 38. p. 199.

2. Sex uxores ei ductæ, 1. *Constantia*, Arragoniæ Regina, à quâ natus *Henricus*. 2. *Iolanda*, Joannis Brennæ Regis Hierosolymorum Filia, quam cum dote regni Hierosolymitani accipit. 3. *Agnes*, Marchionis Meraniæ Ottonis Filia. 4. *Rutina*, Comitis Bavarici Ottonis F. 5. *Mechtildis*, Ludovici Bavarici F. 6. *Isabella*, Joannis Regis Angliæ F. quam ex Anglia accipit Legato Petro de Vineis.

Godefridus Pantaleon. p. 292. 299. Crantz. 7 Sax. 39. p. 200. Selden. 2. de Syned. p. 484.

3. Tres Concubinas possidet, tulitque ex *Blanca Lanza* Manfredum, qui postea Tarenti Princeps, & post obitum Conradi in regno Siciliæ successor, res magnas gerit.

Crantz. 8. Sax. 18. p. 214. Monach. Paduan. Chr. lib. 3. p. 622. Sabell. 9. Ennead. 6. col. 757.

4. Anathemate *ab Honorio Papa* notatus hostili animo in Italiam pergit, omnia vastans. Excommunicationem reperit *Gregorius IX.* itidemque *Innocentius IV.* per cujus edictum in Concilio Lugdunensi pri-

si privatur imperio: hinc bellum atrox in Parmenses, socios belli alios, qui *Guelfi* dicebantur faventes vero Imperatori *Gibellini.*

Alb. Stad. f. 207. 210. 211. 212. 215. 218. *Ursperg. p.* 338. 339. *Trithem. Chr. Hirs. p.* 174. 177. 184. *Christianus in Chron. Mogunt. p.* 457. *Langius pag.* 797. 799. 800 *Aventinus* 7. *Annal. p.* 535. *Crantz. Sax.* 38 *p.* 199. & 8. 6. *p.* 205. & 7. *Metrop.* 52. *p.* 198.

5. Bellum sacrum *in Palæstinam* suscipit, urbem Hierosolymam, Joppen & Nazareth aliaque oppida à Saracenis recipit, & decennii inducias cum eis sancit. Expeditionis hujus sacræ comes fidelis *Ludovicus Thuringiæ & Hassiæ Landgravius* à Conrado Hildesheimensi Episcopo cruce signatus, obit in civitate *Ottrant*, relicta domi uxore S. Elisabetha, cujus gener ex filia Sophia Henricus, Dux Brabantiæ, stirps est Landgraviorũ Hassiæ præsentiũ.

Abbas Urspergensis p. 335. 336. 337. *Siffridus p.* 694. *Autor. Hist. de Landg. Th. p.* 960. *Godefr. Pantaleon p.* 295. 296.

6. Ottonem Brunsvicensem & Luneburgensem Ducem Moguntiæ creat.

Crantz. 8. *Saxon.* 5. *p.* 204. *idem* 7. *Metrop.* 748 *p.* 196. *Chytr. Saxon. lib.* 12. *Meibom. pag.* 496.

7. Academiam *Viennensem* in Austriâ condit; nec non *Neapolitanam*, Philoso-

phiæ

phiæ & studiorum Mathematicorum restaurator, Aristotelis & aliorum libros Græcos & Arabicos verti curat, & multas Constitutiones edit.

Ederus peculiari libro Authent. navigia C. de furtis Albert. Stadensis fol. 153.

7. Henricum filium, qui puer in Regem consecratus fuerat, ob rebellionem vitiaque imperio contraria captum Wormatiæ primum, dein Heidelbergæ custodiendum tradit Ottoni Palatino arctiorique custodiæ in Sicilia mancipat, ubi moritur.

Matthaeus Paris in Henr. III. f. 401. Trithemius Chron. Hirsaug. p. 182. & Chron. Sponh.

8. Memoriam celebrat S. Elisabethæ Marpurgi, primus sarcophagum curat, coronamque auream, capiti defunctæ, quæ mandato summi Pontificis arcæ aureæ concluditur, imponit. Epitaphium adhuc hodie monstratur augustè extructum.

Godofr. Pantaleon. Annal p. 300.

9. Dolo sublatus in Apuliâ Panormi sepelitur in cucullâ Ordinis Cistertiensis anno ætatis LIV.

Compilator p. 743. Langius p. 804.

THEMA IV.

INTERREGNUM XXII.

Annorum.

1. Vivo Friderico & è vivis sublato, tur-

X bæ in

bæ in Imperio factæ interventu Paparum maximæ. Quatuor aut quinque Principes *Proci Imperii* inter se dimicant. Promulgantur & substituuntur dissentientibus votis Cæsares.

2. In Imperio magna erat inter Proceres contentio, expetentibus hoc hunc, illo illum, isto istum, & creditur Imperium fuisse sine certo Rectore distractum inter varios motus civiles ultra XX. annos, vocato in motus pacandos nunc Hôc, nunc illô.

Langius in Chron. Citz. p. 801. *Trithem. Ch. H. pag.* 185.

3. Si quæ Germaniæ ætas calamitatibus exposita fuit, si quod tempus variis motibus agitatum certe interregni fuit, tantis namque objectum fuit periculis, ut non Princeps, Comes, Civitas, non societas vetus tuta & immunis ab incursibus bellis fuerit; & quoniam in diebus illis non erat Rex in Germania, (ut verbis sacris loquamur) qui juxta legem & sanctiones regeret, protegeret, unusquisque quod sibi placuit, fecit.

Urstis. Chron. Basil. 18. *p.* 125. *Lehm.* 5. *Chron. Spirens.* 92. *p.* 604. *Stumpf. Chron. Helvet.* 51. *fol.* 326. *Joh.* Königshoven *in Chron. c.* 4. *pag.* 158. *Francisc. Guillim. Caspar. à Lerch. de ordin. Equest.*

1. CON-

1. CONRADUS IV.

1. Vivo Patre puer adhuc in Austriâ Rex designatur Spiræque à Principibus Imperii confirmatur.

Pantaleon Godofrid. p. 302. Trithem. Chr. H. p. 184.

2. A Papa Innocentio excommunicatur, qui spretâ fulminis sententiâ rem in Apulia gerit strenuè contra hostilem exercitum.

Trithem. Chr. Hirsaug. p. 184. Crantz. 7. Sax. 39. p. 200. Blond. Ital. illust. p. 392.

3. Toxico à fratre Manfredo enecatur: à cujus morte CONRADINUS, hujus familiæ ultimus, Papæ Clementis IV. instinctu miserè perimitur, securi cervicem præbens.

Trithemius Chron. Hirsaug. p. 193.

2. HENRICUS VII. *Hassiæ & Thuringiæ Landgravius*

Favore Romani Pontificis.

1. Favore Pontificis Herbipoli ab Archiepiscopo Moguntino, Coloniensi, Trevirensi, coadjuvantibus Episcopis Argentinensi, Metensi, Spirensi, fuit denominatus Rex Conradum Friderici Filium, prælio ad Francofurtum vincit, Reutlingam verò frustra obsidet.

Siffridus lib. 2 p. 696. Albertus Stad. fol. 218. Trithem. Chr. Hirsaug. p. 185. Erphesfordiensis p. 258. Crantz. 8. Sax. 13. 14. p. 211. Gerstenberger Chron. Franceberg. col. 25. 26.

2. In expugnatione Urbis Ulmensis occumbit telo tactus. Obitum *Hassiæ & Thuringiæ divisio* insecuta.

Annales de Thuringiæ Landgraviis breviores p. 960.

p.960. Comp. p.743. Siffr p.696. Albert. Stad. 219. Naucler. 2. Gener. 43. fol. 237.

3. GVILELMVS *Hollandiæ Comes.*

1247. 1. Suaſione Papæ Regium titulum ſumit, potentiâque nixus Ottonis, Ducis Brunſuicenſis, Soceri, armata manu Aquisgrani coronam aufert.

Rolevinc. p.61. Siffridus p. 696. Trithem. Chron. Hirſaug. p. 188.

2. A Conrado victus, viribus impar recipit ſe ad ſuos Friſios, à quibus per inſidias interimitur.

Siffridus p.697. Crantz. 8. S. 19. p. 214. Trithem. Chr. Hirſ. p. 189. Alb. Stad. f. 222. qui in hac hiſtoria Chronicon finivit.

4. RICHARDVS *Comes Cornubiæ.*

1. Frater Henrici Regis Angliæ de manu Præſulis Colonienſis Conradi Aquisgrani accipit coronam.

Erphesford. p. 258. Crantz. 8. Sax. p. 215.

2. Theſauris, quos ex Anglia detulerat, conſumtis, effuſaque in Epiſcopos, penes quos erat Imperii conferendi præcipua poteſtas, pecuniâ redit in Angliam vacuus.

Crantz. 8. Sax. 22. p. 216. Trith. Chr. Sponhem. p. 282. Alb. Arg. p. 92. Leheman. Chr. Spirenſ. 93. p. 606.

5. ALPHONSVS, *Rex Caſtellæ in Hiſpaniâ.*

1. Electionem, qua cum Riccardo inter factiones Electorum concurrit, perſuaſionibus Papæ admittit, modeſtè prius Imperium deprecatus.

Trithem. Chron. Hirſaug. p. 282. Litera Urbani

bani IV. ad Richardum & Alphonsum ap. Bzovium ad A.C 1262.

2. In congressu Pontificis Gregorii X. propè Bellocadurum agnoscens Rudolphum legitimè electum cedit, suo regno contentus.

Rolevincius fol. 81.*b*.

CLASSIS II.

A RUDOLFO Habsburgico ad Carolum V.

Plerique Imperatores ex Austriacâ sunt familia usque ad Carolum V. & ab eo interruptâ serie usque in præsentem Imperatorem

LEOPOLDUM I.

I. *RUDOLFUS I. Habsburgensis.*

1. Genitor ejus *Albertus, Comes Habsburgicus & Landgravius Alsatiæ*, qui castra secutus militiæ sacræ Friderici Barbarossæ in Palæstinâ obiit. Mater *Heylvviga*, Ulrici Comitis in Kyburg Filia, quæ fratrem habebat *Hartmannum*, ultimum Kyburgicæ antiquissimæ gentis Comitem.

Chronicon Constantiense p. 664. *Guillimann. Habsburgiaca p.*323 324 *Felix Faber, Hist. S.* 13. *p.*127.

2. Princeps pius; magnanimus, facundus, felix, ingenuus, placidus, placabilis, in egentes liberalis, in Ecclesias beneficus, comis mirè facetus, in dictis scommatum patiens, in omni actionum genere promptus, & in cultu vestium modicus.

Guillim. lib. 6. c. 4. decum. Monast. Würtènb. Harm. Sched. Chron. f. 242. Sigf. 2. p. 699. Albert. Arg. p. 101.

3. Fesſâ civilibus diſſidiis Germaniâ *Imperator* ritè deſignatur, & Aquisgrani conſecratur, procurante Wernero, Archiepiſcopo Moguntino, qui antea Comitem illum Romam profecturus pallii obtinendi causâ comitem habuerat fidelem.

Siffridus 2. pag. 268. Rolev. p. 82. Frater Felix Fabri, Mon. Ulmanus, 1. Hist. Suev. 13. p. 128, 129. Lang. Chron. Citic p. 813. Manlius Chron. Constant. d. 670. Crantz 8. Sax. 30. p. 221.

4. Triſtia Henricorum & Fridericorum exempla conſiderans Romam adire *coronationis & conjurationis ergò* renuit; ſolitus Æſopi fabulam recitare de Vulpeculâ, veſtigia circa antrum Leonis metuente.

Verba Rudolfi apud Trithem Ch. Hirs. p. 195. Goldastum T. 1. Constit. p. 311. Felix Fabric. 1. H. S. 13. p. 133.

5. Conjugio felix Pater ex *Anna Hohenburgicâ*, priore Conjuge, ſemptem filiorum totidemque filiarum, è quibus nuptum dedit, *Methildem*, Ludovico Palatino Electori: *Agnetem*, Albrechto Saxoniæ Electori: *Hedvvigem*, Ottoni Electori Brandenburgico: *Juttam*, Wenceslao Regi Bohemiæ Ottocari filio: *Catharinam*, Ottoni Bavaro, Regi Hungariæ: *Clementiam*, Carolo Regi Neapolitano.

Trithem. Chron. Hirsaug. p. 195. Felix Faber Hist. S. 13. p. 136.

6. In Ottocarum, Bohemiæ Regem, qui *Au-*

ſtriam à Margarita uxore dotis nominé tenuerat, movet, eoque devicto *Auſtriam*, *Styriam* & *Carinthiam* Alberto Filio communi Principum conſenſu concedit, unde *Familia Auſtriaca* originem ſuam deducit, & ampliſſimum Principatum, in hunc usque præſentem diem floridum, accipit.

Trithem. Chron Hirſaug. p. 195. 196. *Felix Fabri* l. 13. *p.* 134. *Æneas Sylvius de hiſtor. Bohem. c.* 27. *p.* 51. 52. 53. *Palmerii Chronicon. p.* 126. *Aventinus* 7. *Ann. Boj. p.* 570. 571. *Chytræus l.* 12. *Sax. p.* 304. *Matth. à Papenſ. Chron. Auſt.* 321.

7. Reginaldum Burgundum ſubjugat, qui Epiſcopo Baſileenſi fuerat moleſtus incurſionibus. In Helvetico hoc bello ei militabat Reinvvaldus Fiirer, cujus poſteritas Norinbergæ inclaruit longâ temporis ſerie.

Trithem. Chr. Hirſaug. p. 198.

8. Guelforum & Gibellinorum factiones comprimit, Italiam placat, placatus muneribus civitates libertate donat.

Crantzius, *Blondus*, *Nauclerus*, *Sabellicus apud Sigonium* 20. *de reg. Ital. p.* 125. *Trithem. Chron. Hirſaug. p.* 200. *Volaterranus l.* 23. *Anthrop. p.* 556.

9. Suevos tumultuantes ſub Eberardo, Comite Würtenbergico, & defectionem familiæ Ducum Sueviæ cohibet.

Nauclerus 2. *Gen.* 43. *fol.* 238. *Trith. Chron. Hirſaug. p.* 195.

10. Erphordiæ conventum Principum egit, in eoque de reliquis per Thuringiam prædo-

num arcibus vulgò Raubschlösser / destruendis constituit, tumultuantes Erphordiæ cives præcipuis capitali supplicio affectis, compescuit, & Albertum denique Thuringiæ Landgravium cum filiis Friderico & Hermanno reconciliavit.

Erphesford. p. 260. Anonymus de Vet. Thuring. Landgrav. c. 76. p. 932. Nauclerus 2. Gener. 43. f. 236. 237. 239. Lehm. 5. Ch. Spir. 104. pag. 624.

11. Pseudo-Fridericum, *Tilo Colup* aliâs vocatum, qui se pro Friderico juniore ostenderat Suevis & Thuringis, urbesque quasdam ad se pellexerat, Novesio expulsum Wetzflariæ comburi jubet, loco qui hodie adhuc vocatur Käysers-Grund.

Felix Faber 1. H. S. 13. p. 137. Siffrid. 2. p. 700. Aventinus 7. Ann. p. 572. Spangenberg. Chr. Sax. c. 267. p. 453. Caspar. Hedio in Chr. l. 3. p. 563. Wurstis. Chron. Bas. p. 144.

12. Marchionem Badensem sociasque civitates in ordinem redigit.

Langius Chron. Citic. pag. 813. Nauclerus 2. Gen. 43. fol. 235. a.

13. Sancit, ut Edicta, Privilegia & instrumenta non aliâ quàm Germanicâ concipiantur linguâ, ad dissidia tollenda.

Goldastus T. 1. Constit. Imp. p. 311. Crusius 2. Annal. Suevic. 8. p. 13. Spang. Chron. Sax. cap. 264.

14. Scommatum patiens, mirè facetus in dictis, adeò ut moribundus jocaretur.

Siffridus 2. p. 699.

15. Argen-

15. Argentinâ Spiram contendens circa Germershemium obit ætat.73. & Spiræ sepelitur juxta Philippum, Friderici Barbarossæ Filium.

2. *ADOLPHUS Nassovicus*

1. Eligitur Francofurti, & Aquisgrani coronatur procurante Gerhardo, Archiepiscopo Moguntino, cognato suo, qui tamen eum postea deseruit. 1291.

Vincentius Beluac. 31. S. H. 20. p. 467. Aventin. lib. 7. Annal. p. 578. Auth. Chron. Colmar. p. 2. p. 57.

2. Ante imperium à Brabantiæ Duce captus ob dicendi libertatem dimittitur.

Text. Chron. Nassov. p. 75.

3. Ex uxore Imagina Gerlaci Comitis Limpurgensis Filia, sustulit octo liberos.

Textor. Chron. p. 72. 80.

4. Stipendiarius Eduardi, Angliæ Regis, contra Philippum Gallorum Regem malè audit.

Nauclerus 2. Gen. 44. f. 241.

5. Thuringiam emit ab Alberto Thuringiæ Landgravio, invitis Ordinibus regionis, unde in Thuringiâ & Misniâ bellum variâ gerit fortunâ; nec sine crudelitate, sacra simul & prophana polluens.

Langius Chronic. Citic. p. 817. Siffridus 9. pag. 700. Autor. Histor. de Landgrav. c. 78. p. 932. Spangenberg. Chron. Saxon. c. 272. p. 460. 461. 162. c. 273. p. 463. Chytr. Saxon. p. 168.

6. Eo deposito Septemviri Austriæ Ducem *Albertum* Regem renunciant; prælioque in agro Vangionum juxta Dornberg commisso novi Cæsaris ense cadit. Sepelitur in Monasterio Frawenfeld.

Siffridus 2. p. 701. Felix Fabri 1. Histor. Suev. p. 138. Crantz. 8. Saxon. 35. pag. 224. Trithem. Chron. Hirsaug. p. 203. 204. Naucler. 2. Gen. 44. fol. 241.

3. *ALBERTUS, Dux Austriæ.*

1. Coronatur Aquisgrani à Wicholdo Archiepiscopo Coloniensi, electus primò Francofurti tanto hominum concursu, ut inter illos Dux Saxoniæ opprimeretur.

Crantz. 8. Sax. 36. p. 244. Aventinus 7. Ann. p. 588.

2. Electionem Bonifacius VIII. improbat, auditâ Adolfi nece, confirmationem petenti superbè denegat, postea approbat, Gallicique regni coronam, excommunicato Philippo Pulchro, offert.

Crantz. 8. Sax. 36. & 37. p. 225. Felix Faber 1. H. S. 13 p. 159. Vinc. Belua. 31. S. H. 23. p. 467. Egnat. exempl. illust. vir. lib. 1. p. 15.

3. Ducit in uxorem *Elizabetham*, Meinhardi Ducis Carinthiæ, Comitis Tirolis & Goriciæ Filiam, unde ei nascuntur XXI. liberi.

Trithem. Chron. Hirsaug. p. 204. Cusp. p. 449.

4. Bellum gerit contra confœderatos Electores & Principes, Gerhardum Moguntinum, Dietherum Trevirensem, Henricum Coloniensem, Archiepiscopos, Rudolphum Rheni Palatinum aliosque Principes, fœdus illud in suæ majestatis diminutionem interpretans, Bingâque captâ fœderis socios in ordinem redigit.

Trithem. Chron. Sponh. p. 300. Chr. Colmar. p. 2. p. 61, ubi descriptio Cancri in oppugnatione ad-

ne adhibiti. Nicol. Serrar. 5. Rer. Mogunt. p. 848.

5. Ob Hungariam cum Ottone, Duce Bavariæ, Regni instinctu Conradi Salisburgensis Episcopi, affectatore, dimicat eventu adverso.

Aventinus 7. Annal. p. 592. Chron. Colmar. part. 2. p. 61.

6. Filio Rudolpho Bohemis obtruso vertit arma *contra Marchiones Thuringiæ*, tunc imparatos intestinoque bello jam exhaustos, qui memorabili clade *ad Luccam* oppidum inter Ceitzium & Bornam, Cæsarea nos fundunt fugantque, expulso simul Diethmanno, Abbate Pegaviano. Natum hinc adagium: Es geht dir wie den Schwaben vor Lucca.

Erphesfordiensis ad Lamb. p. 262. Spangenberg. Chron. Saxon. c. 276. p. 470. c. 277. p. 471. 472. c. 278. p. 472.

7. A Johanne, Filio Fratris, ope trium Conjuratorum, cum rediret è thermis Badensibus, propè Vindonissam (Windisch) miserè interficitur in campo, ubi postea Conjunx erexit Monasterium Königsfeld. Cædem cædes secutæ, inque agro Tigurino destructæ arces Eschibach, Merischvvanden, Schnabelberg, Maschvvanden, Rex Spiræ juxta Patrem sepelitur.

Felix Fabri 1. H. S. 13. pag. 139. 140. 141. 142. Chron. Elvvanges. 458. Continuator Steronis Wellingen p. 406. Vincent. Beluac. 31. S. H. 25. fol. 467. b. Nauclerus 2. Gen. 44. fol. 244. Aventinus 7. Ann p. 593.

4. *HENRICUS VII. Lützelburgicus.*

1. Eligitur *Francofurti* : coronatur *Aquisgrani,* 1308.

grani, ab Archiepiſcopo Colonienſi: *Romæ in* Laterano per duos Cardinales abſente tunc in Gallia Clemente V. *Mediolani* per Caſtonum Archi-Presbyterum.

*Palmerius Chron.f.*128. *Wellingus p.* 406.407. *Naucler.* 2. *Gen.* 44.*f.*244. *Volaterranus l.*23. *p.*557.

2. Uxorem habet *Margaretham*, Ducis Brabantiæ Filiam, ex quâ naſcuntur *Johannes*, Rex Bohemiæ; *Beatrix*, nubens Carolo, Regi Hungariæ; *Maria*, uxor Caroli pulchri Franciæ Regis; *Agnes* Rudolpho Palatino ad Rhenum elocata.

*Cuſpinianus p.*452.455.457.

3. Filio Johanni Bohemiam acquirit per nuptias cum Reginâ Bohemicâ Eliſabethâ, Henrico Duce Carinthiæ ejecto.

Nauclerus 2.*Gen.*44.*fol.*245. *Aventinus* 7. *Annal.p.*593. *Goldaſt. de Bohem.p.*635.

4. Exercitu comparato procedit in Italiam, cui ipſe præeſt, Gibellinis auxilio futurus. Socii militiæ ſunt Rudolphus Bojus, Luitpoldus Auſtriacus. Mediolani factionem Turrianorum opprimit.

*Langius Chron.Citic.p.*825. *Cranz.*9. *Saxon. c.*1.2.3.4.6.*p.*229.230.231.232. *Naucl.* 2.*G.* 44.*f.* 245. *Aventin.p.*894. *Volaterr.p.*558.

5. Robertum, Siciliæ & Apuliæ Regem, tanquam Majeſtatis reum proſcribit, armaque in eum parat Piſis.

Palmerius Chron.f. 128. *Rubejus* 6. *Hiſt. Raven. fol.* 128. *Edictum proſcriptionis ap. Goldaſt. Conſtit. Imper. T.* 1. *pag.* 321. 322. 323. *vid.* *ſent.*

sent. privat. apud Albericum de Rosat. ad L. quis a quis C. ad L. Majest.

6. Exercitum ducit contra Eberhardum, Würtenbergicum Comitem, juratum Urbium Imperii hostem, eumque arcibus munitissimis nudat, qui postea apud Hassiæ Landgrav. & Marchionem Badensem usque ad Imp. mortem latitavit.

Lang. Chron. Cit. p. 825. Nancler. 2. G. 44. f. 245. Lehm. 7 Chron. Spir. 11. p. 733. 734. Urstis. Chron. Basil. c. p. 153. Lehen. p. 734.

7. Bellum in Misniâ ab Adolpho cæptum, ab Alberto continuatum, componit, ut Fridericus Dux Thuringiam & Misniam, Bojemi inferiorem Lusatiam retinerent.

Spangenberg. Chron. Sax. c. 278. p. 473. 474.

8. Regnante Henrico Templarii in tota Europa interfecti sunt.

Stero in Chro. p. 407. Stangenfol. lib. 3. p. 404. Carrier. de Pontif. p. 69. Marian. lib. 16. Rer. Hisp. c. 10.

9. Florentini obsessi Bernhardum Politianum, Monachum Ordinis Prædicatorii corrumpunt, qui oblatâ venenatâ hostia Sacramento Principem fortissimum sustollit; quem Pisani sepeliunt.

Wellingus Annal. p. 407. Felix Faber 1. H. S. 14. p. 147. Trithem. Ch. Hirsaug. p. 34. Crantz. 9. Saxon. 7. p. 234. Nanclerus 2. G. 44. f. 462. Aventinus 7. p. 598.

5. *LVDOVICVS IV. Bavarus.*

1. In contentione gravi Electorum eligitur, pro *Friderico Austriaco* nonnullis vota facienti- 1314.

cientibus, quorum ille Rudolphum habet avum maternum; hic eundem avum paternum.

Wellingus, Contin. Steronis p. 408 409. Trithem. Chron Bavariæ Ducum p. 113. Palmerli Chron. f. 128. Crantz. 9. Sax. 8. p. 234.

2. Contra Æmulum suum, Bonnæ præcipuo Autore Coloniensi Episcopo electum, arma expedit. Utrinque certatum diu, pacificationes tentatæ, quæ σύῤῥαξις tristissima anno demum post electionem octavo dirimitur prælio, *Friderico in acie victo & in custodia per triennium detento*, quo elapso, postquam fidem dederat de imperio non invadendo, libertati restituitur.

Rebdorf. Annales p. 421. 422. 423. Willingus p. 410. Nauclerus 2. Gener. 45. f. 248. Crusius 4. Annal. Suev. 3. 4. p. 207. Avent. 7. Annal. pag. 600.

3. Italiam adit occupatus in pacandis dissidiis Guelphorum & Gibellinorum; *Romam occupat, coronam accipit* à Cardinali Stephano Columnensi. Exauctorato ibi Papa *Johanne XXII.* substituit Nicolaum V. qui brevi post captus moritur in vinculis.

Edictum Exauctorat. apud Goldast. T. 1. Const. Imp. p. 328 Joh. à Leiden. Hist. Belg. l. 27. c. 29. p. 256. Rebdorf. Annal. p. 423. 424. Chr. Elwang. p. 459. Palmerius Chr. f. 129. Alvarus Pelagius 1. de planctu Ecclesiæ 65 fol. 82. b. Lehman. Chr. Spir. 7. c. 1. 4. p. 742. 743. 744.

4. Sancire ἀμνηστίαν dum in animo habet, interturbat quietiora consilia *sedes Papalis*, decreto in eum promulgato, ut deponat dignitatem.

tem. Concertationum hinc novarum erumpit flamma, maximis calamitatibus involvens Regnum & Ecclesiam.

Alv. Pelagius 1. de planctu Eccl. c. ult. f. 99. & lib. 2. c. 12. f. 46.

5. Trium Pontificum banno fatigatur. Excommunicationem Johannis XXII. & Benedicti XII. *Clemens VI.* nihilo clementior Antecessoribus, repetit anno 1343. cùm renueret in manus Papæ resignare Imperium: sed ille spreto banno Pontificiali præcipuis locis Italiæ suo nomine Principes præficit, jusque suum per Principum Imperii decretum defendit.

Naucl. 2. Gen. 45. f. 250. 251. 252. Trith. Chr. Sponhem. p. 309. Hainric. Rebdorfensis p. 426. 427. Vadianus de Colleg. p. 100. Cuspinianus p. 470. 471. Aventinus 7. pag. 608. 609. Volaterranus l. 23. p. 558.

6. Cum Pontificibus maximas usque ad mortem simultates exercet, qui alium Imperatorem præscribunt, rati non esse ratam Electionem, nisi etiam accedat confirmatio & ratificatio Pontificia. Ipse contra nitens *Edicto potestati Papæ masculè opposito*, Concilium Francofurti cogit, & contra iniquos processus Johannis jus suum vindicat. Ejecti hinc Ulmæ, Francofurti aliisque locis Religiosi, Clerici & Monachi, qui Edicto Imperiali non parebant.

Edictum Imp. apud Goldastum T. 1. Const. Imp. p. 325. 331. Scripta pro Cæsare Occami, Marsilii apud Goldastum Monarch. Rom. Imp. Vol. 3. à p. 154. ad 1335. Felix Fabri 1. Histor. S. pag. 149. Crusius 4. 3. Suev. Ann. 7. p. 220. ex M. S. Chron.

Felicis

Felicis Fabri. Aventinus 7. p. 610. 628. Rescriptum Electorum pro Ludov. ap. Goldast. Const. Imp. p. 335. Lehman. 7. Chron. S. 18. p. 753.

7. Marchiam Brandenburgensem vacantem Filiis suis confert; quam ab Ottone Carolus VI. venditione accipit, & Sigismundo Filio concedit. Inde venit ad Fridericum, Burggravium Norinbergensem, stirpem Electorum Brandenburgensium hodiernorum.

Chron. Elvvangense p. 458. Chytraus lib. Sax. p. 38. 39 Crantz. 9. Metrop. 24. p. 248.

8. Quatuor Civitatibus Imperii Wetteravicis *Francofurto, Fridberga, Wetzflaria & Geilnhusa* concedit fœderis & Societatis inire vincula cum Principibus, Comitibus, Equestrisque Ordinis hominibus infirmum ac fidele subsidium Imperii. Oppido Butzbach eam dedit libertatem, ut omnibus frueretur commodis, quibus civitas Francofurtensis gauderet.

Priores Imperat. literæ apud Freherum in Hist. Relat. de Wetteravia. c. 6. p. 21. Posteriores in dicto loco.

9. Occasione scissionis istius intestinæ *Helvetii* à ministris Principum & Nobilium vicinorum graviter pressi & Afflicti de excutiendo jugo cogitant, Leopoldum Austrium Friderici Fratrem apud Moregartum prosternunt, in fœdus, quod Ludovicus confirmat, coëunt, & libertati quæsitæ diversis præliis consulunt.

Nauclerus 2. Gen. 46. f. 256.

10. Fluctuante regno, & jam à nonnullis Reensii urgente Papa Clemente Carolo Boëmico

mico electo, Bavarus anno post Caroli electionem proximo apud Weilhaim in venatione apoplecticus moritur, & Monachii sepelitur.

Ludovici Decretum de Pseudo electione Caroli apud Goldast. Tom. 3. Const. Imp. 413. Trithem. Chron. Sponheim. p. 320. Nauclerus 2. 45. f. 253.

6. CAROLUS IV.

1. Pater ei Johannes Rex Bohemiæ; Mater Elisabetha, Wenceslai Bohemiæ Regis Filia, nata ex Jutta Rudolphi Habsburgici Filiâ. 1346.

Cuspinianus p. 475.

2. In ejus electionem Electores non consentiunt, cui tres opponuntur 1. Eduardus Angliæ Rex. 2. Fridericus, Marchio Misniæ, qui duo cum se excusarent, eligitur. 3. Guntherus, Comes Schwarzenburgicus, quem venenatum poculum à Medico propinatum sustulit Francofurti.

Hainricus Rebdorfens. p. 443. 445. Trithem. Chron. Sponh. p. 220. 221. Chronicon. Limpurgense p. 8. Nauclerus 2. Gen. 46. f. 255. Avent. lib. 7. pag. 634. Cuspinianus pag. 475. 481. 482. Lehman. 7. C. S. 34. p. 779. 780.

3. Romam bis adit, anno 1355. cùm ritu solenni coronaretur â duobus Cardinalibus; & anno 1368. cum uxor Elisabetha coronata salutaretur Augusta.

Rebdorfensis Annal. pag. 448. Trithem. Chron. Hirsaug. p. 228. Naucl. 2. Gen. 46. f. 256. Volaterranus. p. 258.

4. Quatuor ei Conjuges, 1. *Blanca*, Comitissa Valesiæ, soror Philippi Valesii Regis, unde

filiæ duæ, Margaretha Ludovico Hungariæ & Poloniæ Regi nupta, Elisabetha Johanni Galeacio Vice-Comiti Mediolanensi, nupta. 2. *Agnes*, Rudolphi junioris Palatini ad Rhenum Filia. 3. *Anna*, Bulconis Ducis Suidnicensis filia. 4. *Elisabetha*, filia Bogislai Stetinensium Ducis; mater Sigismundi & Johannis.

Trithem.Ch.S.p.321.Cuspinian.p.480.

5. Ordinationem S. R. Imperii, quam vocant *Auream Bullam*, promulgat Metis, in eâ præscribens officio Electorum ac Cæsaris Electioni ordinem ac modum.

Aurea Bulla apud Goldastum Tom. 1. Constit. Imp.352.ad p.368.Crantz. 9. Saxon. 29. p. 250. Freher.ad Petrum Andlov. p. 162. Arumæus, Rummelinus, Mylerus, Dietericus in A.B.

6. Pragam Academiæ erectione & Urbis amplificatione celebriorem reddit. Arcem à nomine suo Carolstein extruit, sacelliumque *D. Nicolao* consecrat.

Vincent. Beluac.31.S.H 48 f. 472. b. Crantz. 10. Vand.1 p. 226. Naucl.2.Gen.46.f.257. Cuspinianus p. 479.

7. Pactum successorium reciprocum inter Regem Bohemiæ & Duces Austriæ erectum renovat cum Alberto & Leopoldo, Austriæ Ducibus, juratòque confirmat. Lusatiam & Silesiæ quandam partem, Principibus vel bello vel precio cedentibus, Bohemiæ Regno adjungit.

Goldastus 16. de Regn. Bohem.18.

8. Wilhelmum, Marchionem Juliacensem, ad fastigium Ducatus evehit.

Joh.à Leidis 29. Chron.Belg.6.p.270.

9. Fla-

9. Flagellantium sectam per Alemanniam grassantem ejicit

Crantz. Vandal. 28. p. 194 Chron. Limpurg. p. 10. 11. 12. 13. Nauclerus 2. Gener. 45. fol. 253. Wurstis. 3. Chron. Basil. 12. p. 171. 172.

10. Ob administrationem profusam bonorum Imperii neglectamque Italiam, quam venalem habebat, *Vitricus Imperii* à Maximiliano dictus, alienatis nobilissimis Imperii reditibus & provinciis.

Lehman 7. Chron. Spir. 40. p. 785. Jac. Spiegelius in Gunther. p. 280. Cuspin. p. 480. Frosardus l. 4. Hist. q. 254. Volaterr. l. 23. p. 559.

11. Francofurtum electioni Romani Regis futurique Imperatoris locum certum constituit, ibique hactenus electi Wenceslaus, Jodocus, Rupertus, Sigismundus, Albertus II. Fridericus III. Maximilianus I. Carolus V. Matthias, Ferdinandus II. *Leopoldus I.*

12. Wenceslaum Filium assensu Principum successorem magnis largitionibus constituit, ad id Imperii patrimonio abusus.

Æneas Sylvius Bohem. c. 32. p. 63. Crantz. 10. Sax. 3. p. 260.

13. Obit Pragæ, ibidemque in D. Viti Basilicâ humatur ætatis LXIII.

7. VVENCESLAVS.

1. Nascitur & baptizatur Norinbergæ; in cunis coronatur Rex Bohemiæ; prece precioque 1378.
Patris promovetur ad imperium, & Aquisgrani coronam accipit.

Rebdorfens. Annal. p. 451. Chron. Limpurg. p. 77. Æn. Sylvius Hist. Bohem. c. 34 p. 64.

2. Nuptias magnâ pompa celebrat Norinbergæ cum *Johanna*, Alberti Bojorum Ducis Filiâ. Alteram superinducit ex domo Bajoaricâ, nomine Sophiam.

Sylvius d. c. p. 64.

3. Ignavus & libidinosus Princeps, ad levia & nugatoria propensus, ferus, vini quàm imperii curiosior & accuratior custos.

Crantz 10. *Vandal.* 1. *p.* 226.

4. Pro pecuniâ *Ducatum Mediolanensem* vendit *Johanni Galeacio Vice-Comiti*, quem in Ducem creat sine consensu Imperii, hominem ferum & avarum.

Trithem. Chron. Sponh. p. 340. *Theod. de Niem. Labyrinth. Tr.* 6. *c.* 33. *p.* 487.

5. Pecuniâ acceptâ *Argentinenses* à se, solenni judicio Egræ habito, proscriptos exercituque obsessos, pronuntiat liberos turbarumque incentor Fridericus à Blanckenheim, Episcopus Argentinensis, clanculum abit Episcopatu.

Chron. Limpurg. p. 102. *VVimphelingus Catalog. Episcop. Argent. pag.* 98 99. *Bernhardus Hertzog* 4. *Chron. Alsat. p.* 101. 102. 103. 104. 105. *Hedio Chron. lib* 4 *pag.* 597.

6. Wilhelmum, Comitem Montensem, in Ducem evehit magnâ cum solennitate.

Trithem. Chron. Sponh. p. 337.

7. Philippo, Domino de Falckenstein, Francofurti Comitis titulum exhibet.

Chron. Limpurg. p. 120.

8. Clementiâ ejus *Johannes Hussus*, aliâs *Hussinecius*, Academiæ Pragensis Professor, felicius rem religionis promovet, ejusque defendendæ

causa

causa ad Concilium Constantiense proficiscitur.

Æn.Sylvius A.b.c.35.p.65.66.

9. Hoc tempore à Bertholdo Nigro, Monacho, *Bombardæ* sunt inventæ, & inventorem dicitur Wenceslaus neci dedisse.

Camer.3.hor.sub.28.p.115.

10. Corpore & animo difformis & ob indignissima facinora throno imperiali, quem Parentis promotione venalem habuerat, à Proceribus Imperii deturbatur. Lecta & renuntiata fuit sententia exautorationis per Johannem Archiepiscopum Moguntinum suo & Coëlectorum nomine sub castro Lôenstein ad Rhenum è publico solio in tribunalis usum erecto, quod adhuc hodie solet ostendi diciturque der Königs-Stul.

Diploma exautorationis apud Goldastum Constit. Imper. T.1.p.379. Trithem. Chron. Sponh. pag.340.

11. Imperii privationem æquo ferens animo decedit sine curâ & solicitudine.

Æn.Sylvius c.34.p.65. Lehman.7. Chron.12. Spir.59.p.826.

12. Sub dominatione improbâ scenici hujus Imperatoris, publicâ fide corruptâ, solicitabant se Principes, Comites, Urbes, in mutuas societates & sodalitates, sub vinculo legum certarum, ad mutuam benevolentiam & propulsationem violentiæ. Cæperat in Wetteraviâ sub Duce Wilhelmo, Comite Widensi, *Societas Leonum*, die Löwen-Gesellschafft / erecta Wisbadii 1379. cui se addixerant Comites *Wil-*

 helmus

helmus & Eberhardus Cattimelibocenses, Johannes & Walram Nassovici. Wilhelmus & Johannes Isenburgici, Eberhardus Dominus in Epstein, Ulricus à Cronenberg, Vice-Dominus Ringaviensis, Johannes Franck & Walther à Cronenberg, Johannes & Connemannus à Reifenberg, Solenni etiam Ritu *Societas Westriaca* Biponti 1389. coibat.

Literæ Societatum integræ ap. Bernh. Hertzog. lib.2. Chron. p.69.70.73. Add. Chron. Hedionis lib.4. p. 595. Lehman.7. C.S.75.76.77.78. p.832. 833. seqq.

8. *FRIDERICUS Brunsuicensis.*

1. Wenceslao surrogabatur, sed Francofurto patriam repetens juxta Fridslariam in viâ publica occiditur, instinctu, ut credebatur, Moguntini per insidias Henrici, Comitis Waldeccensis, manu Nobilis Friderici Hertingshusii & Cunomanni Falcoburgii.

Crantz. 11. *Metrop.* 2. *p.* 294. & 10. *Sax.* 19. *p.* 270. *Chytræus Saxon. p* 302. *Meibomius* Chr. *Riddagsh. p.*72.73.74. *Serarius Annal. Mogunt. l.*5. *p.* 868. Waldeckische Ehren-Rettung / *p.* 42. *Cuspinianus in Rupert. p.*487.488. *Hedio l.* 4. *Chron p.*602.

9. *RUPERTUS Palatinus.*

1. Eligitur Bopardiæ Electorum consensu; coronatur Coloniæ, cum Aquisgranenses eum ob fidem Wenceslao datam nollent admittere.

Trithem. Chron. Hirsaug. Volum. 2. *inedito apud Freherum Not. in Andlevv. p.*154. & *in Chron. Sponhem. p.*341.

2. Contra Galeacium, Mediolani Ducem, à

Papa

Papa & Florentinis in Italiam vocatus infeliciter pugnat, reque infectâ redit.

Truthem. Chron. Sponh. p. 340. Nauclerus Gen. 47. f. 265. a. Cuspinian. pag. 489. Volaterranus pag. 559.

3. Conjux *Elisabetha*, Friderici Burggravii Norinbergensis Filia, unde nascuntur *Ludovicus*, cognomento Cæcus, stirps Palatinorum Electorum Rheni usque ad Ottonem Henricum; *Johannes*, unde Christophorus, Rex Daniæ Sueciæ & Norvvegiæ; *Stephanus*, stirps Simmerensium & Bipontinorum.

Nauclerus Gen. 47. f. 265. b. Bernh. Hertzog. 2. Chron p. 82. 83.

4. Bellum in Johannem, Archiepiscopum Moguntinum, parat, ut de eo pœnas infidelitatis sumeret.

Serar. Annal. Mog. p. 870.

5. Proscribit Bernhardum V. Comitem Lippiensem, Simonis III. Filium.

Piderit. Chron. Lipp. p. 542.

6. Urbem Imperialem Wetteraviæ *Fridbergam* in Imperii clientelam specialem suscipit.

Protectionis literæ apud Mager de Advocat. c. 9. n. 709. p. 406.

7. Oppenhemii obit, & sepelitur Heidelbergæ in S. Spiritus templo, à se fundato & ubere proventu dotato.

10. IODOCVS.

1. Nascitur Patre Johanne Henrico, Caroli 1410.
IV. Fratre, Marchio Moraviæ, cognomento *Barbatus*, ad res imperii gerendas tardus, solâ barbâ conspicuus,

Naucler. Gen. 47. f. 264. Cuspin. p. 486.

2. Constitutio ejus fertur, indulgens statibus Imperii resistere Imperatori, si contra Ordinationem Imperii fecerit, idque sine infidelitatis crimine.

Extat apud Goldastum Tom. 3. Constit. Imper. p. 424.

3. Quinque mensium Imperator Brünæ in Moraviâ moritur, & in Monasterio S. Thomæ sepelitur.

Cuspinianus p. 487.

II. SIGISMUNDUS.

1411. 1. Marchio Brandenburgensis primùm, deinde Ungariæ & Bohemiæ Rex ad coronam Imperii vocatur omnium suffragiis, Princeps strenuus, sapiens & doctus, in dictis argutus.

Æn. Sylvius Hist. Bohem. c. 42. p. 86. c. 52. p. 119. Nauclerus 2. Gen. 48. fol. 269. 275. Chron. Limpurg. p. 78.

2. Conjugio infelix ob uxorem impudicissimam *Barbaram*, Hermanni Comitis Ciliæ Filiam, cui adulteria tandem ignoscit.

Mutius l. 27. pag. 282. 283. Bonfinius 3. Rer. Ung. 7. p. 479. Cuspinianus p. 49. 78. 498.

3. Pipo Florentino ob avaritiam perfido aurum liquefactum in os infundi jubet.

Sabellicus 5. de vetust. Aquilej. f. 133. Bonfinius 3. Dec. 3. p. 402.

4. Regnum Bohemiæ & Ungariæ contra uxoris machinationes Alberto Austriæ Duci, Genero, prudenter comparat.

Æn. Sylv. de Boh. c. 53. p. 128.

5. Ad sopienda Ecclesiæ schismata Concilium cogit

cogit Constantiæ, tres adulterinos Pontifices, *Johannem XXIII. Gregorium XII. & Benedictum XIII.* sede deponit, *Martinum V.* surrogat; ast magnâ famæ suæ labe frangit fidem, *Johanni Husso*, Bohemico Theologo datam; qui ejus decretos comburitur, unâ cum Hieronymo Pragensi.

Narratio particularis Tom. 1. Operum Hussi f. 83. Edictum salvi Conductus apud Goldast. T. 1. Const. p. 389. Sylvius Hist. Bohem. c. 36. p. 73. & in Commentariis de Concilio Basileensi. Felix Fabri l. 15. p. 180. Nauclerus 2. Gen. 48. f. 269. 270. 271.

6. Instigante Papâ Martino V. *Bellum Hussiticum* infeliciter contra monoculum Johannem Ziskam gerit, belliquepertæsus *quatuor Articulos* Hussitis concedit.

Æneas Sylv. H. B. c. 46. pag. 99. c. 48. p. 104. Nauclerus 2. Gen. 48. f. 273. 274.

7. In Concilio Constantiensi *Marchiam Brandenburgensem cum dignitate Electorali* confert Burggravio Noribergensi Friderico. Comitem quoque Cliviæ Adolfum Ducali honore evehit. Primum Sabaudiæ Ducem creat Amadæum. 1417.

Nauclerus 2. Gen. 46. f. 255. b. & Gen. 48. fol. 271. b. 278. Jo. à Leidis 32. Chron. 22. pag. 344. Mutius 21. Chron. p. 198. Cuspin. in Jodoc. p. 486. Chytræus l. 1. Saxon. p. 39.

8. Saxoniam cum dignitate Electoratus contulit Friderico Marchioni Misniæ pro navatâ strenuâ operâ in bellis Bohemicis. 1423.

Edictum Ulmæ publicatum Anno 1434. apud Goldastum Constit. Imp. T. 3. p. 441.

9. Rem infeliciter gerit contra Turcicum Imperatorem Bajazetem magnâ clade Christianorum.

Langius Chron. Citic. p 845. *Mutius lib.* 21. *p.* 263. 264. *Bonfinius.* 3. *R. V.* 2. *p.* 377. 378.

1431. 10. Concilium *Basileense* promulgat Præside primum Juliano, Cardinale titulo S. Sabinæ, quem Legatum Martinus V. miserat; deinde Ludovico, Cardinali Arelatensi; quod continuatum fuit per annos undecim mensesque novem. Eâ Synodo dejicitur sede summâ *Eugenius IV.* & surrogatur *Amadeus, Dux Sabaudiæ*, qui dictus fuit Felix V. de quo dixerat Antoninus, Florentinus Archiepiscopus: *Basilea peperit Basilicum.* Synodi autoritatem majorem esse quam Pontificum, decretum ibi & constitutum.

Wurstisius Chron. Basil. l. 5. *à c.* 1. *ad c.* 37. *p.* 249. *seqq.*

11. Obit Znoymæ in Moraviâ septuagenarius; & Waradini in Ungariâ traditur sepulturæ.

Nauclerus 2. *Gen.* 48. *f.* 271. *Trithem. Chron. Sponh. p.* 358. *Bonfin.* 3. *Decad. Ung.* 3. *p.* 406.

12. ALBERTUS II.

1438. 1. Uno anno ter coronatur, in Regem Ungariæ, Bohemiæ & Imperatorem, raro felicitatis gradu.

Nucl. 2. *Gen.* 48. *f.* 277. 278. *Felix Fabri* 1. 15. *p.* 282. *Trithem. Chr. Sponh. p.* 358.

2. Polonos sub Casimiro regnum Bohemicum ad se transferre conantes amovet.

Æn. Sylv. Boh. c. 55. *pag.* 131. 132. 133. 134. 135. *Nauclerus* 2. *Gen.* 48. *f.* 28.

3. Uxor ei *Elisabetha*, Sigismundi Imp. Filia, è quâ

è quâ ſuſcepit *Annam*, Wilhelmo Saxoniæ Duci; *Eliſabetham*, Caſimiro Poloniæ Regi nuptam; & *Ladiſlaum* poſthumum.

Mutius lib. 28 *p.* 285. 286. *Cuſpinianus p.* 501. 502.

4. Adverſus Turcas Hungariam infeſtantes exercitum ducit, ſed Budâ retrocedit re infecta.

Æn. Sylvius c. 56. *p.* 136. *Nauclerus f.* 278. *b.*

5. Obiit ex peponum nimio uſu dyſentericus in Longa Villâ prope Albam Ungariæ, & Belegradi ſepelitur.

Æn. Sylv. c. 56 *p.* 137. *Felix Fabri* 1. 15 *p.* 182.

13. FRIDERICUS III.

1. Pius Imperator, pacis amans, gravis, frugalis, ſagax, ex Auſtriacis Styrorum & Carinthiæ Dux, Francofurti eligitur; Aquisgrani, & poſt Romæ 1452. d. 9. Martii à Nicolao V. coronatur. 1440.

Felix Fabri 1. 16. *pag.* 184. *Cuſpinianus in Cæſar. p* 504. 406.

2. Bello à Fratre Alberto ob hæreditatem; ab Ulrico Ciliæ Comite ob tutelam Ladislai, in Aulâ ſua educati, laceſſitur.

Chron. Elvvangenſe p. 464. 465. *Æneas Sylv. c.* 60. 61 *p.* 150. 153. *Felix Fabri* 1. 17. *pag.* 194. 195. *Cuſpinian. p.* 504. 505. 507. 508. 509. 510.

3. Ex Leonorâ Eduardi, Luſitaniæ Regis Filiâ, ſuſcipit Maximilianum I. & Kunigundin, Alberti Bavariæ Ducis conjugem.

Nauclerus 2 *Gen.* 49. *f.* 284. *Cuſpin. p.* 514.

4. Ordinem Equitum S. Georgii ſub fœderis legibus certis inſtituit.

F. F. 1. 17. *p.* 197. 198. *Cruſ.* 3. *A. S.* 9. 1. *p.* 482.

5. Cum

5. Cum Carolo Burgundo pacem init, & pro Filio unicam illius filiam paciſcitur.

F.F.1.17.p.194. Crantz.12.Sax.12.p.318. & 13. Vandal.11.p.30.

6. Voti ſolvendi causâ *Romam* humili veſte & comitatu proficiſcitur, magnâque benevolentiâ à Paulo II. excipitur. Româ rediens Ravennæ Equeſtri Ordini adſcribit Johannem Franciſcum Bratium, Jurisconſultum, Johannem Abbioſium, Medicum, & alios.

Volaterranus lib. 22. Anthol. p. 518. & lib. 23. p. 560. Rubeus l.7. Hiſtor. Ravenn. p. 398.

7. Burſium, Marchionem Eſtenſem, Ducem Mutinæ & Rhegii creat.

Volaterr. l. 23. p. 560. Pigna Hiſtor. Domûs Eſtenſ. l.7. p. 297. 337. Cuſpinianus p. 506.

8. Comitem Bohemicum *Georgium Podibracium* declarat *Regem Bohemiæ*, Filiosque *Principes Monſterbergenſes* conſtituit.

Æn. Sylv. c. 72. p. 188. qui hic hiſtoriam finit Bohemicam. Cuſpin. p. 509. Bucholcer. Indic. p. 427. Curæus 1. Chron. Sileſ. p. 194. 195. 196. 198. 199. 203. Chytræus l. 14. Sax. p. 370.

9. Fridericum Palatinum, victorioſum, proſcribit.

Matth. Kemnatenſis Hiſtoria MS. ap. I. I. Winckelmannum.

10. Secretarium ſuum *Æneam Sylvium* laureâ poëtica donat, qui defuncto Papa Calixto III. ad Papatûs faſtigium evehitur, dictus Pius. Eandem laurum à manu Cæſaris accipit Cunradus Celtes. Adolphus Gegner verò Doctoris titulum.

Æn.

Æn. Sylvius Epist. 102. Rolevinc. Fascic. f. 89. Bucholc. Ind. p. 424. Volaterranus l. 22. p. 517. Conr. Celtes præfat. Amorum ad Cæs. Maximilianum.

11. Sub eo institutæ *Academiæ*, Trevirensis & Fridburgensis 1450. Gryphisvvaldensis 1457. Basileensis 1465. Ingolstadiensis 1472. Tübingensis 1477. Moguntinensis 1482. bonoque regni futuri literarii præsagio orbisque literati æterno commodo prius anno 1441. *Typographia* inventa, primumque Moguntiæ exercita.

Middendorpius de Academiis Naucler. 2. Gen. 49. f. 282. Palmerius Chron. f. 138.

12. Immenso Christianismi damno *Constantinopolis* cum Imperio Orientali in Turcarum potestatem redigitur, magno totius Orbis luctu.

Æneas Sylvius peculiari Epistolâ 131. Nauclerus 2. Gen. 49. f. 285. 286.

13. Cancellarium habet *Casparem Slikium*, Equestris ordinis virum, pietate, prudentiâ, beneficentia, humanitate, aliisque virtutibus intimi Consiliarii munus explentem, qui trium Imperatorum Cancellarius, Austriacæ familiæ affabilitatem & comitatem expertus, optare solebat, omnes Reges atque Principes aliquando privatos pauperesque vixisse, ut quales se erga privatos & miseros subditos exhibere oporteat, considerare facilius possent.

Chytræus Orat. de Cæs. Ferdin. p. 56. 57.

14. Obiit in oppido Lintz ex carcinomate crure prius ei præciso ætat. 78.

Linturius, Continuator Rolevinci, p. 93. Cuspinianus p. 512.

14. MA-

14. MAXIMILIANUS I.

1. Nascitur Neapoli Austriæ 1459. in die Cœnæ Domini, baptizatur die sancto Paschatos; eligitur Francofurti anno 1486. d. 16. Feb. coronatur Aquisgrani 10. Aprilis. Coronam à sedis Romanæ præsule ob machinationes Venetas accipere nequit.

Eccius Tom. 3. Homil. p. 1018. Ederus Catalog. Acad. Vienn. p. 40. Hermolai Barbari Oratio gratulatoria apud Beroaldum p. 54. Linturius, Continuator Rolevinci. p. 91. 108. 113. Just. Göbleri Chron. f. 4. 13.

2. Maximus & pacis studiis, & maximus armis, summus studiorum Patronus, Musicæ, Historiarum & Astrologiæ Amator; amans Venationum, otii & vanitatum osor. Historiæ Germanicæ studiosissimus. Ipse etiam res suas gestas descripsit, aliosque hortatus fuit, ut ex veterum Germanorum rebus gestis integrum corpus historiæ conscriberent.

Melancht. Dedic. ad Urspergensem, & ad eundem Paralipom. p. 459. Beyerlink. 3. Theatri p. 666. & lib. 19. p. 19. Paulus ab Oberstein. Epist. ad Car. Ruinam Tom. 1. Orat. funeb. Schardii p. 39. Cuspinianus in Vitâ p. 603. Jac. Spiegelius in Gunther. l. 10. p. 433. Author. deß Theurdancks / *cujus rarissimi libri scriptor Melchior Pfinzingus, Patritius Norinb. S. Sebaldi Præpositus Norinb. & Caroli V. Capellanus. Frater Felix Fabri, l. 18. p. 199. 200. 201. 207. 208.*

3. Caroli ultimi, Burgundiæ Ducis, filiam unicam *Mariam* ducit, unà Burgundiæ Comitatum

& Bel-

& Belgicas ditiones omnes dotis nomine consequitur; quas Philippus ejus Filius in suos Filios & ulterius jure hæreditario transfert.

Felix Fabri 1. Hist. Suev. 18. p. 208. Nauclerus 2. Gen. 50. f. 295 Cuspinian. p. 612.

4. Nuptiis secundis, delusus à Sponsâ Anglâ Anna, Francisci ultimi Britanniæ Ducis Filiâ, jungit sibi *Blancam Mariam*, Galeacii Mediolanensium Principis Filiam, Insbruci, Orationem tum habente Jureconsulto clarissimo Jasone Maino, Equite Romano.

Rescriptum Frider. III. & Maxim. ad Regem Angliæ contra Gallum apud Goldast. Tom. 1. Const. p. 412. Oratio Jasonis unà cum aliis Opusculis edita est Basileæ 1509. Addatur Oratio in obitum Blancæ Udalr. Zasii Tom. 1. Orat. fun. Schardii f. 63. Linturius à p. 93. usque ad p. 106. Naucl. 2. Gen. 50. fol. 298. 299. Lehmann. Ch. Sp. l. 7. c. 12. 1. p. 105. Heuterus 3. Rer. Belg. pag. 191. 193. 194. 222.

5. Matthia Pannorum Rege defuncto ejus sibi vindicat ditionem, transigens cum Ungaris & Ladislao Rege *de Regno Hungariæ* retento jure Successionis, ut masculâ sobole Uladislai deficiente in suos posteros Regnum devolveretur.

Linturius p. 93. 112. Langius Chron. p. 904. Instrum. Concordiæ 1491. erectum extat totum ap. Jo. Sambucum Rer. Ung. p. 743.

6. Belgarum rebellantium motus, quos fovebat Galliæ Regis præsidium, præsentiâ suâ sistere cum vellet, *à Brugensibus* per novem menses captus detinetur, virtuteque militari Alberti, Saxoniæ Ducis liberatur.

Lang.

Lang. Chr. Citic. p. 882. Crantz. 13. Sax. 9. pag. 339. 340. & 12. Sax. 21. p. 324. Fel. Faber. 1. Hist. Suev. 17. p. 198. & c. 18. p. 211. Linturius p. 92. Heuterus 3. Rer. Belgic. p. 139. seqq.

7. Deliberat *de bello Turcis inferendo*, ne latius grassaretur tyrannis Ottomanica, duobus Comitiis, primùm Wormatiæ anno 1494. & deinde Augustæ anno 1518.; sed irrito conatu. In illis Comitiis Wormatientibus Eberhardum Würtenbergiæ Comitem, D*ucem* creat.

Lang. Chron. Cit. p. 770. 887. Linturius p. 106. 107. Philipp. Callimachus Hist. de Venetis contra Turc. lit. T. & V. Naucl. 2. Gen. 50. fol. 301. Crus. 9. Suev. Annal. 3. 6. p. 500. Palmerii Continuator p. 153. Bernh. Hertzog. 2. Chr. Alsat. p. 157. 158. Goldast. T. 1. Const. Imp. p. 436. ubi extat præpositio Augustæ facta.

8. Deliberantibus in Wormatiensibus Comitiis Principibus *de rei literariæ restauratione* visum fuit Imperatori commodum, si è Septemviris quisque *Academiam* in suâ ditione institueret, doctisque Viris instrueret. Illis auspiciis erectæ Academiæ *Wittebergensis in Saxoniâ* à Friderico Electore: *Francofurtensis ad Viadrum* à Joachimo Brandenburgico.

Langius Chron. p. 888.

9. Suscipit *contra Helvetios* bellum, quod ob tergiversantem fortunam transactione fortunatiori finitur.

Lincurius pag. 109. Birckeimer pecul. descriptione inter illius Op. p. 63. p. 93. Huldr. Mutius 30. Chron. p. 307. 308. 309. Palmerii Contin. f. 154. Wurstisii Chr. Basil. l. 6. c. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. p. 476. seqq.

10. Phi-

10. Philippum Palatinum, bellum in Bavaros moventem ob hæreditatem è Georgii divitis Bavari testamento unà cum filio Ruperto proſcribit, Palatinatuque ſubactô urbes aliquot in alienam ditionem veniunt.

Langius Chron. p. 889. 890. Naucl. Contin. fol. 306. Linturius p. 111. 112. Crantz. ult. Sax. ult. qui hîc ſuam hiſtoriam finit. Ricardus Bartolinus libris 12. de Bello Norico, quos ſub titulo Auſtriades *intulit Reuberus Tomo Hiſtoricorum abs ſe collecto à p. 469. usque adfinem. C. Hedio l. 4. f. 654. 655. 656. Cruſ. 3. Ann. 9. c. 13. p. 523. 524. Chytræus Saxon. lib. 5. p. 138. 139.*

11. Fœdus variis mutationum caſibus obnoxium init Cameraci *contra Venetos* cum Julio Pontifice, Ludovico Gallo, Ferdinando Hiſpano, Alphonſo Ferrarienſi; Inſignes Venetarum urbes, Patavium, Verona, Vicentia, Forique Julii magna pars in poteſtatem rediguntur.

Linturius p. 113. Langii Chron. p. 889. 893. 896. Naucleri Continuat. f. 310. 311. 315 Grasvvinckelius de Lib. Venetâ c. 63. ſeqq. p. 311. &c. Chytræus 6. Saxon. p. 166. & lib. 7. p. 192.

12. Supremum *Cameræ Imperialis* judicium, quod dein *Spiræ* habitum, inſtituit, in quô juſtitiæ ſacrario vice Imperatoris & Statuum de cauſis litigantium cognoſceretur. Aſſeſſus hujus Amphyctionici initium factum *Francofurti* præſente Imperatore perorante Vito, Barone à Wolckenſtein.

Receſſ. Imper. Maxim. Ordinat. Cam. Spir. p. 21. Ordinatio Caroli ap. Goldaſt. Tom. 2. Conſt. Imp. p. 242.

tionem errorum & superstitionum in Ecclesiâ instituentem, proscriptionem publicat.

Caroli V. Missiva, Rescriptum, Edictum &c. apud Goldastum T. 2. Const. Imp. p. 142. 148. 150. 152. Sleidanus lib. 3. p. 33. 34. 35.

5. Primum gratitudinis suę specimen insigne dedit in *Adriano* Trajectensi, Præceptore suo, quem per honorum gradus ad gradum omnium supremum, *Pontificatum nempe maximum*, promovit.

Sleidanus lib. 3. p. 46. Fr. Robertellus Orat. funeb. in Carolum p. 168. 169.

6. Bello Mediolanensi *Franciscum Galliæ Regem* prælio *ad Papiam* memorabili vincit, in Hispaniam abducit, & victoriâ utitur moderatè. Ceciderant eo prælio Magister Equitum Franciæ, Dux Lotharingiæ, Comes de Nassau, Comes ab Ortenberg.

Guicciardinus l. 15. p. 507. seqq. l. 16. pag. 518. seqq. Bellajus 3. Rer. Gall. p. 84. 91.

7. *Urbem Romam* Borbonius Dux Carolus capit, deditionem faciente Clemente Papa. Urbe expugnatâ ipsi Pontificis Palatio præsidium imponitur, memoraturque in præsidiarios Præfectus *Meinhardus Ehinger*, Patritius Ulmensis; item *Conradus à Bemmelburg* vel *Boineburg*, Nobilis Hassiacus, quem vulgò milites *parvum Hessum* (den kleinen Hessen) vocabant.

Ἅλωσις Romæ & Oratio Joh. Staphyei de causis devastatæ urbis junctim de Franc. 1625. Jovius lib. 29. Histor. p. 66. Bzovius T. 19. n. 12. Chytræus Saxon. l. 19. p. 506. Melanchth. in Paralip. Ursp. p. 487. Palmerii Contin. f. 163.

8. Mediolanum pulsis Gallorum præsidiis capit,

capit, *Franciscum Sfortiam* Insubrum Principem, restituit in avitum imperium; Florentino regno *Cosmum Medicem* reddit.

Sleidanus lib. 6. fin. p. 104. & *lib.* 10, *p.* 168. *Jovius* 20. *histor. p.* 14.

9. Constituto in Hispaniâ Rege Philippo redux *Geldriam* occupat, urbe Cliviæ *Durâ* expugnata multis civium & militum cæsis & captis. Geldriâ ereptâ Duci Guilielmo conceditur Ducatus reliquus Juliacensis, Clivensis & Bergensis.

Sleidanus l. 14. *f.* 230. *l.* 15. *f.* 256. *Chytr. Saxon.* 405. 406.

10. Gandavenses rebelles ad obedientiam reducit, Corporum & Collegiorum omniũ jura adimit.

Sleidanus lib. 13. *p.* 213. *Chytrai Saxon.*

11. Furorem Rusticorum, ad arma undique contra Magistratum concurrentium, sub Antesignano Thoma Monetario, per Principes Imperii nonnullos compescit. Scintillæ tumultuum jam sub Maximiliano I. cœperant.

Mutius lib. 31. *p.* 317. *Sleidanus lib.* 5. *p.* 69. 70. 71. 72. 73. *Linturius p.* 114. *Spangemb. Chron. Saxon. c.* 362. *p.* 605. *seqq.*

12. Bello Neapolitano, à Gallorum copiis Neapolin mirè liberat, totumque regnum Neapolitanum recuperat.

Sleid. 14. *f.* 230. *Chytr. Sax. l.* 19. *p.* 506. *Jovius l.* 25. *p.* 52. *l.* 26. *p.* 125. 126. 138. *Bellajus lib.* 3. *p.* 102.

13. In Africam cum classe trajiciens *Tunetum* expugnat, regnum Tunicum totum Solymanno extorquet, Regemque *Muleassem* pulsum restituit.

Florebellus Panegyrico peculiari Leida 1619. *edito. Jovius lib.* 33. *p.* 543. *seqq. Sigonius libr.* 2. *de re-*

de rebus gestis Ducis Auriæ fol. 57. 58. 59. 60. 71. 98. 99.

14. Turcarum exercitum sub Soleimanno *Viennam* dirè obsidentem repellit; redeunte in Thraciam hoste potentissimo.

Jovius lib. 28. p. 286. seqq. Descriptio peculiaris 1530. Augustæ latinè edita. Leunclav in Pand. Hist. Turc. c. 224.

15. Comitia Augustæ celebrat; eique exhibetur *Confessio Protestantium*, uti vocabatur, cui subscripserant Johannes, Elector Saxoniæ; Georgius, Marchio Brandeburgensis; Joh. Fridericus, Dux Saxoniæ; Ernestus, Dux Brunsvicensis; Philippus, Hassiæ Landgravius; Franciscus, Dux Luneburgensis; Wolffgang Princeps Anhaltinus, Norinberga & Reutlinga. Quatuor civitates *Argentoratum*, *Constantia*, *Memminga*, *Lindavium*, suam confessionem ab alterâ diversam exhibent.

Historia A. C. Chytræi & Cælestini. Chytræus Saxon. lib. 13. p. 318. ad p. 324.

16. Pactis cum Turca induciis & pace cum Gallo confectâ, instigante Paulo Papa, bellum gerit *contra Protestantes Smalkaldici fœderis socios*, quos suâ culpâ dispersos facilè profligat: Electorem *Joh. Fridericum* captum manu Nobilis Germani Tilonis à Trotten exuit Electoratu; *Landgravium Hassiæ Philippum*, fidei Cæsaris Halæ Saxonum se committentem, contra datam fidem in Belgium abducit. *Witteberga* jussu captivi Electoris Cæsari traditur, qui urbe & Academiâ perlustratâ cum exercitu discedit. *Gissense* tunc *propugnaculum* destruitur, & liberato quin-

quinquennali captivitate Principe restauratur, in cujus rei memoriam leguntur adhuc hi versus in portæ Seltzeriæ ingressu:

Captus erat Princeps *non marte sed arte* Philippus,
Cùm benè munitum destrueretur opus.

Sleidanus lib. 17. *p.* 314. *seqq. lib.* 18. *p.* 321. *seqq. Hortlederus Volum. T.* 1. *p.* 1642. 1645. 1674. *Avila in libris duobus de Bello Germanico. Chytraus Saxon. lib.* 16. *pag.* 413. 414. 415. 416. & *App. p.* 957. *seqq.*

17. Mauritio, Saxoniæ Duci, dignitatem Electoris Saxonici, Johanni Friderico ereptam, in castris ad Wittebergam publico & solenni ritu confert, qui victoriarum Cæsaris antea socius, pòst victor, capto Ehrenbergo ad insperatas pacis conditiones adigit Cæsarem.

18. Concilium Tridentinum religionis gratiâ indicendum curat, quæ Synodus primâ sessione 7. Januarii 1546. inchoatur, & aliquoties interrupta finitur tandem 1563. die 4. Decemb.

Historia C. T. sub nomine Petri Suavis Polani edita. Recusatio C. Trid.

19. Comitia Augustæ celebrat, Concilio Tridentino obedientiam fieri postulat, *Formulaque Religionis* sive *Decretum interreligionis*, usque ad Concilii finem servanda, *Interim* dicta, promulgatur. Natum hinc inter Theologos *Bellum adiaphoristicum*, turbatâ passim Ecclesiâ, connivente Philippo, Flacio pugnante.

Interim, sive Declaratio Religionis apud Goldastum T. 1. *Const. Imp. p.* 518. *ad* 536. *Chytraus l.* 16. *Sax. p.* 432.

20. Philippo Hassiæ Landgravio concedit anno 1541. privilegia ad *Academiam Marpurgensem*, quæ fuerat erecta anno 1526. Eam sociis consiliis gubernabant Landgravius Wilhelmus & Landgr. Ludovicus Fratres, iisque defunctis controversiâ inter Landgr. Mauritium, & Landgr. Ludovicum exortâ, Gissensis interea erigitur Academia: Litè tandem per Cæsaream sententiam decisâ, transfertur Marpurgum anno 1626. Recrudescente nuper inter Domum Cassellanam & Darmstadinam dissidio rursus restauratur anno 1650. Giessena.

Philippus Hassiæ Landgr. Apol. contra Ducem Henricum à Brunsvig. fol. 10.

21. Borussia & Livonia Imperio subtrahuntur. Urbs *Metensis* Gallorum Regi Henrico cedit, in cujus obsidione prosperi bellorum successus Caroli ***metam suam*** invenerunt, unde disseminati versiculi:

Die Metz und die Magd / (Magdeburgum)
Haben dem Käyser den Tantz versagt.

Hortleder l.5..c.16.p.1328. Chytræus Sax. l.17. p.461. & l. 20. p.519. seqq. Sleid. l. 24. p.465.

22. Satur fortunæ & victoriarum, fractusque laborum magnitudine lachrymans regnum in manus Electorum resignat, Imperium Romanum Fratri Ferdinando, Regna hæreditaria Philippo relinquens. Valedicit Germaniæ, cùm imperasset annis 36. & confert se in Hispaniam Beticam.

Constitutio de Abdic. Imp. apud Goldast. Tom. 1. *Const. Imp. p.* 576.

23. Quietioris vitæ amore in Hispaniâ *Mo-*

nasterio

nasterio S. Justi, Monachorum Hieronymianorum Toletanæ diœcesis, se includens mavult esse Monachus quàm Monarcha. Eo in secessu non Imperatorem sed Carolum dici volebat. Sæpè pro concordiâ Ecclesiæ rogabat Deum. Morientis verba ultima ad Deum; *In me mane, ut ego in TE maneam.* Vixit annos LVIII.

Strada de Vit. Imp. p. 490.

2. *FERDINANDUS I.*

1. Nascitur in regno Castiliæ Medinæ 10. Martii, anno Christi 1503. patre Philippo, Rege Hispaniarum, matre verò Johannâ, Ferdinandi & Isabellæ, Atragoniæ & Castiliç Regum, Filiâ. Adolescens ex Hispaniis una cum Fratre *Gandavum* venit, ubi regiè in spem futuri regni educatur. 1558.

2. Ladislao Bohemorum Rege, veneni potu extincto, totius Regni consensu *Rex Bohemiæ* Pragæ designatur: nec multò post Ludovico, Hungarorum Rege, ex insidiis interfecto, ac Johanne febribus absumpto, *Hungariæ regnum* jure acquirit, Coloniæ *Rex Romanorum* præsente Carolo Fratre renunciatur, & Aquisgrani coronatur. Carolo Fratre imperium resignante *Imperator* salutatur.

Rescriptum Ferdinandi de suâ Elect. ap. Goldast. C. Imp. T. 2. p. 372. *P. Jovius l. 29. & 30. Hist. p.* 407. 408. 409.

3. Conjux ejus *Anna*, Ladislai, Ungariæ Regis unica Filia, Pannonici regni hæres, qui ei peperit *quatuor filios*, inter quos natu major *Maximilianus*, & *undecim Filias*, Filia *Elisabetha*, & defunctâ hâc *Catharina*, Sigismundo, Poloniæ Regi, uxores datæ.

 1. Ar-

J. Artopaeus funeb. Orat. Ferdin. fol. 339. Joh. Langus praef. ad Nicephorum.

4. Post miserandam Ludovici Jagellonii, Pannonum Boëmorumque Regis, Sororii sui, à Turcis primâ statim Mahometicae expeditionis coitione profligati caedem uxorio jure nixus Hungariae, Bohemiae, Croatiae, Dalmatiae regna cum Silesiae Ducatu, Moraviaeque & Lusatiae Marchionatibus sibi vendicat.

Palmerii Contin. f. 163.

5. Hungarici regni Haeres ad defendendum regnum Ungaricum ejicit Johannem Waiwodam, totam Turcici belli molem, populis & Principibus vicinis cessantibus, solus sustinet, immanemque hostem Christiani nominis quater glorioso marte repellit, usus potissimum virtute Mauritii Saxonis & Nicolai de Salm.

Franc. Forgaz. Episcopus Varadiensis, Orat. funeb. f. 356. Jovius lib. 30. p. 409. seqq.

6. Pace factâ *Würtenbergiaco Ducatui* cedit, restituto per Philippum, Hassiae Landgravium, Duce Hulderico.

Philippus, Landgr. Hass. Apolog. contr. Henric. Brunsv. fol. 56. 58. 77. seqq. Goldastus T. 1. Const. Imp. p. 517. Sleidan. l. 9. p. 142. 143. 144. Crusius 3. Ann. Suev. 10. 9. p. 565. & 11. Ann. 9. p. 624. 625. c. 10. p. 627. Caraffa Germ. Restaur. pag. 13. Chron. Hedionis p. 717.

7. Rebus ferè comploratis & desperatis Dei opitulantis praesidio, expirante σύῤῥαξει Interimisticâ, *Transactio Passaviensis* anno 1552. obtenta, in Comitiis Augustanis 1555. confirmata: & in iisdem anno 1559. *Pax Ecclesiis Augustana*

Con-

Confessionis perpetuò concessa, momentorum vicissitudine repentinâ atque inopinatâ.

Transactio de pace publicâ apud Goldast. T. 1. Constit. Imp. p. 566. ad p. 574. Godefr. Suevus Dispp. 12. Wittebergæ 1657. edita.

8. Academiam Jenensem, quæ anno 1548. à Johanne Friderico I. Electore Saxoniæ condita fuerat, confirmat, impetrante privilegia Johanne Friderico II. per Legatum suum Johannem Schröterum, Medicum, postea primum Academiæ Rectorem ab Introductione, quæ contigit anno 1558. 2. Feb. præsentibus Saxoniæ Ducibus, Johanne Friderico II. Johanne Guilielmo & Johanne Friderico, Fratribus Germanis.

Jo. Stigelius Descriptione peculiari Jenæ editâ.

9. Sigismundum, D. N. ab Herberstein, canâ scientiâ, arcana sapientiâ, & erudita eloquentiâ præstantem virum; ob difficiles legationes ad Moscowitos, Polonos, Danos, Suecos, Hungaros, Turcas & Hispanos commendatissimum, *Baronis* titulo honorat.

Sigismundus in scriptis propriis. Lazius 6. de Migrat. Gent. p. 208.

10. Catarrhis perpetuis vexatus decedit placidissimâ morte anno æt. LXI. incredibile sui desiderium relinquens.

Basilius Johannes Heroldus Orat. Panegyr. fol. 391. 392. 393. 394. Bucholceri Index Chronologicus p. 620.

3. *MAXIMILIANUS II.*

1. Ferdinandi Filius Pragæ inauguratur *Rex Bohemiæ* 1562. 20. Sept. & *Romanorum*, vivente Patre, Francofurti eodem anno d. 30. Sept. declaratur 1564.

claratur *Hungariæ* inde *Rex* die 8. Sept. 1563. & *Polonorum*, sed discrepantibus suffragiis 1575. 12. Decembris.

Thuanus lib. 23. p. 171. seqq. Julius Bulengerus 3. Hist. p. 83. Crusius 3. Ann. 12. cap. 8. p. 712. 713. Palmerii Continuat. p. 170. Hertzog. Chron. Alsat. 79. p. 183.

2. Conjugio fæcundo Pater XVI. liberorum ex Patruele *Maria*, Patrui Caroli V. Filiâ, quæ fuit Imperatorum Mater, Filia, Nupta, Nurus, Duas Filias duobus potentissimis Christiani orbis Regibus *Annam* Philippo Hispano; & *Elisabetham*, Carolo Gallo elocat unô eôdemque mense.

Christianus Matthia Theatr. Histor. pag. 781. 782. 783.

3. Imperator nulli vel Martis vel Musarum in arte secundus, humanissimus erga omnes, amans religionis sincerioris, Princeps placidi planè ingenii, vereque *Maximus* Ἀ'ιμύλιος sive Tranquillus.

Thuanus lib. 62. p. 180. Jo. Crato Orat. funeb. p. 35. 42.

4. In Hungariâ *contra Turcas* præliatur sub Duce Lazaro Swendio, oppidis atque castellis aliis amissis, uti Juliâ & *Zigetho*, aliis receptis, ut *Neustadio*, *Vesperino*, aliis, De induciis cum successore Solymanni agebatur.

Crusius 12. Suev. An. 3. 12. p. 727. Thuan. lib. 39. p. 449. 452. 463. Bucholceri Index p. 623. 827. 629.

5. In Consiliis intimioribus habet *Georgium Sigismundum Seldium*, duorum quoque Imperatorum

fratorum Caroli & Ferdinandi Procancellarium fidelem, Sapientiâ & authoritate eximium Consiliarium, quem lapsus è curru sustulit in vegetâ senectâ.

Bucholceri Index p. 624.

6. Grumbachianam factionem supprimit, munitissimâ arce *Grimmenstein*, ubi latitârat Grumbachius receptum habens apud Joh. Fridericum, Saxoniæ Ducem, solo æquatâ, è cujus ruderibus & cineribus nuper arcem splendidam *Fridenstein*, Joh. Ernestus Dux Saxoniæ, erexit. Captus Joh. Fridericus, Saxoniæ Dux, Neostadium Austriæ in custodiam deportatur. Wilhelmus Grumbachius in sellâ deficientibus præ senio viribus in 4. partes dissecatur.

Leitinger l. 6. March. Brand. 3. p. 7. 8. Descriptio peculiaris sine Autore edita an. 1578.

7. Palpitatione cordis frequenter laborat, cui accessit hydrops pulmonum, unde & obiit totâ mente complexus Christum, exactis XLIX. annis, inter præclaros conatus Comitiorum Ratisbonensium.

Orat. funebris Medici Cratonis à Crafthèim. Bucholcerus p. 654. 655.

4. *RUDOLPHUS II.* 1576.

1 Coronatur Rex Ungariæ 25. Sept. 1572. Bohemiæ, 22. Sept. Germaniæ, 1. Nov. 1575. qui vestigiis Patris Maximiliani insistens rarâ prudentiæ & æquitatis laude pacificè imperium administrat.

Gothofr. in Hist. antiq. p. 749. D. Helvicus Orat. Panegyr. Giessæ habitâ.

2. Privilegia cum libero religionis exercitio *Moravis*, *Bohemis* & *Silesiis* confirmat, unde publicæ

publicæ gratiarum actiones ad DEUM institutæ, & preces pro Imperatoris longâ vitâ. Tumultum Hungaricum sedat, liberumque itidem religionis exercitium concedit. Hungariam & Austriam Matthiæ Fratri cedit.

Edictum de Pace Relig. ap. Gold. T. I. C. l. p. 583. Bucholceri Continuator p. 781. 788.

3. Varias expeditiones *contra Turcam* in Hungariâ diverso successu habet. Tandem Induciæ cum Amurathe in annos XXX. factæ, quæ hucusque continuatæ minantur finem. Strenuum tunc se Ducem gessit *Carolus, Comes Mansfeldensis*, Principis titulo hinc auctus.

Varsevicii Orat. de victoria contra Turcas in Sissek partâ, Praga 1593. *edita. Herm. Kirchn. Victoria Ungarica Marp.* 1598. *Sparnagelii Eques Aurei Velleris l. D. Bucholc. Contin. pag.* 733. 734. 737. 738. 740. 743. 754. *Chytræus l.* 30. *Saxon.* 1. *p.* 910. 911. 912.

4. Academiæ Giessenæ à Ludovico Fideli institutæ privilegia concedit amplissima, quæ 1607. d 7. Octobris promulgantur, docentibus tunc cum nominis famâ Winckelmanno, Mentzero, Finckio, Helvico, Dieterico.

Chytræi Supplem Saxon. Chron. p. 125. 126. *ubi programma pro Academ. Giessen. insertum est. Auchteri Oratio in laudem Academiæ* 1611. *edita: Christianus Matthiæ in Theatro Historico p.* 814.

5. Redditâ orbi quiete, seculo pace, quiete moritur Pragæ, ibique tumulatur in templo S. Viti.

5. *MATTHIAS I.*

1612. 1. Eligitur d. 3. Junii 1612. Francofurti, & renuncia-

nunciatur solenni acclamatione d. 3. Octobris, Ungariæ Rex coronatus fuerat 1608. d. 19. Nov. Bohemiæ 1611. 10. Jul.

Jul. Cas. Bulengerus 13. Hist. p. 406.

2. Cum Turcico Imperatore, cum in auxilio Imperii pauca spes superesset, inducias vicennales concludit.

3. In bellum *cum Bohemis* incidit, in quorum motuum initiô relictâ Bohemiâ Viennam sedem transfert, obitque ibidem 1619. 20. Martii, ætatis. LXII.

4. Eô defuncto parum fidi Bohemi *Electorem Palatinum, Fridericum*, Ungari *Bethlehem Gabor* Regem dicunt, unde devoluta ingens belli moles in successorem Ferdinandum, magnâ rerum in utroque Regno, nec non Germaniâ, conversione.

Actorum publicorum Caspar. Londorpii Tomi duo. Jos. Riccius l. 1. de Bellis Germanic. p. 3. seqq.

6. *FERDINANDUS II.*

1. Imperator unanimi Principum Electorum Suffragio Francofurti eligitur 1619. 20. Martii, coronatur in *Regem Hungariæ* Presburgi 1625. 18. Dec. in *Regem Bohemiæ* 1627. 25. Nov. 1619.

2. Vix eo ad supremum Imperii fastigium evecto atrox periculosum, *FRIDERICO Electore Palatino*, breves ac fluxas Imperii habenas Pragæ capessente, *Motuum Bohemicorum* & sub *Gabriele Bethleno Motuum Ungaricorum* exardet incendium, quo latius serpente bellum ex bello seritur, & Germaniam quoque nostram per triginta annos hinc inde depascit, Operâ Hispani, Bavari & Saxonis *Bohemicô Palatini* passim dissipantur.

Vernulai

Vernullæi Sermones quinque de Duce Boquoj Bucelinus in Annal. German. p. 144.

3. Captâ & direptâ à Tillio Heidelbergâ; abdicato & pulso Friderico Electore Palatino, in Comitiis Ratisbonensibus Electorem Imperii renunciat Maximilianum, Bavariæ Ducem.

Bucelinus A. G. p. 145 *Caraffa* 1. *Germ. restaur. p.* 159.

4. Rusticos Austriacos vi libertatem Religionis parum fidâ coitione quærentes vi alia compescit; sibique parêre diversis præliis cogit; indeque occasio promtior subministrata severiori mandato, quô Aug. Conf. addicti jubentur excedere Austriæ, Moraviæ & Styriæ provinciis.

Carolus Caraffa 1. *Germ. Restaur.* 253. *& lib.* 2. *p.* 103. *& c.* 264. *Riccius de B. G. l.* 2. *p.* 122. *&c.*

5. Adversus surgentem ex diversis victoriis Domus Austriacæ gloriam *Gustavus*, *Suetiæ Rex*, sua arma convertit, eaque Victor ad Lüzam, Lipsiam, & Rhainam, ubi magnus ille Tillius cadit, latè circumfert. Clade Lüziaca *Rex Suecus* pulchram subiit per vulnera mortem, à cujus obitu bellum nihilo segnius procedit ferente opem Galliæ Rege Ludovico, præbente manum Bernardo, Duce Vinariensi, multæque clades ultro citroque *inter Cæsareanos & Suecô Gallos* modò datæ, modò acceptæ. Dux *Friedlandius* malè consulens rebus Cæsareis à suis Egræ trucidatur.

Bucelini Annales Germaniæ p. 145. 146. *Petavius* 1. *Ration. temp. fine pag.* 659. 660. *Joseph. Riccius* 5. *de bellis German. p.* 325. 326. 328. 329. *& l.* 6. *p.* 423. *seqq. & l.* 8. *p.* 530. 531. *seqq.*

6. Vitâ

6. Vitâ excedit 15. Februarii, nondum compositis Germaniæ rebus, acriusque arma continuantibus hostibus, donec res componeretur sub filio, Regni Successore.

7. FERDINANDUS III.

1. E Familiâ Austriâ XIII. Imperator, pietate, clementiâ, mansuetudine, affabilitate, omnes boni principis atque Imperatoris laudes meritus. 1636.

2. Inter graves turbas *Ungariæ Rex* 1625. 18. Decemb. *Bohemiæ Rex* 1627. Sedatoque non nihil turbine Ratisbonæ 1636. 20. Decemb. solenniter coronatur *Rex Romanorum* præsente Patre Augusto.

Caraffa de Germ. Restaur. p. 333.

3. Tres ducit uxores; *Mariam*, Philippi III. Hispaniarum Regis filiam, è qua natus 1633. *Ferdinandus Franciscus* Rex Romanorum, Hungarorum & Bohemorum. 1634. *Maria Anna* Principi Hispaniæ desponsata, inde Patri ejus Philippo IV. Regi 1649. nupta. 1637. *Philippus Augustinus*, *Maximilianus Thomas* 1638. & 1640. Leopoldus Ignatius, Rex Hungarorum, & Bohemorum & Imperator. Denique 1646. *Maria* 2. Mariam Leopoldinam Leopoldi, Archiducis Austriæ filiam, unde natus Carolus Josephus Episcopus Passaviensis & Uratislaviensis, ac M. Magister Teutonicus. 3. Eleonoram, Caroli II. Ducis Mantuani filiam, quam ex Italia adducit Maximilianus, Comes Lambergius, ex qua suscipit *Eleonoram Mariam* 1653. primùm Michaelis Poloniæ Regis, dein Caroli Lotharingiæ Ducis uxorem, *Mariam Annam Josepham* 1654. Joh. Wilh. Josepho C. Palatino nuptam. *Theresia Maria Josepha* & *Ferd.*

Aloysius Josephus immatura morte obierunt. *Rittershus. Gen. p.* 58. *Spener Syllog. Gen. p.* 101.

4. Nordlingensi prælio victor contra Suecos victoriâ moderatè utitur, rebus prosperis nec elatus, nec adversis depressus.

5. Comitia celebrat Ratisbonæ ad sedandos imperii motus, sed post varia tentata consilia successu dispari, cùm discordia magnos apparatus faceret irritos. Prorogatur bellum, variasque partes Germaniæ instant percurrere *Johan. Bannerus*, *Leonhardus Torstensonius*, *Gustavus Wrangelius*, Suecicæ militiæ Duces, quibus se undiq; miscet *Königsmarckius*, qui irruptione subitâ in Bohemiam factâ *Pragam minorem* occupat, & populatione hâc ultimâ claúdit bellum, pace interim, tot votis expetitâ, Monasterii & Osnabrugæ conclusâ.

Bucelinus Annal. German. p. 147. 148. 149.

6. Germaniam tot ærumnis belli afflictam & prostratam reficit, Imperio inter trium Regum exterorum aliorumque Principum molimina, post tricennale tandem bellum pacato, Paceque monasterii & Osnabrugæ defessis utrinque viribus solenniter publicatâ. Primùm tunc renunciati Electores Octoviri, qui seculis retro numeratis fuerant Septem viri.

Instr. pacis, Art. 4. §. *Quod ad domum.*

7. Nassoviis Siegensis, Dillenburgicæ, Diezensis, & Hadamariæ lineæ; Johanni item Wicardo Aursbergio; Ennoni Ludovico Ostfrisio; Octavio denique Piccolomineo Principale axioma confert.

Im-

Imhoff. Not. Imp. lib. 5.

8. Academiæ Giessenæ renovat privilegia ante annos 33. à Rudolpho Imperatore clementissimè concessa, quam nutritius alter Dn. Georgius Hassiæ Landgravius, missis ad eandem solennitatem Domino Ludovico & Dn. Georgio filiis, Hassiæ Landgraviis, restaurat.

D. Joh. Tackius Medicinæ & Eloquenciæ P. in peculiari descriptione, Giessæ edita.

9. Comitia altera celebrat Ratisbonæ, Filium Ferdinandum *Regem Romanorum* coronat, & unanimi consilio pacem ac publicam tranquillitatem orbi firmiorem relinquit.

Bucelinus A. G. 150.

10. Excessit hic princeps verè pacificus Viennæ Austriæ 1657. ætatis 48. anno.

8. FERDINANDUS IV. 1653.

1. Salutatur *Rex Ungariæ* 1647. mense Junio, & sequenti anno coronatur, qui prius 1646. 8. Septemb. coronâ Bohemicâ insignitus fuerat. Eligitur Augustæ Vindelicorum in monasterio Udalrici & Afræ, voto concordi Octovirorum, Rex Romanorum 1653. magnoque applausu Ratisbonæ d. 5. Junii in Cathedrali Ecclesia ab Electore Maguntino coronatur.

Bucelinus A. G. p. 149. 150. *Riccius de bello Germ. p.* 718.

2. Vix ostenditur terris salutatus Rex Romanorum, Ungarorum, & Bohemorum, & sol ille tot imperiorum eripitur luci, sub quo nobis fore lætiora & pacatiora tempora sperabamus, sed quem dolorem ex ejus obitu repentino accepit imperium, eum levat quod *fratrem principem* dedit

omnibus animi dotibus ac heroicis virtutibus ad gubernationem necessariis instructissimum, ad spem novam imperii servandi & promovendi. Abiit ille ad plures vivo adhuc Patre die 9. Julii A. C. 1654.

Continuatio Historiæ Christ. Matth. p. 15.

1658. ## 9. LEOPOLDUS I.

1. Nascitur Viennæ in Austria 1640. 9. Junii Patre Ferdinando III. Augusto ter felici ac beato; & Matre Maria Anna, Philippi III. Hispaniarum Regis filia.

Contin. Hist. Christ. Matth. p. 15.

2. Princeps pietate erga Deum, Ecclesiam & Imperium, prudentiâ, justitiâ, liberalitate, mansuetudine, vigilantiâ, patientiâ, eloquentiâ, virtutibus tanto heroë imperii dignissimis, nulli secundus, amor & delitium orbis Christiani.

3. Quamquam à Patre Augusto Ecclesiasticæ vitæ primùm destinaretur, aliter tamen disponentibus fatis, & abeunte ad plures Ferdinando IV. Romanorum Rege, Hungarico 1655. d. 27. Junii, sequenti verò anno d. 14. Sept. Bohemico diademate redimitus est: demum ad summam in hoc orbe Europæo Imperii Romani dignitatem juvenis adhuc, optimo omine Reipublicæ Christianæ evehitur, & Francofurti, cùm ætatem lege imperii fundamentali definitam complevisset, anno 1658 d. 18. Julii concordi Electorum voto Augustus dicitur & decima octava ab hinc luce, quæ fuit 5. Augusti ibidem solenni pompâ coronatur; datus Augusti orbis ex familia Austriaca quintus decimus Imperator, & continua serie duodenus.

Im-

Imhoff. l. 1 *c.* 2. *Spen. p.* 102.

4. Poloniæ, Daniæ & Sueciæ Regum cruentas lites, prospero armorum successu, illatâ scilicet 1659. in Fionia Sueco ingenti clade, inter clypeum componit, Poloniæ & Daniæ Regibus in regno servatis anno regni sui secundo, unde distichon à Comite Kurtzio confectum:

Quot regnas annos, tot Reges restituisti;
Cæsaris est annos sic numerare suos.
Spen. p. 102.

5. Cùm Ragozius Transylvaniæ Princeps Anno 1660. auxiliarem exercitum Suecis, nequicquam aliud monentibus portentis, adversus Polonos adduxisset, Turcarum Rex exitium pridem Ragozio meditatus, hunc principatu exui, & Franciscum Redey de more gentis eligi imperavit. Sed Ragozius Redeyum comitiis Transylvanicis in urbe Medwesch intentum coacta ad deditionem urbe, abjurare principatum adegit. Hinc sævius Turca furere; exercitum numerosissimum in Transylvaniam ducere, cum quo Ragozius paucis copiis stipatus spe & ardore plenus, vicesimo secundo Maij die acerrimè conflixit, & à suis desertus quamquam strenuè se defendisset, tandem sclopeti ictu & gladio trajectus ex vulneribus decessit. Secuta dein expugnatio Varadini, cujus damnum incomparabile, Leopoldum Augustum, tunc Styriam, Carinthiam, Carnioliam Ducatus, Comitatus item Goritiensem & Tergestinum visentem movit, ut arma sua Turcis opponeret. Unde versa hostis in Hungariam ira & manus, Uyvarinum (Neuheusel) quidem, sed simul insignes clades, alteram ad Levam à Souchio, ad S. Gotthardum à Monteculio alteram Generalibus exer-

cituum præfectis reportavit. Quanquam neque contemnendæ sint Zriniorum Fratrum ad Muram & Dravum victoriæ, quibus ingens barbarorum multitudo aut aquis mersa, aut à victrice Croaticorum Heroum dextra cecidit. Secutæ vicennales induciæ Anno 1664. cujus articuli extant in Diario Europæo, Contin. X.

V. Thulden. p. ult. & penult. Joh. Bethlen. de rebus Transylv. Johannis Cluveri Epitom. Cont. Johan. Hieron. Imhoff. Rel. Hist. polit. c. 5.

6. Prima conjunx fuit Margaretha Theresia, Philippi IV. Hispaniarum, & Mariæ Annæ Austriacæ filia, ex qua genitus 1667. *Ferdinandus Wenceslaus* mox obiit. *Maria Antonia* verò n. 18. Jan. 1669. Maximiliano Emanueli Elect. Bavariæ 5. Julii 1685. nupsit. Maria Josepha eodem, quo nata fuit, mense Februario Anno 1672. mortem oppetiit. Altera fuit Claudia Felicitas Ferdinandi Caroli Archiducis Oenipontani & Annæ Medicææ superstes filia 1673. ducta, celebratis Græcii in Styria Nuptiarum solemniis, ex qua Anna Maria 1674. & Maria Josepha 1675. prognatæ, sed quas funere acerbo mors sæva abstulit. Hanc Tertia Anno 1676. excepit, è domo Palatina, Magdalena Eleonora Theresia Philippi Wilhelmi tunc Ducis Neoburgici, nunc verò Electoris Palatini, & Elisabethæ Amaliæ, Hassiæ Landgraviæ, filia, Anno 1676. 14. Decembris Lintzii in superiori Austria in thorum genialem adscita, ex qua sunt I. *Josephus Jacobus Johannes Ignatius Antonius Eustachius*, 26. Julii 1678. natus, coronatus, Rex Hungariæ 9. Dec. 1687. & dum hæc scribimus, Mense Sept. 1689. Augustam in Regem Rom. eligendus tendit.

II. *Ma-*

II. *Maria Elisabetha Lucia Theresia Josepha* 13. Dec. 1680. III. *Leopoldus Josephus Guilielmus Antonius Francisc. Erasmus* 12. Jun. 1682. Sed acerbo funere 2. Aug. 1684. sublatus. IV. *Maria Antonia Regina* 7. Septemb. 1683. V. *Maria Theresia Josepha Antonia Xaveria* 22. Aug. 1684. VI. *Carolus Franciscus Josephus Wenceslaus Balthasar Johannes Antonius Ignatius* 1. Octobr. 1685. VII. *Maria Josepha Colleta Antonia* 6. Martii 1687.

Imhoff. not. *Imp. l.* 1. *c.* 2. *Jac. Franck. rel. hist.*

7. Structis à perduellibus quibusdam vitæ & regno insidiis felicissime defungitur: quos, etsi acriorem mererentur, *pœna capitis invitus & diu reluctatus* damnavit, Franciscum Nadasdium, Petrum Zrinium, N. Frangipanium, Johannem Erasmum Tattenbachium: & priores quidem de Hungaria haut malè meritos, nisi ambitio, aut Gentis, Germanicum jugum ferre detrectantis, genius merita corrupissent.

8. Divisæ in partes Auraicam & Wittianam Inferioris Germaniæ, perniciosisque Gallorum, Anglorum, Coloniensis item & Monasteriensis præsulum armis impetitæ validissimo exercitu adest; rapto in captivitatem hostium fautore Wilhelmo Egone Fürstenbergio, pax Neomagi æquis conditionibus conciliata.

9. Adversus nova Galli molimina Argentoratum fraude, Lucemburgum, alias urbes arcesque vi occupantis, atque inaudito gentibus more Dicasterii sui Metensis sententiâ quicquid liberet sibi adjudicantis, fœdus Augustanum cum Hi-

ſpanis, Suecis, Bavaro, Saxone, Franconibus 29. Junii 1686. pangit. Cui deinceps Sereniſſimus Haſſiæ Landgravius Carolus per dexterrimum & rerum gerendarum peritiſſimum Legatum ſuum Nicolaum Gœddæum cum circulo Rhenano 7. Julii ſubſcribit. Secuti mox Elector Palatinus, Dux Holſatiæ Gottorffinus, alii. Fœdus hoc præceſſerant induciæ vicennales eadem plane fide ac pax Neomagenſis à Gallo ſervatæ.

10. Gravi bello civili cum Hungaris implicatur, auſis duce Tœckelio non modo Caſſoviam, Eperyes, Tockay Fülleck, Leutſchoviam expugnare, ſed totam Hungariam ſuperiorem petere duraſque pacis conditiones Cæſari præſcribere, ſed fracta Hungarorum vis, & tumultuantes in ordinem coacti, alii ſuo patriæque exitio perfugiam apud Turcas quæſiverunt.

11. Exitium Hungariæ & Auſtriæ minantem, immo Viennam Cæſarum ſedem obſidione durâ prementem Turcam fundit 1683. capto omni apparatu bellico. Victricia dein arma proferens Barcacanum, Leutſchoviam, Weſprinium, Papam, Tatam, Strigonium, Novigradum, Vaciam, Vicegradum, Cibinium, Verovitizam, Uyvarinum (Neuheuſel) Eperyeſſinum, Caſſoviam, Zolnock, Budam, Segedinum, Chanadium, Quinque Eccleſias, Walpo, Eſſeck, Poſſegam, Oraviczam, Agriam, Munckacz, Albam Regalem, Lippam, Sigethum, Albam Græcam, Samandriam, Gradiſcam, Banialucam, illatis aliquot barbaro cladibus (inter quas inſignis fuit ad Niſſam menſe Auguſto 1689. à Ludovico Badenſi) expugnat, totam Sclavoniam, Boſniam, Serviam, Bulgariam, in poteſtatem redigit.

12. Quo

12. Quo immensæ Turcarum potentiæ par esset, socias cum Polonis & Venetis jungit vires: Nec Moscorum deinceps per solennem legationem appellatus, fœdus respuit, ut populabundæ Tartarorum genti domi negotium facesseret, hocque Turcas auxilio & præsidio nudaret.

13. Transylvanos, Valachos, Maldavos veteris Daciæ incolas, prisco jure Hungariæ olim regni partes, sed temporum injuria civiumque discordia avulsas Turcico jugo liberatas, Regno conjungit.

14. Josephum filium communi regni procerum consensu regem Hungariæ renunciat, qui per Georgium Szecenium, Archi-Episcopum Strigoniensem in solennibus comitiis Posonii sacro Hungarorum Diademate coronatur, antiquato Constitutionis ab Andrea Rege 1222. sancitæ artic. 31. quo civibus facultas dabatur, resistendi Regi, si vel minimum privilegium atterere velle videretur.

15. Hungariæ regnum, quod ante eligendorum regum facultate pollebat, à Baronibus regni consentientibus tandem etiam Prælatis 1687. hæreditarium accipit cum posteris, excluso tamen sequiori sexu, extensoque ad Hispaniarum Regis posteros successionis jure.

16. Antiquas ob simultates, fœdusque arctius cum Suecis initum (ut obtendebatur) pulsum à Dano patriis ditionibus, Christianum Albertum Holsatiæ Ducem, instituto Hamburgi Legatorum Conventu restituit 1689. Jheveraque, quam instigante Gallo astu occupaverant Dani, Anhaltino Principi eodem adnitente redditur.

17. Violante pro more inducias Gallo, omniaque ferro & flammâ in Palatinatu vicinisque provinciis miſcente, ſuiſmet ipſius ſacris illudente, partem exercitus ex Bulgaria in Germaniam mittit, utrique Chriſtiani & Germani nominis hoſti, quod piorum votum eſt, par futurus, impleturuſque Nominis omen LEOPOLDUS, PELLO DUOS.

18. Moguntiam, fortiſſimum ad Rhenum propugnaculum, ſpené an metu ab Electore Galiis traditam, cum fœderatis Principibus obſidet, & poſt egregia Germaniæ Heroum facinora, glorioſaque Friderici Wilhelmi Principis Palatini nec non Chriſtiani Saxoniæ Ducis fata, expugnat, abſumptis in obſidione hoſtium 7000.

19. Novem ſuffragiis electum & à Romano Pontifice confirmatum Archi-Epiſcopum Colonienſem, Joſephum Clementem Bavariæ Ducem in Electoratu ſtabilit, nequicquam adverſa omnia moliente Cardinale Fürſtenbergio, quem factioſi imparibus legitimæ poſtulationi tredecim votis Electorem cupiebant.

20. Ad Principale faſtigium provexit, & in Ordinem Principum imperii cooptavit, Georgium Fridericum Waldeccium Fœderati Belgii Bellíducem; Franciſcum Egonem Epiſcopum Argentinenſem, Hermanum Egonem aulæ Bavaricæ Præfectum, & Wilhelmum Egonem Cardinalem Fürſtenbergios, Johannem Adolphum Schwartzenbergium, ſupremum Dicaſterii Aulici Imperialis Præſidem, Albertum Erneſtum Oetingenſem, Johannem Ferdinandum à Porcia, ſummum aulæ Cæſareæ Præfectum, Paulum Eſterhaſium, Regni Hungariæ Palatinum, Raymundum Montecuculi.

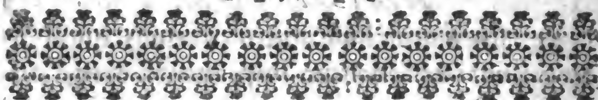
21. Im-

21. Imperatori huic nostro vovemus, quod inter pia vota acclamatum Imperatori Henrico Aucupi: *Deus te regem custodiat, Deus te juvet: Dia tibi gratia adsistat.* Quod Claudianus ait fiat id sub hoc nostro Rege mansuetissimo.

Fallitur, egregio quisquis sub Principe credit
Servitium, Nunquā libertas gratior extat. Quam
sub REGE PIO. Vivat, vincat, regnet Imperator Cæsar LEOPOLDUS I. Princeps Romanus, Rex Germanicus, semper Augustus, Patriæ pater. Faxit Deus, ut Germania vel æternam sine bello pacem, vel perpetuum in bellis triumphum experiatur, Amen.

EDI-

EDITIONES
Autorum allegatorum.

Herodotus, edit. Francof.	1608
Plutarchus, Françof.	1599
Pausanias: Basil.	1551
Dionys. Halicarnassensis, Francof.	1586
Josephus, Aureliæ.	1611
Strabo, Lugduni Gallorum.	1659
Plinius. Françof.	1582
Diodorus Siculus, Hanoviæ.	1611
Justinus, Parisiis ap. Rob. Steph.	1543
Berosus, Antverp.	1545
Aristoteles, Lugd. Gall. Casaub.	1590
Athenæus Lugd. Gall.	1583
Zosimus, Francof.	1590
Diogenes Laërtius, Paris.	1570
Amm. Marcellinus, Lugd. G.	1591
Herodianus, Lugd. G.	1611
Polybius Gen.	1597
Julius Cæsar, Argent.	1613
Hirtius.	ibid.
Gellii Noctes, Genev.	1602
Theocriti Idyllia, Heidelb.	1604
Dio Cassius, Francof.	1599
Suetonius, Genev.	1607
Seneca, Gen.	1620
Origenes contra Celsum, Augustæ.	1605
Ælianus, Lugd. G.	1587
Sulpitius Severus, Francker.	1607

Luci-

Lucianus, Basil. 1563
Frontinus, Lugd. Bat. 1592
Ciceronis Opera, edit. Gothof. Lugd. G. 1588
Augustinus de Civ. Dei, Basil. 1555
Curtius. 1646. Leidæ.
Livius, Vellejus, Eutropius, Diaconus, Jornandes, Spartianus, Capitolinus, Lampridius, Pollio, Vopiscus, edit. Genev. 1628
Dictys Cretensis & Dares Phrygius, Amsterod. 1631
Aur. Vict. de Viris illustribus Basil. 1547
Florus, Argentin. 1632
Lactantius, Antverp. 1587
Plinius Epistolæ & Panegyr. G. 1620
Macrobius Lugduni G. 1585
Sallustius, Francof. 1607
Orosius, Colon. 1561
Tacitus, Argent. 1638
Valerius Maximus, Antverp. 1600
Philostorgius, Genevæ. 1643
Sozomenus, Basil. 1557
Nicephorus, Francof. 1588
Socrates & Theodoretus, Lovanii. 1569
Witichindi Annales, Francof. 1625
Regino, Hermannus Contractus, Lambertus Schaffnaburgensis, Erphesfordensis, Marianus Scotus, Dodechinus, Sigebertus, Robertus de Monte, Sigefridus, Godefridus Viterbiensis, Wernerus Rolevincius, Linturius ex edit. Pistorii Francof. 1613
Luitprandus, Eginhardus, Annales Franciæ, Turpinus, Richardus Bartolinus, Guntherus Ligurinus, ex edit. Reuberti. Francof. 1584

Chro-

Chronicon Laurishamense, Bruno de Bello Saxonico. Venericus Vercellensis de Schismate inter Henric. IV. & Greg. VII. Burchardus de Mediol. excid. Godefridi Pantaleonis hist. Annales. Chronicon Australe. Chronicon Augustense. Hainrici Steronis Annales. Hainrici Rebdorffensis Annales. Chronicon Elwangense, ex editione Freheri Francof. 1600
Otho Frisingensis & Radevicus Argent. 1515,
Conradus à Lichtenau, Abbas Urspergensis. Basil. 1537
Albertus, Abbas Stadensis, Witteb. 1608
Cosmas Pragensis, Hanoviæ. 1607
Helmoldus & Arnoldus, Lubec. 1660
Chronicon Magnum Belgicum: Wippo; Chronicon Constantiense, Chronicon Mindense, Francof.
Thomas Walsingham: Guilielmus Gemiticensis: Francof. 1603
Felix Fabri, Francof. 1605
Crantzius, Francof. 1575
Trithemi Chronicon, Francof. 1601
Chronicon Limburgens. Heidelb. 1617
Naucleri Chronicon. Tubingæ. 1516
Aventinus, Basil. 1580
Vincentius Beluacensis, Venet. 1591
Palmerii Chronicon. Basil. 1570
Panvinii Chronicon. Colon. 1568
Willebrandus, ex Allatii editione Amstelod. Æneas Sylvius, Colon. 1524
Joh. à Leidis: Ægidius de Roya. Francof. 1620
Alvarus Pelagius Venet. 1560
Hepidanus: Ekkehardus Francof. 1606

Apo-

Apologia Philip. Hass. Landgr, Marpurgi	1540
Crusii Annales Suevici. Francof.	1595
Theodoricus de Niem. Argent.	1609.
Bernh. Hertzog. Chronic. Alsatiæ Argent.	1592
Meibomii Chronicon Riddagshusanum, Helmstad.	1620
Sabellicus, Venet.	1502
Serarii Annales Moguntini. Moguntiæ.	1604
Piderizii Chron. Lippiense.	
Bonfinius Francof.	1581
Goldasti Constitutiones Imperiales, Franc.	1615
Bucholcerus, Francof.	1612
Cuspinianus, Basil.	1561
Frossardus, Francof.	1578
Guicciardinus, Basil.	1567
Huldaricus Mutius, Franc,	1613
Chytræus Lipsiæ.	1611
Sleidanus, Argent.	1566
Tuanus, Francof.	1621. in 8.
Bellajus Francof.	1574
Jovius, Basil.	1560
Bulengerus. Lugd.	1618
Bucelinus, Augustæ.	1655
Petavius, Moguntiæ.	1646
Londorpius, Francof.	1627
Ludov. Avila. Antverp.	1550
Carafa. Colon.	1639
Sigonius de Auria. Genuæ.	1586
Guillimanni Habsburg. Mediolani.	1605
Joh. Riccius, Venet.	1648
Lupacii Ephemerides, Pragæ.	1584
Sigonius de Regno Ital. Franc.	1,91
Octavius de Strada, Franc,	1615

Vola-

Volaterranus Basil. 1559
Hedionis Chronicon. Argent. 1539
Wimphelingus de Episc. Arg. Argent. 1651
Wurstisii Chron. Basil. Basil. 1580
J. Baptista Pigna. Mogunt. 1580
Hieronimus Rubeus. Venet. 1572
Gerstenbergeri Chr. Franckenb. Heidelb. 1619
Cyr. Spangenbergii Chron. Saxoniæ Franc. 1585
Regkmanni Chron. Lubecense Heildelb. 1615
Joach. Curæi Chron Silesiæ Franc. 1585
Justini Göbleri Chronica rerum gest. Maximiliani I. Franc. 1566
Lehmanni Chron. Spirense Francof. 1612
Calvisiii Chronol. Lips. 1605

Elogia de Compendiis Historiarum.

Andreas Franckenbergerus de Histor. lectione p. 340. edit. Witteb.

Perutile est contexere Epitomen ab initio mundi, ut juventus seriem rerum gestarum & temporum quotidiè ob oculos ponat, & authenticos scriptores, etiamsi absit maturitas ætatis quasi ex magno loci intervallo admirari incipiat.

Joh. Otto Brugensis Introduct. in Histor. Rom. p. 1. edit Düssel-dorp. 1562.

Prudenter faciunt literarum Professores, qui ante justam solidamque artis aut rei tractationem in compendium contrahunt, quod tradere decreverunt, & quasi negotii summam juventuti breviter proponunt,

ponunt, *quæ postea paratior ad pleniorem solidioremque enarrationem accedit, & in eâ majore cum fructu versatur.* *Qui* confidentiùs contemtâ hac methodo *ad alicujus artis cognitionem* introrumpere *cogitant, postquam errare per auctores plures cæperint*, seriùs proficiunt, & rarò, quod discere volunt, integrè perfectèque cognoscunt. *Qui historias* nullo ordine *pervolvunt, tantùm puerilem hauriunt multâ lectione delectationem, quæ judiciis sæpe officit, & eam, quam adipiscuntur* tumultuario studio *cognitionem, vero usu fructuque abundare non sinit.*

Joh. Hennerus Assert. de Histor. n. 12. ed. Tub. 1599.

Quicunque in lectione historiarum utiliter versari cupiet, is initio universam mundi historiam uno quasi intuitu complecti animoque comprehendere studeat, quoniam cognitionem promptam & perceptionem ordinis beneficio perfacilem præstare videtur.

Paulus Bolduanus Biblioth. Hist. præfat. F. 4. a. ed. Lips.

Ut ordo in omnibus rebus lumen præbet memoriæ; ita in historiis præsertim nihil est, quod plus adjumenti ad res pernoscendas afferat quàm εὐταξία Sicut in cæteris artibus initio methodus & summa totius doctrinæ in compendium contracta rectissimè dicitur: Sic in

 Histo-

Historiarum etiam lectione Principio *Epitomen brevem* seu *Chronicon*, complectens seriem omnium temporum & Imperiorum ac præcipuarum generis humani mutationum accuratè cognoscendum esse, persuasum omninò habeo, donec probe, jactis his fundamentis & rivulis mediocriter degustatis processu temporis, fontes ipsos cum fructu & utilitate expeditius penetremus. Quod breve est & *compendiosè ac methodicè explicatum*, id & ad intelligendum facilè & ad reminiscendum jucundum esse, ipsa experientia testatur.

FINIS.

